ప్రాథమిక విద్యలో డిప్లమా (D.El. Ed)

కోర్సు - 502

ప్రాథమిక పాఠశాలలో బోధన ప్రక్రియ

ఖండం-1

బోధన, అభ్యసన ప్రక్రియ

జాతీయ సార్వత్రిక విద్యా సంస్థ

A-24/25, ఇన్‌స్టిట్యూషన్ ఏరియా, సెక్టార్-62, నోయిడా

గౌతమ బుద్ధ నగర్, ఉత్తరప్రదేశ్- 201309,

వెబ్‌సైట్ : www.nios.ac.in

క్రెడిట్ పాయింట్లు (8 = 6 + 2)					
ఖండం	భాగం	భాగం పేరు	పాఠ్యాంశ అధ్యయన తరగతులు		
			పాఠ్యాంశం	కృత్యం	ఆచరణాత్మక అభ్యసనం
ఖండం-1 బోధన, అభ్యసన ప్రక్రియ	1	ప్రారంభ పాఠశాలలో అభ్యసన బోధన	6	4	మీ అనుభవం ద్వారా దోహదకారిగా ఒక ఉపాధ్యాయుని పాత్రను గుర్తించుట
	2	అభ్యసన, బోధన విధానాలు	8	5	మీ సహచరుల ప్రవర్తనలో శిశు కేంద్రీకృత విధాన లక్షణాలు గుర్తించుట
	3	అభ్యసన, బోధనా పద్ధతులు	7	4	అభ్యాసన, బోధనలో వివిధ పద్ధతులలో (పేర్కొనబడినవి) తేడాలు గమనించుట
	4	అభ్యసన, అభ్యసన కేంద్రీకృత విధానాలు, పద్ధతులు	9	7	ఈ భాగంలో పేర్కొన్న వివిధ ఉపగమాలను తరగతిలో ఉపయోగించడానికి నిర్వహణ సమస్యలపై సెమినార్
ఖండం-2 బోధన, అభ్యసన ప్రక్రియ : నిర్వహణ	5	తరగతి గది ప్రక్రియల నిర్వహణ	6	3	ఉపాధ్యాయ సహచరులు తరగతిలో తీసుకున్న నిరూత్సాహ చర్యలు, సామాగ్రి గుర్తించుట
	6	బోధనాభ్యసన సామాగ్రి	7	3	వేర్వేరు విషయాలలో వివిధ భావనలలో బోధనాభ్యసన సామాగ్రి ఏర్పాటు
	7	బహుళస్థాయి, బహుళ గ్రేడ్ పరిస్థితుల నిర్వహణ	8	5	బహుళగ్రేడ్ తరగతులలో వేర్వేరు విషయాలలో అభివృద్ధి కృత్యాలు
	8.	అభ్యసన కృత్యాల ప్రణాళిక	5	3	పాఠ్యాంశ నోట్, పాఠ్యాంశ తరగతి, సహ పాఠశాల కృత్యాలు, విద్యా వార్షిక ప్రణాళిక అభివృద్ధి

ఖండం-3: తరగతి అభ్యసనలో ఉద్భవిస్తున్న సమస్యలు	9	అభ్యసన, బోధనా ప్రక్రియ సమ్మేళనం	5	2	వేర్వేరు విషయాలలో భావనలను సమ్మిళితం చేస్తూ కృత్యాల అభివృద్ధి
	10	అభ్యసన ప్రక్రియ, సామాగ్రి సందర్భానుసారంగా మార్చుట	5	2	బోధనాభ్యసన ప్రక్రియలో జానపద సామాగ్రి సేకరణ, వినియోగం
	11	సమాచార - ప్రసార సాంకేతికత (ICT)	6	3	పాఠ్యాంశ బోధనలో ICT పనిముట్ల అభివృద్ధి
	12	కంప్యూటర్ ఆధారిత అభ్యసనం	6	3	వేర్వేరు విషయాలలో విద్యార్థుల ప్రతిభ విశ్లేషణ కంప్యూటర్‌తో
ఖండం-4 అభ్యసన మదింపు	13	మదింపు, మూల్యాంకన ప్రాథమికాంశాలు	7	3	ఏదేని ఒక విషయంపై నిరంతర సమగ్ర మూల్యాంకన నిర్వహణ
	14	మదింపు సాధనాలు, వ్యూహాలు	8	5	-
	15	అభ్యసన అభివృద్ధికి మదింపు ఫలితాలను వినియోగించడం	7	3	వేర్వేరు విషయాలలో యూనిట్ పరీక్ష అభివృద్ధి
	16	అభ్యసనం, మదింపు	7	3	వేర్వేరు విషయాలలో ప్రశ్నాపత్ర విశ్లేషణ, వివిధ హక్కుదారులతో విద్యార్థి ప్రతిభ ఫలితాలను పంచుకొనే వేర్వేరు పద్ధతుల అధ్యయనం
		బోధన	**15**		
		మొత్తం	**122**	**58**	**60**
		పెద్ద మొత్తం	**122+58+60 = 240 గం॥లు**		

ఖండం-1

బోధన, అభ్యసన ప్రక్రియ

ఖండము - భాగాలు

భాగం - 1 : ప్రారంభ పాఠశాలలో అభ్యసన, బోధన

భాగం - 2 : అభ్యసన, బోధన విధానాలు

భాగం - 3 : అభ్యసన, బోధనా పద్ధతులు

భాగం - 4 : అభ్యసన, అభ్యసన కేంద్రీకృత విధానాలు, పద్ధతులు

ఖండం పరిచయం

అభ్యాసకునిగా మీరు ఖండం 1లో అభ్యసన, బోధన ప్రక్రియ ను నేర్చుకుంటారు: అభ్యసన, బోధనా ప్రక్రియ సంబంధించిన నాలుగు భాగాలు ఈ ఖండంలో ఉన్నాయి. ప్రతి భాగం విభాగాలు, ఉపవిభాగాలుగా విభజించబడింది.

భాగం-1: ఈ భాగం మీకు అభ్యసన భావన, ప్రక్రియ గురించి అవగాహన కల్పిస్తుంది. ప్రతి శిశువు ప్రత్యేకంగా అతని / ఆమె స్వంత మార్గంలో అభ్యసన చేస్తుంది. అభ్యాసనను ప్రభావితం చేస్తున్న అంశాలను తెలుసుకోవడానికి, అభ్యసనకు అనేక మార్గాలు ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు-అనుకరణ, పరిశీలన, యత్న దోష, పాల్గొనడం, విచారణ, అనుభవాల నిర్మాణం ద్వారా నేర్చుకోవడం. ఇది అభ్యసన, బోధించే వివిధ కోణాలను అర్థం చేసుకోవడానికి మీకు శక్తినిస్తుంది.

భాగం-2 : అభ్యసన, బోధనకు సంబంధించి వేర్వేరు విధానాలను వివరించడానికి మీకు ఈ భాగం శక్తినిస్తుంది. ఉపాధ్యాయ కేంద్రీకృత విధానం, విషయాలపై కేంద్రీకృత విధానం, రెండూ సాంప్రదాయిక పద్ధతిలోనివేనని భావిస్తారు. యోగ్యత ఆధారిత, పిల్లల కేంద్రీకృత విధానాలు, ఆధునిక అభ్యాసన, బోదన విధానాలు NCF ప్రతి శిశువు జ్ఞానం యొక్క తయారీదారు, కాబట్టి, NCF 2005 నిర్మాణాత్మక విధానంపై దృష్టి సారించింది.

భాగం-3: ఈ భాగం అభ్యాసన, బోధన వివిధ పద్ధతుల గురించి మీకు బాగా తెలిపే ప్రయత్నం చేస్తుంది. సూచనల ఆధారంగా కొన్ని పద్ధతులు ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు ఉపన్యాస పద్ధతి, ప్రదర్శన పద్ధతి, ప్రేరక-తగ్గింపు పద్ధతి అభ్యాసకులకు స్నేహపూరితమైన కొన్ని పద్ధతులు కూడా ఉన్నాయి. నాటకం పద్ధతి, ప్రణాళిక పద్ధతి, సమస్య పరిష్కార పద్ధతి. సమర్థవంతమైన అభ్యసన, బోధన ప్రక్రియ కోసం, ఉత్తమ కలయికను ఎంచుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

భాగం-4: అభ్యాస కేంద్రీకృత విధానం, సహకార అభ్యాసం, మొదలైన వివిధ అభ్యసన పద్ధతులను మీరు అర్థం చేసుకోగలుగుతారు. ప్రాథమిక స్థాయిలో ప్రాముఖ్యమైన పద్ధతలుగా పరిగణించబడుతున్న ఆధారిత విధానం, అభ్యాస కార్యకలాపాల స్వభావం, మూలకాల ఆధారిత కార్యాచరణ విధానం గురించి తెలుసుకుంటారు.

విషయాలు

క్రమ సంఖ్య	భాగం పేరు	పేజీ నెంబరు
1.	భాగం - 1 : ప్రారంభ పాఠశాలలో అభ్యసన, బోధన	1
2.	భాగం - 2 : అభ్యసన, బోధన విధానాలు	39
3.	భాగం - 3 : అభ్యసన, బోధనా పద్ధతులు	70
4.	భాగం - 4 : అభ్యసన, అభ్యసన కేంద్రీకృత విధానాలు, పద్ధతులు	104

నోట్స్

భాగం - 1: ప్రారంభ పాఠశాలలో అభ్యసన, బోధన

నిర్మాణం

1.0 పరిచయం

1.1 అభ్యసన లక్ష్యాలు

1.2 అభ్యసన ప్రక్రియ

  1.2.1 అభ్యాస ప్రక్రియ భావన

  1.2.2 అభ్యసనను ప్రభావితం చేసే కారకాలు

1.3 పిల్లలు ఎలా నేర్చుకుంటారు?

  1.3.1 అనుకరణ

  1.3.2 పరిశీలన

  1.3.3 ప్రయత్నం, దోషం

  1.3.4 పాల్గొనడం

  1.3.5 అన్వేషణ / విచారణ ద్వారా అభ్యసనం

  1.3.6 సమస్య పరిష్కారం

  1.3.7 అభ్యాసనగా అర్థం నేర్చుకోవడం

1.4 బోధనా ప్రక్రియ

  1.4.1 ప్రవర్తన సవరణకు బోధన

  1.4.2 జ్ఞానాభివృద్ధికి బోధన

  1.4.3 అనుభవం, నిర్మాణం కోసం బోధన

1.5 సారాంశం

1.6 మీ పురోగతి పరిశీలనకు మాదిరి సమాధానాలు

1.7 సంప్రదింపు గ్రంథాలు

1.8 భాగాంత అభ్యాసం

1.0 పరిచయము

అభ్యసన, బోధించడం అనేవి రెండు పద్ధతులు, ఇందులో ఉపాధ్యాయుడిగా మీరు బాగా తెలిసిన వారు, ఎందుకంటే, పిల్లలు నేర్చుకోవడానికి, బోధనలో నిమగ్నమై ఉన్నారు. మీ తరగతిలోని అన్ని పిల్లలు తమ సామర్థ్యాన్ని బట్టి గరిష్ట అభ్యాసన అనుభవాలను సంపాదించవచ్చని సాధారణంగా మీరు ఆశించవచ్చు. ఉపాధ్యాయులందరూ ఒకే విధమైన అంచనాలను కలిగి ఉంటారు, అయితే కొత్త అనుభవాలను సంపాదించడానికీ, విద్యార్థుల ప్రయత్నాలను గరిష్టీకరించడం, ప్రతి వ్యక్తీ ఈ లక్ష్యాన్ని ఇదే పద్ధతిలో చేరుకోరు.

ప్రాథమిక పాఠశాలలో కింది రెండు తరగతిగది పరిస్థితులను పరిశీలిద్దాం:

పరిస్థితి 1: ఐదవ తరగతిలో, శ్రీరామన్ వివిధ రకాల మొక్కల భాగాలను గురించి నేర్చుకోవడానికి విద్యార్థులకు బోధన చేశారు. ఆయన ఒక మొక్క యొక్క వివిధ భాగాలను వివరిస్తున్నాడు; అవి వేర్లు ,కాండం, శాఖ, ఆకు, పువ్వు, పండు, గింజలు మొదలైనవి. నల్ల బల్ల మీద బొమ్మ గీసి ప్రశ్నలు అడగడం జరిగింది.విద్యార్థులు భావనలను అర్థం చేసుకున్నారో లేదో అని తెలుసుకోవడాని అయన ప్రశ్నలు అడిగారు. కొన్నిసార్లు అతను వెనుకబడిన విద్యార్థులను ఉద్దేశించి వారిని బోర్డు మీద గీసిఉన్న చిత్రంపై దృష్టి పెట్టండి అన్నారు . అతను ఒక నమూనా మొక్క యొక్క వేర్వేరు భాగాలను చూపించడానికి కొంతమంది విద్యార్థులను తరగతికి తీసుకువచ్చారు.

పరిస్థితి 2: మరొక తరగతిలో, కుమారి సీమా అదే విషయం బోధిస్తున్నారు అంటేమొక్క యొక్క వివిధ భాగాలను ప్రత్యేక మార్గము లో గ్గుర్తిస్తున్నారు.ఆమె ప్రతి విద్యార్థిని ఇంటి నుండి తరగతికి ఒక నమూనా మొక్కను తీసుకురమ్మని విద్యార్థులని ఆదేశించారు.ఆమె విద్యార్థులను ఐదు చిన్న సమూహాలుగా విభజించి, కాగితం ముక్క మీద ఐదు మొక్కల బొమ్మలు, రంగుతో వేయమని, మొక్కల వేర్వేరు భాగాలు గుర్తించమని కోరింది. సమూహాలు పని పూర్తి చేసిన తరువాత వారు ఇతరులు చూడడానికి వారి బొమ్మలను తరగతి గోడపై ప్రదర్శించారు. తరగతి ముగింపులో మామిడి చెట్టు యొక్క రేఖాచిత్రం యొక్క వేర్వేరు భాగాలను గుర్తించమని సీమా అడిగినప్పుడు, ఆ పనిని నిర్వహించడానికి విద్యార్థుల మధ్య పోటీ జరిగింది.

బోధన-అభ్యాస ప్రక్రియ రెండు వర్గాల యొక్క శైలుల్లో తేడాలు గుర్తించగలవు?

రెండు సందర్భాలలో సారూప్యతలు:

(i) ఉపాధ్యాయుని కార్యకలాపాల ప్రణాళిక

(ii) ఇద్దరూ బోధించడానికి కొన్ని పదార్థాలను ఉపయోగించారు.

అయితే, తేడాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

- మొట్టమొదటి పరిస్థితిలో తరగతి గదిలో పూర్తిగా ఉపాధ్యాయుని ఆధిపత్యం చెలాయించబడింది. ఉపాధ్యాయుడు తన ప్రణాళికపాఠం, బోధన-సామగ్రిని ఏర్పాటు చేసినట్లు, భావనలను వివరించారు, ప్రశ్నలు అడిగారు, ఇతర తరగతుల కార్యకలాపాలు చేసారు. విద్యార్థులు నిష్క్రియంగా, ఉపాధ్యాయుల సూచనలకు విధేయుడిగా ఉండాలని భావిస్తున్నారు.
- రెండవ పరిస్థితిలో, తరగతిలోని విద్యార్థులు నేర్చుకోవడంలో చురుకుగా పాల్గొన్నారు. ఉపాధ్యాయుల ఆదేశాలచే నడపబడుతున్న కార్యకలాపాలు ప్రదర్శించారు.వాటితో కూడిన పదార్థాలు, చార్టు తయారు చేసి బొమ్మలు గీసి భాగాలు గుర్తించి వారు తెచ్చారు, ఆమోదయోగ్యమైన పనిలో ఇష్టపూర్వకంగా వారు పాల్గొన్నారు.

బోధన యొక్క రెండు మార్గాల మధ్య వ్యత్యాసాలు వైఖరులు కారణంగా ఉంటాయి. విద్యార్థుల పట్ల ఉపాధ్యాయుల తేడాలు, నిజానికి అంతర్లీన నమ్మకం బోధన, అభ్యాసం యొక్క అభ్యాసాలు భిన్నమైనవి. విద్యార్థులు యువత, అనుభవం లేనివారు, అభ్యాసకులకు సంబంధించిన విషయాలు అనే నమ్మకం ద్వారా శ్రీ రామన్ మార్గనిర్దేశం చేస్తారు.తరగతికి వచ్చే ముందు విద్యార్థులు వారి అనుభవాలను సంపాదించారని కుమారి సీమ విశ్వసించారు తాము ఆ విద్యార్థులు కొత్త అనుభవాలను నిర్మించడానికి ఉపయోగించుకోవచ్చు.

విద్యార్థుల నమ్మకాలు, అంచనాలు, ఉపాధ్యాయుల పాత్ర, తరగతి గది పరస్పర చర్యలు, మూల్యాంకన పద్ధతులు, వాస్తవ బోధన అభ్యాస ప్రక్రియలు, అభ్యాసాలను ప్రభావితం చేస్తాయి. కొందరు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థుల గమనించదగ్గ ప్రవర్తనను మార్చటానికి బోధన, అభ్యాసం గురించి నొక్కిచెప్పారు, కొందరు మేధో సామర్థ్యాలను అభివృద్ధి చేయటానికి ప్రయత్నిస్తారు,కొందరు ఇతరులు తమ స్వంత జ్ఞానాన్ని పెంచుకోవటానికి సహాయపడతారని కొందరు నమ్ముతారు. ఉపాధ్యాయుడుగా మీరు వివిధ పద్ధతులు, వారి అంతర్లీన విశ్వాసాల గురించి తెలుసుకోవాలి అని మీరు ఈ భాగంలో నేర్చుకుంటారు. మీరు అభ్యసించే ప్రక్రియ స్వభావం, లక్షణాల గురించి తెలుసుకుంటారు, పిల్లలు నేర్చుకునే మార్గాలు, బోధన యొక్క విభిన్న పోకడలు ఆధిపత్య నమ్మకాలచే మార్గనిర్దేశం చేయబడతాయి. బోధన-అభ్యాసం ప్రక్రియల యొక్క సిద్ధాంతాలు, అభ్యాసాలు మూడు ఆధిపత్య విధానాలుగా ఉన్నాయి. అవి (i) ప్రవర్తన మార్పు (ii) సమస్య పరిష్కారం (iii) అనుభవ నిర్మాణాన్ని బోధించడం, నేర్చుకోవడం. చిన్నపిల్లలకు ఈ పద్ధతులు అర్థవంతమైనవిగా గుర్తించబడ్డాయి. అభ్యసన ఒక పిల్లవాడికి అర్థం అయినప్పుడు, అతను / ఆమె అభ్యాసన కొనసాగుతుందని నమ్ముతారు. జీవితకాలం అభ్యసన కోసం పిల్లలను సహాయం చేయడానికి ఇది చాలా ముఖ్యమైనది.

ఈ భాగము అధ్యయనం చేస్తున్నప్పుడు, ప్రాథమిక పాఠశాల ప్రారంభ దశలో ఉన్న పిల్లలను దృష్టిలో పెట్టుకోండి. ఈ భాగంలో విభిన్న భావనలను పూర్తి చేయడానికి, గ్రహించడానికి మీకు 12 గంటల అధ్యయనం అవసరం.

నోట్స్

1.1 అభ్యసన లక్ష్యాలు

ఈ భాగం పూర్తయిన తర్వాత మీరు చేయగలిగేవి :

- అభ్యసన భావన, ప్రక్రియను వివరించడం.
- అభ్యస ప్రక్రియను ప్రభావితం చేసే అంశాలను వివరించడం.
- భిన్నమైన సిద్ధాంతాలు, అభ్యాస రీతులు వివరించడం.
- సాంప్రదాయక అభ్యసన, బోధనకు, ఆధునిక అభ్యాసన బోధన విధానాలకు తేడాలు వివరించండం.

1.2 అభ్యసన ప్రక్రియ

అభ్యసన అంటే ఏమిటి? ఒక పిల్లవాడు ఎలా నేర్చుకుంటాడు? ఎలా మనం పిల్లల అభ్యసన సులభతరం చేయవచ్చు? ఉపాధ్యాయునిగా, మీ పాఠశాలలో పిల్లల అభ్యసన విషయంలో బాధ్యతలను నెరవేర్చడానికి అర్థం చేసుకోవలసిన కొన్ని ప్రశ్నలు కలవు.

1.2.1 అభ్యాస ప్రక్రియ భావన

మీరుచదివేందుకు వీలుగా అభ్యాసన గురించి కొన్ని ప్రకటనలు క్రింద ఇవ్వబడ్డాయి.

- అభ్యసన అనేది మార్పు ప్రక్రియ, ఎక్కువ లేదా తక్కువ శాశ్వతంగా మారుతుంటుంది.మన చుట్టూ ఉన్న ప్రపంచములో, మనము ఏమి చేస్తున్నామోలేదా మనము గమనించుట ద్వారా జరుగుతుంది.
- అభ్యసన అనేది ప్రవర్తన ద్వారా పుట్టుకొచ్చింది, లేదా శిక్షణా విధానం ద్వారా మార్చబడింది (సహజ వాతావరణంలో లేదా ప్రయోగశాలలో అయినా).
- అభ్యసన అనేది ఒక ప్రక్రియ, ఇది వ్యక్తి సాధారణంగా జీవితం యొక్క కోరికలను తీర్చేందుకు అవసరమైన వివిధ అలవాట్లను, జ్ఞానాన్ని వైఖరి సంపాదిస్తుంది.
- వ్యక్తిత్వంలో సాపేక్షంగా శాశ్వత మార్పు అభ్యసన తెస్తుంది. (అభిజ్ఞా,ప్రభావితం, వైఖరి, ప్రేరణ, ప్రవర్తనా, ప్రయోగాత్మకతతో కలిపి), మార్పు అనేది సాధారణంగా ఉద్భవించగలప్పటికీ, ఆచరణలో ఉండవచ్చు, అంతర్దృష్టి లేదా జ్ఞాపకాలతో సహా ఇతర అంశాలు నుండి వస్తుంది, పనితీరులో ప్రతిబింబిస్తుంది. (సహోకియన్, 1976 p. 3)

ఈ ప్రకటనలు మూడు విస్తృత మార్గాలలో నేర్చుకోవటానికి దారి తీస్తాయి.

అభ్యసనను ఈ విధంగా పరిగణించవచ్చు.

- సాపేక్షంగా, శాశ్వత మార్పు ప్రవర్తన.
- జీవితంలో కోరికలను తీర్చడానికి అవసరమైన అలవాట్లు, జ్ఞానం, వైఖరిని స్వాధీనం చేసుకోనుట

- వ్యక్తిత్వంలో సాపేక్షంగా, శాశ్వత మార్పు (సాధ్యమయ్యే అన్ని రంగాలలో).

అభ్యసన ప్రక్రియ లక్షణాలు:

- **అభ్యసన నిరంతర ప్రక్రియ :** బాల్యం నుండి ప్రతి మనిషి తన ప్రవర్తన, ఆలోచన, వైఖరి, ఆసక్తి మొదలైనవాటిని నిరంతరం మార్చడానికి అతను /ఆమె జీవితంలో ఎప్పటికప్పుడు మారిపోతున్న పరిస్థితులకు అనుగుణంగా మార్చుకొనుటకు ప్రయత్నిస్తారు.

- **అభ్యసన లక్ష్యం దిశగా ఉంటుంది:** ప్రతి మానవుడు కొన్ని లక్ష్యాలను సాధించటానికి ప్రయత్నిస్తాడు. అతని / ఆమె జీవితంలో ఈ లక్ష్యాలు అభ్యసన ద్వారా సాధించవచ్చు. ఏ లక్ష్యం సాధించడానికి లేకపోతే అభ్యాసన అవసరం లేదు.

- **అభ్యసన ఉద్దేశపూర్వకంగా ఉంటుంది:** ఒక వ్యక్తి లక్ష్యాన్ని సాధించడానికి, కొన్ని కార్యకలాపాలు చేస్తారు. అతను / ఆమెకు లక్ష్యము చేరుకొనుటకు ఏ ఉద్యేశ్యం లేకపోతే, అది సాధారణం, అభ్యాసన బలహీనంగా ఉంటే, లక్ష్యాలను చేరుకొనుట కష్టముగా ఉంటుంది.

- **అభ్యసన ఒక క్రియాశీల ప్రక్రియ:** ప్రతి ఒక్కరూ కొన్ని కార్యకలాపాలు చేయవలసి ఉంటుంది, అవి భౌతిక, మానసికమైనదా లేదా రెండూ అని తెలుసుకోవడానికి కావచ్చు.మెదడు చురుకుగా ఉండుట వలన క్రొత్త అనుభవాన్ని పొందడం; లేకపోతే అభ్యాసన జరుగదు.

- **అభ్యసన వ్యక్తిగతమైనది:** మీరు తరగతిలో కొన్ని విషయాలను గమనించవచ్చు. కొంత మంది త్వరగా అభ్యసిస్తారు, కొందరు విద్యార్థులు నెమ్మదిగా అభ్యసిస్తారు . నిజానికిఅభ్యాసన వ్యక్తి నుండి వ్యక్తికి భిన్నంగా ఉంటుంది.

- **అభ్యసన పరిసరాలు వ్యక్తి పరస్పర చర్య యొక్క ఫలితమే:** ఉపాధ్యాయునిగా, మీరు పరిసరాలు జాగ్రత్తగా నిర్వహించుకోవాలి. విద్యార్థులను ప్రోత్సహిస్తూ తోటి విద్యార్థులతో కలసిమెలసి ఉంటూ బోధన, అభ్యసన సామగ్రిని ఉపయోగించుకోవాలి..

- **అభ్యసన బదిలీ చేయగలదు.:** అభ్యసన ఒక పరిస్థితిలో అభ్యాసన, మరో పరిస్థితిలో సమస్యలను పరిష్కరి చడానికి ఉపయోగించవచ్చు. గణిత శాస్త్రం, విజ్ఞాన శాస్త్రం, సాంఘిక శాస్త్రం అభ్యాసన వలన విద్యార్థి నిజ జీవితంలో వివిధ కార్యకలాపాలను నిర్వహించడానికి సహాయపడుతుంది.

మీ పురోగతిని పరీక్షించుకోండి.

1. అభ్యసన యొక్క మూడు లక్షణాలు ఉదాహరణలతో వివరింపుము.

....

....

....

1.2.2 అభ్యసన ప్రభావితం కారకాలు

కొందరు ఈత నడపడం లేదా వంట సులభంగా నేర్చుకుంటారు అని మీరు గమనించవచ్చు. ఇది ఎందుకు జరుగుతుంది? వ్యక్తులు ఎలా నేర్చుకోవాలి, ఎలా నేర్చుకుంటారు? ఈ ప్రశ్నలకు జవాబులు తెలుసుకోవడానికి, అభ్యాసాన్ని ప్రభావితం చేసే వివిధ అంశాలను అర్థం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నిద్దాం.

- **అభ్యసన, పరిపక్వత:** పరిణితి వృద్ధి ప్రక్రియకు సంబంధించినది. ఇది పర్యావరణ ప్రభావానికి సాపేక్షకంగా, స్వతంత్రంగా ఉన్న మార్పులను వివరిస్తుంది, వారసత్వం యొక్క ప్రభావానికి దగ్గరి సంబంధం కలిగి ఉంటుంది. మరోవైపు అభ్యసన అనేది ప్రాధమికంగా తక్షణ పరిసరాలతో వ్యక్తి యొక్క పరస్పర చర్యల ద్వారా ఉంటుంది. ఉదాహరణకు, నడవడం అనేది కొన్ని కండరాల సమూహాల పరిపక్వతపై ఆధారపడి ఉంటుంది, వారి కదలికలపై నియంత్రణ (పరిమాణాత్మక పరిణామాలు) పెరుగుతుంది. కానీ, నడవడంలో వివిధ నైపుణ్యాలను అభ్యసిస్తున్న అవకాశం లేకుండా (పరిసరాలు అభ్యాసం)నడిచి పోవచ్చు. అదేవిధంగా, మాట్లాడటం మొదలు పెట్టినప్పటికీ, ఎక్కువగా పరిపక్వత వలన ప్రభావితమవుతుంది,అభ్యాసన ద్వారా ఇది ప్రభావవంతంగా సరైన అభ్యసం, శిక్షణ లేకుండా ఒకరు నిష్పక్షంగా, అర్థవంతంగా మాట్లాడలేరు. మానసిక పరిపక్వత కొంత స్థాయికి చేరుకునే వరకు ఆరు నెలల వయసున్న శిశువు గుణకారం పట్టిక నేర్చుకోవడమే అసాధ్యం అని మనకు తెలుసు.
- **తెలుసుకోవడానికి సంసిద్ధత:** తరగతిలో నేర్చుకోవాల్సిన వస్తువులను లావాదేవీ చేస్తున్నప్పుడు మీరు ఒక శ్రద్ధగల అవగాహనను కలిగి ఉండవలసి ఉంటుంది. మీ ప్రశ్నలకు ఆయన / ఆమె స్పందిచనప్పుడు అతనితో / ఆమెతో మీరు చిరాకుపడతారు. ఇది ఎందుకు జరుగుతుంది? మీరు ఎప్పుడైనా విద్యార్థి గురించి ప్రశ్నించారా?

అనేక కారణాల వలన మానసిక-శారీరక, / లేదా సాంఘికంగా, విద్యార్థి నేర్చుకోవటానికి సిద్ధంగా ఉండకపోవచ్చు. వివిధ రకాలైన సంసిద్ధతలు ఉన్నాయి, కొన్ని భౌతిక పరిపక్వతకు సంబంధించినవి (అతను ఒకవేళ, అతను / ఆమె సామర్థ్యం లేని పక్షంలో నడవడం), కొన్ని మేధో నైపుణ్యాలు అభివృద్ధి, కొనుగోలు నేపథ్య సమాచారం (ఒకటికి అదనంగా తెలియకపోతే గుణించడం చేయలేరు, గమనికలు సంఖ్యలు) కొన్ని ప్రేరణలు అవసరం.

విద్యార్థుల యొక్క మానసిక సంసిద్ధతలు అభ్యసనకు అవసరం. ఉదాహరణకు ఒక శిశువు కష్టమైన పదాలు తెలుసుకోవడానికి, అభ్యాస ప్రారంభదశలో వాక్యాలను, అదేవిధంగా టైపు వంటి భౌతిక చర్యలకు, నృత్యం మొదలైనవి భౌతిక సంసిద్ధతను కలిగి ఉంటాయి. సమర్థవంతమైన అభ్యసన జరుగుతున్నప్పుడు విద్యార్థి తెలుసుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉంటాడు. అందువల్ల, సంసిద్ధతను గుర్తించడానికి, మీరుపిల్లల భావోద్వేగ, మేధో అభివృద్ధి గురించి కొంత అవగాహన కలిగి ఉండవలసిన అవసరం ఉంది.

- **పరిసరాల అభ్యసనం:** పాఠశాలలో విద్యను సమర్ధవంతంగా నేర్చుకోవడానికి, అనుకూలమైన పరిసరాలు నుండి విద్యార్థులు స్థలం, సమయ బోధన, బోధనా ప్రక్రియలో పరస్పర చర్యలకు అనుకూలముగా ఉంటుంది. సమర్ధవంతమైన తరగతిలో ఉత్తేజ పరిచే పరిసర వాతావరణం ద్వారా ప్రదర్శనలు, చర్యలు వంటి పాఠశాల ప్రదర్శనల ద్వారా నేర్చుకునే వాతావరణం పిల్లలలో, పాఠశాలలో కల్పించవచ్చు.

కింది రెండు తరగతుల పరిస్థితులను ఊహించండి

పరిస్థితి 3: ఒక పాఠశాలలో దాదాపు 40 మంది పిల్లలు, తగినంత స్థలం లేకుండా కూర్చుని ఉన్నారు. ఆ తరగతి గది చాల చిన్నది. గదిలో గాలి వెలుతురు కూడా తగినంతగా లేదు. ఆ గదిలో తీవ్రమైన వేడి, కిక్కిరిసి ఉన్న ఆ గదిలో పిల్లలు చెమటలు పట్టి, శబ్దం చేస్తున్నారు. తగినంత స్థలం లేకపోవడంవల్ల, గదిలో ఏ బోధనాభ్యసన పరికరాలూ లేవు. తరగతిలో క్రమశిక్షణ నిర్వహించడానికి ఉపాధ్యాయుడు కేకలు వేస్తున్నారు.

పరిస్థితి 4: మరొక పాఠశాలలో, దాదాపు అదే సంఖ్యలో విద్యార్థులు ఉన్నారు. అక్కడ విశాలమైన గదిలో బాగా గాలి, వెలుతురు తరగతిలో వివిధ కార్యకలాపాలలో నిమగ్నమై ఉన్నారు. తరగతి గది గోడలు, ప్రదర్శన వస్తువులతో బాగా అలంకరించబడి ఉన్నాయి. బోధనాభ్యాస సామాగ్రి సరిగ్గా అమర్చబడి, పిల్లలకు పుష్కలంగా లభిస్తాయి. ఉపాధ్యాయుడు స్నేహపూర్వక, విద్యార్థుల పట్ల అవగాహన కలిగి ఉన్నారు.

- పైన చెప్పిన పరిస్థితుల్లో ఏది సమర్ధవంతమైన అభ్యసనకు దోహదపడుతుందో ఆలోచించడానికి కొంత సమయం తీసుకుంటుంది, ఎందుకు? మీ సొంత పాఠశాల రోజులు కూడా ఆలోచించండి. ఏ జ్ఞాపకాలు నిలబడి? అభ్యాస ప్రక్రియలో మీరు ఏ పనిని మరింత సంతృప్తినిచ్చారు? బహుశా తరగతిగది, బయట సమాజంలో జరిగే ఫీల్డ్ పర్యటనలు, బృంద కార్యకలాపాలు / సమూహం పని, ప్రాజెక్ట్ లేదా అభ్యాస కార్యకలాపాలు మీకు మరింత సంతృప్తినిస్తాయి.

- వాస్తవానికి, అనుకూలమైన అభ్యసన వాతావరణాలు జరగకపోవటానికి, తరగతి గది పరిమాణం, గోడ రంగు, నేల రకం, గాలి, కాంతి అలాగే సమర్థవంతమైన తరగతిలో నిర్వహణ వంటి భౌతిక పర్యావరణాన్ని పరిశీలించడం ద్వారా ఇది సృష్టించబడుతుంది. విద్యార్థులకు పని వ్యవస్థలను ఏర్పాటు చేసి నిర్వహించండి. వారి అభ్యాసంలో పాల్గొనండి. సురక్షితమైన, ఆకర్షణీయమైన, సౌకర్యవంతమైన పిల్లల అనుకూల వాతావరణంపిల్లలు మీరు ఇచ్చిన కార్యకలాపాల్లో పాల్గొనడానికి సహాయపడండి.

- అభ్యాసన, ప్రేరణ: ఉత్పన్నం ఉద్భవించిన లేదా ఉత్పన్నమైన శక్తిని సూచిస్తుంది. విద్యార్థిని కార్యకలాపాలను కొనసాగించేలా, నిర్దేశిస్తుంది, నియంత్రిస్తుంది. లక్ష్యం సాధించవచ్చు. ప్రేరణలు రెండు రకాలుగా ఉన్నాయి- అంతర్గత ప్రేరణ, బాహ్య ప్రేరణ.

నోట్స్

అంతర్గత ప్రేరణ అనేది ఆసక్తి లేదా ఆనందంతో నడిచే ప్రేరణను సూచిస్తుంది. పనిలో, ఏ బాహ్య వత్తిడి మీద ఆధారపడి కాకుండా, వ్యక్తి లోపల ఉంటుంది. అంతర్గత ప్రేరణ ఒక కార్యకలాపానికి ఆనందం ఇస్తుంది. బాహ్య బహుమతి కోసం కాక అధిక నాణ్యతతో అంతర్గత ప్రేరణ ఫలితాలు ఉంటాయి. ఉదాహరణకు, సృజనాత్మకత; సామాన్య / గణితంలో ఏదైనా ప్రాజెక్ట్ సిద్ధం అతను / ఆమె చేపట్టడానికి ప్రేరణ ఇది. ఫలితంగా విద్యార్థికి ఆనందం ఇవ్వవచ్చు. ఇలాంటి కార్యకలాపాలు.

బాహ్య ప్రేరణ: సాధించడానికి ఒక కార్యాచరణ యొక్క పని తీరును సూచిస్తుంది ఒక ఫలితం. వ్యక్తి వెలుపల నుండి వస్తుంది. ఉదాహరణకు, ఒక విద్యార్థి అతను / ఆమె తల్లిదండ్రుల అసంతృప్తికి భయపడతాడు. ఎందుకంటే, అతను / ఆమె క్రమంలో పని చేయడం లేదు.

తల్లిదండ్రుల అసంతృప్తిని తప్పించుకోవటానికి వేరు వేరు ఫలితాన్ని పొందవచ్చు. సాధారణ బాహ్యప్రేరణలూ డబ్బు, తరగతుల వంటి బహుమతులు. తల్లిదండ్రులు, ఉపాధ్యాయులు తరచూ ప్రతిఫలమిస్తారు. అభ్యాసన పనులు విజయవంతంగా పూర్తిచేయటానికి వారి పిల్లలకు ఇస్తూ ఉంటారు. అయినప్పటికీ, సరైన ప్రేరణ పిల్లలలో నేర్చుకోవడాన్ని వేగవంతం చేస్తుంది. ఒక ఉపాధ్యాయుడిగా మీరు పిల్లలను చైతన్యవంతం చేయడానికి వివిధ పద్ధతులను తెలుసుకోవాలి. తగిన యంత్రాంగాలను ప్రదర్శించడం ద్వారా మీరు విద్యార్థి దృష్టిని ఆకర్షించడానికి జాగ్రత్తగా ఉండాలి.

మీ పురోగతిని పరీక్షించుకోండి.

2. అభ్యాసం కోసం బాహ్య ప్రేరణ కంటే అంతర్గత ప్రేరణ ఎందుకు అవసరమో రెండు కారణాలు వ్రాయుము.

....

....

....

1.3 పిల్లలు ఎలా అభ్యసిస్తారు?

మీరు తరగతికి వచ్చేసరికి అనేక మంది పిల్లలు వచ్చేటట్లు మీరు చూడాలి. మొదటిసారి అభ్యాసానికి పాఠశాలకు వచ్చిన ఈ పిల్లలకు ముందుగా తయారు చేసిన , సూచించిన పాఠ్య ప్రణాళికతో ప్రారంభమవుతుంది. మీరు ఈ పిల్లల్లో ఎవ్వరు అభ్యసించలేదు, అభ్యసించడం ప్రారంభించబోతున్నారో తెలుసుకోండి.

కృత్యం-1

6 సంవత్సరాల వయస్సు ఉన్న ఒక సాధారణ పిల్లవాని కార్యకలాపాలను తయారుచేయండి, మొదటిసారిగా పాఠశాలకు వస్తున్నప్పుడు సాధారణంగా ఏం జరుగుతుంది?

శ్రీ బినయ్ ఒక ప్రాథమిక పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయుడు ఝుంపా అనే కొత్తగా ప్రవేశించిన పిల్లతో అనుసంధాన చెందాడు. కింది కార్యక్రమాలను ఆమె సులభంగా నిర్వహించగలిగింది.

- ఆమె తన భావాలను సరళమైన వాక్యాలలో వ్యక్తపరుస్తుంది.
- ఆమె ఈ విషయానికి తగిన "క్రియ" యొక్క సరైన సమయాన్ని ఉపయోగించి మాట్లాడుతుంది.
- ఆమె మీ భోజనంలో మీరు ఏమి తీసుకున్నారు? మీకు ఏ ఆట ఇష్టం? నిన్న మీ ఇంటికి వచ్చిన వ్యక్తి ఎవరు? అనే ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఇస్తుంది.
- ఆమె చాలా ఆసక్తికరంగా ఉంటుంది, చాలా ప్రశ్నలు అడుగుతుంది.
- ఆమె నిలబడి నీ ఎడమ వైపుకు వెళ్ళు నీ కళ్ళు మూసివేయి, నల్ల బల్ల వైపుకి రావడం మొదలైన టీచర్ ఆజ్ఞలు అనుసరిస్తుంది.
- ఆమె, ఇష్టపడే కొన్ని పాటలు పాడుతుంది.
- ఆమె, ఆటలోని నియమాలను అనుసరించి తరగతిలోని ఇతర పిల్లలతో ఆటలను ఆడింది.
- జాబితా చాలా పొడవుగా ఉందని గమనించండి. ప్రతి సాధారణ శిశువు అలాంటి కార్యకలాపాలను చేయగలదు. కానీ ఝుంపా ఎన్నో పనులను సరిగ్గా నిర్వహించడం ఎలా నేర్చుకుంది? ఆమె కుటుంబం, పరిసర ప్రాంతాల్లో అనేక మంది వ్యక్తులు ఉన్నప్పటికీ, ఆమె ఉద్దేశపూర్వకంగా చేసే అనేక కార్యకలాపాలను ఎవరూ బోధించలేదు.

స్పష్టంగా చెప్పాలంటే పాఠశాల మాత్రమే అభ్యసన ప్రదేశం కాదు. ఒక అతని చుట్టూ ప్రపంచవ్యాప్తంగా అనుభవాలు విస్తృతంగా పొందవచ్చు. ఒక సహజ మార్గంలో అనుభవాలను సేకరించడానికి ఒకరికి సహాయపడే ప్రక్రియలను తెలుసుకుంటే, పాఠశాల విద్య మరింత సహజమై, అర్ధవంతమై, సులభంగా స్వీకరించడానికి, అంతర్గతంగా అభ్యాసన కోసం, తరగతిలో ఈ ప్రక్రియలను ఉపయోగించవచ్చు. క్రొత్త అనుభవాలను సంపాదించడానికి కొన్ని ప్రాథమిక ప్రక్రియలను అర్థం చేసుకుందాం. ఇది పిల్లలూ, ఇతరులూ సాధారణంగా చాలా అనధికారికంగా నేర్చుకోవటానికి ఉపయోగిస్తారు.

1.3.1 అనుకరణ

చాలామంది మనుషుల అభ్యాసం అనేది ఇతరుల ప్రవర్తన, చర్యను అనుకరించడం, పరిశీలించే ఒక చర్య, ఇవి పిల్లలు కొత్త అనుభవాలు, ప్రవర్తనను సంపాదించే ప్రధాన ప్రక్రియలు. ఇది ఇతరుల చర్యలు లేదా ప్రవర్తనలను అనుకరణ చేయడం లేదా పునరుపయోగించడం. ప్రతి ఒక్కరూ ప్రతి ఒక్కరినీ అనుకరించడం లేదు. ఒకరు తన ప్రవర్తన లేదా చర్యలు కొన్ని అనుకరిస్తూ, అవ్యక్తంగా ఒక వ్యక్తి ఎంచుకుంటాడు. అతణ్ణి ఆమె ఆకర్షించింది. అలాంటి వ్యక్తి అనుకరణకు ఒక నమూనాగా ఉంటాడు. మోడల్ అనే వ్యక్తికి తల్లిదండ్రులు, తోబుట్టువులు, ఉపాధ్యాయుడు లేదా ఏ ఇతర వయోజన

నోట్స్

సభ్యుడైనా అనుకరించాలి. కొన్ని నాణ్యతలు, ఎటువంటి ప్రత్యక్ష సంబంధం లేని ఇతర గమనికలు ఉన్న వ్యక్తులే కానీ, అనుకరణకు నమూనాలు కూడా ఉన్నాయి. అశోకుడు, శివాజీ, అక్బర్, గాంధీ, నెహ్రూ, మదర్ తెరెసా లేదా శ్రీ రాముడు, శ్రీ కృష్ణ, మీరాబాయి, జీసస్ లేదా ప్రముఖ చలనచిత్ర నటులు, ఆటగాళ్ళు, కళాకారుల వంటి చరిత్ర, పురాణాల నుండి గొప్ప నమూనాలు కొన్నిసార్లు చిన్న పిల్లలు అనుసరిస్తారు. ఇటువంటి నమూనాలు "సింబాలిక్ నమూనాలు" అంటారు, చాలా తరచుగా, తల్లిదండ్రులు, తోబుట్టువులు, ఉపాధ్యాయులు, పిల్లల ప్రఖ్యాత వ్యక్తులు. ఇటువంటి నమూనాలను 'నిజం' లేదా 'సింబాలిక్ నమూనాలు' అని పిలుస్తారు. అనుకరించబడిన చర్య పిల్లల్లో సాపేక్షంగా శాశ్వత ప్రవర్తన అయినట్లయితే అనుకరణలో అభ్యసన లేదు. ఒక బిడ్డలో సానుకూలమైన, కోరదగిన చర్యను మీరు గమనిస్తే, ప్రవర్తనను నేర్చుకోవటానికి ఈ అనుకరించిన చర్య యొక్క పునఃసూత్రాన్ని మీరు ఎలా బలపరుస్తారు? అనుకరణలను బలోపేతం చేయడానికి మూడు మార్గాలున్నాయి. ఇవి:

- **ప్రత్యక్ష ప్రశంసలు లేదా ప్రోత్సాహకాలను అందించడం:** అతను నిపుణుడిలాగా సమస్యను పరిష్కరిస్తాడు, "ఆమె లతా మంగేష్కర్ లాగ బాగా పాడుతుంటుంది" లేదా "మీరు ఏంత బాగా ఆడారు, ఇది సచిన్ టెండూల్కర్ కొట్టిన షాట్ లాగానే" పిల్లలు అనుకరించిన చర్యను పునరావృతం చేయడానికి ప్రోత్సహిస్తాయి.
- **సంతృప్తికరమైన పర్యవసానాలు:** అనుకరణ ద్వారా పిల్లవాడికి సామాజిక ఆమోదయోగ్యమైన ప్రవర్తన లభిస్తుంది లేదా కోరుకున్న లక్ష్య సాధిస్తాడు, అప్పుడు అతను దానిని పునరావృతం చేయడానికి ఇష్టపడుతాడు. ఉదాహరణకు, ఒక పిల్లవాడు తన తల్లిని, పాలకోసం అనుకరించినప్పుడు, ఆమె ఈ పదాన్ని పునరావృతం చేయాలని కోరుకుంటున్నట్లయితే, పాలు త్రాగేలా అతనికి అడగడం వస్తుంది.
- **ప్రత్యామ్నాయ బలప్రయోగం:** కొన్నిసార్లు, ప్రత్యక్షంగా ప్రోత్సాహక లేదా ఏ సంతృప్తికరమై పర్యవసానంగా లేకుండా, ఇతరులు దీనిని అనుకరించడం, గమనించడం ద్వారా పిల్లలు ప్రవర్తనను అనుకరిస్తారు. ఇతరులు దీనిని అనుసరిస్తున్నారు, ఎందుకంటే, వాటి నుండి కొంత ప్రయోజనం / సంతృప్తి పొందుతారు. దుస్తుల లేదా అలంకరణ సామాగ్రి ఎంచుకోవడం, ఒక ప్రత్యేక శైలిలో మాట్లాడటం, లేదా పాట పాడటం వంటివి కొన్ని విధమైన ప్రత్యామ్నాయ అనుకరణలు.

అనుకరణ యొక్క ప్రభావాలు: ఉపమానంగా, అనుకరణ కేవలం నమూనా యొక్క ప్రవర్తనను కాపీ చేస్తుంది. ప్రమేయాల యొక్క సన్నిహిత పరిశీలన, మూడు రకాలైన అనుకరించే ప్రవర్తన: మోడలింగ్ ప్రభావం, నిరోధక అ నిరోధక ప్రభావం, ప్రతిచర్య ప్రభావం ఉన్నాయి.

- పరిశీలన ఫలితంగా కొత్త ప్రవర్తనను సంపాదించడం మోడలింగ్ ప్రభావం.

- అదే ప్రవర్తనలో పాల్గొనడానికి మోడల్ శిక్షను చూసినందుకు సాధారణంగా మోడల్ యొక్క విచిత్రమైన ప్రవర్తనను అణిచివేసేందుకు, నిరోధించే ప్రభావం ఉంటుంది. అనిరోదకత అనేది దీనికి వ్యతిరేకంగా ఉంటుంది. గతంలో అభ్యసించిన అపవాదు ప్రవర్తనలో పాలుపంచుకున్న మోడల్ని బాలబృందం పరిశీలిస్తుండగా అది సంభవిస్తుంది.
- రాకపోకల ప్రభావం మోడళ్ల ప్రతిస్పందనలకు సంబంధించినది, ప్రవర్తనా లక్షణాలకి కాదు. రాబట్టు ప్రభావాన్ని చూపడం అనేది తరచూకనబడే ప్రవర్తన. ఏ క్రీడా కార్యక్రమంలోనైనా, ఒక వ్యక్తి యొక్క చప్పట్లు లేదా గుంపులో ఇతరుల నుండి అరవడం లాంటి ప్రవర్తనను పొందవచ్చు. కొన్నిసార్లు చాలామందికి ఆ విషయం తెలియదు కానీ వారు తమ ఎదుటి వారిని అనుకరించిన విధంగా ప్రవర్తించారు.

ఉపాధ్యాయుడిగా, తరగతి గది / పాఠశాలలో మీరు యువ విద్యార్థులు సానుకూల, సామాజికంగా కావాల్సిన ప్రవర్తనను పొందడానికి అనుకరణను ఉపయోగించుకోవచ్చు. మీరు ఈ క్రిందివి చేయవచ్చు:

- మీ విద్యార్థుల అనుకరణకు నమూనాగా ప్రయత్నించండి. నమునాయొక్క సానుకూల అంశాలను ప్రదర్శించండి. మీ ప్రవర్తనకు పరిశుభ్రత, సమయపాలన, నిజాయితీ అంశాలు అనుకరించటానికి అయినప్పటికీ, మీ బలహీనతలను మీ విద్యార్థులకు బహిర్గతం చేయవద్దు.
- చరిత్ర, సామాజిక శాస్త్రం, సాహిత్యం , పిల్లలకు కథలు చెప్పడం,ఎల్లప్పుడూ అనుకరణ పాత్రల యొక్క సానుకూల అంశాలను విద్యార్థులకు ప్రేరణ కలుగ చేస్తాయి
- ఎవరైనా విద్యార్థి సానుకూల ప్రవర్తనను అనుకరిస్తే, దాన్ని గుర్తించి, అందించడానికి ప్రయత్నించండి. శబ్ద ప్రశంసలు అతనికి పునరావృతం చేయడానికి అతన్ని ప్రోత్సహించడం.

మీ పురోగతిని పరీక్షించుకోండి.

3. మోడల్ యొక్క అవాంఛనీయ / భిన్నమైన ప్రవర్తనను అనుసరించకుండా మీ విద్యార్థులను నిరుత్సాహపర్చడానికి మీరు ఏమి చేయవచ్చు?

....

....

....

1.3.2 పరిశీలన

పరిశీలన నుండి అభ్యసన అనేది మానవ అభ్యసన యొక్క సాధారణ , సహజమైన పద్ధతి. పరిశీలనాత్మక అభ్యాసం (ప్రయోగాత్మక అభ్యాసం, సాంఘిక అభ్యాసం, లేదా మోడలింగ్ అని కూడా పిలుస్తారు) అనేది ఒక రకమైన అభ్యాసం, ఇది ఇతరులచే నిర్వహించబడుతున్న క్రొత్త ప్రవర్తనను

నోట్స్

పరిశీలించడం, నిలుపుకోవడం, పునరావృతం చేయడం. భాష, సాంస్కృతిక నిబంధనల వంటి ప్రాథమిక పనులను సేకరించేటప్పుడు పరిశీలనా అభ్యాసం పిల్లల కోసం ఒక కీలకమైన అభ్యాసన పద్ధతి. కానీ ఇది నమూనా నుండి వేర్వేరుగా ఉంటుంది, దీనిలో పరిశీలకుడు నమూనా యొక్క ప్రవర్తనను పునరుత్పత్తి చేస్తాడు. పరిశీలనాత్మక అభ్యాసంలో మనం అనుకుంటున్నా, కొన్ని విషయాలను ఎలా చేయాలో నేర్చుకోవడమే కాకుండా మన చర్య యొక్క పర్యవసానాలు ఏమిటో కూడా తెలుసుకోవచ్చు. అందువల్ల, పరిశీలన ద్వారా అభ్యాసన మోడల్ ప్రవర్తన యొక్క ఖచ్చితమైన పునరుత్పత్తి కాదు కానీ పరిశీలించిన ప్రవర్తన ఆధారంగా ప్రవర్తనను అభివృద్ధి చేస్తుంది.

బండూరా (1977) ప్రకారం, నాలుగు విభిన్న ప్రక్రియలు పరిశీలనాత్మక అభ్యాసంలో ఉన్నాయి:

- **శ్రద్ధ ప్రక్రియ :** మనం మోడల్ మొత్తం ప్రవర్తనను అనుకరించడం లేదు. మనం తెలుసుకోవడానికి ఆసక్తి కలిగి ఉన్న నిర్దిష్ట అంశాలపై, మనం తెలుసుకోవాలనుకునే ప్రవర్తన యొక్క ముఖ్యమైన లక్షణాలపై దృష్టి పెడతాము. ఉదాహరణకు, ఒక పిల్లవాడు మంచి చేతివ్రాత రాయడం తన ఉపాధ్యాయుడును చూసి, బాగా గమనిస్తూ, తన వేళ్లను కదిలిస్తూ, ఆమె పెన్ను పట్టుకొని, అక్కడ ఆమె పెద్ద అక్షరాలను ఉపయోగిస్తుంటుంది. ఉపాధ్యాయుడు ఏలా ధరిస్తారు లేదా ఆమె ఎలా నడుస్తుందో ఆమెకు శ్రద్ధ లేదు.
- **నిలుపుదల ప్రక్రియ:** సమాచారాన్ని నిల్వ చేసే సామర్థ్యం కూడా అభ్యాస ప్రక్రియలో ముఖ్యమైన భాగం. నిలుపుదల అనేక కారణాల వలన ప్రభావితమవుతుంది, కానీ తరువాత సమాచారాన్ని ఉపసంహరించుకోవడం, దానిపై పని చేయడం వంటివి పరిశీలన అభ్యసనకు చాలా ముఖ్యమైనవి. పరిశీలనలను అవగాహన, నిర్వహించడం వంటి కొన్ని మార్గాల ద్వారా మనం గమనించిన విషయాలు గుర్తుంచుకోవాలి. సాధారణంగా మనం రెండు ప్రక్రియలను నిలుపుకోవటానికి నియమించుకున్నాము: మొదటిది మన జ్ఞాపకార్థంలో దృశ్యాలు పరిశీలించిన విషయాలు, మానసిక చర్యల క్రమాన్ని సాధన చేయడం. ఉదాహరణకు, ఎవరైనా జహీర్‌ఖాన్ లాగా బౌలింగ్ చేయటానికి ప్రయత్నించినట్లయితే, అతను వ్యక్తిగతంగా లేదా టీవి ప్రసారాలలో అతడిని గమనించి జహీర్ యొక్క బౌలింగ్ చర్యల యొక్క క్రమాలను మానసికంగా రిహార్సల్ చేయాలి, చర్యల దృశ్యమాన ఆకృతిని రూపొందిస్తాడు. బండూరా (1977) ప్రకారం ఒక మోడల్ నుండి నేర్చుకోవటానికి ఉత్తమమైన మార్గం, గుర్తించిన ప్రవర్తనను జ్ఞానపరంగా (మానసికంగా సరైన ఆలోచనతో) నిర్వహించడం, రిహార్యర్స్ చేయడం, దాన్ని అమలు చేయడం.
- **యాంత్రిక పునరావృత్తి ప్రక్రియ:** దృశ్య చిత్రాల రిహార్సల్ ద్వారా పరిశీలించిన ప్రవర్తనను కొనసాగించిన తర్వాత, ప్రవర్తన భౌతిక చర్యలుగా మార్చబడుతుంది. దీని కోసం రెండు విషయాలు అవసరం. మొదటిది, అతడు / ఆమె చేసిన చర్యకు ప్రాథమిక అవసరాలు ఉండాలి. టెండూల్కర్ వంటి ఒక బ్యాట్స్‌మాన్ కావాలని కోరుకుంటే, బ్యాట్స్‌మాన్ యొక్క భౌతిక సామర్థ్యం ప్రాథమిక అవసరము. ఒకవేళ బలహీనంగా ఉంటే, సచిన్ టెండూల్కర్

బ్యాటింగ్ యొక్క సన్నివేశాలను చేయలేరు, ఎందుకంటే, బ్యాట్‌ను ఎత్తడు, అదే విధంగా బౌలింగ్ చేయటం కష్టం.

- గమనించిన ప్రవర్తనను చర్యకు మార్చడం రెండవ అంశం. వాస్తవానికి, చర్యల క్రమాన్ని సాధన చేయడం, చర్యల యొక్క ఖచ్చితమైన దృశ్యమానచిత్రం, మానసిక రిహార్సల్ కలిగి ఉండటం వలన, ఈ చర్యను సహజంగా నిర్వహించటానికి పరిశీలకుడికి సహాయం చేయగలవు. సమర్థవంతంగా నిర్వహించడానికి, ఆచరణలో నిరంతర అభిప్రాయాలతో కలిపి పునరావృతమయ్యే అభ్యాసం, ప్రతి అభ్యాసానికి అవసరమైన తర్వాత సరైన దిద్దుబాట్లను చేస్తాయి.

- **ప్రేరేపిత ప్రక్రియ :** మీ పరిశీలనలో, అభ్యసన ద్వారా చాలా బాగా నేర్చుకున్న కొందరు పిల్లలను మీరు చూడవచ్చు, ఎందుకంటే వారు చర్య యొక్క దశలను స్పష్టంగా వివరించవచ్చు, సంపూర్ణంగా దీన్ని నిర్వహిస్తారు. కానీ తరచూ అవి అవసరమైనప్పుడు, అవసరం లేదు. అలాంటి సందర్భాల్లో, వారు ఏమి చేయకూడదు అనేది సరైన ప్రేరణ. శిశువు చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రత్యేకించి స్వీయ ప్రేరణతో పొందాలి.

సారాంశంలో, పరిశీలనాత్మక అభ్యాసం ఒక మోడల్ కార్యక్రమం యొక్క పరిశీలనతో ప్రారంభమవుతుంది, పరిశీలకుడి భాగంలో సరిపోలే పనితీరుగా రూపాంతరం చెందడానికి ముందు నాలుగు ప్రక్రియలను అనుసరిస్తుంది.

(i) పరిశీలకుడు శ్రద్ధగా ఉండాలి;

(ii) పరిశీలకుడు గుర్తించిన ప్రవర్తనను అభిజ్ఞాకంగా సూచించి, దానిని నిల్వ చేయాలి

(iii) అతను / ఆమె కలిగి ఉంటే పరిశీలకుడు పరిశీలించిన ప్రవర్తనను పునరుత్పత్తి అవసరమైన సామర్థ్యాలు; పరిస్థితులు పెంపొందించుకోవాలి.

(iv) పరిశీలకుడు తగిన ప్రేరణతో నేర్చుకున్న ప్రవర్తనను తప్పనిసరిగా నిర్వహిస్తాడు.

మీ పురోగతిని పరీక్షించుకోండి.

4. పరిశీలన అభ్యాసకుడిగా మీ విద్యార్థులకు సహాయపడే ఉపాధ్యాయుడిగా మీ పాత్రను గూర్చి రాయండి.

....

....

....

5. పరిశీలనలో నేర్చుకోవటానికి మీ విద్యార్థులను ప్రోత్సహించటానికి రెండు మార్గాలు.

....

....

....

నోట్స్

1.3.3 ప్రయత్నం దోషం

ఒక సైకిల్ను తొక్కడం నేర్చుకోనే ఒక పిల్లవాడిని గమనిద్దాం. సైకిల్ మీద స్వారీ చేయటంలో ఒక ప్రయత్నంలో సాధించలేదు. ఈ నైపుణ్యం సంపాదించడానికి పిల్లవాడు చాలా ప్రయత్నాలు చేస్తాడు. ప్రారంభ దశలో, అతను / ఆమె లోపాలను చేస్తూ క్రమంగా లోపాలను తగ్గించవచ్చు. పిల్లల ప్రత్యేక పని లేదా సమస్య కోసం అనేక ప్రయత్నాలు చేస్తుంది, చివరికి అతని / ఆమె ప్రయత్నాలను బహుమతిగా పొందుతుంది.

ఒక కష్టమైన సమస్య ఎదురైనప్పుడు, అతడు / ఆమెకు ఏ రెడీమేడ్ పరిష్కారం లేదు, అతను / ఆమె ఒక ప్రతిస్పందన సంతృప్తికరమైన ప్రభావాన్ని ఉత్పత్తి చేసే వరకు వివిధ రకాల ప్రతిస్పందనలలో పాల్గొంటుంది. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, సమస్యలను పరిష్కరిస్తారని విచారణ, లోపం ద్వారా తెలుస్తోంది.

ప్రయత్న, దోష అభ్యాస సిద్ధాంతం అమెరికన్ మానసిక నిపుణుడు E.L. థార్న్డైక్ 1913 లో వివిధ జంతువులపై జరిపిన ప్రయోగాల ద్వారా, ఎక్కువగా పిల్లుల ద్వారా అభివృద్ధి చేయబడింది. విచారణ, దోషపూరిత అభ్యాసాన్ని వివరించడానికి అతని ప్రయోగాల్లో ఒక బోనులో ఒక ఆకలితో పిల్లిని ఉంచడం, పంజరం వెలుపల ఒక చేపను ఉంచారు. పిల్లి చేపను పట్టుకోడానికి ఒక మీటను నొక్కాలి అప్పుడు పంజరం నుండి బయటకు వస్తుంది. ప్రారంభ ప్రయత్నాలలో పిల్లి కేస్ యొక్క మీటను నొక్కటానికి ముందు అనేక అనవసరమైన కదలికలను చేసింది. తరువాతి పరీక్షలలో, యాదృచ్ఛిక ఉద్యమాలు క్రమంగా తగ్గించబడ్డాయి, చివరకు పిల్లి నేరుగా మీటను చేరుకోని, దానిని నొక్కి, బోనులో నుంచి తప్పించుకుంది. ఈ ప్రయోగం నుండి థోర్న్డైకే ఈ క్రింది మూడు సూత్రాలను నేర్చుకున్నాడు:

- **అభ్యాసక నియమం:** చర్య యొక్క పునరావృతం విద్యార్థి చర్యనుఎక్కువ కాలం నిలుపుకోవటానికి చేస్తుంది. ఇది తప్పనిసరిగా రెండు నియమాలను కలిగి ఉంటుంది: ఉపయోగం యొక్క నియమం,అనుపయోగ నియమం. మొట్టమొదటి ఉద్దీపనాల కనెక్షన్ యొక్క బలోపేతకు సంబంధించినది(కారణం), ప్రతిస్పందన (ప్రవర్తన) పునరావృతం, రెండోసరసనమొదట, తరచుగా ఉపయోగించనిప్పుడు కనెక్షన్ బలహీనపడటంతో సంబంధం కలిగి ఉంటుంది.

- **ప్రతిఫల నియమం:** సంతృప్తికరమైన వ్యవహారాలు సులభంగా నేర్చుకోడానికి ముందే ఏర్పడే అనేక ప్రతిస్పందనలలో ఇది జరుగుతుంది. ఒక రిని బాధించే స్థితికి ముందు సంభవించేవి మర్చిపోయి లేదా తిరస్కరించబడతాయి. ఇతర మాటలలో, ఒక ప్రవర్తన యొక్క పర్యవసానం సంతృప్తికరంగా ఉంటే, అప్పుడు

ప్రవర్తన నేర్చుకోవచ్చు. ఈ కనెక్షన్లో బహుమతి, ప్రశంసల పాత్ర అభ్యసనను ప్రవర్తనను బలపరిచే సానుకూల ప్రభావాలను కలిగి ఉంటుంది. అయితే శిక్ష , కటినపక్షం నేర్చుకున్న ప్రవర్తనపై వ్యతిరేకప్రభావాన్ని కలిగి ఉంటాయి.

- **సంసిద్ధత నియమం**: విద్యార్థి తెలుసుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నప్పుడు సమర్థవంత అభ్యసన జరుగుతుంది. ఈ నియమం యొక్క విద్యాపరమైన సూత్రం చాలా స్పష్టంగా ఉంది. ఒక నిర్దిష్ట రకమైన అభ్యాసన కోసం సిద్ధంగా ఉన్న ఒక పిల్లవాడు, సిద్ధంగా లేని మరోకరి కన్నా అభ్యాస అనుభవాల నుండి లాభం పొందవచ్చు. ఈ విభాగంలో ముందు తెలుసుకోవడానికి సంసిద్ధత యొక్క ప్రాముఖ్యత, పిల్లల సంసిద్ధతను అర్థం చేసుకోవడంలో ఉపాధ్యాయుని పాత్ర గురించి చర్చించాము.

అనేక పరిశోధకులు ఈ నియమాల యొక్క పరిమితులను వారి ఆచరణాత్మక ఉపయోగాల్లో గుర్తించినప్పటికీ, తన ప్రయోగాల నుండి థార్న్‌డైక్ చేత నేర్చుకున్న ఈ నియమాలు తరగతిలో అభ్యాసాన్ని ప్రభావితం చేశాయి.

మీ పురోగతిని పరీక్షించుకోండి.

6. అభ్యాసనలో విచారణ, లోపం పద్ధతిని పరిశీలిస్తే, మీరు ఉపాధ్యాయునిగా అనుభవించిన ఒక ఉదాహరణను ఇవ్వండి.

....

....

....

1.3.4 పాల్గొనడం/ చేయడం

పాల్గొనడం ద్వారా లేదా చేయడం ద్వారా నేర్చుకోవడమంటే అర్థవంతమైన అభ్యాసం సమర్థవంతమైన మార్గమని భావిస్తారు. నిజ జీవిత సమస్యలను పరిష్కరించే నిజమైన అనుభవాన్ని చేయడం అందిస్తుంది. ఇది సమస్యను పరిష్కరించడానికి వస్తువులను అనుసంధానం చేయడం యొక్క అభ్యాసచర్యతో ఆలోచన, తర్కంను కలపడం. నిస్సందేహంగా ఇది అభ్యాస ప్రక్రియ అంతిమ లక్ష్యంగా స్వీయ-అభ్యాసం, స్వీయ-అంచనాను ప్రోత్సహిస్తుంది. కానీ, తరగతిలో పరిస్థితుల్లో, వ్యక్తిగత పని ఎప్పుడూ నిర్వహించబడదు. అందువలన, చిన్న సమూహంలో పాల్గొనడానికి విద్యార్థులను ప్రోత్సహించడం ఎల్లప్పుడూ నేర్చుకోవటానికి ఉపయోగపడుతుంది. పరిశోధనా నిర్ణయాలు నిలకడగా ఎక్కువ మంది విద్యార్థులు చిన్న సమూహ కార్యక్రమాలలో క్రియాశీలకులుగా పాల్గొనటం మంచిది. సమూహ కార్యక్రమాల కోసం మరింత నిబంధనలు తరగతిలో పరిస్థితిలో ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి, విద్యార్థులు ఎక్కువ మంది పాల్గొంటారు. అభ్యాసనను మెరుగుపరచడంలో పాల్గొనే ప్రయోజనాలు ఏమిటి? అది దేనిని ప్రోత్సహిస్తుంది:

- సందర్భోచిత పరిస్థితిలో చురుకుగా, అర్థవంతమైన అభ్యాసం;
- ఇతరుల మధ్య అనుభవాన్ని పంచుకోవడం;

నోట్స్

- పని విజయవంతంగా పూర్తి చేయుటకు మిశ్రమ వనరులను ఉపయోగించడం
- శోధించడం, చర్చించడం, పరిష్కరించడంలో వినూత్న, ప్రత్యామ్నాయ మార్గాలు తెలుసుకోవడం
- సాంఘిక లక్షణాలను అభివృద్ధి పరచడంలో సహాయం, బాధ్యత, భాగస్వామ్యం చేయడం,తోటి అనుభూతిని, అంగీకరించడం
- స్వీయ-విశ్వాసం, స్వీయ-గౌరవం, ధైర్యం వంటి వ్యక్తిగత లక్షణాలను అభివృద్ధి చేయడంలో ప్రశ్నలు అడగడం

గ్రూప్ పనులలో పాల్గొనడాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, నేర్చుకోవడంపై సానుకూల ప్రభావం ఉంటుంది, అదిఅసలు పరిస్థితి అన్ని విద్యార్థులు అన్ని గ్రూప్ రచనలలో సమాన స్థాయిలో పాల్గొనలేరు.తరగతిలో ఉన్న విద్యార్థుల్లో పాల్గొనే స్థాయిని పెంచడానికి మీరు ఏకార్యకలాపాలు చేయవచ్చు?ఈ క్రింది అంశాలను మీరు పరిగణించవచ్చు:

- ఆదర్శవంతంగా పాల్గొనే లక్ష్యం ప్రతి విద్యార్థిలో ఎక్కువగా లేకపోవచ్చు ,అదే విధంగా లేదా అదే రేటులో ఉండక పోవచ్చు దానికి బదులు అది ఒక వాతావరణాన్ని సృష్టించడంపాల్గొనేవారు అన్ని కార్యకలాపాలు తెలుసుకోవడానికి, తరగతి విశ్లేషించే అవకాశం ఉంది.
- విభిన్న దృక్పథాల, ఆలోచనలు కలిగిన విద్యార్థులు ఎల్లప్పుడూ ఉంటారు. ఉదాహరణకు, కొందరు విద్యార్థులుతరగతి లో తరచూ మాట్లాడటం అనేది సాధారణంగా ఆలోచనలను అభివృద్ధి చేసే ప్రతిబింబ విద్యార్థులు,మాట్లాడటానికి ముందు వారి మనస్సులలో ప్రశ్నలు; ఇతరులు భావిస్తున్న పిరికి విద్యార్థులుసమూహాలు ముందు అసౌకర్యంగా మాట్లాడే (కనీసం ప్రారంభంలో). చాలామంది విద్యార్థులుతరచుగా దోహదపడే స్వచ్ఛంద సంస్థ చురుకైన విద్యార్థులు, సాధారణంగా వారు భావించేవారు,వాళ్ళు మాటలాడుతారు. అందువల్ల విద్యార్థులను అనుమతించే పరిస్థితులను సృష్టించడం అవసరంవివిధ అభ్యాస ప్రాధాన్యతలను, వ్యక్తిత్వాలకు దోహదం చేస్తాయి. దీని కోసం మీరు మాట్లాడటం కోసం తయారుఅవడం, నిశ్శబ్ద విద్యార్థులు ప్రోత్సహించడానికి అదనపు చర్యలు తీసుకోవాలి ,ఇతరులకు అవకాశం ఇవ్వాలి.
- సమూహం చర్చకు, శిక్షణకు విద్యార్థులను అందించాల్సిన అవసరం ఉంది.

  దీని కొరకు మీరు చేయవలసినది .

  - మీరు ప్రతివిద్యార్థి సంకర్షణ కోరుకుంటున్నారు
  - విద్యార్థుల సొంత మాటలలో మాట్లాడటానికి, మరియు
  - చురుకుగా ప్రమేయం చేసే అందరి విద్యార్థులు సహకార కార్యకలాపాలు అందించడానికి విద్యార్థుల భాగస్వామ్యాన్ని మెరుగుపర్చడానికి దోహద పడాలి

- విద్యార్థులు ఎక్కువగా పాల్గొనడంలో సహకార బృందం పని చాలా ముఖ్యం. సమర్థవంతమైన గుంపు పని చర్చల యొక్క లక్షణాలు
  - ప్రశ్నలు అడుగుతూ,
  - సహచరులకు సాయం కోరడం,
  - వివరణాత్మక, సహాయం అందించడం
  - ఇచ్చిన సహాయం గ్రహీత అర్థం చేసుకున్నది.చేసుకోవడం

మీ పురోగతిని పరీక్షించుకోండి.

6. చురుకైన విద్యార్థి యొక్క రెండు ప్రాథమిక లక్షణాలు.

....

....

....

1.3.5 అన్వేషణ / విచారణ ద్వారా అభ్యసనం

అన్వేషణ / విచారణ ద్వారా అభ్యసనంఅనేది విచారణ ఆధారిత బోధన పద్ధతి. జెరోం బ్రూనర్ తరచుగా 1960 లలో ఆవిష్కరణ అభ్యాసాన్ని ప్రారంభించడంతో ఘనత పొందింది. సమస్య పరిష్కారంలో ఆ సమాచారాన్ని మరింత సులభతరం చేయగల విధంగా సమాచారమును సంపాదించటానికి ఒక వ్యక్తికి ఆవిష్కరణ సాధన అని అతను వాదించాడు. డిస్కవరీ లెర్నింగ్ విద్యార్థి తన / ఆమె సొంత అనుభవం, పూర్వ జ్ఞానం మీద డ్రా అయిన సమస్య పరిష్కార పరిస్థితిలో జరుగుతుంది. ఈ బోధన పద్ధతి వస్తువులు అన్వేషించడం, అభిసంధానించడం, ప్రయోగాలను నిర్వహించడం ద్వారా విద్యార్థులు తమ పర్యావరణంతో సంకర్షణ చెందడం ద్వారా. విద్యార్థులు చురుకుగా నియమాలు, సూత్రం తెలుసుకోవడానికి మరియు అందువల్ల సంబంధాన్ని కనుగొని, నిర్మాణాలను నిర్వహించడానికి డేటాను మించి అవగాహన, అంతర్బుద్ధిని ఉపయోగించడం ద్వారా వారి మనస్సులను అభివృద్ధి చేస్తారు. ఈ పద్ధతి క్రింది సూత్రాలపై ఆధారపడి ఉంది:

- కార్యాచరణ యొక్క సూత్రాలు
- తార్కిక ఆలోచన యొక్క సూత్రం
- తెలిసినదాని నుండి తెలియని దానికి కొనసాగింపు సూత్రం
- ఉద్దేశపూర్వక అనుభవాల యొక్క సూత్రం
- ప్రత్యామ్నాయాల కోసం శోధించే సూత్రం.

విచారణ ద్వారా నేర్చుకోవడం, సమస్యను ఎదుర్కొంటున్న ఉపాధ్యాయుడికి సహాయం అందించడం, సహాయాన్ని ఇవ్వడం, విద్యార్థులకు తమకు సమిష్టిగా ఆవిష్కరణలు సాధించడానికి అవకాశం కల్పిస్తుంది. ఉదాహరణకు, మొత్తం తరగతి విచారణ పరిస్థితి విద్యార్థులు పాఠశాల తోట లో పువ్వుల పరిమాణం, నాణ్యత విస్తరించేందుకు శాస్త్రవేత్తల పాత్రను తీసుకున్నారు. వారు పువ్వుల నాణ్యత, పరిమాణాన్ని పెంచే శాస్త్రీయ మార్గాల్లో అవగాహన కోసం స్థానిక హార్టికల్టిస్టు సంప్రదించారు. వివిధ వనరుల నుండి పెరుగుతున్న పువ్వులపై కొన్ని సేకరించిన బ్రోచర్లు. వారు సేంద్రీయ, అకర్బన ఎరువుల సమాచారం సేకరించారు, తగిన చర్యలలో అవసరమైన ఎరువులు సేకరించేందుకు షాపింగ్ చేయడానికి వెళ్లారు. అప్పుడు వారు ఎంచుకున్న పుష్పించే మొక్కలపై సేంద్రీయ, అకర్బన ఎరువులు వేర్వేరు కలయికల గురించి ఆలోచించారు, దాని ఫలితాలను అధ్యయనం చేసి, ఇతర పుష్పించే మొక్కల మీద ప్రయత్నించి పెద్ద పరిమాణంలో పుష్పాలను ఉత్పత్తి చేయడానికి ఒక ప్రత్యేక కలయికను కనుగొన్నారు, సానుకూల ఫలితాలను కనుగొన్నారు.

ఈ ఉదాహరణలో ఆవిష్కరణ అభ్యాసం బృందం ప్రయత్నం. డిస్కవరీ అభ్యాసం వ్యక్తిగతంగా ఉంటుంది.

మీరు ఏ విధముగా డిస్కవరీ లెర్నింగ్ ప్రోత్సహిస్తారు ?

- మీ విద్యార్థులను వారు తెలుసుకోవలసినది గురించి మీరు చెప్పకూడదు. ఎల్లప్పుడూ వారికి ముందు

  సమస్యను ఎదుర్కోవచ్చు లేదా సమస్యలను గుర్తించడానికి విద్యార్థులను ఏ సమస్యను ప్రోత్సహిస్తున్నారని భావిస్తారు. మీరు వాటిని సమస్యను పరిష్కరించడానికి, వాటిని పరిష్కరించడానికి పద్దతులను చెప్పినప్పుడు, మీరు విద్యార్థులు తమ శక్తిని పెంచుకోవటానికి వారి సొంత గుర్తింపును, అవకాశాన్ని చేస్తున్న ఉత్సాహం యొక్క విద్యార్థులను కోల్పోతున్నారు.

- విచారణ కోసం మీ ప్రధాన లక్ష్యం నిర్వచించే, ప్రశ్నించే, పరిశీలించే , వర్గీకరించడం, సాధారణీకరించడం, ధృవీకరించడం, అమలు చేయడం వంటి ప్రక్రియను ప్రోత్సహించే విద్యార్థులను నిమగ్నం చేయడం. ఈ ప్రక్రియల ఫలితం 'జ్ఞానం'.

- మీ పాఠాలు విద్యార్థుల ప్రతిస్పందనల నుండి అభివృద్ధి చెందాయి, గతంలో నిర్ణయించిన, తార్కిక నిర్మాణం నుండి కాదు. మీ పాఠ్య ప్రణాళిక యొక్క 'కంటెంట్' విద్యార్థుల స్పందనలుగా ఉండాలి. అందువలన, వారి 'తప్పు సమాధానాలు', తప్పుడు ప్రారంభాల్లో, అసంబద్ధమైన ఆదేశాలు విసుగు చెందకండి.

- విద్యార్థులతో మీ ప్రాథమిక పద్ధతి సంభాషణ రెండింటినీ (సింగిల్ / ఫిక్స్డ్ సరైన సమాధానం) లేదా విభిన్న (బహుళ సరైన సమాధానం) ప్రశ్నలను ఉపయోగించి ప్రశ్నించడం చేయాలి. కాని ఊహించని అవకాశాలను ప్రోత్సహించడానికి యువ మనస్సులను నిమగ్నం చేయడానికి ఒక మార్గంగా విచారణ, చర్యలను ప్రోత్సహిస్తుంది.

- మీరు విద్యార్థుల నుండి పలు ప్రతిస్పందనలను ప్రోత్సహించాలి. 'కారణము' కానీ 'కారణాలు' కాని 'కారణాలు' కాదు, మరియు 'అర్థం' కానీ 'అర్థాలు' గానీ 'కారణము' కొరకు అడగవద్దు. మీరు ఒకే, ఖచ్చితమైన సమాధానాన్ని నొక్కిచెప్పినప్పుడు, విద్యార్థులు ఇతర అవకాశాలను వెతకడాన్ని నిలిపివేస్తారు, వారి మనస్సు మరింత అణగారి పోతుంది.
- 'విద్యార్థి-ఉపాధ్యాయుడు' పరస్పర చర్య కంటే 'విద్యార్థి-విద్యార్థి' పరస్పర చర్యను మీరు ప్రోత్సహించాలి. సంప్రదాయ తరగతిలో పరస్పర చర్యలో, విద్యార్థులు అంతిమ సరైన సమాధానం కోసం ఉపాధ్యాయుని కోసం చూడండి. వారు ఉపాధ్యాయుని యొక్క స్పందన కోరినప్పుడు, వారు వారి విచారణ మనస్సును అడ్డుకోవటానికి సాధ్యమైన సమాధానాల కోసం మరింత అన్వేషణను నిలిపివేస్తారు.
- వారు మీ ప్రశ్నలను ప్రశ్నించే తీరు, ప్రశ్నల ఔచిత్యం, ఇతర విద్యార్థుల, ఉపాధ్యాయుల, పాఠ్యపుస్తకాల సవాలు, అభిప్రాయాల దృష్ట్యా నమ్మకం వంటి విచారణ ప్రవర్తనలోని మార్పుల విషయంలో మీ పాఠం యొక్క విజయాన్ని తెలుసుకోవాలి. వారి సవాళ్ళకు సంబంధించిన ఔచిత్యము, స్పష్టత, దత్తాంశము యిచ్చినప్పుడు వారి స్థానమును సవరించుటకు లేదా మార్చుటకు అంగీకారం, భిన్న సమాధానాల కొరకు సహనం పెంచుట, పరిశీలనలో వర్గీకరణ, వర్గీకరించడం, సామాన్యీకరణం; సాధారణపరిస్థితులకు సాధారణీకరణలు, వైఖరులు, సమాచారాన్ని దరఖాస్తు చేసుకునే సామర్థ్యం పెంపొందించు కోవాలి.
- విద్యార్థుల ఫలితాలను సంగ్రహించడం ద్వారా మీరు పాఠాన్ని ముగించకూడదు. ఏ విధమైన తీర్మానం మరింత ఆలోచన ముగిసిన ప్రభావాన్ని కలిగి ఉంటుంది.సమస్యను మూసివేయకుండా మీరు కనుగొన్న వాటిని సంగ్రహించవచ్చు. మీరు, మేము ఇది మరింత సాధ్యమైన పొడిగింపులను కలిగి ఉన్న ఈ స్థానంలో వచ్చిందిమీరు తదుపరి తరగతి కోసం శోధించవచ్చు.
- మీరు మీ విద్యార్థుల్లో ఆవిష్కరణ / విచారణ మనస్సును ప్రోత్సహించాలని కోరుకోవడం పూర్తిగా మీ ఇష్టం. మీరు కావాలనుకుంటే మీ చర్యలు, నమ్మకాల ద్వారా దానిని ప్రదర్శించవలసి ఉంటుంది. మీ విద్యార్థులతో కలిసి పని చేస్తున్న ఒక మనసుతో మీరు విద్యార్థిగా ఉండాలి.

మీ పురోగతిని పరీక్షించుకోండి.

8 ఆవిష్కరణ అభ్యసనం యొక్క (డిస్కవరీ లెర్నింగ్) సూత్రాలు ఏమిటి?

....

....

....

నోట్స్

1.3.6 సమస్య పరిష్కారం

పరిస్థితిని పరిశీలిద్దాం:

పరిస్థితి 5: గణిత శాస్త్ర ఉపాధ్యాయురాలు కుమారి గీత ప్రాథమిక తరగతిలో ఒక త్రిభుజం భావనను బోధించారు. ఆమె వివిధ రకాల త్రిభుజాల గురించి విద్యార్థులను అడిగారు. విద్యార్థులు ఈ ప్రశ్నకు సమాధానమివ్వలేదు, ఇది వారికి సమస్యగా మారింది. వారు ఈ సమస్య ను ఇంటిపనిగా తీసుకువెళ్లారు తదుపరి వారు ఈ సమస్యను అధిగమించారు, భిన్నమైన త్రిభుజాలను భుజాల, కోణాల పరిశీలనలోకి తీసుకున్నారు. వారు క్రింది సిద్ధాంతాలు రూపొందించారు:

- భుజాలు అసమానమైనవి,
- రెండుభుజాలు సమానంగా ఉంటాయి,
- మూడు భుజాలు సమానంగా ఉంటాయి,
- ఒక కోణం 90°, ఇతర రెండు కోణాలు 90°
- ఒక కోణం 90° కంటే ఎక్కువ ఉంటుంది, ఇతర రెండు 90 ఓ కన్నా తక్కువగా ఉంటాయి
- ప్రతి కోణం 60°

ప్రతి పరికల్పనకు విద్యార్థులు త్రిభుజాన్ని భిన్నంగా పేర్కొన్నారు. అందుచే విద్యార్థులు సమస్యను పరిష్కరించుకోగలిగారు.

పైన ఉన్న పరిస్థితుల నుండి ఇది పూర్వ జ్ఞానాన్ని ఉపయోగించి సమస్యను విద్యార్థులు పరిష్కరించారు అని ఊహించవచ్చు. ఈ సమస్యను స్పష్టంగా చెప్పాలంటే, విద్యార్థుల అవగాహన, అనుభవాల ప్రకారం ఉండాలి. విద్యార్థి విశ్లేషణ, ఉపాధ్యాయుని సహాయంతో సమస్య యొక్క సంశ్లేషణ, పరిష్కారం కనుగొనేందుకు ప్రయత్నిస్తుంది.

అందువల్ల సమస్య పరిష్కారాన్ని క్రింది లక్షణాలను కలిగి ఉంటుంది:

- చేరుకోవలసిన లక్ష్యం;
- ఒక లక్ష్యాన్ని చేరుకోవడంలో కష్టం / అవసరం కావాలి;
- స్పృహ, ప్రణాళిక, ఉద్దేశపూర్వక దాడి ద్వారా భావించిన కష్టాలను చాలెంజ్ చేయడం;
- లక్ష్యాన్ని చేరుకుని లేదా చేతిలో ఉన్న సమస్యకు సంతృప్తికరంగా పరిష్కారం లభిస్తుంది.

సమస్య పరిష్కారం క్రింది దశలను కలిగి ఉంది:

- సమస్య గుర్తించడం, నిర్వచించుట: ప్రస్తుత విద్యార్థుల కార్యకలాపాలు, పర్యావరణ కార్యకలాపాలు. విద్యార్థులు తప్పకసమస్యను గుర్తించడానికి, స్పష్టంగా నిర్వచించగల సామర్థ్యం ఉంది.

- సమస్యయొక్కవిశ్లేషణ – సమస్య సరిగా విశ్లేషించబడాలి.
- వివిధ భావనల మధ్య సంబంధాలను స్పష్టంగా పేర్కొంటూ.ఫార్ములేటింగ్ పరికల్పనలు: సాధ్యమైన సమస్య యొక్క స్వభావం పరిష్కారాన్ని ఆధారపరుస్తుంది.
- పరికల్పనలను పరీక్షించడం: – సమస్యను పరిష్కరించడానికి ప్రతి సిద్ధాంతాన్ని పరీక్షిస్తారు.
- ఫలితం ధృవీకరణ – సమస్య పరిష్కారం ధృవీకరణ కొరకు చాల సార్లు పరికల్పన చేస్తారు

సమస్యను ప్రదర్శించడంలో, సమస్యను పరిష్కరించడానికి ఉపాధ్యాయుడు కీలక పాత్ర పోషిస్తాడు

ఉపాధ్యాయుల పాత్ర ఈ క్రింది విధముగా ఉంటుంది.:

- సమస్యను సృష్టించండి.
- తరగతిలోభయంలేనివాతావరణాన్ని సృష్టించండి.
- సమస్యను గ్రహించి, సమస్యను నిర్వచించే, వివరించడానికి విద్యార్థికి సహాయపడండి.
- సమస్యను విశ్లేషించడంలో విద్యార్థికి సహాయం చేయండి.
- సిద్ధాంతాలను పరీక్షించేందుకు, పరీక్షించడానికి విద్యార్థులను ప్రోత్సహించండి
- విమర్శనాత్మక ఆలోచనా ధోరణి, ఓపెన్ మైండెడ్నెస్, ఆత్మను అభివృద్ధి ఆవిష్కరణ చేయటానికి విద్యార్థికి సహాయపడండి.

మీ పురోగతిని పరీక్షించుకోండి.

9 సమస్యాపరిష్కారంయొక్కచర్యలు.

....

....

....

1.3.7 అభ్యాసనగా అర్థం నేర్చుకోవడం

కింది పరిస్థితి చదవండి.

పరిస్థితి 6: శ్రీమతి సుష్మితా, ఆంగ్ల ఉపాధ్యాయురాలు , 'ది రైన్ సీజన్లో' ఒక వ్యాసం రాయడానికి ఆరవ తరగతిలో తన విద్యార్థులకు సహాయం చేస్తున్నారు. దానిని ప్రారంభించడానికి, విద్యార్థులు స్పందించటానికి ఆమె ఒక సాధారణ ప్రశ్న అడిగారు, ఇది వానాకాలం' అని నేను చెప్పినప్పుడు మీ మనస్సుకి ఏమి వస్తుంది? తరగతిలోని ప్రతి ఒక్కరూ ప్రతిస్పందించడానికి ఎంతో ఆసక్తి చూపించారు. కొన్ని స్పందనలు క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

"నేను వర్షం లో నృత్యం చేయాడానికి ఇష్టపడతాను."

"ఇది ప్రతిచోటా బురదగా, చికాకుగా ఉంది."

"వర్షం వరద, కష్టాలను తెస్తుంది."

"క్షేత్రంలో ఇది పచ్చ రంగును తెస్తుంది."

"మా రేకుల మీద వర్షం పడినప్పుడు, అది నాకు సంగీతంలాగ అనిపించింది. నేను దానితో కలిసి పాడటం ప్రారంభించాను."

వర్షం వలన "దోమలు, ఈగలు, కీటకాలు, అన్ని రకాల వ్యాధులు ప్రబలుతాయి నేను వర్షం రాకుండా ఉండుటకు ఇష్ట పడతాను."

"ఇది వేసవి చెమటలు తర్వాత చాలా బాగుంది, సౌకర్యవంతమైనది."

"నా వీధిలో రంగురంగుల గొడుగులు చూడగలను, నేను వాటిని ప్రేమిస్తాను."

"వివిధ రంగుల పూలు, చిన్న కప్పలు, కాగితపు పడవలను చూడవచ్చు; వర్షం పడుతుంటే అది ఎంత సరదాగా ఉంటుంది"

"వర్షం వలన చలి, జలుబు, జ్వరం, తల నొప్పులు వస్తాయి".

"సూర్యునితో మేఘావృతమైన ఆకాశము కనిపించదు, అది చాలా చీకటిగా ఉంటుంది."

స్పందనలు జాబితా ఎప్పుడూ ముగియదు. మీరు ఈ అన్ని ప్రకటనలలో ఏదైనా తప్పు లేదా అసంబద్ధమైన స్పందన గమనిస్తున్నారా? ప్రతి ప్రకటన వర్షం గురించి, వ్యక్తిగత పిల్లల అవగాహన ప్రతిబింబిస్తుంది. మీరు వర్షం యొక్క అర్థాన్ని గడపడానికి ప్రయత్నించినట్లయితే, మీరు ఖచ్చితంగా విఫలమౌతారు. మీరు ఏదైనా అర్థాన్ని అడగవచ్చు, మీరు ప్రతివాదులు సంఖ్య వంటి పలు స్పందనలు కానీ అన్ని వేర్వేరు స్పందనలు అందుకుంటారు. ఒక వస్తువు లేదా భావన యొక్క అర్థంలో తేడాలు ఏమిటి?

బాగా ఇది వ్యక్తి నుండి వ్యక్తికి మారుతూ ఉంటుంది. ఒక వ్యక్తి యొక్క అవగాహన అతను / ఆమె చర్యల ద్వారా అర్థం చేసుకోవచ్చు. వర్షం పడుతున్నప్పుడు, కొందరు ఆశ్రయం కోసం వెళతారు, మరికొందరు దానిలో నడవడం ఆనందంగా ఉంటుంది. అయినప్పటికీ, 'ఇది వర్షం పడుతోంది' పై అసమ్మతి లేదు, వారి చర్యలు వారి అవగాహనలో వ్యత్యాసాలను సూచిస్తున్నాయి, సంఘటన యొక్క అర్థాలను వారు సూచిస్తారు. అదేవిధంగా విభిన్న వ్యక్తులు అదే పరిస్థితిని గురించి విభిన్న విషయాలను గ్రహించారు. కానీ దానికంటే ఎక్కువ, మనం గ్రహించేదానికి వేర్వేరు అర్థాలను కేటాయించాము. మనం చూసేది మా మునుపటి అనుభవాల, మా అంచనాలు, మా అవసరాల (అవసరాలు) యొక్క ఒక విధి. మేము వాటిపై ఆధారపడి ఏదో చేయాలనే మా ప్రయత్నాలలో నిరాశకు గురైనంత వరకు మేము మా అవగాహనలను మార్చుకోము. మా ఉద్దేశ్యం నెరవేరితే, విషయాలు, ప్రక్రియల యొక్క

నోట్స్

మా అర్థం (అవగాహన), మేము కూడా ఆ మార్పులను మార్చలేము. ఇతరులు తప్పు అని చెప్తారు. మేము కలిగి ఉన్న అర్థాలు లేదా అవగాహనలు మాత్రమేకొత్త విషయాలను అర్థం చేసుకోవడానికి లేదా క్రొత్త సమస్యలను పరిష్కరించడానికి మాకు సహాయపడటానికి ఏదో ఒక దాని గురించి గమనికలు లేవు, అప్పుడు మా ఉద్దేశాలను సాధించడానికి ప్రత్యామ్నాయ అర్థాల కోసం మేము శోధిస్తాము. అభ్యాస సామర్థ్యాన్ని తగని అవగాహనలను మార్చడానికి లేదా తిరస్కరించడానికి, కొత్త, మరింత పని చేయదగిన అర్థాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి సామర్థ్యంగా చూడవచ్చు. సంక్షిప్తంగా, అభ్యాసన అర్థం – మేకింగ్ పాత ప్రత్యామ్నాయాలను పని ప్రత్యామ్నాయ అర్థాలు. అభ్యాసన అంటే అర్థం చేసుకోవడం, విద్యార్థులు అర్థం మేకర్స్. ఈ సందర్భంలో అభ్యాసన ప్రక్రియ పూర్తిగా విద్యార్థుల మీద ఆధారపడిన ఉంటుంది.

సాంప్రదాయిక ఉపాధ్యాయ కేంద్రీకృత సిలబస్ బోధనలో, ఒక తరగతిలోని విద్యార్థులు అదే లేదా సమాన సామర్థ్య స్థాయిని కలిగి ఉంటారని, వస్తువులు, సంఘటనలకు దాదాపు ఒకే విధమైన అర్థాన్ని కలిగి ఉంటాము. అందువల్ల, తరగతిలో మేము బోధించే నమ్మకం, తరగతిలోని అన్ని అభ్యాసాలు కూడా అదే విధంగా జరుగుతాయి. మనం అర్థం చేసుకోవడం నేర్చుకుంటున్నప్పుడు అది నిజం కాదు. అర్థం maker తన / ఆమె విద్యా ప్రక్రియ ఎటువంటి ముగింపు ఉంది. అతను / ఆమె తన కొత్త పర్యావరణంతో కొత్త లావాదేవీలు చేయడానికి కొత్త అర్థాలను సృష్టించడం కొనసాగించారు.

అభ్యసనం అంటే అర్థం చేసుకోవడానికి, ఉపాధ్యాయునిగా మీ పాత్ర ఈ క్రింది విధంగా ఉంటుంది:

- తరగతిలోని ఏదైనా అభ్యాస చర్యను ప్రారంభించడానికి ముందు, ప్రతి విద్యార్థి యొక్క అనుభవం గురించి మీకు తెలిసి ఉండాలి.
- మునుపటి జ్ఞానంతో పాటుగా, వారి అవగాహనపై ఉన్న విద్యార్థుల అభిరుచులు, వైఖరులు, విలక్షణమైన వ్యక్తిత్వ లక్షణాల గురించి మీకు బాగా తెలిసి ఉండాలి.
- తరగతిలో, పాఠశాలలో విద్యార్థులను వారి అభిప్రాయాలను చర్చించటానికి, సంకోచించటానికి సంసిద్ధమైన వాతావరణాన్ని సృష్టించాలి.
- మీరు ప్రతి విద్యార్థి యొక్క అవగాహనలను బ్లాక్ బోర్డులో నమోదు చేయాలి, తద్వారా అన్ని స్టేట్మెంట్లు అన్ని విద్యార్థులకు కనిపిస్తాయి.
- ప్రతి ఒక్కరికి ఇతరుల అవగాహనను అర్థం చేసుకోవటానికి, సమస్యపై అతని / ఆమె స్వంత స్థానాన్ని అంచనా వేయడానికి అవకాశాన్ని పొందుతారు, తద్వారా అతని / ఆమె దృక్కోణాలను వివరించడానికి ప్రతి విద్యార్థికి మీరు అవకాశాన్ని సృష్టించాలి, అర్థం లేదా మార్పును మార్చవచ్చు

నోట్స్

మీ పురోగతిని పరీక్షించుకోండి.

10. అభ్యాసనగా అర్థం అభ్యాసన అవగాహన యొక్క ప్రాముఖ్యతను రాయండి

....

....

....

1.4 బోధన ప్రక్రియ

మా పాఠశాల రోజుల నుండి వివిధ రూపాల్లో బోధనలను ఎదుర్కొన్నాము . కాని ఒకవేళఎవరైనా బోధిస్తున్నారు, బోధన ఏమిటి? సర్వసాధారణమైన, సాధారణ జవాబు తరగతిలో ఎలాంటి ఉపాధ్యాయుడు బోధిస్తున్నాడు, వివిధ రకాలైన జవాబులు ఉన్నాయి. ఉపాధ్యాయుల రకాలు, వివిధ రకాలైన టీచింగ్ ఉన్నాయి. సాంప్రదాయకంగా, మా తరగతిలోఆచారాలు ఉపాధ్యాయుల ఆధిపత్యం, అందుకే ఉపాధ్యాయ కేంద్రి కృతముగా జరుగుతుంది. ప్రతిదీతరగతిలో నిర్ణయించబడుతుంది, ఉపాధ్యాయుల ద్వారా లావాదేవి, అంచనాలు, లావాదేవి చేసే బోధన – అభ్యాస ప్రక్రియల్లో ఏదీ చెప్పలేదు.

ఉపాధ్యాయుడు అతను / ఆమె కోరుకున్నదానిని చేయమని విద్యార్థులకు నేర్పిస్తూ, దర్శకత్వం చేస్తున్నాడు.

బోధన పాఠ్యాంశంలో సూచించినట్లు సమాచారం, వాస్తవాలు, భావనలను విద్యార్థులకు బదిలీ చేయడం కాదు. అయినప్పటికీ, ఉపాధ్యాయ కేంద్రీకృత తరగతుల అభ్యాసాల నుండి మార్పు విద్యార్థికేంద్రీకృత పద్ధతులు. విద్యార్థులు, అభ్యాసాలు ఎక్కువ పాత్రపోషిస్తున్నాయి. ఉపాధ్యాయులు, బోధనా పద్ధతులు మార్పులు చేయబడ్డాయి. అభ్యసించడం, అందుకు అనుగుణంగా వివిధ బోధన నమూనాలు ఉన్నాయి ఈ భాగంలో నేటి తరగతిలో ప్రాముఖ్యత కలిగిన బోధన యొక్క మూడు విధానాలు, అభ్యాసాలు చర్చించబడ్డాయి.

1.4.1 బోధనకొరకు ప్రవర్తన సవరణ

మన ప్రవర్తనలో సాపేక్షంగా శాశ్వత మార్పు అనేది నేర్చుకున్నాము. ప్రవర్తనవేర్వేరు వ్యక్తులకు భిన్నమైనది. కొందరు ప్రవర్తన మొత్తం మంచిది అని నమ్ముతారుఒక వ్యక్తి కలిగి ఉన్న అన్ని వ్యక్తిత్వ విశిష్ట లక్షణాలు లేదాఇతరులు ప్రవర్తన, ఒక వ్యక్తి ప్రదర్శించే గమనించదగిన చర్యలు అని నమ్ముతారు. బోధన ప్రవర్తన మార్పురెండు నమ్మకం మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. ఎప్పుడుమేము పిల్లల యొక్క పరిశీలించదగిన ప్రవర్తనను మార్చాము లేదా సవరించాము, మేము నేరుగా లేదా పరోక్షంగా ఉంటాము.

నోట్స్

పిల్లవాడు తెలుసుకోవడానికి సహాయం చేయటానికి ప్రయత్నిస్తాడు, గమనించదగ్గ ప్రవర్తనలు ప్రధానంగా రెండు రకాలు: ఎలికేట్ ప్రవర్తన, విడుదలైనవిప్రవర్తన. కొంతమందిని స్వీకరించడం ద్వారా మేము ఒక పిల్లవాడిని కోరుకున్న విధంగా ప్రవర్తిస్తాం, అర్థం, మేము పిల్లలనుండి వచ్చే ప్రవర్తనను వెలికితీసేలా ప్రయత్నిస్తున్నాం. ఉదాహరణకి, మేము చాక్లెట్లు అందించడం ద్వారా పిల్లలు పరుగెత్తడానికి మేము ప్రయత్నిస్తున్నాము.పిల్లల నుండి ప్రవర్తన, కొన్ని సందర్భాల్లో మీరు అనుభవించవచ్చు. ఏ విధమైన బాహ్య కారణం లేకుండా ఒక వ్యక్తి ఒక నిర్దిష్ట ప్రవర్తనను ప్రదర్శిస్తాడు.సాధారణంగా మీరు అతనిని/ఆమె ముందు గమనించి లేరు.

విడుదలైన ప్రవర్తన, తెలియని చిన్న పిల్లవానికి, ఒక పాట పాడడం అసాధారణ పద్ధతిలో క్లిష్టమైన సమస్య లేదా ఒక అమ్మాయి నృత్య భంగిమను ప్రదర్శించడం ఆమె నృత్య తరగతిలో బోధించబడలేదు, ప్రవర్తించిన ప్రవర్తన యొక్క కొన్ని ఉదాహరణలు.

ఈ రెండు పరిశీలించదగిన ప్రవర్తనలను ప్రదర్శించడానికి ఒక పిల్లవాడు రూపొందించినప్పుడు అంటే ఉదా, ఉద్భవించిన,సాధారణంగా సంభవించే ప్రవర్తనలు, అప్పుడు మేము ప్రవర్తనను గూర్చి చెప్పేమార్పు పిల్లవాడిలో లో జరిగింది. .ప్రవర్తనలో రెండు దశలు ఉన్నాయి.

మార్పు: తొలిదశ, ఉద్వేగపూరిత లేదా ఉద్గారించిన ప్రవర్తనలు మళ్లీ మళ్లీ జరుగుతున్నాయని, అవసరమైనప్పుడు, రెండోది మరింత కొత్త ప్రవర్తనలను పొందడానికి ఇప్పటికే ఉన్న ప్రవర్తనలను మెరుగుపరచడానికి సవరణ ప్రక్రియ. ప్రవర్తన యొక్క రకాలు రెండింటిని పునరావృతం చేయడానికి, సవరించడానికి పిల్లల అలవాట్లు చేసే ప్రక్రియ (లేదా ఏ జీవి, మానవుడు, జంతువు) మానసిక నిపుణులు నిబంధనం అని పిలుస్తారు. రెండు రకాలైన ప్రవర్తనల మీద ఆధారపడి, రెండు ప్రధాన రకాలైన నిబంధనాలు ఉన్నాయి:

శాస్త్రీయ నిబంధనం అనగా రాబోయే ప్రవర్తనల నిబంధనం ప్రసరించే ప్రవర్తనలను నిబంధనం కొరకు కార్యకారక నిబంధనం.

శాస్త్రీయ నిబంధన ఇవాన్ పావ్లోవ్ : ఒక రష్యన్ శాస్త్రజ్ఞుడు శాస్త్రీయ నిబంధన గురించి (1890 ల నాటికి) పరిశోధన చేశాడు. అతను తన ప్రయోగశాలలో, ఆకలితో ఉన్న కుక్కను ఒక టేబుల్ మీద ఉంచారు. దాని ముందు ఆహారాన్ని చూడడం లేదా వాసన పసిగటానికి వేయడం మొదలుపెట్టినది. ఆశ్చర్యకరంగా, వారి కాపలాదారుని చూసినప్పుడు లేదా అతని అడుగుజాడలను విన్నప్పుడు కూడా వారు సానుకూలంగా కనిపిస్తారు. ఈ సరళమైన పరిశీలన పావ్లోవ్ను ఒక గంట మ్రోగిన లేదా ఒక బజర్ను ధ్వనించేలా జాగ్రత్తగా రూపొందించిన ప్రయోగాల్లోకి దారితీసింది – వీటిలో సాధారణంగా లాలాజలాలకు దారితీస్తుంది – వెంటనే ఆహారంతో కుక్కలు, ఉద్దీపనకు దారితీసే ఒక ఉద్దీపన. గంట, ఆహారాన్ని ధ్వనించే అటువంటి మిశ్రమ ప్రదర్శనల గణనీయమైన సంఖ్యలో, ఆహారాన్ని సమర్పించకపోయినా, గంటలు ధ్వనించే కుక్కలతో ఉంచి కుక్కలు క్షీణించబడతాయి.

నోట్స్

పావ్లోవ్ ప్రయోగాల్లో, గంటను నిబంధిత ఉద్దీపన (CS) అని పిలుస్తారు, ఆహారం అనేది సహజమైనది లేదా ఒక నిర్నిబంధిత ఉద్దీపనము (UCS); ఆహార ప్రతిస్పందనగా లాలాజలము అనేది ఒక నిర్నిబంధిత స్పందన (UCR), అయితే గంట శబ్దానికి ప్రతిస్పందనగా లాలాజలము నిబంధిత స్పందన (CR). ప్రారంభంలో, గంట శబ్దం అనేది లాలాజలము తటస్థ ఉద్దీపనము (ప్రతిస్పందనకు దారితీసేది కాదు).

సాధారణపరంగా, ప్రతిస్పందనకు దారితీసే ఒక ఉద్దీపన లేదా పరిస్థితి శాస్త్రీయ నిబంధన గురించి తటస్థ ఉద్దీపనతో జతచేయబడుతుంది. ఇది ప్రతివాది నిబంధన అని కూడా పిలుస్తారు, ఎందుకంటే ఉద్దీపన, ప్రవర్తన ఉద్దీపనకు ప్రతిస్పందనగా సంభవిస్తుంది.

శాస్త్రీయ నిబంధన తరగతి గది పద్ధతులలో అన్ని సమయాల్లో వీలైనంత తక్కువగా ఉంటుంది, అదే సమయంలో ఇతర రకాల నేర్చుకోవడంతో సంబంధం లేకుండా ఉంటుంది. పాఠశాలలు, ఉపాధ్యాయులు ఇష్టపడటం లేదా ఇష్టపడటం లేదని ఈ అపస్మారక ప్రక్రియల ద్వారా ఇది ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఉదాహరణకు, ఒక పాఠశాల విషయం ఒక తటస్థ ఉద్దీపన, ఇది విద్యార్థులకు కొత్తది అని భావించి ప్రారంభంలో తక్కువ భావోద్వేగ ప్రతిస్పందనని ప్రేరేపించింది. విద్యార్థి యొక్క తక్షణ వాతావరణంలో ఉపాధ్యాయుడు, తరగతిలో లేదా మరికొన్ని విలక్షణ ఉద్దీపనలు ఒక నిబంధిత ఉద్దీపనంగా పనిచేయవచ్చు. ఈ నిబంధిత ఉద్దీపన (చక్కటి గాలి వెలుతురు, సౌకర్యవంతమైన తరగతిలో, స్నేహపూరిత ఉపాధ్యాయుడు వంటివి) లేదా అసహ్యకరమైనది. విశిష్ట ఉద్దీపనతో విషయాలను జతచేసిన తరువాత, భావోద్వేగ ఉద్దీపనకు సంబంధించిన భావోద్వేగాలు, వైఖరులు పాఠశాల యొక్క కొన్ని కోణాల్లో సాంప్రదాయకంగా ఉంటాయి. గణిత శాస్త్రాన్ని ద్వేషించడాన్ని అభ్యాసన తరగతి గది ప్రక్రియల యొక్క ప్రతికూల సందర్భంలో, సాంప్రదాయిక కండిషనింగ్కు ఒక ఉదాహరణ. గణిత శాస్త్ర అభ్యాసాలకు ప్రేమ (కనీసం భావోద్వేగ భాగం) కూడా సాంప్రదాయిక కండిషనింగ్ యొక్క ఇదే ప్రక్రియతో సృష్టించబడుతుంది.

కార్యసాధక నిబంధన: కార్యసాధన నిబంధన ఎలుకలు పావురాలతో B.F. స్కిన్నర్ (సుమారు 1940 లో) విస్తృతంగా రూపకల్పన చేసిన ప్రయోగాలు యొక్క ఫలితం. సాధారణంగా కార్యసాధన నిబంధన బలోపేతం చేయడం (స్కిన్నర్ దృష్టిలో 'బలోపేతం చేయడం') ప్రవర్తన ఒక జీవి ద్వారా విడుదలైన గమనికలు (ఉద్భవించిన ప్రవర్తనని ఆపరేటర్ అంటారు) తద్వారా సంభావ్యత దాని సంఘటన పెరుగుతుంది. ఈ పెరుగుదల ఉపబల ఫలితంగా ఉంది. స్కిన్నర్ యొక్క ముఖ్య ఆందోళన బలపరిచే ప్రవర్తన, ప్రవర్తన మధ్య సంబంధాన్ని గుర్తించడం, దాని పరిణామాల ద్వారా ఎలా ప్రవర్తన ప్రభావితమవుతుందని వివరించడం.

స్కిన్నర్ తన రెండు ముఖ్యమైన పదాల మధ్య విభజన: ఉపబల, పునర్బలనం. ఉదాహరణకు, ప్రతిస్పందన విడుదలైనప్పుడు బలవంతంగా లేదా ఆహారాన్ని బలపరచడం, ఆహారాన్ని అందించడం అనేది ఉపబలంగా ఉంది. ఉద్భవించిన ప్రవర్తన యొక్క మార్పు ద్వారా ప్రసరింపబడిన ప్రవర్తన,

ఉద్భవిస్తున్న ప్రవర్తన యొక్క ఉనికిని బలోపేతం యొక్క షెడ్యూల్లో వైవిధ్యాల ద్వారా సాధ్యమవుతుంది. ఉపబల ఎల్లప్పుడూ ఉద్భవించిన ప్రవర్తన యొక్క ఉనికిని బలపరుస్తుంది. అయితే, రెండు రకాలైన ఉపబలములు ఉన్నాయి

- అనుకూల, ప్రతికూల. అనుకూల పునర్బలనం (బహుమతి) అనేది ఆహ్లాదకరమైన ఉద్దీపనల ప్రదర్శనను కలిగి ఉంటుంది, ప్రవర్తన యొక్క ఉనికిని బలపరుస్తుంది ఇది ఒక ఉద్భవించిన ప్రవర్తన. ఒక ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్థులను చూసి చిరునవ్వినప్పుడు, వారికి ఆహ్లాదకరమైన వాటిని చెబుతాడు, వారి పని కోసం పొగడ్తలు చెప్పుకుంటాడు, అతడు / ఆమె సానుకూల బలాన్ని ఉపయోగిస్తుంటాడు.

ఉద్వేగభరితమైన ప్రవర్తన తరువాత ఒక అప్రియమైన లేదా అసహ్యకరమైన ఉద్దీపన తొలగింపు ప్రవర్తన యొక్క ఉనికిని బలపరుస్తున్నప్పుడు ప్రతికూల ఉపబల (ఉపశమనం) ఏర్పడుతుంది. శిక్ష, వైఫల్యం, నిర్బంధం, అవమానకరమైన, ఎగతాళి, అనేక ఇతర బెదిరింపులు, తరగతి గదిలోని ఉపాధ్యాయులచే ఇవ్వబడిన ఉత్తేజిత ఉత్తేజాన్ని ఉదాహరణలుగా చెప్పవచ్చు, విద్యార్థులు విద్యార్థులచే కావలసిన ప్రవర్తన యొక్క సంభవించిన తరువాత విద్యార్థులకు ఉపశమనం కలిగించేది.

మీరు శిక్షను బలపరచలేరని మీరు గుర్తించాలి. శిక్షను బాధాకరమైన ఉద్దీపనను ప్రదర్శించడం ద్వారా లేదా శారీరక, భావోద్వేగ, విద్యార్థులకి బాధాకరమైన భావాలను కలిగించే ఒక ఆహ్లాదకరమైన ఉద్దీపనను తొలగించడం ద్వారా శిక్షించడం జరుగుతుంది. శారీరక శిక్షలు, తరగతి గడిపడం లేదా భయపెట్టడం, క్లాస్ గంటల తర్వాత నిర్బంధించడం, పాఠశాలల్లో ఇచ్చిన శిక్షల కొన్ని ఉదాహరణలు.

బోధన యొక్క పలు సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అభివృద్ధి చేయడంలో ఆపరేటింగ్ కండిషనింగ్ వర్తించబడింది. వాటిలో ప్రముఖమైనవి ప్రోగ్రామింగ్ అభ్యాసం లేదా ప్రోగ్రామ్ చేయబడిన బోధన , ఇటీవల కంప్యూటర్ సహాయంతో నేర్చుకున్నవి.

ప్రవర్తన మార్పు విధానం, అవగాహన:

క్రింద ఇచ్చిన విధంగా అనేక సాధారణ తరగతుల అభ్యాసాల యొక్క ఔచిత్యం, ప్రవర్తన మార్పు విధానం మనకు తెలుసు.

ప్రవర్తన సవరణ, అన్ని సిద్ధాంతాల నుండీ, అభ్యాసన కోసం –

- పునరావృతం ముఖ్యం.
- ఉపబల లేకుండా పునరావృత అభ్యసన, లేదు.
- ప్రాథమిక స్థాయి సమయంలో అభ్యాసన , బోధించడం
- ప్రత్యామ్నాయాలను ప్రదర్శించే వ్యత్యాసాలు ప్రవర్తన సవరణకు సహాయపడతాయి.
- అవాంఛనీయమైన ప్రవర్తనను తొలగించడానికి శిక్ష చాలా ప్రభావవంతంగా లేదు.

- పనిలో, అభివృద్ధిలో ఆసక్తి అనేది అభ్యాసకు అనుకూలమైనది. ప్రవర్తన మార్పు విధానానికి వ్యతిరేకంగా చేసిన ప్రధాన విమర్శ ఇది మాత్రమే పరిగణించబడుతుంది. మార్పు కోసం పరిశీలించదగిన ప్రవర్తన, అందువలన అభ్యాసన కోసం. ఇది చాలా కావచ్చు.

జంతువులు, చాలా చిన్న పిల్లల కోసం తగిన. కానీ వయస్సులో ముందుగానే ఉంది. మానసిక అభివృద్ధి, పరిశీలించదగిన ప్రవర్తన అసలు ఉద్దేశాన్ని ప్రతిబింబించకపోవచ్చు. వ్యక్తి యొక్క ఒక పాఠశాల వయస్సు పిల్లల ఆకర్షించడానికి మాత్రమే కొన్ని ప్రవర్తన ప్రదర్శిస్తుంది. ఇతరుల దృష్టి, శిక్షను నివారించడం. కాబట్టి, మానిఫెస్ట్ యొక్క ఏదైనా మార్పు ప్రవర్తన వాస్తవానికి నేర్చుకోవటానికి కారణం కాదు.

మీ పురోగతిని పరీక్షించుకోండి.

11. కార్యసాధన నిబంధనం ద్వారా ప్రవర్తనను మార్చడం అంటే ఏమిటి?

....

....

....

12. ప్రతికూల పునర్బలనం, శిక్షల మధ్య తేడా ఏమిటి?

....

....

....

1.4.2 జ్ఞాన అభివృద్ధికి బోధన

జ్ఞానం యొక్క అర్థం కళ. సాధారణంగా ఇది తెలుసుకోవడం, అవగాహన, ప్రాసెస్ చేయడం, సమాచారాన్ని ఉపయోగించడం, వీటిని మానసిక సామర్థ్యాలు లేదా తెలివి తేటలు అనే విభాగాలుగా భావించబడతాయి. అభిజ్ఞాత్మక అభివృద్ధి పిల్లల మేధో అభివృద్ధిలో పాల్గొన్న దశలు, ప్రక్రియలను సూచిస్తుంది.

జ్ఞానం అభివృద్ధిలో అనేక సిద్ధాంతాలు ఉన్నాయి. పియాజె యొక్క సిద్ధాంతం. పుట్టినప్పటి నుండి 14 లేదా 15 ఏళ్ళ వయస్సు వరకు జ్ఞానపరమైన అభివృద్ధిని శిఖరానికి చేరుకున్నప్పుడు సంజ్ఞాత్మక అభివృద్ధి యొక్క సమగ్రమైన చిత్రాన్ని అందిస్తుంది. దశల శ్రేణులను కలిగి ఉన్న పియాజె అభిజ్ఞాత్మక అభివృద్ధి ప్రతి ఒక్కటి కొన్ని రకాల ప్రవర్తనలు, ఆలోచనలు, సమస్యలను పరిష్కరించే కొన్ని మార్గాలు కలిగి ఉంటాయి. అన్ని వయస్సు నిర్దిష్ట దశలు నాలుగు విస్తృత దశల్లో సమూహం చేయబడ్డాయి:

- జ్ఞాన చాలక శైశవ దశ (0 - 2 సంవత్సరాల వయస్సు),
- పూర్వ-కార్యాచరణ (2 - 7 సంవత్సరాలు),
- కార్యాచరణ (7 - 11 లేదా 12 సంవత్సరాలు),
- అధికారిక కార్యాచరణ (11 లేక 12 - 14 లేదా 15 సంవత్సరాలు)

ప్రతి దశలో పిల్లల ప్రవర్తన యొక్క లక్షణాల వివరణలు విద్యార్థుల జ్ఞాన స్థాయిని అర్థం చేసుకోవడానికి ఉపాధ్యాయునిగా మీకు సహాయపడటానికి విలువైనవిగా ఉంటాయి. ఏ విధమైన అభ్యాసాన్ని బాగా ప్రభావితం చేసుకొన్నందున జ్ఞాన హోదా తెలుసుకోవడం చాలా ముఖ్యం

ఒక విద్యార్థి ఆలోచించే విధంగా, కారణాలు , ప్రక్రియల సమాచారంతో. అభిజ్ఞాత్మక అభివృద్ధి యొక్క నాలుగు దశలలో కొన్ని ప్రధాన లక్షణాలు టేబుల్ 1 లో ఇవ్వబడ్డాయి.

పట్టిక 1: పియాజెట్స్ స్టేజ్ ఆఫ్ కాగ్నిటివ్ డెవలప్మెంట్

దశలు	**షుమారు వయస్సు**	**ముఖ్యమైన లక్షణాలు**
జ్ఞానచాలక	0 - 2 సంవత్సరాలు	• ఇంటెలిజెన్స్ సంబంధిత మోటార్ కార్యకలాపాలు, • ప్రస్తుతం, సమీపంలో ఆందోళన చెందుతున్నారు. సంఘటనలు, వస్తువులు, • భాష, ఆలోచన లేదు,
పుర్వ కార్యాచరణ	2 - 7 సంవత్సరాలు	• లక్ష్య వాస్తవికత గురించి ఏమీ తెలియదు.
• పూర్వజ్ఞాన	2 - 4 సంవత్సరాలు	• అత్యద్భుతమైన ఆలోచన,అవగాహన ఆధిపత్యం కారణం,
• ఊహాత్మక	4 - 7 సంవత్సరాలు	• తార్కిక కంటే ఊహాత్మకమైనది • పరిష్కారాలనుఆదాచేయలేని అసమర్థత
కార్యాచరణ	7 - 11 లేదా 12 సంవత్సరాల	• ఆదా సామర్థ్యం • తరగతి, సంబంధాల • సంఖ్యల అవగాహన, • వస్తువుల గురించి ఆలోచన, అనుభవాలు అభివృద్ధిలో ఆలోచన.

నోట్స్

అధికారిక కార్యాచరణ	11 లేదా 12 - 14 లేదా15 సంవత్సరాలు	• ఆలోచన యొక్క సామాన్యత పూర్తిగా, ప్రతిపాదిత ఆలోచన, • ఊహాత్మక వ్యవహరించే సామర్థ్యం ఆలోచనలు, పరిస్థితులు • బలమైన ఆదర్శవాదం అభివృద్ధి.

పియాజె యొక్క సిద్ధాంతం మనకు మానసిక / అభిజ్ఞాత్మక నిర్మాణంతో జన్మించిందని చెబుతుంది, ఇది 14 లేదా 15 ఏళ్ల వయస్సులో గరిష్ట పెరుగుదలను అభివృద్ధి చేస్తుంది. నాలుగు దశల్లో అభిజ్ఞాత్మక అభివృద్ధి యొక్క ప్రధాన ధోరణులు క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

- జీవితం యొక్క మొదటి రెండు సంవత్సరాలలో, పిల్లవాడు ఎక్కువగా భావంతో కూడిన అవయవాలు, కొన్ని మోటారు కార్యకలాపాలను నిర్వహిస్తాడు. ఈ దశలో శిశువు కోసంవస్తువులను చూడవచ్చు, వినడం, తాకినటం, రుచి లేదా వాసన పడినప్పుడు, శిశువు యొక్క తక్షణ జ్ఞాన అనుభవం నుండి తొలగించబడినప్పుడు, అవి ఉనికిలో ఉండవు.
- ఈ సెన్సోరిమోటర్ కాలం ముగిసే సమయానికి, పిల్లవాడు అతని చుట్టూ ఉన్న వస్తువులను గుర్తించి, ఇతరుల యొక్క అనేక చర్యలను అనుకరిస్తాడు, తరువాతి దశలో, పిల్లల చర్యలు లేదా వస్తువులను (వాయిదాపడిన అనుకరణ అని పిలుస్తారు) లేకపోవడంతో చర్యలను అనుకరించవచ్చు. ఇది పిల్లల చర్యను జాగ్రత్తగా గమనిస్తుంది, చర్యలను అంతర్గతంగా, ఉద్దేశపూర్వక చర్య యొక్క ప్రారంభ రూపాన్ని సూచిస్తుంది. ఉద్దేశపూర్వక చర్యలు తెలివైన కార్యాచరణలో భాగంగా ఉన్నాయి.
- తర్కం యొక్క కొన్ని నియమాలకు లోబడి పియాజెట్ 'కార్యకలాపాలు' మానసిక కార్యకలాపాలను నిర్వచిస్తుంది. అతని ప్రకారం, నిజమైన రూపం లో కార్యకలాపాలు 7 సంవత్సరాల ముందు కనిపించవు. కానీ భాషా సామర్థ్యాల అభివృద్ధితో, ముందస్తు ఆపరేషన్ సమయంలో బాల క్రూడ్ పద్ధతిలో కారణం చేయటానికి ప్రయత్నిస్తుంది. ఈ తార్కికం ఎక్కువగా ముందు తార్కిక - అహంభావి (స్వీయ చుట్టూ కదిలే ప్రతిదీ), సహజమైన, ఎక్కువగా భావోద్వేగం, అభిరుచి ద్వారా నడపబడతాయి.
- సాధారణంగా తెలివితేటలు ముందు దశ ముగింపులో కనిపించటం మొదలైంది, అనగా 6 లేదా 7 ఏళ్ల వయస్సులో (యాదృచ్ఛికంగా ఇది పాఠశాల ప్రారంభంలో ఉంది). ఇది కాంక్రీట్ ఆపరేషన్ సమయంలో అంటే 7 - 11 లేదా 12 ఏళ్ళ వయస్సులో, పిల్లలు ముందుగా తార్కిక ఆలోచన యొక్క ఆలోచన నుండి తార్కిక ఆలోచనకు నిజమైన, కాంక్రీటు వస్తువులు, సంఘటనలకు వర్తిస్తాయి. కాంక్రీటు వస్తువులు, సంఘటనలను తారుమారు చేయడంతో ఈ కాలంలో మూడు ముఖ్యమైన మానసిక సామర్థ్యాలు అభివృద్ధి చెందాయి. అవి పరిరక్షణ, వర్గీకరణ, సార్యషన్.

నోట్స్

ప్రదేశంలో రూపంలో లేదా అమరికలో మార్పులు ఉన్నప్పటికీ, ఏమీ జోడించబడకపోయినా లేదా వస్తువులను సేకరించడం లేదా వస్తువులను సేకరించడం జరుగుతున్నప్పుడు పరిమాణాన్ని లేదా పరిమాణం మారదు అనే పరిపూర్ణత పరిరక్షణ. ఉదాహరణకు, సంఖ్య యొక్క పరిరక్షణ పరీక్షించడానికి, క్రింద చూపిన విధంగా పిల్లలు గోళీలు / పూసలు రెండు సేకరణలు బహిర్గతం

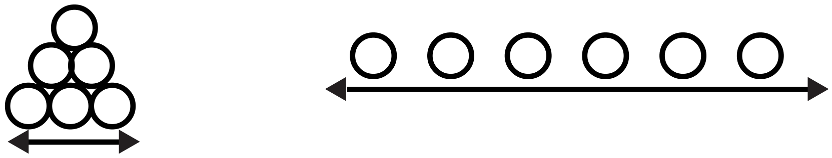

(ఎ) (బి)

పటం 1: మార్బుల్స్ యొక్క ఏర్పాట్లు

గోళీలు ఈ రెండు ఏర్పాట్లు ముందస్తు ఆపరేషన్ దశలో పిల్లలను చూపించినట్లయితే, దాదాపుగా అన్ని సేకరణలు (బి) మరింత చలువరాళ్లు కలిగి ఉన్నాయని చెప్తారు ఎందుకంటే అవి ఇంకా సంఖ్యల పరిరక్షణ సామర్థ్యాన్ని అభివృద్ధి చేయలేదు. స్థలంలో, వాల్యూమ్ మరియు మాస్లో ఇలాంటి పరిరక్షణా పనులు కాంక్రీట్ ఆపరేషన్ దశలోఉన్నాయని తెలుసుకున్నాయి, పిల్లలు ఈసామర్థ్యాన్ని అభివృద్ధి చేస్తారు.

వర్గీకరణ వారి సారూప్యతలు, వ్యత్యాసాల ప్రకారం సమూహ వస్తువులు. వర్గీకరణ విభిన్న లక్షణాలపై వస్తువులను పోల్చడం, విరుద్ధంగా ఉంటుంది.

పరిమాణం, ఆకారం, రంగు, బరువు, వినియోగం, పదార్థంవంటివి. పూర్వ–ఆపరేషన్దశలో ఉన్న పిల్లవాడు వస్తువులని వర్గీకరించగల నోట్స్ కాదు, ఒక సమయంలో రెండు వస్తువుల కంటే ఎక్కువ పోల్చలేరు.

ఒక ఖచ్చితమైన క్రమంలో (పెరుగుతున్న లేదాతగ్గించడం) ఇలాంటి వస్తువులను ఏర్పాటు చేయగల సామర్థ్యం.

ఈ మూడు కాకుండా, వర్గీకరణ,సెరీయేషన్ యొక్క ప్రత్యక్ష ఉత్పత్తి, సంఖ్యలను పరిష్కరించే సామర్థ్యం, కాంక్రీటు కార్యకలాపాల దశలో అభివృద్ధి చెందుతుంది.

- లాంఛనప్రాయ చర్య యొక్క దశ అనేది అభిజ్ఞాత్మక అభివృద్ధి యొక్క చివరిదశ. పిల్లలు ఇప్పుడు వ్యవహరించే విషయాల్లో ఎక్కువగా ఊహాజనిత లేదా ఊహాత్మక, నైరూప్యత, కాంక్రీటు వస్తువులు, సంఘటనల నుండి ఉచితం ఎందుకంటే ఇది అధికారికమైనది. ఈదశలో ఆలోచనా ప్రక్రియలో "A > B, B > C, అప్పుడు A , C మధ్య ఉన్న సంబంధం ఏమిటి?" అనే "తర్వాతి" తర్కంత రువాతఉన్నప్రతిపాదనతర్కంఉంటుంది. నైరూప్య, ప్రతిపాదిత లాజిక్ కాంక్రీటు ఆపరేషన్ దశలో పిల్లలచే పరిష్కరించబడుతుంది.

ప్రసిద్ధ రష్యన్ మనస్తత్వవేత్త అయిన ల్వేగోట్స్కీ, తన అభిజ్ఞాత్మక అభివృద్ధి సిద్ధాంతంలో రెండు అంశాలను జతచేస్తాడు. అతను అభిజ్ఞాఅభివృద్ధిలో సంస్కృతి, భాష యొక్క ప్రభావాన్ని నొక్కి చెప్పాడు. అతని ప్రకారం, సంస్కృతి లేకుండా, మా మేధోపరమైన పనితీరు అపెలేక్, ప్రాథమిక మానసిక విధులకు మాత్రమే పరిమితమైంది. సంస్కృతుల అంశాలతో, ఆరోగ్యకరమైన భాషా వికాసముతో ఇంటెన్సివ్ సంకర్షణతో, మనము ఆలోచించటం, తర్కము, జ్ఞాపకముంచుట, మొదలైన వాటిలో ఉన్నత స్థాయి మానసిక విధులను చేయగలము.

మరింత వైగోట్స్కీ ప్రకారము పిల్లవాడు భాషా విధులను అభివృద్ధి పరచటానికి మూడు దశల ద్వారా పురోగమిస్తున్నాడు:

i. సోషల్ (బాహ్య) స్పీచ్ (3 లేదా 4 ఏళ్ల వయస్సులోపు), ఇతరులను నియంత్రించడానికి లేదా సరళమైన భావనలను వ్యక్తం చేయడానికి ఎక్కువగా ఉపయోగించేవారు;

ii. అత్యద్భుతమైన ప్రసంగం (3 – 7 సంవత్సరాల) ఎక్కువగా స్వీయ గురించి మాట్లాడటం, సాధారణంగా బిగ్గరగా మాట్లాడబడుతుంది. పిల్లల స్వంత ప్రవర్తనను నియంత్రించడంలో, దర్శకత్వం వహించే పాత్రను కలిగి ఉంది;

iii. ఇన్నర్ స్పీచ్ (7 ఏళ్ళకుపైన) ఆలోచన, ప్రవర్తనను నియంత్రించే అన్యోపన్ చేయని మాటలతో గుర్తించబడింది.

వైగోట్స్కీ పాఠశాలల్లో భాష సంబంధిత కార్యకలాపాలకు గట్టిగా వాదించాడు, తరగతిలో, వెలుపల పాఠ్యప్రణాళికలో సాంస్కృతిక అంశాలని చేర్చడం.

ప్రాథమిక పాఠశాలలలో ఉన్న పిల్లలను చూస్తే చాలా మంది కాంక్రీట్ ఆపరేషన్ సమయంలో ఉంటారు, ఎగువ ప్రాథమిక పాఠశాలలో ఉన్నవారు అధికారిక ఆపరేషన్ వ్యవధిలో ఉంటారు. ఈ రెండు కాలాలను చర్చించినట్లుగా, ప్రత్యేకించి కాంక్రీట్ ఆపరేషన్ దశ అభిజ్ఞాత్మక అభివృద్ధికి చాలా కీలకమైనది. అందువల్ల మీరు పిల్లల బోధన అభివృద్ధికి మీ బోధన వ్యూహాలను అభివృద్ధి చేయాలి. గమనించదగ్గ కొన్ని పాయింట్లు ఉన్నాయి.

- బోధన యొక్క మీ వ్యూహంలో మీరు మునుపటి అనుభవాన్ని, పాత అభ్యాసాన్ని, వాడకం మధ్య ఉన్న సమతుల్యత (పియాజెట్ భాష 'సమీకరణంలో')

గమనికలు ప్రవర్తన (సమీకరణ), కొత్తమార్పులు (వసతి). స్ట్రైకింగ్బ్యాలెన్స్ లేదా సమీకరణం పిల్లల ప్రవర్తనలో మార్పును అనుకరించడంలో చర్య సహాయపడుతుంది.

- అభ్యాస అనుభవాలను అందిస్తున్నప్పుడు, పిల్లల పరిపక్వత స్థాయిని గుర్తించాలి. పరిపక్వత మనకు తగిన అభ్యాసాన్ని తయారు చేయటానికి సహాయపడే వంశానుగత లక్షణాలను వివరిస్తుంది. పరిపక్వత సమయంలో అభివృద్ధి చెందుతున్న తన ప్రసంగ ఉత్పాదక అవయవాలపై పూర్తి నియంత్రణ లేనప్పుడు మీరు ఒకపాటను గట్టిగా పాడటానికి ఒకపిల్లవాడిని అడగలేరు.

- జ్ఞానపరమైన అభివృద్ధి నిజ వస్తువులు, సంఘటనలతో రోజువారీ కార్యకలాపాలు, అనుభవాలకు పిల్లల రోజుకు నేరుగా ఆధారపడి ఉంటుంది. భౌతిక, మానసిక, రియల్ ఆబ్జెక్ట్స్మరియు ఈవెంట్స్ నేర్చుకోవడం, ప్రత్యేకంగా అధికారిక కార్యకలాపాల దశకు ముందు సాపేక్షంగా పెద్ద మొత్తం కార్యకలాపాలకు కేటాయింపు చేయాలి.

- సోషల్ ఇంటరాక్షన్ అంటే ఇతరులతో సంకర్షణ అనేది ఇతరుల గురించి, విషయాలపై, స్వీయ గురించి ఆలోచనలు అభివృద్ధికి ప్రాథమికంగా ఉంటుంది. ఇటువంటి సంకర్షణలు, ప్రకృతిలోప్రధానంగాశాబ్దికవి, భాష సామర్థ్యాల అభివృద్ధికి, గ్రహణ సంబంధమైన అభివృద్ధికి కీలకమైన రెండింటికీ సంబంధాలను అర్థం చేసుకోవడానికి సహాయపడతాయి.

- ఒక ఉపాధ్యాయుడు భాగంగాగ్రహించుటపిల్లలకుముఖ్యమైనది. పటం1 లో చూపించిన పనులకు బాల ప్రతిస్పందించినప్పుడు ముందుగా పటం1 (ఎ) లోఎక్కువ సంఖ్యలో గోళీలు ఉన్నాయి, అతను / ఆమె ఒక లోపాన్ని చేశాడని మేము నిర్ధారించినట్లయితే, పిల్లల ఉద్దేశాన్ని స్పష్టంగా అర్థం చేసుకోలేము. బదులుగా, పిల్లవాడు సరియైనదిగా ఎందుకు భావించాడనే విషయాన్ని మేము పరిశీలించినట్లయితే, సరిగ్గా సరైన స్పందనను సూచించటం కంటే అతని / ఆమె సామర్థ్యాలను బాగా అర్థం చేసుకుంటాము. ఈవిధంగా, విద్యార్థుల యొక్క బలాలు, పరిమితుల గురించి మనకు తెలుసు, వారిజ్ఞానం యొక్క అభివృద్ధి కోసం తగిన వ్యూహాలు చేయవచ్చు.

- భాష మన ఆలోచన యొక్క ప్రాథమిక ప్రతీకాత్మక వ్యక్తీకరణ. అందువల్ల, పిల్లలను స్వేచ్ఛగా మాట్లాడటానికి మరింత అవకాశం ఇవ్వడం అతని / ఆమె జ్ఞానాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి మాత్రమే సహాయంచేస్తుంది, కానీ తన / ఆమె వ్యక్తీకరణల ద్వారా పిల్లలను బాగా అర్థం చేసుకునేందుకు.

మీ పురోగతిని పరీక్షించుకోండి.

13. **ఉదాహరణ 13:** ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో చదువుతున్న పిల్లలకు ఎక్కువ బోధన – అభ్యాస సామాగ్రి ఎందుకు అందించాలి?

....

....

....

14. పిల్లల అభిజ్ఞాత్మక అభివృద్ధి కోసం సమూహం అభ్యాసం యొక్క ప్రాముఖ్యత ఏమిటి?

....

....

....

1.4.3 అనుభవం నిర్మాణం కోసం బోధన

ఒక విద్యార్థి అతని / ఆమెతో తన పరస్పర సంబంధాల ఆధారంగా తన స్వంత జ్ఞానాన్ని నిర్మిస్తాడు వాతావరణంలో, కింది రెండు అంచనాలు నిర్మాణాత్మక అభ్యాసానికి ఆధారంగా ఉన్నాయి:

- జ్ఞానం చురుకుగా విద్యార్థి ద్వారా నిర్మిస్తారు, పర్యావరణం నుండి నిష్ప్రయోజన పొందలేదు.
- తెలుసుకోవడం అనేది ప్రపంచంలోని విద్యార్థుల అనుభవంలో ఆధారంగా, అనుసరణకు అనుగుణంగా మారుతుంది.

కొత్త విషయాలను నేర్చుకోవడంలో విద్యార్థుల అనుభవం చాలా ప్రాముఖ్యం. ఒక సమస్యాత్మక పరిస్థితిని పరిష్కరించడానికి, తద్వారా కొత్త అనుభవాన్ని నిర్మించడానికి లేదా కొత్త జ్ఞానాన్ని సంపాదించడానికి అతను / ఆమె మాత్రమే తన మునుపటి అనుభవాన్ని సవరించవచ్చు. కానీ విజ్ఞాన నిర్మాణ ప్రక్రియ ఎలా జరుగుతుంది?

జ్ఞానం నిర్మాణం క్రింది విధాలుగా జరుగుతుంది:

- మునుపటిజ్ఞానం / అనుభవంతో కొత్త ఆలోచనను అనుసంధానిస్తూ క్రొత్త జ్ఞానాన్ని నిర్మించడంలో సహాయపడుతుంది. వస్తువుల లెక్కింపు ఒకవేళ తెలిసినట్లయితే, దానిని అదనంగా తెలుసుకోవడానికి దానిని కనెక్ట్ చేయవచ్చు, కానీ ఈదశలో నేరుగా నేర్చుకోలేరు. తక్షణ పర్యావరణంలో వివిధ వస్తువులు, సంఘటనలను మోసగించడం ద్వారా, ఒక మానసిక చిత్రాలను అభివృద్ధి చేస్తుంది, ఒక కొత్త వస్తువు అంతటా వచ్చినప్పుడు, తెలిసిన వస్తువుల పరంగా కొత్త వస్తువును అర్థం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తుంది.
- భావనలు, కొత్త ఆలోచనలు / జ్ఞానం మధ్య సంబంధాలపై దృష్టి కేంద్రీకరించడం జరిగింది. సంబంధిత అంశాలలో సారూప్యత, అసమానత్వం యొక్క అనుసంధానాలను మేము స్థాపించ గలిగితే, కొత్త విషయాలు అభ్యాసన సులభం, మరింత అర్థవంతమైనది.
- జ్ఞాననిర్మాణానికి కీలక పద్ధతి, అంతరసంబంధాల యొక్క అభ్యాస, మానసిక ప్రాతినిధ్యాల ప్రారంభదశలో మానసిక చిత్రాలను రూపొందిస్తుంది. ఒక పిల్లవాడు తనకు / ఆమె ముందు తెలిసినట్లు నారింజతో సారూప్యతతో ఒక కొత్త వస్తువును కలుసుకుంటాడు అనుకుందాం. అది చూసిన తర్వాత అతను / ఆమె నారింజతో సంబంధం కలిగి ఉండకపోయి, దాని మానసిక ప్రాతినిధ్యాన్ని ఏర్పరుచుకుంటూ విఫలమైతే, తరువాతి సమయంలో అదే వస్తువు (ఆపిల్ చెప్పండి) అతన్ని / ఆమె కోసం ఒక క్రొత్తదిగా ఉండాలి. ఇతర మాటలలో మానసిక ప్రాతినిధ్యాలు ఏర్పరుస్తాయి అనేది విజ్ఞాన నిర్మాణం.
- సాంఘిక సమూహాలలో లేదా సాంఘిక నేపథ్యాలలో పరస్పరము నేర్చుకోవడము మరింత అర్థవంతమైన నేర్చుకోటానికి సహాయపడుతుంది. సాంఘిక పరస్పర చర్య విద్యార్థి వేరే వాస్తవ ప్రపంచ సమస్యలను గ్రహించగలడు. అతను / ఆమె ప్రశ్నలను అడుగుతుంది,

ఇతరులకు ప్రతిస్పందిస్తుంది, సమస్యపై ప్రతిబింబిస్తుంది, సమస్య యొక్క పలు వివరణలు పొందుతుంది, చివరకు అతను మానసికంగా పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నిస్తున్న సమస్య యొక్క మొత్తం మానసిక ప్రాతినిధ్యం కలిగి ఉంటుంది. సమస్య యొక్క వివిధ అంశాల యొక్క మానసిక ప్రాతినిధ్య ఫలితంగా, పరిష్కారం జ్ఞానం యొక్క నూతన నిర్మాణాన్ని సూచిస్తుంది.

మీ విద్యార్థుల పరిజ్ఞానం నిర్మాణంలో ఉపాధ్యాయుడిగా మీ పాత్రలు ఏమిటి?

ఉపాధ్యాయుల పాత్రలు క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

నేరుగా శిక్షణ ఇవ్వకుండా నేర్చుకోవటానికి వారి ప్రయత్నాలలో విద్యార్థులను ప్రోత్సహించటం

- ఏ కొత్త భావాలు.
- తరగతిలోని ప్రతి విద్యార్థి యొక్క మునుపటి అనుభవాలకు సున్నితంగా ఉండటం.
- వాస్తవిక (వాస్తవిక, సందర్భోచిత) పనులు అందిస్తుంది.
- తక్షణ పర్యావరణం నుండి అనేక పదార్థాలు, అనుభవాలను అందించడం సాధ్యం.

  విద్యార్థులను మరింత సేకరించి తద్వారా పదార్థాలను, సంఘటనలను అభిసంధానం చేయడం అనుభవం.
- నిజ–ప్రపంచాన్ని, సందర్భోచిత ఆధారిత అభ్యాస వాతావరణాలను కాకుండా మరింత వాస్తవిక, సంబంధిత అభ్యాసన కోసం ముందుగా నిర్ణయించిన క్రమబద్ధమైన సన్నివేశాలు, సందర్భోచిత.
- నిజ–ప్రపంచ సమస్యలను పరిష్కరించడానికి వాస్తవిక విధానాలలో దృష్టి పెట్టడం.
- బహుళ ప్రాతినిధ్యాలతో విద్యార్థులు బయటకు రావడానికి లేదా / ప్రోత్సహించడం లేదా సమస్యను పరిష్కరించడంలోని మగ్నమైనప్పుడు ప్రత్యామ్నాయ పరిష్కారాలు.
- విద్యార్థులను ప్రశ్నలు అడగడానికి, తెలివైన వారిని పెంచడానికి వారిని ప్రోత్సహించడం
- ప్రతిబింబ అభ్యాసాన్ని పెంపొందించుకోండి. పరోక్షంగా, తెలివైన ప్రశ్నలను పెంచడం ద్వారా ప్రతిబింబంగా ఆలోచిస్తూ ఒత్తిడి తెచ్చింది.
- తరగతిలో సహకార, సహకార అభ్యాసాన్ని సహకరిస్తుంది. పాఠశాలకు బయట ఉన్న వారితో పాఠశాలలో కార్యకలాపాలు కనెక్ట్.
- వారి అభ్యాస పురోగతి స్వీయ విశ్లేషణ, స్వీయ అంచనాప్రోత్సహించడం.

మీ పురోగతిని పరీక్షించుకోండి.

15. నూతన జ్ఞానాన్ని నిర్మించడానికి మునుపటి అనుభవం యొక్క పాత్ర ఏమిటి?

....

....

....

నోట్స్

1.5 సారాంశం

- అభ్యాసన అనేది మానవ ప్రవర్తన, జ్ఞానం, అలవాట్లు, జీవితంలోని డిమాండ్లను తీర్చేందుకు అవసరమైన వ్యక్తి యొక్క అంశాలలో సాపేక్షంగా శాశ్వత మార్పుని కలిగించే ప్రక్రియ.

- అభ్యాసన నిరంతరమైనది, ఉద్దేశ పూర్వకంగా, గోల్ దర్శకత్వం, క్రియాశీల ప్రక్రియ, అతని / ఆమె పర్యావరణంతో వ్యక్తిగత పరస్పర చర్యకు దారి తీస్తుంది.

- పరిపక్వత, పర్యావరణం, తెలుసుకోవడానికి సంసిద్ధత, ప్రేరణ అనేది అభ్యాసంపై ప్రభావం చూపే కొన్ని అంశాలు.

- అనుకరణ, పరిశీలన, విచారణ, లోపం, గమనికలు వంటి వివిధ పద్ధతుల ద్వారా పిల్లలు నేర్చుకుంటారు

- పాల్గొనడం, ఆవిష్కరణ, సమస్య పరిష్కారం. గ్రహించుట ద్వారా అర్థం వస్తువులు నేర్చుకోవటానికి ఒక శక్తివంతమైన పద్ధతి కూడా.

- సాంప్రదాయిక బోధనా బోధనా ప్రక్రియ కాకుండా, ప్రవర్తన మార్పు తరగతి గది బోధన-అభ్యాస ప్రక్రియలపై అనేక ప్రభావాలను కలిగి ఉంది.

- జ్ఞానపరమైన అభివృద్ధి కోసం అభ్యాసన, జ్ఞానం నిర్మించడానికి అభ్యాసన చాలా ఎక్కువ ప్రాథమికలో వారికి ప్రత్యేకంగా పిల్లలకు నేర్చుకోవడంపై సంభావ్యత పాఠశాలలు.

1.6 మీ పురోగతిని పరిశీలనకు మాదిరి సమాధానాలు

1. ఇచ్చిన జాబితా నుండి ఏదైనా మూడు;

2. (i) బాహ్య ప్రేరణ ఇతరులకు అందించడానికి ఇతరులపై ఆధారపడి ఉంటుంది. (ii) అంతర్గత ప్రేరణ బాహ్య ప్రేరణ కంటే దీర్ఘకాలం ఉంటుంది.

3. మోడల్ ఉపించడం ద్వారా శిథిలమైన ప్రవర్తన కోసం శిక్షించబడుతోంది.

4. (i) నిర్దిష్ట అంశాలపై దృష్టి కేంద్రీకరించడానికి విద్యార్థికి సహాయపడటం, (ii) చర్యల యొక్క మానసిక రిహార్సల్ను ప్రోత్సహిస్తుంది, (iii) గమనించిన చర్యలను సాధించడానికి పరిధిని / కార్యకలాపాలను అందిస్తాయి, (iv) పరిశీలన నుండి తెలుసుకోవడానికి విద్యార్థిని ప్రోత్సహిస్తుంది.

5. (i) బహుమతిని అందించడం, (ii) విద్యార్థితో చర్చించడం, స్వీయ-అంచనా కోసం ప్రోత్సహించడం.

నోట్స్

6. వ్యాయామం యొక్క చట్టం, ప్రభావం యొక్క చట్టం, సంసిద్ధత యొక్కలా.

7. (i) అన్ని కార్యకలాపాలలో చురుకుగా పాల్గొంటున్నది, (ii) దర్యాప్తు ప్రశ్నలను అడుగుతుంది.

8. సూచించే సూత్రాలు, తార్కిక ఆలోచన యొక్క సూత్రం, తెలియని తెలిసిన నుండి సూత్రం, ఉద్దేశపూర్వక అనుభవం యొక్క సూత్రం, ప్రత్యామ్నాయాల కోసం శోధించే సూత్రం.

9. సమస్యను గుర్తించడం, నిర్వచించడం, సమస్య విశ్లేషణ, పరికల్పన పరికల్పన, పరికల్పన పరీక్ష, ఫలితాల ధృవీకరణ.

10. ఒక వస్తువు లేదా సంఘటన యొక్క అర్థం మా అవగాహనల నుండి వస్తుంది, మన అవగాహనలను మార్చినప్పుడు లేదా సవరించినప్పుడు, అందువలన మేము మా అనుభవాన్ని సవరించడం లేదా క్రొత్త అనుభవాన్ని సేకరించడం వంటివి ఏర్పాటు చేసాము. మన అవగాహన మన అభ్యాసాన్ని ఆకృతి చేస్తుంది.

11. బలగాలు అందించే వైవిధ్యం ద్వారా.

12. అసహ్యకరమైనఉద్దీపన తొలగించబడుతుంది, అందువలన కావలసిన ప్రవర్తన యొక్క ఉనికిని బలోపేతం చేయడంతో ప్రతికూల ఉపబల ఉపశమనం అందిస్తుంది. ఇంకొకటి శిక్షలో అసహ్యకరమైనది, కావలసిన ప్రవర్తన యొక్క సంభవించినప్పుడు నిషిద్ధం.

13. వివిధ రకాల కాంక్రీటు వస్తువులను తారు మారుచేయడం ద్వారా కాంక్రీట్ కార్యకలాపాలను బలోపేతం చేస్తారు, అందుకే ప్రాథమిక పాఠశాల సంవత్సరాల్లో (7 – 11 ఏళ్ల వయస్సు) ఎక్కువ బోధన-అభ్యాస పదార్థాల ఏర్పాటు అవసరం.

14. సమూహ అభ్యాసం ఆరోగ్యకరమైన అభిజ్ఞా అభివృద్ధి కోసం అవసరమైన సామాజిక సంకర్షణలకు అవకాశాన్ని అందిస్తుంది.

15. మునుపటి అనుభవం కొత్త పరిస్థితి నుండి ఇదే అంశాలు / భావనలను కలుపుతుంది, నూతన నిర్మాణంలో సహాయపడుతుంది.

1.7 సంప్రదింపు గ్రంథాలు

- Moyles, J(2007).Beginning Teaching: Beginning Learning in Primary Education Cestric court: Open University Press
- Arthur, J.& Cremin. T(2006), Learning to Teach in the Primary School, Newyork: Routledge
- Fisher, J.(2008), Starting from the child, McGraw-Hill Education: Open University Press

నోట్స్

1.8 భాగాంత అభ్యాసం

1. అభ్యాస ప్రక్రియ యొక్క నిర్వచనం ఇవ్వండి, దాని లక్షణాలను వివరించండి.
2. పరిశీలనాత్మక అభ్యాసన యొక్క నాలుగు ప్రక్రియలు తగిన ఉదాహరణలతో వివరించండి. పరిశీలన నేర్చుకోవడంలో అనుకరణ సహాయం ఎలా?
3. తరగతిగది అభ్యాసాల నుండి ఉదాహరణలు ఉద్భవించిన ప్రవర్తనను సవరించే ప్రక్రియలను వివరించండి.
4. తన విద్యార్థుల జ్ఞానం అభివృద్ధిలో ఒక ప్రాథమిక పాఠశాల ఉపాధ్యాయుని పాత్రను రాష్ట్రం.
5. జ్ఞానం నిర్మాణం కోసం తయారీ, బోధన అర్థం కోసం అభ్యాసన మధ్య సంబంధం పరీక్షిస్తుంది.

నోట్స్

భాగం 2: అభ్యసన, భోధన విధానాలు

నిర్మాణం

2.0 పరిచయం

2.1 అభ్యసన లక్ష్యాలు

2.2 అభ్యసన, బోధించే విధానాలు

2.2.1 ఉపాధ్యాయ -కేంద్రీకృత విధానం

2.2.2 విషయం-కేంద్రీకృతమైన విధానం

2.2.3 అభ్యసకుడి -కేంద్రీకృత విధానం

2.2.4 యోగ్యత-ఆధారిత విధానం

2.2.5 నిర్మాణాత్మక విధానం

2.3 విధానాల పోలిక

2.4 సారాంశం

2.5 మీ పురోగతి పరిశీలనకు మాదిరి సమాధానాలు

2.6 సంప్రదింపు గ్రంథాలు

2.7 భాగాంత అభ్యాసం

2.0 పరిచయము

ఈ కోర్సు యొక్క మొదటి భాగంలో మీరు అభ్యసన, బోధనతో అనుబంధించబడిన భావనలు, ప్రక్రియలు, కారకాలను అధ్యయనం చేశారు. ఉపాధ్యాయుడిగా మీ అనుభవం నుండి, ప్రతి శిశువు మరొక శిశువుకు భిన్నంగా ఉంటుందని, అతని / ఆమె స్వంత మార్గాలలో నేర్చుకోవాలనుకుంటారు అని ముందు భాగంలో నేర్చుకున్నారు. స్థలం, సమయం ఆధారంగా, పిల్లవాడు అభ్యసనలో వివిధ పద్ధతులను అవలంబిస్తాడం. అందువల్ల, ఒక తరగతిలో పిల్లల సమూహాన్ని వారి విభిన్న అభ్యసన మార్గాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం, సవాలుపని అని మీరు అనుభవించి ఉంటారు. బోధనా పద్ధతిలోను సమూహంలోని ప్రతి శిశువుని సమానంగా నేర్చుకొనేటట్లు చేయలేము. ఈ సవాలును అధిగమించడానికి, మీరు మీ తరగతిలోని ప్రతిశిశువు యొక్క అభ్యాస అవసరాలను నెరవేర్చడానికి వివిధ పద్ధతులను అనుసంధానం చేసి, సరి అయిన వైవిధ్యాలను రూపొందించాలి. ఇతర మాటలలో, ఉపాధ్యాయ-కేంద్రీకృత విధానం, విషయ-కేంద్రీకృత విధానం, యోగ్యత-ఆధారిత

విధానం, నిర్మాణాత్మక విధానం వంటి వివిధ అభ్యాసాలు, బోధనలు ఉన్నాయి. ఈ పద్ధతిలో మీరు మీ పద్ధతులను వివరించవచ్చు, తద్వారా మీరు తగిన పద్ధతులను అనుసరించవచ్చు.

మీ విద్యార్థులకి వారి అభ్యాస అవసరాల గురించి ప్రసంగించడం ద్వారా మీ విద్యార్థుల సమర్థవంతమైన అభ్యాసాల కోసం మీ తరగతిగది లావాదేవీలను చేరుకోవచ్చు.

ఈ విభాగంలోని భావాలను అర్థంచేసుకునేందుకు, మీకు సుమారు 14 (పద్నాలుగు) అధ్యయనం గంటల సమయం అవసరంకావచ్చు.

2.1 అభ్యసన లక్ష్యాలు

ఈ భాగం పూర్తయిన తర్వాత మీరు చేసేవి.

- ఉపాధ్యాయ-కేంద్రీకృత, విషయ-కేంద్రీకృత, అభ్యసకుని కేంద్రీకృతమైన విధానాల లక్షణాలను వివరించగలరు.
- బోధన -అభ్యాస పరిస్థితుల్లో వాటి సంబంధిత ఉపయోగాలు చెప్పగలరు.
- ఒక ఉదాహరణతో కార్యాచరణ ఆధారిత అభ్యసనను వివరించుట.
- నైపుణ్యం, యోగ్యత మధ్య వ్యత్యాసం తెలుపగలరు.
- అభ్యసన, బోధనలో యోగ్యత-ఆధారిత విధానం యొక్క లక్షణాలు, ఉపయోగం తెలియచేయగలరు.
- బోధన, అభ్యాసంలో నిర్మాణాత్మక విధానం యొక్క లక్షణాలు,ఉపయోగం గురించి వివరించగలరు.
- వాటి లక్షణాలు, అభ్యసన ఉపయోగాలు, బలాలు, బలహీనతల ఆధారంగా వివిధ పద్ధతులను అభ్యాసన, బోధించగలరు.

2.2 అభ్యసన, బోధన విధానాలు

ఒక విద్యార్థిగా, ఉపాధ్యాయునిగా మీరు తరగతిలో కార్యకలాపాల యొక్క వివిధ అనుభవాలను కలిగి ఉంటారు. తరగతి నిర్మాణం గురించి, తరగతి గదిలో ఏమి జరుగుతుందో కొంతకాలం ఆలోచిద్దాం. ఒకవర్గం విద్యార్థుల సమూహం, దాదాపు ఒకే వయస్సు, ఉపాధ్యాయునిచే నియంత్రించ బడుతుంది. ఒక నిర్దిష్ట స్థలంలో బోధన చేయబడుతుంది - ఒక గది లేదా బహిరంగ స్థలం కావచ్చు. సాధారణంగా, ఒక తరగతిలో ఉన్న ఉపాధ్యాయుడు, ఒక నిర్దిష్ట అంశంలో, ఒక విషయం నుండి బోధిస్తాడు. అందువల్ల తరగతిలో మూడు కీలక అంశాలు ఉన్నాయి: విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయుడు, విషయం. అంతిమ లక్ష్యం విద్యార్థులు తరగతిలో బోధించే భావాల జ్ఞానం, అవగాహన పొందడం. అన్ని తరగతుల కార్యక్రమాల యొక్క సరళమైన వివరణ ఇది అని మీరు అంగీకరిస్తారు. ఉపాధ్యాయుని బోధన విధానంలోనికి మరల తొంగిచూద్దాం.

మీ ఉపాధ్యాయుల ద్వారా మీరు బోధించిన మార్గాల్ని గురించి ఆలోచించండి లేదా ఒక తరగతిలో మీరు బోధించే మార్గాలను పరిశీలించండి. ఈ ప్రశ్నలకు జవాబివ్వండి:

- వేర్వేరు విషయాలు లేదా వేర్వేరు సమయాల్లో / తరగతులలో బోధించేటప్పుడు ఒక ఉ పాధ్యాయుడు ఎప్పుడూ ఒకే పద్ధతిలో బోధిస్తారా?
- ఉపాధ్యాయుడు తన బోధనను సమర్థవంతంగా చేయడానికి ఒక పద్ధతిని లేదా పద్ధతుల కలయికను ఎలా ఎంచుకున్నాడు?

ఈ క్రింది దానిని చదవండి.

పరిస్థితి 1: శ్రీమతి సుష్మితా ప్రాథమిక తరగతులలో బోధించే అనేక పద్ధతులు, చిత్రాలను ఉపయోగించి, నమూనాలను ప్రదర్శించడం ద్వారా వివరిస్తూ, సమస్యలను పరిష్కరించడానికి విద్యార్థులను అడుగుతూ, ఒక గణితశాస్త్ర భావనను బోధిస్తున్నప్పుడు, ఒక తరగతిలో కథను చెప్పడం, ఈ పద్ధతులను ఆమె ఎందుకు మిళితం చేస్తుందో అడిగినప్పుడు, ఆమె "ప్రత్యామ్నాయం బోధన అంశంపై అందరు విద్యార్థుల ఆసక్తి స్థాయిని నిలబెట్టుకోవడం" అని చెప్పింది. కానీ ఆమె ఒక పద్ధతిని లేదా పద్ధతుల కలయికను ఎలా ఎంచుకుంటుంది? పరిస్థితిపై ఆధారపడి, అని ఆమె చెబుతోంది. ఆమె ఇంకా ఇలా చెబుతుంది. "పాఠాలు నేర్చుకున్నప్పుడు వారు తమ ఆసక్తిని నిలుపుకున్నప్పుడు, ఊహించిన భావనలను అర్థం చేసుకోవచ్చో లేదో తెలుసుకోవడానికి విద్యార్థులు సిద్ధంగా ఉన్నారా అనే దాని గురించి. నేను పద్ధతి (లు) నియమించాలని నిర్ణయించాను, కొన్నిసార్లు నేను అక్కడికక్కడే మార్చాను.

బోధిస్తున్న ఒక ఖచ్చితమైన పద్ధతిని ఉపయోగించి ఒక ప్రత్యేకమైన అంశాన్ని నేర్పించడానికి మీ రోజువారీ పాఠాన్ని మీరు ప్రణాళిక చేసుకున్నప్పటికీ, ఆ సమయంలో తరగతిలో ఉన్న పరిస్థితిని బట్టి మీరు దానిని మార్చుకున్నారని మీరు శ్రీమతి సుష్మిత వంటి అనుభవం కలిగి ఉండవచ్చు.

తరగతి గది కార్యకలాపాల యొక్క మూడు ప్రధాన అంశాలను పరిశీలిస్తే, విస్తృతంగా మూడు ప్రధాన రకాలైన విధానాలు ఉన్నాయి: ఉపాధ్యాయ కేంద్రీకృత, విషయ-కేంద్రీకృతమైన, అభ్యసకుని ఆధారిత విధానాలు. వీటితో పాటు ఇతర పద్ధతులు ఉన్నాయి, అనగా, పోటీతత్వ-ఆధారిత విధానం, నిర్మాణాత్మక వాదనలు. ఇటీవలి కాలంలో ముఖ్యంగా ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో ఇవి ఎక్కువగా ఉపయోగించబడుతున్నాయి.

ఈ క్రింది మూడు తరగతి గది పరిస్థితులను (2, 3, 4) గమనించండి.

పరిస్థితి 2: గ్రేడ్ 4 విద్యార్థులు వారి ఎత్తు ప్రకారం వరుసలు కూర్చొని. అబ్బాయిలు, అమ్మాయిలు విడిగా కూర్చొని వారు మానవ జీర్ణవ్యవస్థ చిత్రాన్ని చూపిస్తూ, వేర్వేరు అవయవాల పనితీరును వివరిస్తున్న ఉపాధ్యాయుడు రబాను వినడం జరుగుతుంది. విద్యార్థులు నిశ్శబ్దంగా వినడం, Ms.Reba ఆదేశించడం ఉన్నప్పుడు నోట్సును తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఒకవేళ ఎవరైనా రెబె

నోట్స్

చదివినట్లు లేదా మరొక విద్యార్థినితో మాట్లాడటాన్ని గమనిస్తే, ఆమె వారిని అరుస్తుంది. ఆమె వారిని గుర్తుచేస్తుంది, నిశ్శబ్దంగా కూర్చుని వినండి అని గుర్తు చేస్తుంది. ఎవరైన విద్యార్థి బోధనలో ఒకప్రశ్న అడుగుతుంటే, టీచింగ్ ముగిసే వరకు వేచి ఉండాలని అతడు / ఆమె కోరతారు. వివరించి నోట్స్ ఇచ్చిన తరువాత Reba ప్రశ్నోత్తర కృత్యం మెద సమయాన్ని గడుపుతుంది. ప్రశ్నాపత్రం, ప్రతిస్పందన సూచించే ఖర్చులను గడుపుతుంది. ఆమె విద్యార్థుల తప్పులను సరిచేస్తుంది, సరియైన స్పందనలను ఇచ్చేవారిని ప్రశంసిస్తుంది.

పరిస్థితి 3: మిస్టర్ అమీర్ 5 వ తరగతిలో భాషబోధన చేస్తునాడు. అతనికి సూచించిన పాఠ్యపుస్తకం ఆధారం అతను ఒకచేతిలో పాఠ్యపుస్తకంలో, మరొకటి చేతిలో సుద్దముక్కను కలిగి ఉన్నాడు. అతను బిగ్గరగా చదివే ఒకభాగం ఆ అంశంలో అతను ఆకాలంలో కవర్చేయాలనుకున్నాడు. అతను చదువుతున్నచోట చదివివినిపించేలా అతను విద్యార్థులను చేసాడు. ఈ విషయం యొక్క ముఖ్య అంశాలను అతను వివరించాడు, తరువాత అధ్యాయం ముగింపులో ఇచ్చిన ప్రశ్నలను అడిగాడు. ఏదైనా విద్యార్థి అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానంగా అమీర్వారికి సలహా ఇచ్చాడు. తరగతి చివరలో పాఠ్య పుస్తకంలో ఇచ్చిన అభ్యాసాల నుండి అతను ఇంటి పనులను ఇచ్చాడు. అతను సూచించిన పాఠాన్ని మించి వెళ్ళలేదు.

పరిస్థితి 4: స్వతంత్రదినోత్సవ వేడుక కోసం తరగతిలోని ప్రణాళిక కార్యక్రమాలలో శ్రీమతి సీమా3 వ తరగతిలోని పిల్లలతో నిమగ్నమై ఉన్నారు. పిల్లల నుండి ఆలోచనలు ప్రోత్సహించే ఏర్పాట్లు ఆమె ప్రణాళిక చేసింది. పిల్లలు తమని తాము సమూహాలుగా విభజించి వివిధ పనులను కేటాయించుకున్నారు . తరగతిలో అలంకరణ కోసం ఒక సమూహం ఉంది; ఒక సమూహం వేర్వేరు దేశభక్తి గీతాలను పాడటం, మరొకటి గొప్ప నాయకుల చిత్రాలనుసేకరించడం ఎంచుకున్నారు సమయాలలో వేర్వేరు పనులను సకాలంలో పూర్తిచేయడానికి సమూహాలకు, మొత్తం తరగతికి సహాయపడే విధంగా కుమారి సీమ ఉన్నారు.

ఈ పరిస్థితులకు స్పందించి , మరియు క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇవ్వడానికి ప్రయత్నించండి:

1. పైన పేర్కొన్న మూడు సందర్భాల్లో ఉపాధ్యాయుడు నియంత్రణలో ఉన్నారా?

----

2. ఏపరిస్థితిలో విద్యార్థులు ఉద్దేశ్యంతో పని చేయడానికి సంకోచించారు.

మొదటి పరిస్థితిలో, ఉపాధ్యాయుడు తరగతి పూర్తి నియంత్రణలోఉన్నారు. సాహిత్యపరంగా, ఆమె కార్యక్రమాలను నిర్వహించడం ఉపాధ్యాయుడు కోసం విద్యార్థులకు దర్శకత్వం వహిస్తోంది. ఈ

నోట్స్

తరగతిలో ఉన్న ప్రతిదీ ఉపాధ్యాయుని మీద ఆధారపడి ఉంటుంది, విద్యార్థులు ఏ విషయం అయినా చెప్పరు. ఉపాధ్యాయుల-ఆధారిత విధానం తరగతికి ఇది ఒక ఉదాహరణ.

రెండో పరిస్థితిలో ఉపాధ్యాయుడు, విద్యార్థులు ఇద్దరూ పాఠ్య పుస్తకానికి పరిమితమైన కృత్యాలను చేస్తూ విషయాన్నీ నేర్చుకోవడం విషయ ఆధారిత విధానం సూచిస్తుంది.

చివరి పరిస్థితిపిల్లలుఒకఉద్దేశ్యంతో నడపబడే పరిస్థితిని ప్రదర్శిస్తుంది, వారు అనేక పనులను నేర్చుకోగలిగే విభిన్న కార్యకలాపాలను నిర్వహించటానికి ఇష్టపడతారు. ఇది బాలకేంద్రీకృత లేదా అభ్యాస-కేంద్రీకృత విధానం యొక్క ఒక ఉదాహరణ.

ఈ మూడు విధానాల్లో ప్రతి ఒక్కదాని గురించి వివరంగా చర్చించుదాము

2.2.1 ఉపాధ్యాయ - కేంద్రీకృత విధానం

విద్యార్థిగా మా అనుభవం నుండి, మనలో ఎక్కువ మంది అన్ని తరగతిగది కార్యకలాపాలలో ప్రబలమైన కారకం ఉపాధ్యాయుడు అని నమ్ముతారు తరగతిలో జరుగుతున్న ప్రతిదీ, కూర్చొని ఏర్పాట్లు మొదలుకొని, ఏమి, ఎప్పుడు, నేర్పడం, నిర్వహించడం క్రమశిక్షణ, ప్రశ్నలను అడగడం, విద్యార్థుల అంచనా సమయం, రకం ఉపాధ్యాయుడు నిర్ణయిస్తారు.

ఈవిధానంలో ఉన్న ప్రధాన నమ్మకం ఏమిటంటే ఉపాధ్యాయుడికి తెలుసు అని నేర్చుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. అందువలన, ఉపాధ్యాయుడు జ్ఞానం యొక్క బిట్స్ ప్రసారంచేయవచ్చు.

పిల్లలకు, నైపుణ్యాలు. ఈబిట్స్ యొక్క అత్యంత 'మంచి' విద్యార్థి దుకాణాలు ఈ దుకాణాలలో చాలా భాగం తన జ్ఞాపకార్థం జ్ఞానం, అది డిమాండ్ చేసినప్పుడు పునరుత్పత్తి. ఇంకొక పక్కచేతిలో 'పేద' విద్యార్థి నిల్వ, పునరుత్పత్తి సామర్థ్యం లేదు. వేరే పదాల్లో, జ్ఞాపకముంచుట, జ్ఞాపకముంచుకొనే ప్రక్రియలు రెండు ముఖ్య ప్రక్రియలు ఈ విధానం. పాలోఫ్రియర్, గొప్పవిద్యావేత్త ఈ బ్యాంకింగ్ ఎడ్యుకేషన్ ప్రక్రియను నియమించాడు.

కార్యాచరణ 2.1

టీచర్ బోధిస్తున్నప్పుడు, జాబితాలో కనీసం అయిదు తరగతులను గమనించండి ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులపరంగా ఈ తరగతుల లక్షణాలు చేస్తున్నారు. ఉపాధ్యాయుడిని అడగడం ద్వారా ఈవిధమైన బోధన యొక్క ప్రయోజనాలను జాబితా చేయండి. ఈ విధానం తరువాత తరగతిలో బోధన.

మీరు పూర్తిచేసినట్లయితే మీ సూచనలు మీ పరిశీలనలను దిగువ ఇవ్వబడిన జాబితాతో సరిపోల్చండి.

నోట్స్

బోధనా కేంద్రీకృత విధానం యొక్క లక్షణాలు:

బోధన-అభ్యాసం యొక్క ఉపాధ్యాయుల ఆధారిత విధానం యొక్క కొన్ని ముఖ్యమైన లక్షణాలు:

- ఉపాధ్యాయుడు నుండి విద్యార్థులకు పరిజ్ఞానం ప్రసారం చేయబడుతుంది.
- అభ్యాసన కంటే బోధన / బోధన / నిర్దేశించడం మీద దృష్టి ఉంది.
- కంటెంట్ మరియు బోధన పద్ధతులు ఉపాధ్యాయునిచే సగటు విద్యార్థులు. వ్యక్తిగత విద్యార్థుల అవసరాలు, ప్రయోజనాలు నిర్ణయించబడి బోధనలో పరిగణనలోకి తీసుకున్నారు.
- నిష్క్రియాత్మక శ్రవణ, పఠనం, రాయడం, విషయాలను పునరుత్పత్తి చేయడం మీద దృష్టి పెట్టడం
- ఉపాధ్యాయుని చేత బోధించడం జరుగుతుంది.
- తరగతి కార్యక్రమాలలో విద్యార్థులు పాల్గొనడం ఉపాధ్యాయుడిచే నిర్దేశించబడుతుంది. చాలా వరకు కేసులలో, ఉపాధ్యాయుడు చర్చకు, భాగస్వామ్యం కోసం తక్కువ అవకాశాన్ని ఆలోచనలు ఇస్తుంది.
- ఉపాధ్యాయుడు కోర్సు విషయాలను పూర్తిచేయడమే లక్ష్యంగా బోధిస్తారు.
- ఉపాధ్యాయుడు సరైన జవాబుపై దృష్టి పెడతారు.
- తరగతిగది నిర్వహణ అతని / ఆమె ఉపాధ్యాయులపై పూర్తిగా ఆధారపడి ఉంటుంది. అనుభవం సామర్థ్యం, కొన్నిసార్లు అతని / ఆమె పై ఆధారపడి ఉంటాయి.
- తరగతిలో క్రమశిక్షణ, తరగతి అమలులోని సూత్రాలు పూర్తిగా ఉపాధ్యాయుడుచే నియంత్రించబడుతుంది.
- తరగతిగది / పాఠశాల క్రమశిక్షణ, విద్యార్థుల సంపూర్ణ విధేయత ఉపాధ్యాయుల మీద ఉంటుంది
- ప్రశంసలు, బహుమతి, శిక్షవంటి ప్రేరణ యొక్క విపరీతమైన రీతులు ఉపాధ్యాయులు సాధారణంగా ఉపయోగిస్తారు.

ఉపాధ్యాయుడు కేంద్రీకృత విధానం యొక్క లక్షణాలు మీరు విశ్లేషించి ఉంటే, మీరు మరింత జాబితా చేయవచ్చు.

ఈ విధానం యొక్క లక్షణాలు. ఇప్పుడు క్రింది ప్రశ్నకు సమాధానం ఇవ్వండి:

3. ఈక్రిందివాటిలో ఉపాధ్యాయుడు కేంద్రీకృత విధానం యొక్క లక్షణం ఏది కాదు?

A. ఉపాధ్యాయుని ఇచ్చిన డిక్టేషన్ను విద్యార్థులు వ్రాస్తున్నారు.

B. సమూహాలు బంకమట్టి, కాగితం ఉపయోగించి విద్యార్థులు వివిధ నమూనాలను అభివృద్ధి చేస్తున్నారు.

C. విద్యార్థులు రంగంలో మాల్‌డ్రిల్ చేస్తున్నారు. మీ జవాబుకు కనీసం ఒకకారణం ఇవ్వండి.

ఉపాధ్యాయుల-కేంద్రీకృత విధానం యొక్క ఉపయోగం:

ఈ విధానం ఉపాధ్యాయునిపై ఆధారపడి ఉంటుంది. ఉపాధ్యాయుడికి సానుకూల మనస్సు ఉన్నట్లయితే, అతడు కొత్తవిషయాలను అభ్యసించే ఆత్మను కొనసాగించి అతని / ఆమె విద్యార్థులకు విస్తారమైన అనుభవాలతో సహాయం చేస్తాడు.

- పరిపక్వ, అనుభవజ్ఞులైన వ్యక్తులు (ఉపాధ్యాయులు) యువతకు (విద్యార్థులకు) విజ్ఞానం, సమాచారం, నైపుణ్యాలను బదిలీచేయడం చాలా తరచుగా ఉంటుంది బయటకు వచ్చిన అనేక విజయవంతమైన విద్యార్థులు లాభదాయకంగా సాంప్రదాయంగా వారి ప్రతిభను నిరూపిస్తారు
- విద్యార్థులకు తాము వదిలిపెట్టినప్పుడు సులభంగా నేర్చుకోని అభ్యాసకులకు కొత్తగా తెలియని లేదా వియుక్త భావాలు ఉన్నాయి. ఈ భావనలను ఉపాధ్యాయుల ప్రత్యక్ష వివరణ విద్యార్థుల అవగాహనను సులభతరం చేయడానికి ఉత్తమ మార్గం.
- యువవిద్యార్థులు నిర్వహించడానికి హానికరమైన లేదా హానికరం కలిగించే పదార్థాలు, పరికరాలు, పరిస్థితులు ఉన్నాయి. అటువంటప్పుడు, ఉపాధ్యాయుడు అలాంటి సామగ్రి లేదా పరికరాలను ఉపయోగించే ప్రయోగాలను లేదా కార్యకలాపాలను ప్రదర్శించడం ఎల్లప్పుడూ మంచిది.
- పెద్దసంఖ్యలో ఉన్నతరగతిలో, విద్యార్థులు పెద్దసంఖ్యలో ఉండగా, సామూహిక బోధన మాత్రమే సాధ్యమయ్యే పద్ధతిగా మారుతుంది.

ఉపాధ్యాయుల కేంద్రీకృత విధానం యొక్క పరిమితి: ఈ విధానం చాలా పెద్ద పరిమితులను కలిగి ఉంది.

వీటిలోకొన్ని:

- అభ్యసన ద్వారా వాస్తవాలను, ఆలోచనలను ఉపాధ్యాయుడు చాలా తరచుగా నిర్వర్తించటం వలన పిల్లలు ఇష్టపడరు, ఆసక్తిని కోల్పోతారు.
- ఉపాధ్యాయుల పరిజ్ఞానం పరిమితమైనట్లయితే, అతను / ఆమె వ్యక్తిగత పిల్లల అవసరాలను తీర్చలేరు.

- విద్యార్థులలో చర్చకు, వాదనకు అవకాశం లేదు.
- పెద్దపరిమాణ తరగతుల్లో, బహుళ-గ్రేడ్ పరిస్థితుల్లో వ్యక్తిగత శ్రద్ధ అరుదుగా పరిగణించబడదు.
- ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్థుల ఆలోచనా నైపుణ్యాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి తరగతి గదిని ఎప్పుడూ కల్పించరు. అందువలన అదిపిల్లల సృజనాత్మకత దెబ్బ తీస్తుంది.
- మూల్యాంకనం ఎక్కువగా సమ్మేటివ్‌లో జరుగుతుంది. ప్రస్తుత సమయశీలో పిలుపు నిరంతర, సమగ్ర పరిశీలన కోసం ఎటువంటి అవకాశాలు లేవు.
- ఉపాధ్యాయుడు కోర్సు పూర్తికావడానికి పరిమితమై ఉంటాడు. పిల్లలు భావనలను అర్థం చేసుకోకపోతే చాలా తక్కువగా ఉంటుంది.

ఇప్పుడు మీ పురోగతిని తనిఖీ చేయండి, క్రింది వాటికి సమాధానం ఇవ్వండి:

---

4. క్రింది ప్రకటనల్లో ఏది / టీచర్-కేంద్రీకృత విధానం కోసం ఒప్పుగా ఉంటుంది.?

....

....

....

A . ఒక క్లాస్ కోసం సూచించిన కోర్సులు సమయానికి పూర్తవుతాయి.

B. విద్యార్థులు సరైన చదవగలిగే సామర్థ్యాన్ని పెంచుకోవచ్చు.

C. ఈ పద్ధతిలో బోధించే విద్యార్థులు మంచి క్రమశిక్షణతో ఉంటారు.

ప్రతి ప్రకటనకు మీ స్పందన కోసం కనీసం ఒక కారణం ఇవ్వండి.

2.2.2 విషయం-కేంద్రీకృత విధానం

విషయ -కేంద్రీకృత పద్ధతిలో, విద్యార్థులకుఉపాధ్యాయుల ద్వారా విషయ పంపిణీపై దృష్టి కేంద్రీకరించడం అనేది అంశంలో చేర్చబడిన భావనల మీద, దాని చుట్టూ ఉన్న బోధన, అభ్యాస కార్యకలాపాల మీద ఉంటుంది. బోధన, అభ్యాసన కోసం సిలబస్ మరియు పాఠ్య పుస్తకాలను ఖచ్చితంగా అనుసరించే పాఠశాలల్లో ఇది చాలా సాధారణ పద్ధతి. ఈవిషయంలోని పాఠ్యపుస్తకం బోధన ప్రక్రియకు అవసరమైన అన్ని భావనలు, ఉదాహరణలు, అభ్యాసన కేంద్రంగా పరిగణించబడుతుంది. సూచించిన భావాలను స్వాధీనం చేసుకునే పద్ధతులు ఏదైనా కావచ్చు.

> టెక్స్ బుక్ సిలబస్ అవుతుంది; దానిలో ఉన్నది అన్నింటికీ బోధించబడాలి. పునరావృత పఠనం ద్వారా ఇది చదవటానికి, గణనీయమైన భాగాలు జ్ఞాపకశక్తి మార్గదర్శిగా మారుతుంది. ఇది కూడా మూల్యాంకన వ్యవస్థలుగా మారుతుంది. మౌఖికంగా జవాబు ఇవ్వాలనే ప్రతి అధ్యాయం ముగింపులో ఏదైతే మాటల రూపంలో ఉంటుందో వ్రాత రూపంలో టెక్స్టు తక్కువగా ఉంటుంది.

నేషనల్ కరిక్యులర్ ఫ్రేమ్వర్క్, (2005) లో చేసిన వ్యాఖ్యలను మనం పరిశీలిద్దాం:

ఇది విషయం–కేంద్రీకృత విధానం యొక్క సందర్భంలో క్రింది వాటిని హైలైట్ చేస్తుంది:

- ఉపాధ్యాయునికి ఏకైక పుస్తకం, ప్రధాన మూలం పాఠ్య పుస్తకం
- పదం తర్వాత పదం, పదబంధం తర్వాత పదబంధం విషయాలు విద్యార్థులు ముందు ప్రదర్శించారు.
- పాఠ్యపుస్తకం యొక్క కంటెంట్ / విషయం తన / ఆమె పద్ధతిని నిర్ణయించే ఉపాధ్యాయులకు మార్గదర్శిగా ఉంటుంది.
- పునరావృత పఠనం ద్వారా వాస్తవాలను గుర్తుంచుకోవడానికి విద్యార్థులపై పట్టుదల ఉండాలి.
- అధ్యాయం చివరిలో ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు అభ్యాసన కోసం విద్యార్థులకు తెలియజేయాలి.
- విద్యార్థులు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు మాటల రూపంలో, లిఖిత పూర్వకరూపంలో పుస్తకం నుండి కాపియింగా ఉండాలి.
- ఖచ్చితమైన కంటెంట్ను పునరుత్పత్తి చేయడం ద్వారా వారు నోటి ద్వారా లేదా లిఖిత రూపంలో వారి సమాధానాలను ఉత్పత్తి చేయవచ్చు.

విషయం–కేంద్రీకృత విధానం యొక్క లక్షణాలు:

ఈ విధానం యొక్క ప్రధాన లక్షణాలు:

- దృష్టి విషయం / విషయం మీద ఉంది, అందువల్ల తరగతిలోని పాఠ్యపుస్తకాల యొక్క లావాదేవీ తరగతి గది కార్యకలాపాలలో 'అన్నీఅంతా', అంతా ముగియడం.
- ఉపాధ్యాయుడికి ఈవిషయంపై స్వాభావికత కలిగి ఉన్నట్లుగా అతను విద్యార్థులకు ఒక నమూనాగా పేర్కొన్నాడు.
- ఈ విద్యార్థుల అభ్యాస అవసరాలను పాఠ్యపుస్తకం ద్వారా నెరవేర్చవలసి ఉంటుంది.
- తరగతిలో విషయం విషయాలను ప్రదర్శిస్తున్నప్పుడు నిజ జీవిత పరిస్థితులు అరుదుగా పరిగణించబడతాయి.
- అన్ని తరగతిగది పరస్పర చర్యలు పాఠ్యపుస్తకం కేంద్రీకృతమై ఉన్నాయి.
- నాణ్యత కంటే నాణ్యత ఆధారిత ఉత్పత్తిపై ఒత్తిడి ఉంది.
- విభిన్నత లేని విశ్లేషణ కోసం పాఠ్యప్రశ్నలను ఉపయోగిస్తారు.

అయితే ఈ పద్ధతి, అభ్యాసకుడు ఒక పరిమిత సమయం లోపల కంటెంట్ విషయంలో పుష్కలంగా అందిస్తుంది. కోర్సు సమయం లోపల పూర్తిగా, అభ్యాసకుడు వారి అభ్యాసం విస్తృతంగా ప్లాన్ చేయవచ్చు, విషయం పూర్తిగా తెలుసుకోవచ్చు.

ఫ్లిప్‌సైడ్‌లో, విద్యార్థులు పొందిన జ్ఞానం పుస్తకాల ద్వారా ఉంటుంది అభ్యాసన భోదన ప్రక్రియలో కొత్తదనం లేదు. సమయాన్ని అభ్యాసన, అర్థవంతమైన అభ్యాసన కోసం పునరుత్పత్తి కోసం సమయం ఎక్కువగా ఉపయోగించబడుతుంది. అందువల్ల ప్రతి అధ్యాయం చివరిలో ఇచ్చిన పాఠ్యప్రశ్నకు సంబందించినట్లుగా ఉపాధ్యాయుని విద్యార్థుల ప్రశ్నార్థక నైపుణ్యాన్ని అభివృద్ధి చేయటానికి చాలా తక్కువ అవకాశాలు ఉన్నాయి. నిరంతర, సమగ్ర పరిశీలన అభ్యాసన ఫలితంగా వ్యక్తిత్వవృద్ధి యొక్క అన్ని అంశాలను అంచనా వేయడానికి కాకుండా పాఠ్యపుస్తకాల్లోని అన్ని అంశాలను స్వాధీనం చేసుకోవడానికి పరిమితం చేయబడింది.

కొనసాగే ముందు, మీ పురోగతిని తనిఖీచేయండి.

5. కొన్ని ప్రకటనలు క్రింద ఇవ్వబడ్డాయి. సబ్జెక్ట్ సెంట్రల్ విధానం కోసం ఇది తగినదిగా సూచిస్తుంది:

a) ఉపాధ్యాయుడు అరుదుగా పాఠ్యపుస్తకాన్ని తరగతి గదిలో ఉపయోగిస్తారు

b) అధ్యాయం చివరలో ఇచ్చిన ప్రశ్నలు విద్యార్థులకు సమాధానమిస్తాయి.

c) నిజ జీవిత అనుభవాలను నొక్కిచెప్పడం.

d) విద్యార్థులు ఎల్లప్పుడూ కంటెంట్ని గుర్తుంచుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తారు.

e) పాఠ్యపుస్తకము నేర్చుకోవటానికి ప్రధాన వనరుగా భావించబడుతుంది.

2.2.3 అభ్యసన కేంద్రీకృత విధానం

ముందరి భాగాలలో మీరు ఉపాధ్యాయుడు కేంద్రీకృతమై, అంశంగా కేంద్రీకృతమై ఉన్నాయి

ఈ రెండు విధానాలు సంప్రదాయ, తక్కువ పోలికలుగా ఉంటాయి. 'టీచర్ జాన్ లాటిన్ బోధిస్తుంది' అని ఒక సామెత ఉంది. ఇక్కడ ఉపాధ్యాయుడు లేదా లాటిన్ మాత్రం ముఖ్యం కాదు..జాన్ అభ్యాసకుడు, మరియు అతను టీచింగ్–లెర్నింగ్ కార్యకలాపాలకు మధ్యలో ఉన్నాడు. అందువల్ల విధానం దర్శకత్వం వహించింది

అభ్యాసకుడు కేంద్రీకృత విధానం అని పిలువబడే అభ్యాసకుడికి ఇది చాలా ముఖ్యమైనది. ఈభాగంలో చర్చించబడాలి. కింది పరిస్థితులను చదవండి. అభ్యాస కేంద్రీకృత విధానం ఎంతగానో ఉంటుందని మీరు కనుగొంటారు. మునుపటి విభాగాలలో చర్చించిన రెండు విధానాలలో భిన్నమైనవి.

నోట్స్

పరిస్థితి 5: Mr. శాలల్, భాష ఉపాధ్యాయుడు భాషా పాఠ్యపుస్తకాన్ని ఉపయోగించారు తరగతి5లో అతని ప్రాథమిక బోధనా సామగ్రి. అతను ఒకపుస్తకంలో టెక్స్ట్ బుక్ నిర్వహిం అతను ఒక చేతిలో పాఠ్య పుస్తకం మరొక చేతిలో సుద్దముక్కను కలిగి ఉన్నారు.ఆ అంశాన్ని అతను చదివాడు. అతను అవసరమైనప్పుడు నల్ల బల్లను ఉపయోగించారు . దీనిపై ముఖ్యఅంశాలను ఆయన వివరించారు. అధ్యాయం ముగిసిన ప్రశ్నలను అడిగారు. ఏ విద్యార్థి అడిగినప్పుడు ఏ ప్రశ్న, అతను వాటిని కనుగొనడానికి సంబంధిత పేరాలు చదివి సలహా సమాధానం. విద్యార్థుల సులభమైన అవగాహనకోసం ఆయన ఎటువంటి ఉదాహరణను చూపలేదు టెక్స్ట్ పుస్తకం దాటి. పరీక్షలో ఎక్కువ మంది విద్యార్థులు చేయలేకపోయారు. వారు నేరుగా టెక్స్ట్ నుండి కావడంతో గ్రహణ ప్రశ్నకు సమాధానం ఇవ్వలేకపోయారు.

పరిస్థితి 6: శ్రీమతి మిశ్రా, సైన్స్ టీచర్,. టీచింగ్ లెర్నింగ్ మెటీరియల్స్ (TLMs)తో 5 వ తరగతిలోకి ప్రవేశించారు . ఆమెచేతిలో సైన్స్ పుస్తకాన్ని పట్టుకున్నారు . కానీ ఆమె నలుపుబోర్డు మీద కొన్ని భావాలను వ్రాసారు, ఆమె నుండి ఉదాహరణలు ఉదహరించారు. అభ్యాసకుడు ఆమె ఇతర ఉదాహరణలను ఉదహరించాడు. ఆమె బోధనా సామగ్రిని బోధిస్తూ, విద్యార్థులు వాటిని వాడటానికి అనుమతి ఇచ్చారు కూడా. ఆమె కొన్ని ప్రశ్నలు అడిగింది. ఆమె కొన్ని సమూహ కార్యకలాపాలు ఇచ్చింది. వారు ఆమె సహాయం కోసం అడిగినప్పుడు ఆమె విద్యార్థులకు మార్గనిర్దేశం చేసారు. ఆమె అరుదుగా టెక్స్ట్ లో ఇచ్చినప్రశ్నలు. ఆమె కొంత కంటెంట్ను కూడా సమర్పించింది గ్రహించటానికి పాఠ్యపుస్తకం వెలుపల. పరీక్షలో విద్యార్థులు అన్ని గ్రహణ ప్రశ్నలను ప్రయత్నించారు, సరిగ్గా సమాధానమిచ్చారు. మీరు పైన పేర్కొన్న రెండు పరిస్థితులను పోల్చిఉంటే, ఇది చెప్పగలదు ఇది అభ్యాస కేంద్రీకృత విధానంను సూచిస్తుంది. ఇప్పుడు లక్షణాలు కలిగిన అభ్యాస కేంద్రీకృత విధానం గురించి స్పష్టమైన ఆలోచన వస్తుంది.

అభ్యాస కేంద్రీకృత విధానం యొక్క లక్షణాలు:

- ఈ పద్ధతిలో అన్ని అభ్యాస పద్ధతుల, వ్యూహాల ఆధారంగా వ్యక్తిగత విద్యార్థుల అవసరాలు ఏర్పడతాయి.
- ఉపాధ్యాయుడుబోధన-అభ్యాస ప్రక్రియ ప్రారంభించక ముందే అభ్యాసకుడిని ప్రేరేపించడానికి ప్రయత్నిస్తాడు.
- బోధనా ప్రక్రియలో ఉపాధ్యాయుడు ఒక బోధకుడు మాత్రమే ఇన్స్ట్రక్టర్ కాదు.
- అభ్యాస ప్రక్రియను సులభతరం చేయడానికి పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది.
- విద్యార్థులు వ్యక్తిగతంగా, సమూహాలలో పనిచేస్తాయి.
- వారి సహచరులతో పరస్పర చర్చ నుండి విద్యార్థులు నేర్చుకుంటారు.
- ప్రశ్నార్థకం, అన్వేషణ, ప్రయోగాల కోసం విద్యార్థులకు అవకాశాలు కల్పించబడ్డాయి.

నోట్స్

- తరగతిగదిలోని విద్యార్థుల కార్యక్రమాల ప్రకారం సీట్ల అమరిక నిర్దేశించబడుతుంది.
- అసెస్మెంట్ అనేది బోధన-అభ్యాస ప్రక్రియలో భాగం, పిల్లలు చర్యలు చేపట్టే క్రమంలో అంచనా వేస్తారు. అభ్యాసన, అంచనా రెండు కలిసి ఉండే ప్రక్రియ.
- ఉపాధ్యాయులచే, విద్యార్థులచే అవగాహన కల్పించే వివిధ బోధన సామగ్రిని ఉపయోగిస్తారు.
- అభ్యాస వాతావరణం ప్రజాస్వామ్యంగా ఉంది.
- స్టూడెంట్స్ తరచూ భావనల స్పష్టత కోసం ఉపాధ్యాయులను ప్రశ్నలను అడుగుతారు.

మీరు పైన ఇచ్చిన జాబితాకు మరిన్ని పాయింట్లను జోడించవచ్చు.

తరగతిలోని విద్యార్థులతో చేసే పనులను అభ్యాసన చాలా అవసరం. అటువంటి కార్యాచరణ-బేస్డ్ లెర్నింగ్ (ABL) ఇప్పుడు దేశవ్యాప్తంగా ప్రాధమిక పాఠశాలల్లో ముఖ్యంగా తక్కువ స్థాయిలలో ఎక్కువగా దత్తతు తీసుకోబడుతోంది.

కార్యాచరణ - ఆధారితశిక్షణ

కార్యాచరణ-ఆధారిత అభ్యాసన (ABL) తప్పనిసరిగా అభ్యాస-ఆధారిత విధానం యొక్క ఒక రూపం. కార్యాచరణ లేదా అభ్యాస కార్యకలాపం అభ్యాసకుడు ఇష్టపూర్వకంగా, సహజంగా సంతోషంగా పాల్గొంటాడు, కావలసిన అభ్యాసన ఫలితాలను పొందుతాడు. అభ్యాసన, అభ్యాస ఫలితాల ప్రక్రియ రెండూ ఈ పద్ధతిలో శ్రద్ధ తీసుకుంటాయి.

వివరణాత్మక చర్చ కోసం దయచేసి ఈ కోర్సుయొక్క యూనిట్ 4 చూడండి.

కార్యాచరణ - మ్యాప్ పఠనం క్లాస్- V

తాజ్ సందర్శించడానికి ఆగ్రాకు ఇద్దరు విద్యార్థులు వెళ్తున్నారు. ఆగ్రాను చేరుకున్న తరువాత, పర్యాటకులు ఆగ్రా యొక్క వివిధ ప్రదేశాలను గుర్తించడానికి వారికి ఒకమ్యాప్ అందించారు. ఇప్పుడు మీరే అక్కడ ఉందని ఆలోచించండి, పిల్లలు మాప్‌ను చదివేలా సహాయం చేయమని మిమ్మల్ని అడిగారు. వాటిని స్థలాలను చూపించడానికి, నేరుగా చెప్పే విషయాల గురించి కాకుండా మీరు కింది వాటిని చేయవలసి ఉంటుంది.

- వారిని మ్యాప్కు ఇవ్వండి
- రైల్వే లైన్ చూపే గుర్తుతో వాటిని పరిచయం చేయండి.
- సంబంధిత దూరం గురించి ఒక ఆలోచన పొందడానికి వారికి సహాయం చెయ్యండి.

మ్యాప్ నుండి క్రింది వాటిని కనుగొనడానికి వారిని అడగండి.

1. ఆగ్రా కాంటెంట్ నుండి ఇప్పటి వరకు ఇది ఏమంతటిది
   రైలు నిలయం; తాజ్ మహల్ లేదా పతేపూర్ సిక్రీ?
2. రైల్వే లైన్కు ఇది దగ్గరగా ఉంటుంది:
- బాబర్పుర్ అటవీ లేదా తాజ్ అటవీ?
- ఆగ్రా అటవీ లేదా తాజ్ మహల్?
3. ఈ క్రింది వాటిలో ఏది యమునా నదికి దగ్గరగాఉంటుంది
- తాజ్ మహల్ లేదా రైల్వేస్టేషన్?

(ఆధారము: ఎన్విరాన్మెంటల్ స్టడీస్‌లో అసెస్మెంట్/ మీద బుక్, ఎన్.ఆర్.ఇ.ఆర్.టి, న్యూఢిల్లీ)

మీరు టీచర్ కేంద్రీకృత వర్గాల నుండి భిన్నమైనదని సూచించారా? ఎవరి జోక్యం ఎక్కువ: ఉపాధ్యాయులు లేదా విద్యార్థులు?

పైచర్చలో మాకు అభ్యాస కేంద్రీకృత విధానం యొక్క ఉపయోగం గురించి చర్చించండి.

అభ్యసన కేంద్రీకృత విధానం యొక్క ఉపయోగం:

- ఇది అభ్యసన, బోధన ప్రక్రియలో విద్యార్థులను ఉంచుతుంది.
- ప్రణాళిక, లావాదేవీల ప్రక్రియ విద్యార్థులకు అర్ధవంతమైన మార్గంలో నేర్చుకోవటానికి ఉపాధ్యాయులచే సూక్ష్మంగా, క్రమపద్ధతిలో నిర్వహించబడుతుంది.
- ఇది విద్యార్థుల సృజనాత్మకతను పెంచుతుంది.
- విద్యార్థుల మధ్య ఉన్న పోటీకి వాతావరణం ఉన్నకారణంగా వారి స్థాయి సాధనను మెరుగు పర్చడానికి విద్యార్థులకు అవకాశము ఉంది.
- విద్యార్థుల పనితీరు కారణంగా గుర్తింపు ఇవ్వబడుతుంది.

కానీ, అభ్యాసకుడు కేంద్రీకృతమైన విధానం విమర్శ నుండి విముక్తి పొందలేదు. ఈ విధానంపయోగించినప్పటికీ, సగటున విద్యార్థుల సాధించిన స్థాయిని పెంచడం కష్టం పరిమిత కాలంలో. సమర్థ, కట్టుబడి ఉపాధ్యాయులు లేకుండా గమనికలు పనిచేయవు. విద్యార్థుల అవసరాలకు చాలా సున్నితమైన ఉపాధ్యాయులకు ఇది అవసరం. పాఠశాలల్లో సరైన అభ్యాస వాతావరణం సృష్టించబడకపోతే, అభ్యాస కేంద్రీకృత విధానం యొక్క ఉపయోగం సాధ్యం కాదు.

నోట్స్

బోధన, అభ్యాసనకు రెండు ప్రధాన విధానాల మధ్య ఒక సంక్షిప్త పోలిక క్రింది పట్టికలో ఇవ్వబడింది

టేబుల్ 2.1 టీచర్ సెంటర్డ్ విధానం మరియు మధ్య పోలిక లేయర్డ్ సెంటర్డ్ విధానం

సూచికలు	**బోధనా కేంద్రం విధానం**	**లేయర్డ్ సెంటర్డ్ విధానం**
కోర్సు లక్ష్యాలు	• ఉపాధ్యాయుల ప్రకారం విషయాలు ఉంటాయి సిలబస్.	• విద్యార్థులు అభ్యాసన సాధించారు లక్ష్యాలను నిర్ణయించినట్లుగా ఉపాధ్యాయుడు.
విద్యార్థులు ఎలా నేర్చుకుంటారు	• విద్యార్థులు ఉత్తేజకంగా నేర్చుకోవాలి వినడం, చదవడం.	• సమగ్ర పరచడం ద్వారా విద్యార్థులు నేర్చుకుంటారు వారు ఏమి నేర్చుకోవాలో నేర్చుకుంటారు
పెడగోగి	• అవి స్వతంత్రంగా ఉంటాయి నేర్చుకోవడం, మంచి భద్రత కోసం స్కోర్లు.	• ఇప్పటికే ముందు నేర్చుకున్నాడు. • చేస్తూ అభ్యాసన మూలంగా ఉంది.
కోర్సుడెలివరీ	• సమాచార పంపిణీ ఆధారంగా	
ఉపాధ్యాయుడు యొక్కపాత్ర	• ఉపన్యాస పద్ధతి వర్తించబడుతుంది.	• ఆధారంగా చేయడం ద్వారా నేర్చుకోవడం
యొక్కప్రభావం బోధన	• అసైన్మెంట్లు, పరీక్షలు summative ప్రయోజనం కోసం ఆధారంగా. • యూనిట్ ప్రణాళిక, యూనిట్ పరీక్ష లేదు. • వేదికపై సేజ్ మరియు ఏమిటి ఆదేశించబడాలి. •ఉపాధ్యాయుడు సమాచారం, విద్యార్థులు రాట్చే • నేర్చుకుంటారు కంఠస్థం.	• విద్యార్థులు నిశ్చితార్థం • వివిధ కార్యకలాపాలు ద్వారా. • క్రియాశీల అభ్యాసం • సహకార అభ్యాసం, • సమస్య ఆధారిత అభ్యాసం ఉంది అభ్యాసం. • విధి నిర్వహణ కోసం ఇవ్వబడుతుంది అభ్యాసం. యూనిట్ పరీక్ష చేయించారు. • ఉపాధ్యాయుడు ఒక ఫెసిలిటేటర్ మరియు అతను / ఆమె విద్యార్థులతో పనిచేస్తుంది.

నోట్స్

ఇప్పుడు ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానమివ్వండి:

6. ఎందుకు ఎక్కువ మంది ఉపాధ్యాయులు అభ్యాస కేంద్రీకృత పద్ధతిని అనుసరించరు? పైప్రశ్నకు ఏది సమాధానం / సమాధానాలేవి?

i) వారు తరగతి గది కొరకు ప్లాన్ చేయడానికి జ్ఞానం, నైపుణ్యం సామర్థ్యాలను కలిగిఉండరు

ఈ క్రింది బదలాయింపు విధానం వలన .

ii) సాంప్రదాయిక పద్ధతిని అలవాటు చేయటానికి వారు సిద్ధంగా లేరు.

iii) అభ్యసన కేంద్రీకృతమైన విధానం అనుసరించడం కష్టం.

2.2.4 యోగ్యత ఆధారిత విధానం

మీరు తరగతి గదిలో ఏదైనా అంశాన్ని బదలాయింపు చేస్తున్నప్పుడు, ఈ అంశాల నుండి నేర్చుకోవాల్సిన నైపుణ్యాలను నేర్చుకోవాల్సిన జ్ఞానం, అవగాహన, నైపుణ్యాలను విద్యార్థులు పొందగలిగారా? అని మీరు ప్రశ్నించవచ్చు. ఊహించిన ఫలితాలను కాంక్రీట్లో నిబంధనలు, అప్పుడుమేము లక్ష్యాన్ని సాధించడానికి విద్యార్థుల అభ్యాసాన్ని ఎలా బోధించాలో లేదా సులభతరం చేయాలో ప్లాన్ చేయలేము కానిపై ప్రశ్నకు సమాధానాన్ని అంచనా వేసి తెలుసుకోండి .. విద్యకు అటువంటి ఫలితం ఆధారిత విధానంను 'యోగ్యత ఆధారిత విద్య' అని పిలుస్తారు.

కానీ 'యోగ్యత' ఏమిటి?

- పదం యొక్క ఏ ప్రత్యేక నిర్వచనం లేదు. కొన్ని ప్రకటనలు క్రింద ఇవ్వబడ్డాయి. వాటిని జాగ్రత్తగా చదవండి.
- వాస్తవిక పని లేదా చర్య యొక్క సమర్థవంతమైన పనితీరుకు అవసరమైన నైపుణ్యం, జ్ఞానం, వైఖరి, ప్రవర్తన.
- నైపుణ్యాలు ఒక విజయవంతమైన అభ్యాసకునిగా ఉండవలసిన అవసరం ఉన్న నైపుణ్యాలు.
- నిర్దిష్ట పరిస్థితులలో నిర్దిష్ట ప్రమాణాలకు తగిన నైపుణ్యం.
- దాని అత్యంత సాధారణ ఆకృతిలో ఒక యోగ్యత అనేది వ్యక్తికి విజయవంతమైన పనితీరును వ్యక్తికి కలిగి ఉన్న లక్షణం.
- ఒక 'యోగ్యత' అనేది ఒక వ్యక్తిచే సాధించిన స్పష్టంగా నిర్వచించబడిన, కొలమాన కార్యాచరణ (సంబంధిత జ్ఞానం, నైపుణ్యాల క్లస్టర్).

నోట్స్

ఈ ప్రకటనల నుండి ఏవి కావొచ్చు?

- యోగ్యత అనేది నిర్దిష్ట నైపుణ్యం, జ్ఞానం, వైఖరి, ప్రవర్తనను సాధించగల ప్రవర్తనను సూచిస్తుంది. విజయవంతమైన పనితీరు (సాధించగలిగేది) కోసం ఒకవ్యక్తికి కొంత లక్షణం లేదా సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉంటుంది.
- ఇది స్పష్టంగా నిర్వచించబడింది, అందుకే, కొలుస్తారు (కొలత).
- ఉపాధ్యాయుని, అభ్యాసకుడు (సంభాషణత) తో సహా ప్రతి ఒక్కరికీ అది స్పష్టంగా అర్థం చేసుకోగలగటం యొక్క పదజాలం.
- అభ్యసకుని లక్షణ స్థాయిల ఆధారంగా ఇది వివిధ ప్రమాణాలు లేదా స్థాయిలను కలిగి ఉంటుంది. (సముచితత్వం).

ప్రాధమిక పాఠశాల స్థాయిలో సామర్థ్యాల యొక్క కొన్ని ఉదాహరణలు ఇక్కడ ఇవ్వబడ్డాయి

భాషాసామర్థ్యాలు:

- 'సరైన ఉచ్చారణతో మాట్లాడండి' (Cl.III)
- 'ముద్రిత, చేతివ్రాతస్వేచ్ఛగాచదవండి.' (Cl.V)
- 'అన్ని విరామ చిహ్నాలను గుర్తు పెట్టుకోండి.' (Cl.V)
- 'ఒకపాఠం చదివిన తరువాత,' ఎందుకంటే 'మరియు / లేదా' అప్పటి నుండి 'ఉపయోగించి ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇవ్వగలరు. (Cl.IV)

గణితశాస్త్రసామర్థ్యాలు:

- '1-20 నుండి వస్తువులు, చిత్రాలను ఉపయోగించడం'. (Cl.I)
- 'సాధారణ రోజు వారీ జీవిత సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ఏకీకృత పద్ధతిని ఉపయోగిస్తుంది.' (Cl.V)
- 'ఇవ్వబడిన డేటా నుండి సగటు ఎత్తును కనుగొంటుంది.' (Cl.V)
- 'ప్రోట్రాక్టర్ సహాయంతో వేర్వేరు చర్యల కోణాలను గీస్తుంది.' (Cl.IV)

పర్యావరణ అధ్యయనాలు సామర్థ్యాలు:

- 'కుటుంబంలో, బంధువులు, పొరుగువారిలో పెద్దలు, సహచరులకు, మొదలైనవారికి మర్యాద పూర్వక గౌరవం చూపుతుంది.' (Cl.I)
- 'రోజు వారీ అవసరం యొక్క వివిధ వ్యాసాలను ఉత్పత్తి చేసే వృత్తిని జాబితా చేస్తుంది.' (Cl.III)

- 'పటంలో ప్రధాన భౌతిక లక్షణాలను పంపిణీని గుర్తిస్తుంది, వాటిని వివరిస్తుంది.' (Cl.V)
- 'తాగు నీరు శుద్ధి చేయడానికి సాధారణ ప్రయోగాలను నిర్వహిస్తుంది.' (Cl.IV)

మీరు 'నైపుణ్యం' , 'యోగ్యత' అనగాయోగ్యత-ఆధారితవిద్యలో ఉపయోగించే రెండు ముఖ్యపదాల ద్వారా మీరు గందరగోళంగా ఉన్నారా?

నైపుణ్యం అనేది ప్రత్యేకమైన స్థాయికి నిర్వహించే పనులు లేదా కార్యకలాపాలను సూచిస్తుంది, ఇవి తరచూ మోటారు విధులుఉపయోగిస్తాయి, సాధారణంగా సాధన, పరికరాలు యొక్క తారుమారు అవసరం. అయితే కొన్నినైపుణ్యాలు, 'సరిగ్గా, త్వరితంగా జోడించడం' , పాఠశాల, బహిరంగ ప్రదేశాల్లో క్రమబద్ధమైన ప్రవర్తనకు అవసరమయ్యే అభినందన' జ్ఞానం మరియు వైఖరి ఆధారితవి.

యోగ్యత సాధించడానికి, తగినంత నైపుణ్యం లేని నైపుణ్యాన్ని పొందాలంటే, ఒక సూచించిన స్థాయిలో సామర్థ్యం కలిగి ఉంటుంది. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, ఒక వ్యక్తికి అధిపతి (అధిక పనితీరు యొక్క ప్రమాణాలు) సంబంధిత నైపుణ్యాన్ని పొందేందుకు తోడ్పడతాయి.

ఉదాహరణకు, మేము 2-అంకెలను జోడించడంలో నైపుణ్యాన్ని సంపాదించడానికి ఒక ప్రమాణాన్ని క్లాస్ III విద్యార్థుల నంబర్లు నిర్దిష్ట వ్యవధిలోపు కనీసం 80 శాతం పనులు చేయకుండా రెండు అంకెల సంఖ్యను ఖచ్చితంగా ఇచ్చిన సమయంలో చేయగలవు. 20 వస్తువులతో (అదనంగా 1 మార్క్) ఆ తరగతిలోని విద్యార్థులకు, అప్పుడు 16 అంశాలను (లేదా 16 మార్కులను సంపాదించడం) కంటే ఎక్కువ మంది జవాబివ్వడం, ప్రత్యేక నైపుణ్యాల్లో నైపుణ్యం స్థాయి (లేదా యోగ్యత) సాధించినట్లు భావించబడుతుంది.

నిర్దేశించిన సమయం లోపల కోర్సు యొక్క కవరేజ్ ప్రాముఖ్యత ఇవ్వబడిన సాంప్రదాయిక ఉపాధ్యాయుడు ఆధారిత విధానం కాకుండా, ఒకయోగ్యత-ఆధారితపద్ధతిలో, పురోగతి యొక్క విభాగం ప్రత్యేక జ్ఞానం, నైపుణ్యం. ఇది ఒక నిర్దిష్ట తరగతిలో దాదాపు అన్ని వ్యక్తి గత విద్యార్థులచే పాండిత్యం సాధించడానికి లక్ష్యంగా ఉన్నందున ఇది అభ్యాస-కేంద్రీకృత విధానంకు దగ్గరగా ఉంటుంది.

మీరు యోగ్యత ఆధారిత విధానాన్ని అనుసరించాలని నిర్ణయించుకుంటే, మీరు ఈ క్రింది జాగ్రత్తలను తీసుకోవాలి:

- మీరు ఏదైనా పాఠం ప్రారంభించే ముందుగానే (నిర్దిష్ట తరగతికి, ఒక ప్రత్యేక అంశంలో) సాధించిన సామర్థ్యాల యొక్క జాబితాను సిద్ధం చేయండి. బోధన-అభ్యాస ప్రక్రియలు, అంచనా మరింత నిర్దిష్టంగా చేయటానికి ఈ ప్రకటనలు జాగ్రత్తగా నిర్మించబడ్డాయి.
- పెరుగుతున్న క్లిష్టతతో అనుసంధానించబడిన ఈ సామర్థ్యాలను ఏర్పాట్లు చేయండి. అభ్యాసన యూనిట్లు క్రమానుగతంగా సిక్వెన్షన్ చేయబడిన నిరంతరంగా అభ్యాసన, ఒక విద్యార్థి స్టెప్ బై స్టెప్‌లను ముందుకు తీసుకెళ్లడం, సామర్థ్యాల క్లస్టర్ని కవర్ చేయాలి. ఒక విద్యార్థి యోగ్యతను సాధించకపోతే అతడు / ఆమె తరువాతి యోగ్యతకు వెళ్ళలేదు.

నోట్స్

- విజయాన్ని అంచనా వేయడంలోఉపయోగించాల్సిన ప్రమాణాలను, నైపుణ్యంతోపాటు సాధించిన స్థాయిని అంచనా వేయడానికి నిర్ణయించడం.
- నైపుణ్యతలను సాధించేందుకు విద్యార్థులకు వీలు కల్పించే పలురకాల బోధనాపద్ధతులు, సమూహ కార్యకలాపాలను ఉపయోగించండి. ఇలాంటి సూచనల కార్యక్రమం పేర్కొన్న ప్రతియోగ్యతకు సంబంధించిన వ్యక్తిగత అభివృద్ధి, విశ్లేషణకు అందిస్తుంది. ఇక్కడ లక్ష్యము యోగ్యత యొక్క సామర్థ్యము. అందువలన, నైపుణ్యం సాధించడానికి విద్యార్థులకు తగిన బహుళ పద్ధతులు లేదా సామగ్రిని ఉపయోగించాలి.
- లక్ష్యంగా ఉన్న సామర్థ్యాలకు ఉద్దేశించిన పాఠాలు, మీడియా, ఇతర వనరులు, వాస్తవిక వస్తువులను ఉపయోగించండి.
- మీరు ఎటువంటి యోగ్యతని అంచనా వేసినప్పుడే ఎల్లప్పుడూ పాల్గొనేవారి జ్ఞానం, వైఖరులు పరిగణనలోకి తీసుకోండి, అయితే, అభ్యాసకుడిపై వాస్తవిక పనితీరును అంచనా వేయడానికి ప్రాథమిక సాక్ష్యాధారమైనదిగా గుర్తుంచుకోండి.
- పేర్కొన్న సామర్థ్యాల సాధనను ప్రదర్శించడం ద్వారా వారి సొంతవేగంతో శిక్షణా కార్యక్రమాల ద్వారా విద్యార్థులను ప్రోత్సహించడానికి అనుమతించండి.
- అంచనా పనితీరుపై తక్షణ అభిప్రాయాలతో విద్యార్థులకు అందించండి, తద్వారా వాటిని సరిదిద్దడానికి చర్యలు తీసుకోవడం లేదా అదనపు ప్రయత్నాలను సాధించడం జరుగును. ఫీడ్ బ్యాక్ ఆధారంగా ప్రావీణ్యం గలవారి సామర్థ్యాలు తెలుసుకోవచ్చును.
- పేర్కొన్న యోగ్యత ప్రకటనలను విద్యార్థి ప్రదర్శిస్తారు, విద్యార్థి కార్యక్రమంలో అతడు / అతడు పాండిత్యం ప్రదర్శిస్తారు. దానిని కొనసాగించడానికి అనుమతిస్తుంది.

అభ్యసన కనీస స్థాయిలు:

1986 లో నేషనల్ పాలసీ ఆన్ ఎడ్యుకేషన్ (MLLs) యొక్క సిఫారసును అనుసరించి మూడు పాఠశాల పాఠ్యాంశాలు ప్రాథమిక పాఠశాల స్థాయికి కేటాయించబడ్డాయి. అంటే I నుండి V కు ఉన్న తరగతులు కోసం భాష, గణితం, ఎన్విరాన్మెంటల్ స్టడీస్. తరగతులు అంతటా ఉన్న ప్రాంతాలను కలుపుతూ ఒక క్రమానుగత పద్ధతిలో ఏర్పాటు చేయబడిన సామర్థ్యాలపరంగా పేర్కొనబడింది. అధికార ప్రతిభకు తదుపరి యోగ్యతకు వెళ్ళే ముందు ప్రతివిద్యార్థి నుండి ప్రతియోగ్యతపై నైపుణ్యం అవసరం. అందువల్ల, వివిధ పద్ధతులను అమలు చేసే నైపుణ్యం కలిగిన అభ్యాస వ్యూహాలు కనీసస్థాయిని సాధించాలనే లక్ష్యంతో సమర్థతలు నిర్వచించాయి. ప్రతియోగ్యత సాధించడానికి, Plan- Teach- Test -Reteach- Retest యొక్క చక్రీయ పద్ధతి చైల్డ్ స్థాయికి యోగ్యతను సాధించే వరకు కొనసాగుతుంది.

MLL కార్యక్రమం 1990 లలో కొనసాగింది. తదనంతరం అనేక కారణాలవల్ల దాని ప్రాముఖ్యతను కోల్పోయింది. కానీ, తరగతిలో నేర్చుకోవడంలో, యోగ్యత ఆధారిత అంచనాలో సామర్థ్యాల వినియోగం ఇప్పటికీ కొనసాగుతోంది (NCERT, 1991).

మీరు చదివే దాని ఆధారంగా ఇప్పటి వరకు ఈ క్రింది వాటికి సమాధానమివ్వండి:

7. ఉపాధ్యాయుల కేంద్రీకృత విధానం, యోగ్యత ఆధారిత విధానం మధ్య కనీసం మూడు వ్యత్యాసాలను తెలియచేయండి.

8. వీటిలో ఏది కాంపిటేన్సే టేస్ట్ విధానం యొక్క లక్షణం కాదు?

ఎ) విద్యార్థులు గుణకారం పట్టిక చార్ట్ సాధన చేస్తున్నారు.

బి) వ్యక్తిగత విద్యార్థులు తమ సొంతంగా నేర్చుకుంటున్నారు.

సి) వారు సమూహంలో లోని వ్యక్తుల సహాయం తీసుకున్నారు.

మీ జవాబుకు మద్దతుగా కనీసం ఒక కారణం ఇవ్వండి.

యోగ్యత ఆధారిత విధానం యొక్క ఉపయోగం

- యోగ్యత ఆధారిత పద్ధతి అభ్యాసకుడిని దూరంగా ఉంచి కంపోజ్ చేస్తూ ఉంచుతుంది
- మీ మార్గదర్శకత్వంలో విద్యార్ధి నైపుణ్యాల్లో నైపుణ్యానికి తగినట్లుగా విద్యార్థులు నేడు రేపులను మర్చిపోలేరు.
- సామర్థ్యాలను అంచనా వేయడం నేరుగా అనుభవం అభ్యాసన యొక్క ఉద్దేశ్యాలతో ముడిపడి వుంది మరియు నిరంతర ఇది పోటీ ఆధారంగా ఉంటుంది.
- విద్యార్థుల మరింత మెరుగుదల కోసం అంచనా ఫలితాలను ఉపయోగించవచ్చు. ఎక్కువగా సాధించిన వారికి తక్కువ సాధించిన, సుసంపన్నత కార్యక్రమం కోసం రెమెడయల్ కోచింగ్ సహాయపడుతుంది. అందువల్ల, ప్రతివర్గానికి చెందిన విద్యార్థులందరికీ అభ్యాస అవసరాలను అందిస్తుంది.
- కథాగమనం , పాత్ర, పాత్రపోషించడం, సంభాషణలు, అభ్యాసం, వర్డ్ ప్లే, మేజిక్, క్విజ్ మరియు పజిల్ వంటి అభ్యాస కార్యకలాపాలు విద్యార్థులకు స్నేహపూర్వక మార్గాల్లో సామర్థ్యాలను సాధించేందుకు సహాయం చేస్తాయి.

భోధన –అభ్యాస ప్రక్రియ ఆనందంతో, ఆసక్తికరంగా ఉంటుంది.

పరిమితులు:

- ఉపాధ్యాయుల విషయ పరిజ్ఞానం విద్యార్థులు సామర్థ్యాలను సాధించడంలో సహాయపడటం చాలా ముఖ్యం. ఉపాధ్యాయుడు నైపుణ్యంలేని పక్షంలో ఈ విధానం పనిచేయకపోవచ్చు.

- అన్ని పాఠశాలల్లో విద్యాభ్యాసం గరిష్టంగా అభ్యాసన, సమయ కేటాయింపు యోగ్యతలను సాధించడానికి సమర్థవంతమైనవిగా లేవు
- అభ్యాసన వేగం విద్యార్థికి, విద్యార్థికి భిన్నంగా ఉంటుంది, నిర్దేశించిన సమయం లోపల సామర్థ్యాలను సాధించడానికి విద్యార్థులకు సహాయం చేయడానికి ఉపాధ్యాయుడికి చాలా కష్టంగా ఉంటుంది.
- తక్కువ స్థాయి విద్యార్థులకు నివారణ ధోరణి అందించడానికి అందరి ఉపాధ్యాయులు సమానంగా సమర్థించరు. నైపుణ్యం స్థాయిలో సామర్థ్యాలను సాధించడం విద్యార్థులకు, ముఖ్యంగా వెనుకబడిన విద్యార్థులకు కీలకపని.
- విశేషమైన ఉప-సామర్థ్యాలపై సంభావ్యత విచ్ఛిన్నమైపోతుండటంతో, అన్ని వివరాలు అంచనాలలో కనుగొనలేరు.
- నైపుణ్యాలు / ఉప-సామర్థ్యాల వివరణాత్మక జాబితా కోసం కార్యకలాపాలు, పరీక్షా అంశాలను రూపకల్పనలు ఎల్లప్పుడూ సాధ్యపడవు.

ముందుకు సాగుటకు మీ పురోగతిని పరిశీలించండి:

8. ఈ కింది వివరణలలో ఏది సరియైనది, తప్పు అని సూచిస్తాయి:

A. ఒకయోగ్యత అనేది నేర్చుకునే లక్ష్యం.

B. అన్ని సామర్థ్యాలు సాధించబడవు.

C. అర్హతలను విశ్లేషించవచ్చు.

D. యోగ్యత ఆధారిత బోధనలో ఉపాధ్యాయుడు TLMs, ప్రవర్తన యొక్క రకాన్ని కార్యకలాపాలను ఉపయోగిస్తాడు

E. అభ్యాసకులకు యోగ్యత ఆధారిత పద్ధతిలోని వారణ బోధన అవసరం లేదు.

F. యోగ్యతస్థాయిలలో నైపుణ్యాన్ని సాధించవచ్చు.

G. సామర్థ్యాలు సాధించడానికి చర్యలు కీలకమైనవి.

9. ప్రాథమిక తరగతులలో ఏదైనా అంశంపై యోగ్యతా ప్రకటనల యొక్క నాలుగు ఉదాహరణలు ఇవ్వండి.

2.2.5 నిర్మాణాత్మక విధానం

పిల్లలు పాఠశాలలో మాత్రమే నేర్చుకోవాలని అనుకుంటున్నారా! పాఠశాలలో అభ్యసనం మొదలవుతుందని మీరు నమ్మితే, ఈ క్రింది కార్యాచరణను చేయండి.

నోట్స్

కృత్యం - 2

సాదారణంగా 6 సంల పిల్లలు పాఠశాలకు వచ్చే ముందు చేసే కార్యకలాపాల జాబితా తయారు చేయండి.

అతను / ఆమెఈ కార్యకలాపాలను ఎలా నేర్చుకుంటారు? ఎవరైనా ఈ విషయాలను తెలుసుకోవడానికి అతనిని / ఆమెకు బోధిస్తారా లేదా అతను / ఆమె తనను తాను తెలుసుకుంటాడు? అతను / ఆమె ఎవరి సహాయం లేకుండా ఎలా నేర్చుకోగలదు?

పరిస్థితిని పరిశీలిద్దాం:

పరిస్థితి 7: ఒకసారి మిస్టర్ రాబిన్, ఆంగ్ల ఉపాధ్యాయుడు ఒక కథను తరగతిలో చెప్పి, రెండవసారి దానిని మళ్ళీ చేసాడు. అతను పునరుత్పత్తి కోసం విద్యార్థులను అడిగినప్పుడు, మొత్తం విద్యార్థులలో డెబ్బై ఐదు శాతం అది చేయగలరు. ఏ నూతనత్వం ఉందా? ఇది ఆలోచనను ప్రోత్సహిస్తుందా?

కానీ వారు ఒక కథను చెప్ప గలిగితే అతను విద్యార్థులను అడిగినప్పుడు ఇద్దరు లేక ముగ్గురు విద్యార్థులు తమ చేతిని లేవనెత్తరు. అప్పుడు అతను ఒక చిత్రాన్ని చూపించి గోడపై వేలాడదీశాడు, తద్వారా అదిచాలా స్పష్టంగా చూడగలిగిగారు. అప్పుడు అతను చిత్రాన్ని ఉపయోగించి కథను రాయమని వారిని కోరాడు. 15 నిమిషాల తర్వాత కొంతమంది విద్యార్థులు కథలను వ్రాసారు. కానీ ఏ రెండుకథలు ఒకేలా లేవు. అన్ని కథలు భిన్నమైనవిగా ఉన్నాయి. అప్పుడు అతను కొన్ని కీలక పదాలు ఇచ్చాడు, పదాలను ఉపయోగించి కథను వ్రాయమని విద్యార్థులను కోరారు. మళ్ళీ విద్యార్థులు వివిధ కథలను తమకు తాముగా వ్రాసారు.

అదే మూలకాల (బొమ్మలు లేదాకీలక పదాల) ఆధారంగా వేర్వేరు కథనాలను రాయడం ఎలా సాధ్యమైంది? విద్యార్థులు వారి తాత, తల్లిదండ్రులు, మామయ్య నుండి కథలను విన్నారు

వారు ఒక కథ రాయడం ప్రారంభించినప్పుడు, వారు వారి మునుపటి అనుభవాన్ని గుర్తు చేసుకున్నారు. కొత్తజ్ఞానంతో వారు పూర్వపు జ్ఞానం యొక్క ఒక లింక్ను తయారు చేశారు, కొత్త ఆలోచనలను పునఃసృష్టి చేయటానికి దానిని అర్థం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించారు.

ఉపాధ్యాయుడు కేంద్రీకృత తరగతి గదిలో విద్యార్థులు నిష్క్రియ శ్రోతలు. కానీ అది నిర్మాణాత్మక తరగతి గదిలో జరగదు. నిర్మాణాత్మకంగా అభ్యసన, బోధన విద్యార్థులను ఒక చురుకైన అభ్యాసకునిగా, ఉపాధ్యాయుడుగా పరిగణిస్తుంది.

నిర్మాణాత్మక తరగతి గదిని అభ్యాస-కేంద్రీకృతమైతే, విద్యార్థులకు గరిష్ట స్వేచ్ఛ ఇవ్వబడుతుంది.

పైచర్చల ఆధారంగా ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానమివ్వండి.

నోట్స్

10. నిర్మాణాత్మక విధానంపై ఆధారపడి ఏది క్రిందిది కాదు?

i) అభ్యాసకుని యొక్క మునుపటి జ్ఞానం విజ్ఞాన నిర్మాణానికి ముఖ్యమైన పాత్ర పోషిస్తుంది.

ii) అభ్యాసం అనేది క్రియాశీల అర్థం.

iii) ఒక అభ్యాసకుని యొక్క బలమైన జ్ఞాపకశక్తి జ్ఞానం యొక్క నిర్మాణాన్ని ఆధారం.

ఉపాధ్యాయుడు గా మీరు మీ తరగతిలోని మీ సొంత శైలిని, పద్ధతిని ఉపయోగిస్తారు. మీరు విద్యార్థులకు కథలను కూడా చెప్తారు. మీరు ఎప్పుడైనా మీ విద్యార్థుల సహాయంతో కథను అభివృద్ధిచేసేందుకు ప్రయత్నించారా?

విద్యార్థుల కథలను ఎలా అభివృద్ధి చేసుకోవచ్చో వివరించడానికి ఉదాహరణ.

ఒకసారి తరగతి గదిలో ఉపాధ్యాయుడు నల్ల బల్ల మీద కొన్ని పదాలను రాశారు. విద్యార్థుల సహాయంతో ఒక కథను నిర్మించడమే అతని లక్ష్యం. అతను పదాలు ఉపయోగించి ఒక కథ చెప్పడం విద్యార్థులను కోరుకున్న వాటిలో ఒకరు మొదటి వాక్యాన్ని ప్రారంభించవచ్చా అని అడిగాడు. మొదటి శిక్షను విద్యార్థి పేర్కొన్నప్పుడు, ఉపాధ్యాయుడు పూర్వవాక్యానికి లింక్ చేసే ఒక వాక్యాన్ని మాట్లాడుకొని ప్రతివిద్యార్థిని అడిగాడు. చాలా తక్కువ సమయంలో ఇరవై వాక్యాలు బ్లాక్ బోర్డులో రాయబడ్డాయి. అప్పుడు టీచర్ కథ యొక్క దిశను మార్చుకుని, తనస్వంతగా రెండు వాక్యాలు చేర్చాడు. మళ్లీ విద్యార్థులను కొనసాగించాలని ఆయన కోరారు.

ఈ కథకు ఐదు వాక్యాలు చేర్చబడిన తరువాత, కథను కోరుకుంటే అతను విద్యార్థులను అడిగాడు. విద్యార్థులు అక్కడ నిలిపివేయడానికి అంగీకరించినప్పుడు, ఆకథకు ఒక శీర్షిక ఇవ్వాలని అతను విద్యార్థులను అడిగాడు. ఆసక్తికరంగా ఒకే శీర్షిక రాలేదు, కాని విద్యార్థులు అనేక శీర్షికలు చెప్పారు.

ఇప్పుడుపై ఉదాహరణ ఆధారంగా ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇవ్వండి.

ఎవరు కథ ప్రారంభించారు?

కథను విస్తరించడానికి ఆయన ఏమి చేశారు?

కథ ఎలా నిర్మించబడింది?

ఇరవై వాక్యాలు వ్రాయబడినప్పుడు, ఉపాధ్యాయుడు ఏమి చేసాడు?

ఎవరు కథ అభివృద్ధి వ్యాయామం ఎక్కువగా దోహదపడింది?

విద్యార్థులకు ఎవరు మద్దతు ఇచ్చారు?

ఉపాధ్యాయుడు మొదలు నుండి చివరకు విద్యార్థులకు సహాయం చేసారా?

మీకు ఇలాంటి అనుభవం ఉందా?

ఈ అభ్యాసం ఆసక్తికరంగా ఉందా?

ఇది జ్ఞాపక శక్తీ నుండి ఒకకథను చెప్పడం లేదా ఒక పుస్తకం నుండి కథను చదవడం నుండి భిన్నంగా లేదు.

కృత్యం - 3

ఇక్కడ ఒక కథ ఉంది. మీ తరగతిలో దాన్ని ఉపయోగించండి, క్రింది పద్ధతిలో చర్చించండి. లలిత ఒక చిన్న అమ్మాయి. ఆమె 5 వ తరగతిలో చదువుతున్నది. ఆమె చాలా తెలివైనది కాదు, కానీ ఆమె ముద్దుగా మరియు మంచిది. అందరూ ఆమెను ప్రేమిస్తారు. ఒకరోజు లలిత పాఠశాల ఉపాధ్యాయుడు నేను ఈ సంవత్సరం ఒక ప్రత్యేక బహుమతి ఇవ్వాలని అనుకుంటున్నాను. ఆ బహుమతి ఏమిటీ అన్ని విద్యార్థులు అడిగారు? నేను మీకు చెప్పడం లేదు అని ఉపాధ్యాయుడు చెప్పాడు; మీరు ప్రతిదీ ఉత్తమమైనదిగా చేయాలి సంవత్సరాంతానికి బహుమానం ఏమిటనేది చెప్తాను.

అప్పుడు ఈ కథ విద్యార్థుల మధ్య సంభాషణ రూపంలో విస్తరించబడుతుంది. చివరికి ఉపాధ్యాయుడు ప్రత్యేక బహుమతి ఇవ్వడానికి కారణం ప్రకటించాడు. (కథ చివరి వాక్యం)

ఈ కథ చెప్పిన తరువాత ఈ క్రింది ప్రశ్నలు అడగబడతాయని, మరిన్ని చర్యలు తీసుకుంటారు.

1. మీరు ఏ పాత్రలు ఇష్టపడతారు, ఎందుకు?
2. మీకు నచ్చిన పాత్రతో గుర్తించండి, డైలాగ్ మరొక అక్షరాలను తీసుకొని సిద్ధం చేసుకోండి.
3. విద్యార్థి తరగతిలోని సంభాషణను తెలియజేయండి.
4. సమూహంలో ప్రత్యామ్నాయ సంభాషణలు.

పైన సూచించే నుండి, మీరు విద్యార్థుల బృందాలలో పనిచేయడం, తమలో తాము వ్యవహరించే, ఉపాధ్యాయుని పాత్ర ఒక ఫెసిలిటేటర్గా ఉన్న తరగతి గది అని గమనించండి. విద్యార్థులు వారి గత అనుభవాలను కొత్త అనుభవాలతో అనుసంధానిస్తారు. వారు సమూహాలలో పని చేసినందున, ఆలోచనల మార్పిడి ఉంది. ఈ పరిస్థితిలో విద్యార్థులు ఈ క్రింది దశల్లో ఉత్తీర్ణత సాధించారు:

I. కొత్త పరిస్థితిని వారి మునుపటి అనుభవాలను చెప్పండి.

II. కథను అర్థం చేసుకోండి.

III. వారి సొంత ఆలోచనలను అందించండి. (క్రొత్తది)

IV. ఒకరి నొకరు ప్రశ్నలను అడగండి. (విచారణ)

V. వారుపాత్ర ఎందుకు ఇష్టపడ్డారు ఆలోచించండి. (తీర్పు).

ఈ ప్రక్రియలన్నీ విజ్ఞాన నిర్మాణానికి ఉద్దేశించబడ్డాయి, అందువల్ల దత్తత తీసుకున్న విధానాన్ని నిర్మాణాత్మక విధానం అనిపిలుస్తారు.

నోట్స్

బోధన, అభ్యాసాలకు నిర్మాణాత్మక విధానం అనేది నిర్మాణాత్మక అభ్యాస సిద్ధాంతం అనే దాని మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. ఈ జ్ఞానం ప్రకారం, అభ్యాసకుడికి పూర్వజ్ఞానం మీద నిర్మించబడింది. విద్యార్థులకు అందించిన వస్తువుల లేదా కార్యక్రమాల ఆధారంగా ఉన్న ప్రస్తుత ఆలోచనలకు కొత్త ఆలోచనలను కనెక్ట్ చేయడం ద్వారా విద్యార్థులు వారి స్వంత జ్ఞానాన్ని చురుకుగా నిర్మించారు.

నిర్మాణాత్మకత

నిర్మాణాత్మకత అనేది తత్వశాస్త్రం యొక్క ఒక పాఠశాల, దీని జన్యుశాస్త్రం జియాంబటిస్టా వికోకు 18 వ శతాబ్దం ప్రారంభంలో ఇటాలియన్ తత్వవేత్తగా గుర్తించబడింది. ఇటీవల కాలంలో, స్విస్ మనస్తత్వవేత్త జీన్ పియాజెట్ (1896–1980) మరియు రష్యన్ మనస్తత్వవేత్త అయిన లెవ్ వైగోట్స్కీ (1896–1934) చే రచనల కారణంగా విద్యా సంబంధమైన తత్వశాస్త్రం ఎక్కువగా ఉద్భవించింది.

పియాజెట్ యొక్క కాగ్నిటివ్ డెవలప్మెంట్ ఆధారిత రాడికల్ కన్స్ట్రక్టివిజం జ్ఞానం చురుకుగా అభ్యాసకునిచే నిర్మాణాత్మకంగా నిర్మించబడిందని నొక్కి చెబుతుంది, పర్యావరణం నుండి నిష్కపటముగా అందుకోలేదు. 'తెలుసుకున్నది' అనేది ప్రపంచంలోని అభ్యాసకుడి అనుభవం ఆధారంగా, అనుసరిస్తూ సవరించబడిన ఒక ప్రక్రియ.

జ్ఞానపరమైన అభివృద్ధిపై వైగోట్స్కీ యొక్క రచన సోషల్ కన్స్ట్రక్టివిజంను ప్రోత్సహించింది, ఇది సాంఘిక పరస్పర సహకారంతో పర్యావరణం యొక్క వ్యక్తిగత అనుసరణ ద్వారా జ్ఞాననిర్మాణంపై దృష్టి పెడుతుంది. ఈ సాంఘిక పరస్పర చర్య పీర్ సూచించే రూపంలోఉండవచ్చు, ఉపాధ్యాయులతో, తల్లిదండ్రులతో, ఇతర పెద్దవారితో పరస్పర చర్య చేయవచ్చు.

నిర్మాణాత్మక తరగతి గదుల్లో ప్రోత్సహించబడిన కొన్ని కార్యకలాపాలు ఇక్కడ ఉన్నాయి:

- **ప్రయోగాత్మకం:** విద్యార్థులు వ్యక్తిగతంగా ఒక ప్రయోగాన్ని చేస్తూ, బృందంలోని ఫలితాలను చర్చించడానికి కలిసి ఉంటారు.
- **ప్రాజెక్ట్వర్క్:** విద్యార్థులు ఒకఅంశమును ఎంచుకొని ప్రాజెక్ట్ను పూర్తిచేసి, వారి పరిశోధనలను తరగతికి అందించండి.
- **ఫీల్డ్ ట్రిప్స్:** ఇది విద్యార్థులను వాస్తవ ప్రపంచ సందర్భంలో తరగతిలోని చర్చలను, ఆలోచనలను ఉంచడానికి అనుమతిస్తుంది. పీల్డ్ పర్యటనలు తరువాత తరగతిలో చర్చలు జరుగుతాయి.
- **విజువల్స్:** ఇవి దృశ్యమాన సందర్భం అందించడానికి, అభ్యాస అనుభవానికి మరొక అర్థాన్ని తెస్తాయి.
- **తరగతిలో చర్చ:** ఈ పద్ధతిని పైన వివరించిన అన్నిపద్ధతుల్లో ఉపయోగిస్తారు. ఇది నిర్మాణాత్మక బోధన పద్ధతులలో అత్యంత ముఖ్యమైన అంశాలలో ఒకటి.

పైన పేర్కొన్న లక్షణాలు ఆధారంగా క్రింది ప్రశ్నకు సమాధానం:

11. ఈ క్రింది వాటిలో ఏది నిర్మాణాత్మక పద్ధతిలో రాలేదు ?

ఎ. విద్యార్థులు వారి అనుభవాల నుండి అర్థం చేసుకుంటారు.

బి. అభ్యాస ప్రక్రియ కంటే అభ్యాసన ఫలితాల అంచనా చాలా ముఖ్యమైనది.

సి. ఉపాధ్యాయుడు నేర్చుకోవడమే కాక పిల్లలకు నేర్చుకోవడానికీ సులభమవుతుంది

మీ జవాబుకు కారణాలు ఇవ్వండి

నిర్మాణాత్మక తరగతి గదిలో, విద్యార్థులు ప్రధానంగా అభ్యసనం, విజ్ఞానం ఇంటరాక్టివ్ మరియు డైనమిక్ అయిన సమూహాలలో పనిచేస్తాయి. ఒంటరిగా పనిచేసే సాంప్రదాయ తరగతిగదిలో దానిని కనుగొనలేరు. ఆ పరిస్థితిలో అభ్యాసం పునరావృతమయ్యే పద్ధతి ద్వారా జరుగుతుంది, విద్యార్థులు ఎక్కువగా టెక్స్ట్ బుక్స్ మీద ఆధారపడతారు. కానీ నిర్మాణాత్మక తరగతిగదిలో విద్యార్థులు ప్రయోగాలను నిర్వహించి కొన్ని ప్రాజెక్టులు పనిచేస్తారు. వారు వ్యక్తిగతంగా పనిని ప్రారంభించి, ఫలితాలను చర్చించడానికి ఒక సమూహంలో కలిసి ఉంటారు. వారు స్కూల్ గార్డెన్‌లో లో లేదా మ్యూజియంలో ఏదో ఒకచోట గమనించడానికి క్లాస్ గదికి వెలుపల వెళ్తారు. పరిశీలనను నమోదు చేసిన తరువాత వారు వారి వ్యక్తిగత పరిశీలనలతో వారు బృందంలో చర్చించారు. గ్రూప్ చర్చలు చాలా ముఖ్యమైన పాత్ర పోషిస్తున్నాయి. కార్యకలాపాలు చర్చ, మేధో భాగస్వామ్యం, డ్రాయింగ్ ముగింపు ఆధారంగా ఉంటాయి.

విధిని తెలుసుకోవడానికి మరొక ఉదాహరణ:

భాష: ఆంగ్లం, తరగతి: IV

సమస్య: టెక్స్టు బుక్ లేదా సప్లిమెంటరీ పఠనా సామగ్రి నుండి ఒక ప్రకరణము తీసుకోండి. అర్థవంతమైన వాక్యాలు కలిపితే, పేరాను విస్తరించమని విద్యార్థులను అడగండి.

విధానం: సమస్య ప్రతివ్యక్తి పరిష్కరించవచ్చు విద్యార్థులు తమ పూర్తి పాఠాన్ని తరగతిలో ప్రదర్శిస్తారు. ఇది చర్చించబడుతుంది. విద్యార్థుల నైపుణ్యం విశ్లేషించబడుతుంది.

పేరా

ఒకప్పుడు అడవికి సింహం రాజుగా ఉంది. అది చాలా శక్తివంతమైన జంతువు. అన్ని జంతువులు అతనికి భయపడ్డాయి. సింహానికి రోజువారీ ఆహారం కోసం ఒక కొత్త జంతువును పంపించాయి. ఒకరోజు ఉదయం సింహం రాజ కోణం నిర్వహించాలని నిర్ణయించుకుంది. అందువలన అతను తన మంత్రిగా ఉండాలని నక్కను కోరారు. అతను పాత చిరుత తన శరీర గార్డుగా ఎంపిక చేశాడు. సమావేశంలో సింహం స్నేహితుడు వంటి అన్ని జంతువులతో ప్రవర్తించేలా అంగీకరించింది.

....

....

....

(విద్యార్థులను అడగండి, ఒకదాని తర్వాత ఒకటి, కథను విస్తరించే ప్రతి ఒక్క వాక్యాన్ని జోడించడం ప్రారంభించండి.)

ఈ కథనం పూర్తయిన తర్వాత, విద్యార్థులను ఈకథను రూపొందించడానికి, విద్యార్థి పాత్రలో పాత్ర పోషిస్తూ చర్చను కొనసాగించండి.

అక్షరాలు సంభాషణ కార్డులను సిద్ధం చేయటానికి టీచర్ విద్యార్థులకు సహాయపడవచ్చు. ముగింపులో కొన్ని బహిరంగ ప్రశ్నలు అడగండి.

విద్యార్థుల పనితీరును గమనించండి. సంతృప్తికరంగా ఉన్న విద్యార్థులను ప్రశంసిస్తూ ఉంటారు.

విద్యార్థులకు జ్ఞానం కల్పించే మార్గాలు మీరు గమనిస్తున్నారా?

నిర్మాణాత్మక విధానం యొక్క లక్షణాలు:

ఒక నిర్మాణాత్మక తరగతి గదిని గమనించినట్లయితే ఆమె / అతను క్రింది విషయాలు చూస్తారు.

- విద్యార్థులు నేర్చుకోవడంలో చురుకుగా పాల్గొంటారు పర్యావరణం ప్రజాస్వామ్యంగా ఉంటుంది..
  - కార్యకలాపాలుఇంటరాక్టివ్మరియువిద్యార్థికేంద్రీకృతమైఉన్నాయి.
  - ఉపాధ్యాయులు చురుకుగా బాధ్యతాయుతమైన సభ్యులుగా పనిచేయడానికి విద్యార్థులను ప్రోత్సహించే ప్రక్రియను ఉపాధ్యాయుడు సులభతరం చేస్తాడు.
  - అభిప్రాయం, విద్యార్థులు ఇచ్చిన ఆలోచనలు అంగీకరించబడ్డాయి, గౌరవించబడ్డాయి.
  - విద్యార్థులు వారి స్వంత అనుభవం నుండి అర్థం చేసుకుంటారు.
  - ప్రాసెస్ ఉత్పత్తిలో అంత ముఖ్యమైనది
  - భోదన మీద కన్నా అభ్యసనం మెడ శ్రద్ధ పెట్టడం.

నిర్మాణాత్మక అసెస్మెంట్: బోధన, అభ్యాసాన్ని పూర్తి చేసిన తరువాత ఒక సాంప్రదాయ తరగతి గదిలో, ఉపాధ్యాయుడు కొన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానమిస్తాడు, అతను / ఆమె ఎల్లప్పుడూ సరైన సమాధానాలను ఆశిస్తారు. ఒక నిర్మాణాత్మక అభ్యాస పరిస్థితిలో ఈ ప్రక్రియ ఉత్పత్తివలె ముఖ్యమైనది. పరీక్షల ఆధారంగా మాత్రమే కాదు, విద్యార్థుల పనిని పరిశీలించడం, వారు ఎలా వ్యవహరిస్తారో, వారు ఒక అంశంపై నిర్ణయాలు ఎలా తీసుకుంటారు. అంచనా వ్యూహాలలో కొన్ని:

- **మౌఖిక చర్చ:** గురువారం చర్చా వేదికపై బహిరంగ చర్చ కోసం గురువారం బోర్డు మీద దృష్టి పెట్టారు. విద్యార్థులు చర్చలో పాల్గొనేటప్పుడు అతను / ఆమె వ్యక్తిగత విద్యార్థుల పనితీరును గమనిస్తారు.

- **మైండ్మాపింగ్:** ఈ కార్యక్రమంలో విద్యార్థులు ఒక అంశానికి సంబంధించిన భావనలు, ఆలోచనలను జాబితా చేసి, వర్గీకరించండి.
- కార్యకలాపాలతో చేతుల్లోకి విద్యార్థులు పర్యావరణంతో సంభాషించడాన్ని ప్రోత్సహిస్తారు లేదా ఒక విషయాన్ని సవరించగలరు. ఒక చెక్లిస్టు లేదా పరిశీలన షెడ్యూల్ ఉపయోగించి విద్యార్థుల పనితీరును ఉపాధ్యాయుడు రికార్డు చేస్తాడు.

ఉపాధ్యాయుడికి క్రొత్త అభ్యాసానికి గురయ్యే ముందు నేర్చుకునే పాఠాలు నేర్చుకోవటానికి ఉపాధ్యాయుడికి ముందుగా పరీక్ష జరుగుతుంది

వ్యక్తీకరణ: పిల్లలుబోధన-అభ్యాస ప్రక్రియలో చురుకుగా పాల్గొంటున్నందున మరింత అభ్యసించడం, ఆనందించండి. వారు తరగతిగదిలో నిష్క్రియ శ్రోతలు కాదు. వారు పాత్ర ద్వారా నేర్చుకోవటానికి బదులుగా ఒత్తిడిని ఆలోచించడం, అర్థం చేసుకోవడం జరుగుతుంది. ఒక నిర్మాణాత్మక తరగతిగదిలో ప్రతి అభ్యాసకుడు అభ్యాసానికి ఒకభాగం, పార్సెల్గా భావిస్తారు. ఎందుకంటే ప్రతి ఒక్కరూ అతని / ఆమె ఆలోచనను అభ్యాసచర్యకు దోహదం చేస్తారు. కాబట్టి విద్యార్థులకు వారు ఏమి నేర్చుకుంటారో యాజమాన్యం కలిగి ఉంటారు. ఇప్పుడు ఇలాంటి విషయాలు జరగాలి అనుకోండి.

సాంప్రదాయ తరగతి గది?

పరిమితులు: ఉపాధ్యాయులు తరగతి గదిని నిర్మించటానికి తగినంత సమర్థత కలిగి లేరు

నిర్మాణాత్మక సూత్రాలపై. సరైన మార్గదర్శకత్వం లేకపోయినా అది పనిచేయదు. ఉంటే

ఉపాధ్యాయుడు నైపుణ్యం కాదు, అది పనిచేయదు, ఉపాధ్యాయుడు నైపుణ్యం కలిగినప్పటికీ, విద్యార్థులు ఉన్నారు తక్కువస్థాయిలో, నిర్మాణాత్మక తరగతిగది యొక్క ప్రయోజనం ఓడిపోతుంది.

2.3 పోలికల విధానం

దిగువ ఇవ్వబడిన పట్టికలో నేర్చుకోవడానికీ, బోధించే మూడు ముఖ్యమైన విధానాలతో ఒక సంక్షిప్త పోలిక చేయబడింది:

సూచికలు	ఉపాధ్యాయ కేంద్రీకృతం	అభ్యాసన కేంద్రీకృతం	నిర్మాణాత్మక పద్ధతి
ప్రయోజనం	ఉపాధ్యాయుల విధానం సమయంలో కోర్సు పూర్తి చేయడం	ప్రతి బిడ్డ ఒక పని చేయడం ద్వారా నేర్చుకోవాలి	విద్యార్థుల సాధికారత అనేది కేంద్ర బిందువువాద తరగతి తరగతికి చెందిన విద్యార్థులు తమ స్వంత జ్ఞానాన్ని రూపొందించడానికి సహాయం చేస్తుంది.

నోట్స్

అభ్యాసన, బోధన శైలి	నేర్చుకునే ఒక శైలి మాత్రమే ఉంటుంది. గురువు సమాచారం, విద్యార్థులు క్రామ్ అదే వెళుతుంది	ఉపాధ్యాయుడు పరిశీలన, అన్వేషణ, ప్రశ్న ద్వారా తెలుసుకోవడానికి పిల్లలను ఒక అ ప్రమాణికాన్ని ఇచ్చే స్టిట్యూషన్స్ నేర్చుకోవడం అందిస్తుంది.	నేర్చుకోవాల్సిన పని వారి సొంత మార్గాల్లో పూర్తయింది. సహకార నేర్చుకోవడం అక్కడ పనిచేస్తుంది
పని సాధన	పాఠ్య ప్రశ్నలకు జవాబు ఇవ్వడం, నేర్చుకుంటారు.	పిల్లలు వివిధ కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు	తరగతి పూర్తిగా ఇంటరాక్టివ్ పరస్పర గురువు, విద్యార్థి, విద్యార్థులు, గురువు, విద్యార్థులు, విద్యార్థుల మధ్య పాలు పడుతుంది.
లావాదేవీల పద్ధతి	ఒక మార్గం ప్రసారం జరుగుతుంది, విద్యార్థులు చురుకుగా కూర్చుని గురువు చెప్పేది వినండి	పిల్లలు ఉపాధ్యాయులతో, నేర్చుకోవడం, బోధన ప్రక్రియలో సహచరులతో వ్యవహరిస్తారు.	విద్యార్థులు సమూహాలలో పనులను, ఉపాధ్యాయునిగా ఫెసిలిటేటర్గా వ్యవహరిస్తారు
భాగస్వామ్యం	విద్యార్థులలో ఆలోచనల సంఖ్య ఏదీ లేదు. ఉపాధ్యాయుల బృందం పని ఇచ్చిన ఆలోచనలు రౌడీలు అరుదుగా జరుగుతాయి.	పిల్లలు చర్చలు, భాగస్వామ్యం, సహకారం ద్వారా వ్యక్తిగతంగా, సమూహాలలో పని చేస్తారు.	విద్యార్థులు విజ్ఞానాన్ని పంచుకునే ఆలోచనలను పంచుకోవడం ద్వారా సమూహంలో ప్రత్యేకంగా పనులు నేర్చుకోవాలి.
తరగతి గది వాతావరణం	సలహా పెంచడానికి కొంచెం స్వేచ్ఛ ఉంది, విద్యార్థులు అణిచివేశారు	తరగతిలో వాతావరణం ప్రజాస్వామ్యంగా ఉంది	తరగతిలో వాతావరణం ప్రజాస్వామ్యంగా ఉంది

ప్రశ్నించడం	వారు అనుమతి లేదు ఎందుకంటే వారు ప్రశ్నలు అడగండి ఎప్పుడూ	విద్యార్థులు ప్రశ్నలు అడగటం ఉచితం.	విద్యార్థులు ప్రశ్నలు అడగడానికి ప్రోత్సహించబడ్డారు మరియు ప్రశ్నలను ఫ్రేమ్ చేయడానికి ఒక పేరా ఇవ్వబడుతుంది.
ప్రాజెక్ట్ పని	విద్యార్థులు ప్రాజెక్ట్ పనులతో పరిచయం లేదు	విద్యార్థులకు ఉపాధ్యాయుని సహాయంతో నిర్వహించటానికి ప్రణాళిక రచన ఇవ్వబడింది.	వ్యక్తిగతంగా విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయునిచే ఇవ్వబడిన పనులు చేస్తారు.

2.4 సారాంశం

తరగతిలో ఉన్న పరిస్థితిలో, విద్యార్థులు పాల్గొన్న మొత్తం అభ్యాసం, బోధనాప్రక్రియలు, ఉపాధ్యాయులు, విషయం విషయావళి బోధన, అభ్యాసనకు ఒక విధానం. ప్రతివిధానం దాని ఉపయోగం, పరిమితులు కలిగి ఉంది, వేము ఎలా అనుకుంటున్నావెూ ఆధారపడి ఉంటుంది. విధానం మా అవసరాలకు తగినది. ఈ యూనిట్లో నాలుగు విధానాలు ఉన్నాయి.

- ఉపాధ్యాయ– కేంద్రీకృత విధానం, సబ్జెక్ట్–సెంటల్ విధానం, లెర్నర్–సెంట్రల్ విధానం, యాక్టివిటీ టేస్డ్ విధానం, కాంపిటేన్సే టేస్డ్ విధానం అండ్ కన్స్టక్టివిస్ట్ విధానం అభ్యాసన మరియు బోధన చర్చించారు. సాంప్రదాయిక ఉపాధ్యాయుల ఆధారిత విధానం పూర్తిగా ఉపాధ్యాయుడిచే ఆధిపత్యం చెంది ఉంది
- విద్యాప్రణాళికను రూపొందించడంలో కీలకపాత్రను కలిగి ఉంటారు, తరగతితో వ్యవహరిస్తారు, బోధన అభ్యాస ప్రక్రియలోని ప్రతి అంశాన్ని గుర్తించడం.
- విషయం పూర్తి, ముఖ్యంగా ఆ సూచించిన, చేర్చబడిన పాఠ్యపుస్తకాలు విషయం కేంద్రీకృత పద్ధతిలో పారామౌంట్. ఈ విధానం తరచుగా నిర్లక్ష్యం సమయంలో కోర్సు పూర్తి చేయడానికి క్రమంలో అన్ని ఇతర అభ్యాస ఫలితాలను వంకర అభ్యాసన ప్రోత్సహిస్తుంది.
- ప్రత్యేకంగా నేర్చుకునే విద్యార్థుల అన్ని రౌండ్ అభివృద్ధి అంతిమ లక్ష్యం, అభ్యాసకుడు కేంద్రీకృత విధానాలు. కార్యాచరణ ఆధారిత అభ్యాసం దీనికి ఒక ఉదాహరణ ఇప్పుడు పెద్దసంఖ్యలో పాఠశాలల్లో దత్తత తీసుకుంటున్నారు.
- సామర్థ్యాలు లేదా అభ్యాస ఫలితాల సాధించడం బహుళ ద్వారా లక్ష్యంగా ఉంది. యోగ్యత ఆధారిత పద్ధతుల ద్వారా రీతులు, పద్ధతులు.

నోట్స్

- నిర్మాణాత్మక విధానం ఒక విద్యార్థిగా అభ్యాసకుడిగా ఉండాలనే నమ్మకం మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. అతని / ఆమె మునుపటి అనుభవాల సహాయంతో అతని / ఆమె స్వంత జ్ఞానాన్ని నిర్మించుకోవాలి, అతడి చుట్టూ ఉన్న సాంఘిక వాతావరణంతో పరస్పరచర్య ద్వారా ఉపాధ్యాయుడు లెర్నింగ్ ఫెసిలిటేటర్గా ముఖ్యమైన పాత్రను కలిగి ఉంది.
- అన్ని విధానాలకు సాపేక్ష బలాలు, పరిమితులు ఉంటాయి. ఉపాధ్యాయుడు ఉంది పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన విధానం యొక్క సముచితతను నిర్ధారించడం, విద్యార్థుల అవసరాలు, అభ్యాసన ప్రబల వాతావరణం.

2.5 మీ పురోగతి పరిశీలనకు మాదిరి సమాధానాలు

1. పరిస్థితులు 1 , 2.
2. పరిస్థితి 3.
3. B
4. A , C
5. B, E
6. నేను, iii.
8. A
9. a, c, d, f , g సరైనవి, b, e, తప్పు.
10. iii
11. B

2.6 సంప్రదింపు గ్రంథాలు

- Department of Education (2004). Learning without Burden: Report of the National Advisory Committee appointed by the MHRD, Govt. of India. New Delhi:
- NCERT (1991). Minimum levels of learning at primary stage. New Delhi: NCERT.
- NCERT (2005). National curriculum framework 2005. New Delhi: NCERT.
- Schiro, Michael Stephen (2003). Curriculum theory: Conflicting visions andenduring concerns. New Delhi: SAGE Publication.
- Sharma.S. (2006). Constructivist approaches to teaching and learning. New Delhi: NCERT.

2.7 భాగాంత అభ్యాసం

నోట్స్

1. విషయం కేంద్రీకృత విధానం, యోగ్యత ఆధారిత విధానంపోల్చండి.
2. ఉపాధ్యాయుల–కేంద్రీకృత విధానం, నిర్మాణాత్మక అప్రోచ్తో పోల్చండి.
3. అభ్యాస కేంద్రీకృత విధానం యొక్క ప్రయోజనాలు ఏమిటి? దాని పరిమితులు ఏమిటి?
4. నిర్మాణాత్మక పద్ధతిలో అంచనా వేసే ప్రధాన రకాలు ఏమిటి?

నోట్స్

భాగం-3 : అభ్యసన, బోధనా పద్ధతులు

నిర్మాణం

3.0 పరిచయం

3.1 అభ్యసన లక్ష్యాలు

3.2 అభ్యసన, బోధించే సమర్ధవంతమైన పద్ధతులు

3.2.1 పద్ధతుల వర్గీకరణ

3.3 ఆగమన, నిగమన పద్ధతి

3.3.1 ఉపన్యాస పద్ధతి

3.3.2 ప్రదర్శన పద్ధతి

3.3.3 ఆగమన - నిగమన పద్ధతి

3.4 విద్యార్ధి స్నేహపూర్వక పద్ధతులు

3.4.1 ఆట పద్ధతి

3.4.2 ప్రకల్పన విధానం

3.4.3 సమస్య పరిష్కారం పద్ధతి

3.4.4 కనుగొను విధానం

3.5 సారాంశం

3.6 మీ పురోగతి పరిశీలనకు మాదిరి సమాధానాలు

3.7 సంప్రదింపు గ్రంథాలు

3.8 భాగాంత అభ్యాసం

3.0 పరిచయము

మునుపటి విభాగంలో మీరు బోధన, అభ్యాసంకు భావన, ప్రక్రియ, విభిన్న విధానాలను నేర్చుకున్నారు. అయితే, తరగతిలో ప్రక్రియలో బోధన-అభ్యాసం ప్రభావవంతం చేయడానికి మీరు ఉపాధ్యాయులుగా పెరుపొంది ఉన్నారు. తరగతిలో బోధన-అభ్యాస ప్రక్రియలో ఉపయోగించిన ఈ యూనిట్లో వివిధ పద్ధతులు సందర్భోచితంగా ఎలా సముచితమైనవి, చూపించవచ్చో హైలైట్చేసేందుకు ఉద్దేశించబడ్డాయి.

ఈవిభాగంలోచర్చించినభావనలు,పద్ధతులనుఅర్థంచేసుకోవడానికి, మీకు సుమారు 14 గంటలఅధ్యయనంఅవసరం.

3.1 అభ్యసన లక్ష్యాలు

ఈ యూనిట్ పూర్తయిన తర్వాత మీరు చేసేవి :

- బోధన-అభ్యాస పరిస్థితిలో ఉపయోగించిన ప్రభావవంతమైన పద్ధతుల లక్షణాల జాబితా తయారు చేయడం.
- ఇచ్చిన పరిస్థితుల నుండి తరగతి గది లావాదేవీల వర్గీకరించండి.
- విధాన పద్ధతులు, సూచనల పద్ధతులు, విద్యార్థి-కేంద్రీకృత పద్ధతుల వివరాలను వివరించుట
- నిర్దిష్ట బోధన-అభ్యాస పరిస్థితులకు తగిన పద్ధతులను ఉపయోగించడం / అమలు చేయడం.

3.2 బోధన-అభ్యసన యొక్క సమర్థవంతమైన పద్ధతి

ఒక నిర్దిష్ట బోధనా-అభ్యాస పరిస్థితిని క్రింద వివరించబడింది. దయచేసి దానిగుండా వెళ్ళండి, దానిని అనుసరిస్తున్న ప్రశ్నలకు సమాధానాలు తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నించండి.

సిట్యుషన్ 1: మిస్టర్ సుబీర్ ఒక సైన్ టీచర్. అతను గత మూడు నెలలుగా క్లాస్ VI లో సైన్స్ బోధించేవాడు. వివిధ సందర్భాల్లో, అతను తన పాఠాలు విద్యార్థులకు ఆసక్తికరంగా చేయడానికి తన ఉత్తమ ప్రయత్నం చేశాడు. అతను వివిధ రకాలైన పదార్థాలను తరగతిలోకి తీసుకువచ్చాడు, అనేకప్రయోగాలనునిర్వహించాడు, విద్యార్థులను సహజ దృగ్విషయాన్ని పరిశీలించడానికి ప్రోత్సహించాడు, విద్యార్థులను సమర్థవంతంగా అభ్యసించడానికి అనేక ఇతర కార్యకలాపాలను ఉపయోగించాడు. అతను తన కృషిలో ఎన్ని విజయాలను సాధించాడో తెలుసుకోవాలనే ఆసక్తితో ఉన్నాడు. అతను ఎంచుకున్న పద్ధతులు విద్యార్థులకు నిజంగా ఎంతవరకు ఉపయోగకరంగా ఉన్నాయి లేదో ఖచ్చితంగా తెలియదు. క్రింద ఇవ్వబడిన అనేక ప్రశ్నలు అతని మనస్సులోకి వచ్చాయి:

- అతను చేయగలిగాడు:
  - విద్యార్థులు సైన్స్ నేర్చుకోవడంపై ఆసక్తిని పెంచుతుందా?
  - విద్యార్థుల వ్యక్తిగత అవసరాలను తీర్చడం?
  - విద్యార్థుల మానసిక సామర్థ్యంతో సరిపోలడం?
  - విద్యార్థులు 'స్వీయ విశ్వాసం, స్వీయ క్రమశిక్షణ అభివృద్ధి?
  - విద్యార్థుల సృజనాత్మక ఆలోచనలను ప్రోత్సహిస్తున్నారా?
  - వారి జ్ఞానాన్ని నిర్వహించటానికి విద్యార్థులకు సహాయం చేయాలా?
  - అభ్యాస ప్రక్రియలో పాల్గొనడానికి విద్యార్థులు ప్రోత్సహిస్తారా?
- ఏదో చేయడం ద్వారా విద్యార్థులు బాగా నేర్చుకున్నారా?

మీరు మీ తరగతుల్లో అనేక పద్ధతులను ఉపయోగించారు. మీరు ఇటీవల ఉపయోగించిన ఏ పద్ధతిని బట్టి, పైన పేర్కొన్న ప్రశ్నలను ప్రతిబింబిస్తాయి, ప్రభావాన్ని చూపుతాయి.

ఈ క్రింది విధంగా బోధన, అభ్యాసన యొక్క సమర్థవంతమైన పద్ధతి యొక్క లక్షణాల గురించి మీకు ఒక ఆలోచన కలిగిస్తుంది: పిల్లలలో ఆసక్తిని పెంచుతాయి, తద్వారా వారు బోధనలో చురుకుగా పాల్గొంటారు.

- అభ్యాసన ప్రక్రియ గురించి మరింత తెలుసుకోవడానికి కొనసాగించవచ్చు.
- విద్యార్థుల మానసిక సామర్థ్యం, అవసరాలకు సరిపోతుంది.
- విద్యార్థుల అనుభవాలను నొక్కిచెప్పడం.
- సమ వయస్కుల భోధన ఒక పరిధిని అందిస్తుంది,
- విద్యార్థులను స్వతంత్రంగా ఆలోచించడం, వారి స్వంత జ్ఞానాన్ని రూపొందించడం ప్రోత్సహిస్తుంది.
- పిల్లలను సృజనాత్మక ఆలోచనగా అభివృద్ధి చేస్తారు.
- పిల్లల్లో జీవన నైపుణ్యాల అభివృద్ధికి ఒక పరిధిని అందిస్తుంది.
- సౌకర్యవంతమైన అంటే, అన్ని అంశాల బోధన కోసం ఒక పద్ధతిని అనుసరిస్తూ, బోధన అభ్యాస విధానంలో వివిధ పద్ధతులు అనుసరించవచ్చు.
- ఖర్చుతక్కువ.

3.2.1 పద్ధతుల వర్గీకరణ

ఎక్కడ రెండు వేర్వేరు తరగతి గది పరిస్థితులను పరిశీలిద్దాము.

పరిస్థితి – 2: శ్రీ రమేష్ సైన్స్ 3వ తరగతిలో బోధన చేస్తున్నాడు పాఠ్యాంశం 'నీటికాలుష్యం' పైఉంది. విద్యార్థులు తరగతిలో వరుసలలో కూర్చొని ఉన్నారు. రమేష్ విద్యార్థుల ముందు నిలబడి, నీటి కాలుష్యం కారణాలను వివరించారు. వివరిస్తున్నప్పుడు, అతను వివిధ వనరుల వద్ద నీటికాలుష్యం కారణాలు సూచించడానికి వివిధ చిత్రాలు చూపించాడు. విద్యార్థుల నుండి ఎటువంటి అవగాహన లేదు తెలుసుకునేందుకుఎప్పుడూ ప్రయత్నించలేదు. అప్పుడు అతను విద్యార్థులను కొన్నిప్రశ్నలను అడిగాడు. కొంతమంది విద్యార్థులు ప్రశ్నలకు సమాధానమిచ్చారు. తరగతి చివరలో పాఠ్యపుస్తకంలో ఇచ్చిన అభ్యాసాల నుండి అతను ఇంటిపని (హోంవర్క్) ఇచ్చాడు.

పరిస్థితి – 3: కుమారి సరిత అదే అంశాన్ని ఇతర విభాగాలలో వేరేవిధంగా బోధిస్తున్నారు. ఆమె వేర్వేరు సమూహాలుగా విద్యార్థులను విభజించి, ప్రతి సమూహాన్ని గుండ్రని ఆకారంలో కూర్చోమని అడిగారు. వివిధ వనరుల వద్ద నీటికాలుష్యం యొక్క కారణాలను ప్రతి సమూహానికి ఆ

మెచిత్రాలనుఅందించారు. అప్పుడు ఆమె ఆ చిత్రాలను గమనించడానికి, సమూహాలలో తాము చర్చించటం ద్వారా వివిధ వనరుల వద్ద నీటికాలుష్యం యొక్క కారణాలను వ్రాయుటకు విద్యార్థులను ఆదేశించారు. ప్రతివిద్యార్థి ఈ చర్చలో పాల్గొంటున్నారా లేదా అనే దానిపై శ్రీమతి సరిత చూడటం జరిగింది. అప్పుడు ప్రతి సమూహం నాయకుడు వారికి కేటాయించిన విషయాలను సమర్పించారు. ఒక సమూహం ప్రదర్శిస్తున్నప్పుడు, ఇతర సమూహాలు వాటిని వింటూ, ప్రదర్శన తర్వాత వారి అభిప్రాయాన్ని ఇవ్వడం జరిగింది. చివరగా, శ్రీమతి సరిత విద్యార్థుల సహాయంతో ఈ థీమ్ను ఏకీకృతం చేశారు.

రెండు సందర్భాల్లోనూ ఉపాధ్యాయుని పాత్రను, విద్యార్థుల యొక్క పాత్రను వ్రాయండి.

పరిస్థితి 2		**పరిస్థితి 3**	
ఉపాధ్యాయుల యొక్క పాత్ర	విద్యార్థుల యొక్క పాత్ర	ఉపాధ్యాయుల యొక్క పాత్ర	విద్యార్థుల యొక్క పాత్ర

ఇప్పుడుఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానమివ్వండి:

- ఉపాధ్యాయుల పాల్గొనడం ఎంత ఎక్కువగా కేంద్రీకరిస్తుంది? ఏ పరిస్థితిలో ఉపాధ్యాయులు ఎక్కువగా పాల్గొనేవారు.
- ఏ పరిస్థితిలో విద్యార్థుల భాగస్వామ్యం ఎక్కువ ప్రాధాన్యతనిస్తుంది?

మొట్ట మొదటి పరిస్థితిలో, ఉపాధ్యాయుడు అన్నింటినీ ఇలా నిర్వహించారు: విషయాన్నీ వివరిస్తూ, అభ్యాసన, భోధన సామగ్రిని వాడటం అంటే చిత్రాలు, ప్రశ్నలు అడగడం మొదలైనవి. విద్యార్థుల భాగస్వామ్యంపై తక్కువ ప్రాముఖ్యత ఇవ్వబడింది. రెండో పరిస్థితిలో, ఉపాధ్యాయుడు నేర్చుకునే సదుపాయనిగా వ్యవహరిస్తాడు. ఆమెవారి అవసరమున్న సమయంలో విద్యార్థులను మార్గదర్శిస్తుంది, సహాయపడుతుంది. విద్యార్థులు అభ్యాసన – భోధన ప్రక్రియలో చురుకుగా పాల్గొనేవారు.

కాబట్టి, టీచర్ మరియు విద్యార్థి పాత్ర ఆధారంగా అభ్యాసన, భోధన ప్రక్రియలో పద్ధతులను రెండు ప్రధాన విభాగాలుగా వర్గీకరించవచ్చు, అంటే బోధనా పద్ధతులు, విద్యార్థి ఫ్రెండ్లీ మెథడ్స్. మొట్టమొదటి పరిస్థితి సూచనా పద్ధతిని ఉదాహరణగా చెప్పవచ్చు, రెండవ పరిస్థితి విద్యార్థి–స్నేహపూర్వక పద్ధతికి ఉదాహరణ. అంతేకాక, క్రింద ఇచ్చిన చెట్టు రేఖాచిత్రంలో చూపిన విధంగా ఈ రెండు పద్ధతులను వర్గీకరించవచ్చు:

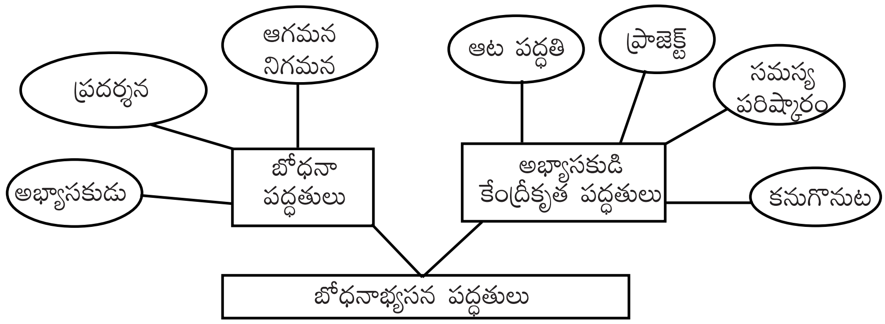

చిత్రం 3.1 తరగతి గది లావాదేవీల యొక్క రెండు వర్గాలు

3.3 భోధన పద్ధతులు

మేము చాలా తరచుగా బోధన పద్ధతుల గురించి అనుభవం కలిగి ఉంటాము. ఈ పద్ధతులు మనకు చాలా సాధారణం. కొన్నిసార్లు మేము వాస్తవాలు, భావనలు, సిద్ధాంతాలు, సూత్రాలు, ప్రదర్శనతో వివరిస్తాము.

మేము చిత్రాలు, పటాలు, నమూనాలు, ప్రయోగాలు మొదలగు వాటితో విద్యార్థులకు బోధిస్తాము

కొన్ని పనులను ప్రస్తావించడానికి స్పందించడం లేదా వ్రాసేటప్పుడు మేము వాటిని పంచుకుంటాము. ఉపాధ్యాయునిగా ఈపద్ధతులలో, విద్యార్థులు ఎక్కువ నిష్క్రియాత్మకంగా ఉంటూ, మేము దర్శకత్వం వహించినప్పుడు పరిమితంగా వ్యవహరించేటప్పుడు బోధనలో చురుకుగా ఉంటారు. భోధన పద్ధతుల యొక్క కొన్ని ఉదాహరణలు:

ఉపన్యాస పద్ధతి, ఆగమన నిగమన పద్ధతి, చర్చాపద్ధతి, ఉపన్యాస – ప్రదర్శన పద్ధతి.

3.3.1 ఉపన్యాస పద్ధతి

కింది పరిస్థితి చదవండి.

> **పరిస్థితి 4:** శ్రీమతి లిలిమా ఒక సైన్స్ పాఠ్యం అంటే 'మన ఆహారం' తరగతి IV లో బోధిస్తున్నారు. మనము భుజించే వివిధ రకాలైన ఆహారాలను, వాటి విలువలను వివరిస్తుంది. ఆమె నల్లబల్ల పైప్రోటీన్, కార్బోహైడ్రేట్లు, కొవ్వుల వంటి ముఖ్య అంశాలను రాస్తున్నారు. విద్యార్థులు శ్రద్ధతో వినడం, నల్లబల్లపై వ్రాయబడిన ప్రధాన అంశాలని విద్యార్థులు కూడా వ్రాసుకున్నారు. ఈ విషయం వివరిస్తున్న తర్వాత ఆమె విద్యార్థులకు కొన్ని ప్రశ్నలను అడగడం జరిగింది. కొంతమంది నిశ్శబ్దంగా ఉన్నారు. కొందరు విద్యార్థులు ప్రశ్నలకు సమాధానమిచ్చారు. సరైన సమాధానం ఇచ్చిన వారికి ప్రశంసలను ఇచ్చి తప్పు జవాబులను చెప్పిన వారికీ జ వారి జవాబులను సరిచేసింది.

శ్రీమతి లిలిమా అనుసరించిన పద్ధతి ఏది?

ఆమె 'ఉపన్యాస పద్ధతి ' అనుసరిస్తుంది.

ఒక విద్యార్థిగా మీరు మీ పాఠశాల, కళాశాలలో ఇటువంటి అనుభవాలు కలిగి ఉన్నారా!. ఉపాధ్యాయునిగా మీరు ఈ పద్ధతిలో మీ విద్యార్థులకు నేర్పించే కొన్ని తరగతి అనుభవాలు కూడా ఉన్నాయి. తరగతి పరిస్థితిలో ఉపన్యాసంలో మీఅనుభవాన్ని ప్రతిబింబిస్తూ, ఉపాధ్యాయుడు, విద్యార్థుల కార్యకలాపాలను జాబితా తయారు చేయండి.

1. ....

2. ....

3. ....

ఉపన్యాస పద్ధతి యొక్క లక్షణాలు:

- ఉపాధ్యాయుడు పీరియడ్ లోని సమయాన్ని అంతటిని ఉపయోగించుకొని ఒక అంశం పై ఉపన్యాసం చేస్తాడు.
- ఉపాధ్యాయుడు సమాచారం, భావనలు, వాస్తవాలు, సంఘటనలు, సిద్ధాంతాలు, చట్టాలు, సూత్రాలు మొదలైన వాటిని అందిస్తారు.
- కొన్నిసార్లు అతను / ఆమె తన / ఆమె ఉపన్యాసం సమయంలో నల్లబోర్డును ఉపయోగిస్తారు, విద్యార్థులను ప్రశ్నలు అడుగుతారు.
- విద్యార్థులు నిష్క్రియ శ్రోతలు ఉపన్యాసం సమయంలో వారి కార్యకలాపాలు, కొన్ని విషయాలను రాసుకొని ఉపాధ్యాయుడు అడిగిన ప్రశ్నలకు అప్పుడప్పుడూ ప్రతిస్పందిస్తారు.
- ఒకే కాలవ్యవధిలోనే, ఉపాధ్యాయుడు తెలియకుండానే మరింత సమాచారం ఇవ్వవచ్చు, విద్యార్థులు గ్రహించవచ్చు.
- విద్యార్థుల యొక్క పురోగతిని తనిఖీ చేయుటకు ఏ విధమైన ఖచ్చితమైన పద్ధతి లేదు. ఉపాధ్యాయుడు తన సొంతవేగంతో విషయాన్ని అందజేస్తాడు.
- కంటెంట్ మొత్తంగా చెప్పబడుతుంది, విద్యార్థులు వినే, అభ్యాసనం, మరియు కంఠస్థం ద్వారా నేర్చుకుంటారు

కృత్యం – 1

ఉపన్యాసం పద్ధతి యొక్క ప్రయోజనాలు, పరిమితులు వ్రాయండి. విద్య కేంద్రంలో మీ తోటి విద్యార్థులతోనూ, శిక్షకునితో నూచర్చించండి మరియు పంచుకోండి.

ఈ పద్ధతిని వాస్తవిక సమాచారాన్ని అందజేయడంలో విజయవంతంగా ఉపయోగించుకోవచ్చు, ఇది సిద్ధాంతపరమైన పాయింట్లను వివరిస్తుంది, తరగతుల్లో అన్నివిషయాలపై సారూప్యతను,

పునఃపరిశీలించడాన్ని సాధ్యపడదు. కానీ ఈ పద్ధతి ప్రాథమిక తరగతుల ఉపాధ్యాయులకు, విద్యార్థులకు తగినది కాదు.

3.3.2 ప్రదర్శన విధానం

శాస్త్రీయ ప్రయోగశాలలో ఒక ఆచరణాత్మక తరగతి పరిస్థితిని గుర్తుకు తెచ్చుకుని, ప్రారంభం నుండి అంతం వరకు మీరు ఏమి చేస్తున్నారో వ్రాయండి.

....

....

....

విద్యార్థులతో ప్రయోగం గురించి ఏకకాలంలో చర్చించేటప్పుడు కొన్ని ఉపకరణాలు, సామగ్రిని ఉపయోగించి మీరు కొన్ని ప్రయోగాలు ప్రదర్శిస్తారని స్పష్టమవుతోంది.

ఉపాధ్యాయునిగా, వివిధ సాధారణ ప్రయోగాలు ప్రాథమిక స్థాయిలో సైన్స్ పాఠ్యపుస్తకాలలో ఇవ్వబడుతున్నాయి. ఈ ప్రయోగాలు కూడా తరగతిలో జరుగుతాయి, ఏకకాలంలో వివరించబడ్డాయి. ఈ విధమైన బోధనను 'ప్రదర్శనా పద్ధతి' లేదా 'ప్రదర్శన–చర్చపద్ధతి' లేదా కొన్నిసార్లు 'ఉపన్యాస – ప్రదర్శన పద్ధతి' అనిపిలుస్తారు.

ప్రదర్శన పద్ధతి, ఉపాధ్యాయ–ఆధారితపద్ధతి, ఉపాధ్యాయులు చిత్రాలు / చార్టు / నమూనాలు / ప్రయోగాలను ప్రదర్శిస్తారు, ఈ నిరూపితమైన పదార్థాల్లో లేదా ప్రక్రియల్లోని సూత్రాలు, వివరిస్తారు. ఉపాధ్యాయుడు చూపించిన ప్రదర్శనను విద్యార్థులు గమనిస్తారు, వారిలో కొందరు ఉపాధ్యాయుడు అడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానమిస్తూ, ముగింపు తీసుకుంటారు.

మరో పరిస్థితిని పరిశీలిద్దాం.

పరిస్థితి 5: కుమారి షీలా, సైన్స్ టీచర్, వేర్లు ద్వారా నీటిని శోషించడం అనే 5వ పాఠం తరగతిలో చెప్తున్నారు . దీనికోసం కుమారి షీలా ఒక చిన్న ప్రయోగం చేయాలనుకొని చిన్న కొమ్మ, గాజు బీకరు, బీకరులో నీరు, మరియు నేటి రంగు మార్చే పదార్థం వంటి అవసరమైన సామాగ్రి సేకరించింది. ఆమె గాజు బీకర్లోని ఎర్ర రంగు నేటి లో చిన్న కొమ్మ యొక్క వేర్లను ముంచి ప్రయోగాన్ని ప్రదర్శించింది. ప్రయోగాన్ని ప్రదర్శించే సమయంలో ముఖ్యమైన పాదాలను నల్ల బల్ల పై రాసి చిత్రాన్ని గీసి భాగాల పేర్లు వ్రాసింది. కొమ్మ వేర్లను ఎరుపు రంగు నీటిలో కొంచెం సమయం ముంచి ఉంచడం వలన విద్యార్థులు ఏమి గమనించారని, ఈ ప్రయోగం వలన వారు ఏమి నేర్చుకున్నారు అని ప్రశ్నించింది.

కృత్యం - 2

పైన ఉదాహరింపబడిన నుండి ఉపన్యాస - ప్రదర్శన పద్ధతిలో కొన్ని పద్దతులు ఇమిడి ఉన్నాయి. మీరు మంచి తరగతిలో ప్రదర్శన ప్రమాణాలు ఏమి అనుకుంటున్నారు.

ప్రదర్శన పద్ధతిలో ఇమిడి ఉన్న దశలు:

ఎ. ప్రణాళిక

బి. పరిచయం

సి. ప్రదర్శన

డి. నల్ల బల్ల వాడకం

ఇ. కాన్సెప్ట్ ్స కంపైలేషన్

విజయవంతమైన ప్రదర్శన కోసం, ఈ దశల్లో ప్రతి ఒక్కటి అనేక ప్రమాణాలను అనుసరించాలి.

- ప్రణాళిక :

– ఈ పద్ధతికి పాఠం తగినదని నిర్ధారించుకోండి.

– ప్రదర్శన కోసం అవసరమైన ఉపకరణాలు, సామగ్రిని సేకరించండి.

– ప్రదర్శించేందుకు ముందుగా నమ్మకం కలగడానికి, తరగతి బయట ప్రదర్శించడం దీనిపై పట్టు సాధించడం మంచిది.

– ప్రదర్శన సమయంలో, తరువాత ఉపయోగించడానికి వివరణాత్మక, ప్రశ్నలతో సిద్ధంగా ఉండాలి.

- పరిచయం:

– ప్రయోగాత్మక పరిశీలనలో ఆసక్తిని రేకెత్తించేందుకు విద్యార్థులను ప్రోత్సహించండి, ప్రదర్శన తర్వాతనూ తన భావనలను అంగీకరించాలి.

– పాఠం ఒక సమస్యగా లేదా ఒక సవాలుగా పరిచయం చేసుకోండి, కాబట్టి పాఠం యొక్క ప్రాముఖ్యతను విద్యార్థులు అర్థం చేసుకుంటారు.

- ప్రదర్శన:

– ప్రదర్శన సమయంలో విద్యార్థుల యొక్క ఉత్సుకతని కొనసాగించండి.

– విద్యార్థులు ప్రదర్శనను అనుసరించగలరని నిర్ధారించుకోవడానికి జాగ్రత్త వహించండి.

– విద్యార్థుల జీవిత అనుభవాలతో ప్రదర్శనను చెయ్యండి.

- సాధనలనుసు రక్షితంగా నిర్వహించడం, మరియు ప్రదర్శన కోసం వారి సంబంధిత ప్రదేశాల్లో వాటిని ఏర్పాటు చేయండి.

- నల్ల బల్ల ఉపయోగం:

- విద్యార్థులను ప్రదర్శన పద్ధతి యొక్క ప్రాముఖ్యతను అర్థం చేసుకోవటానికి నల్ల బల్ల లో లక్ష్యాలను స్పష్టంగా వ్రాయండి

- సంబంధిత చిత్రాలను గీయండి, నల్ల బల్లపై వెంటనే కీలకమైన అంశాలను, ప్రదర్శన యొక్క ఫలితాలను వ్రాయండి.

- విద్యార్థులను ముఖ్యమైన పాయింట్లు వ్రాయడానికి, రేఖాచిత్రాన్ని గీయడానికి, వారినోట్ బుక్ లో ఫలితాలను వ్రాయమనండి

- వారు వ్రాస్తున్నప్పుడు వారి నోటు పుస్తకాలను తనిఖీ చేయండి.

పైన పేర్కొన్న అంశాలతో పాటు, మీరు క్రింది అంశాలను జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలి:

- విద్యార్థులకు ప్రదర్శన యొక్క ఉద్దేశ్యం చెప్పండి కానీ ముందుగా చెప్పటం లేదా ముగింపు చెప్పటం చేయవద్దు.
- ఏర్పాట్లు చేయడంలో ప్రయోగాన్ని ప్రదర్శించడానికి విద్యార్థుల సహాయం కోరండి, మీ విద్యార్థులు చురుకుగా పాల్గొనేటప్పుడు మీరు ప్రదర్శన యొక్క నాణ్యత బాగుంటుంది.
- పరికరాలను నిర్వహించడంలో బాగా ప్రావీణ్యం కలగాలి, ప్రదర్శనకోసం ఆ విద్యార్థులు ఒక ఖచ్చితమైన క్రమంలో ఏర్పాటు చేసుకోవాలి, ఇది విద్యార్థులు స్పష్టంగా గమనించవచ్చు.
- ప్రదర్శన తరగతిలోని అన్ని విద్యార్థులకు స్పష్టంగా కనిపించాలి
- ప్రదర్శన సరళమైనది, విద్యార్థుల మానసిక స్థాయి ప్రకారం ఉందని నిర్ధారించుకోండి.
- ఇతర బోధన సహాయాలతో మరింత నిజమైన, ఆసక్తికరంగా చేయటానికి ప్రదర్శనను జతచేయండి.
- విద్యార్థుల ఆసక్తిని ప్రేరేపించడానికి ప్రతిబింబ ప్రశ్నలను అడగండి.

మీరు ఈ క్రింది వాటికి సమాధానం చెప్పినప్పుడు కొంతకాలం ఆలోచించండి:

1. ఏ పరిస్థితులలో ప్రదర్శన పద్ధతి తగినది?

ప్రదర్శన విధానం యొక్క ఉపయోగం:

ప్రదర్శన పద్ధతి అత్యంత ప్రాచుర్యమైన భోధన పద్ధతులలో ఒకటి.

దీని వలన బహుళ ప్రయోజనాలు కలవు.

- ఇది ఖర్చుతో కూడుకున్నది. ఉపాధ్యాయుడు ప్రదర్శించినట్లు, ఇది మరింత పొదుపుగా ఉంటుంది, సమయం ఆదా అవుతుంది.
- ప్రయోగం సమయంలో విద్యార్థుల భావనలను ఉపాధ్యాయుడు వివరిస్తారు. స్పష్టంగా పాఠం యొక్క భావనలను విద్యార్థులు అర్థం చేసుకోండి.
- ప్రదర్శన సమయంలో విద్యార్థుల సందేహాలు ఉపాధ్యాయులచే అక్కడికి అక్కడే నివృత్తి చేయబడతాయి.
- ప్రదర్శన సమయంలో, విద్యార్థులు క్రింది అవకాశాలను పొందుతారు:
    - పరిశీలన
    - నోట్ మేకింగ్
    - ప్రశ్నించడం
    - డ్రాయింగ్
    - ప్రయోగాల్లో పాల్గొనడం
- ఇది పరధ్యానతను తగ్గిస్తుంది,విద్యార్థుల మధ్య నిరంతర దృష్టిని ప్రోత్సహిస్తుంది

ఉపయోగకరమైన అభ్యాసానికి దారితీస్తుంది.

- ఇది నేర్చుకోవడాన్ని ప్రోత్సహిస్తుంది, విద్యార్థి ఆసక్తిని నిలుపుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తుంది.

కృత్యం - 3

(ఎ) ప్రాథమిక స్థాయి సైన్స్ టెక్స్ట ద్వారాలో ఏ పాఠ్యంశాలలో ఉపన్యాసం- ప్రదర్శన పద్ధతి ప్రభావవంతంగా ఉపయోగించడం ద్వారా నేర్చుకోగల భావాలను జాబితా తయారు చేయండి.

(బి) మీ జాబితా నుండి ఏదైనా ఒక భావన లేదా కొన్ని భావాలను తీసుకొని ఈపద్ధతిని అనుసరించడం ద్వారా మీరు వారికి బోధిస్తారు.

3.3 ఆగమన, నిగమన పద్ధతి

మా పాఠశాలలో గణితంలో కొన్ని ప్రాథమిక సూత్రాలను నేర్చుకున్నాము. మీరుకొన్ని సూత్రాలు గుర్తు ఉన్నాయా? క్రింద ఇవ్వబడిన కొన్ని సూత్రాలను చూడండి, మీరు జాబితాకు గుర్తు చేసిన మరిన్ని సూత్రాలను జోడించండి.

- ఒకదీర్ఘచతురస్రం యొక్క చుట్టుకొలత లెక్కించటానికి ఫార్ములా $2\ (a + b)$ a, b వరుసగా దీర్ఘచతురస్రం యొక్క పొడవు, వెడల్పు.

- త్రిభుజం యొక్క కోణాల కొలతలు మొత్తం రెండు లంబకోణాలకు సమానం.

V = s / t, ఇక్కడ V = వేగం, s = దూరం, t = దూరం కవర్ చేయడానికి తీసుకున్న సమయం.

....

....

....

ఉపాధ్యాయుడుగా మీరు లేదా మీ సహచరులు ఈ సూత్రాలను బోధిస్తున్నారు

ప్రాథమిక తరగతిలోలు. మీరు ఈ సూత్రాలను ఎలా బోధిస్తారు? మీ సహోద్యోగుల నుండి తెలుసుకోండి

ఎవరు గణితం బోధిస్తారు, ఎలా వారు ఈ సూత్రాలు బోధిస్తారు.

ఈ సూత్రాలు / నియమాలు / సూత్రాలను బోధించడానికి కొన్ని పద్ధతులు ఉదాహరణలతో చర్చించండి

క్రింద ఇచ్చిన విధంగా తరగతిలో పరిస్థితిని పరిశీలిద్దాం.

పరిస్థితి 6: మిస్టర్ మనోజ్ తరగతి VI లో గణితం బోధిస్తారు. ఒకరోజు అతను ఒక త్రిభుజం యొక్క రెండు భుజాలు సమానంగా ఉన్నట్లయితే, వాటి వ్యతిరేక కోణాలు కూడా సమానం అని జ్యామితీయ భావనను బోధించాడు. దీని కోసం మొదట అతను ప్రతి విద్యార్థులను మూడు అక్షాంశ త్రిభుజాలు ABC ను వారి గమనిక పుస్తకంలో AB R AC లో డ్రా చేయమని అడిగారు. మొదటి త్రిభుజం AB = AC = 6 cm, రెండవ త్రిభుజం 'AB' = 'AC' = 8 cm, 'AB' = 'AC' = 10 cm కోసం. విద్యార్థులు వరుసగా ప్రతి త్రిభుజం యొక్క సమాన భుజాల సరసన కోణాలను కొలవమని అడిగారు, క్రింద ఇచ్చిన పట్టికలో ప్రతికోణం యొక్క కొలతను వ్రాయాలి.

త్రిభుజం పేరు	కోణం B	కోణం C	రిమార్కులు
మొదటి త్రిభుజం ABC			
రెండవ త్రిభుజం A'B'C'			
మూడవ త్రిభుజం A''b''c''			

కొలతపై విద్యార్థులు ప్రతి త్రిభుజంలో సమాన భుజాల సరసన కోణాలు సమానంగా ఉందని కనుగొన్నారు. దీని నుండి వారు ఒక త్రిభుజం యొక్క రెండు భుజాల పొడవులు సమానంగా ఉంటే వాటి వ్యతిరేక కోణాల కొలతలు కూడా సమానం.

మనోజ్ ఒక గణిత శాస్త్ర సిద్ధాంతాన్ని నేర్పిన తరువాత బోధించే ఈ పద్ధతి, ఇండక్టరీ పద్ధతి లేదా ఇండక్షన్ పద్ధతిని పిలుస్తారు. ఈ పద్ధతిలో ప్రత్యేకమైన సంఘటనలు సాధారణీకరించిన ముగింపులకు చేరుకుంటాయి. సారూప్య అంశాలు, పరిస్థితులను గుర్తించే ఒప్పంద ప్రక్రియ ద్వారా ఒక ఫార్ములా లేదా సాధారణీకరణ వచ్చింది

అనేక కాంక్రీటు కేసులలో ఈ సారూప్యతలు ఉన్నాయి. పైన చెప్పిన ఉదాహరణలో, సారూప్యతల యొక్క అంశాలు త్రిభుజంలో వ్యతిరేక కోణాల చర్యలు, పరిస్థితిని వివరిస్తారు

త్రిభుజం త్రిభుజం ఒక సమద్విబాహు త్రిభుజం, సంబంధిత కోణాలు సమాన పొడవు రెండువైపులా సరసన కోణాలు.

మరొక పరిస్థితిని పరిశీలిద్దాం:

పరిస్థితి 7: కుమారి మీనా క్షేత్ర గణితంలోని శ్రీ మనోజ్ భోదించిన అంశమే భోదిస్తోంది. మొదటగా ఆమె గణిత సంబంధాన్ని వెల్లడించింది. ఒక త్రిభుజం యొక్క రెండు భుజాలు సమానంగా ఉన్నట్లయితే, వాటి ఎదురు కోణాలు కూడా సమానంగా ఉంటాయి. అప్పుడు కొన్ని ఉదాహరణలు సహాయంతో ఒక సమద్విబాహు త్రిభుజం యొక్క సమాన భుజాలకి ఎదురుగా ఉన్న రెండు కోణాల కొలతల మధ్య సంబంధాన్ని ఆమె వివరించింది. విద్యార్థుల సంబంధం గురించి ఆలోచన వచ్చినప్పుడు, ఆమె వారికి వివరించింది. విద్యార్థులు ఈ సంబంధాన్ని అర్థం చేసుకున్నాక, ఆమె విద్యార్థులకు వారికీ వివరించిన సంబంధాన్ని అర్థం చేసుకున్నాక, ఆమె విద్యార్థులకు వారికీ వివరించిన సంబంధాన్ని ఉపయోగించి పరిష్కరించడానికి విద్యార్థులకు ఈ క్రింది సమస్యలను ఇచ్చింది.

1. ఒక త్రిభుజంలో ABC, AB = AC మరియు $\angle A = 70°$ ఉంటే అప్పుడు $\angle B$ మరియు $\angle C$ లను కనుగొనండి.

2. ఒక త్రిభుజం PQR, PQ = PR మరియు $\angle Q = 65$ ఓ, అప్పుడు $\angle P$ మరియు $\angle R$ ను కనుగొనండి.

విద్యార్థులు ఫార్ములా దరఖాస్తు చేసి సమస్యలను పరిష్కరిస్తారు.

మీనా అనుసరించిన ఈ బోధనా పద్ధతిని డెడ్యూక్టివ్ పద్ధతి లేదా మినహాయింపు అఫ్ డెడక్షన్ అని పిలుస్తారు.

ఈపద్ధతిలో, ఈ సమస్యను పరిష్కరించడానికి ఉపాధ్యాయుడు ఏర్పాటు చేసిన ఫార్ములా, సూత్రం లేదా సాధారణీకరణలను ఉపయోగిస్తారు. విద్యార్థులు సాధారణంగా ప్రత్యేకించి, నైరూప్యత నుండి కాంక్రీటు వరకు వెళ్తారు. ఇతర మాటలలో, వాస్తవాలు ఏర్పాటు సూత్రం యొక్క అనువర్తనం ద్వారా ఊహించిన లేదా విశ్లేషించబడ్డాయి. అందువల్ల, ఫార్ములాను విద్యార్థుల వెంటనే ఏర్పడిన వాస్తవాన్ని అంగీకరించింది.

నోట్స్

కృత్యం - 4

ఎలిమెంటరీ మ్యాథమ్యాటిక్స్ పాఠ్యపుస్తకం నుండి ఏదైనా ఒక భావనను ఎంచుకోండి మరియు ఇది ఆగమన – నిగమన పద్ధతుల ద్వారా ఎలా బోధించబడుతుందో వివరించండి.

కొనసాగించడానికి ముందు, క్రింది వాటికి సమాధానం ఇవ్వండి:

2. ఆగమన, నిగమన పద్ధతుల మధ్య తేడాలు ఏమిటి?

3. ఆగమన, నిగమన పద్ధతుల గురించి కొన్ని ప్రకటనలు క్రింద ఇవ్వబడ్డాయి. చదవండి

జాగ్రత్తగా సూచనలు చదవండి 'I' కోసం ఇండెక్టివ్ పద్ధతి మరియు 'D' డిక్టివ్ కోసం వ్రాయండి సంబంధిత ప్రకటనలకు ఎదురుగా వ్రాయండి.

a) ఇదిఫార్ములాలు / నియమాలు / భావనలతో మొదలవుతుంది, సమస్య పరిష్కారానికి ముగుస్తుంది.

b) ఇది ఉదాహరణలతో మొదలై సూత్రాలు / నియమాలు / భావలతో ముగుస్తుంది.

c) ఇది వాస్తవ పరిశీలన ప్రత్యేక సందర్భాలు, ఆలోచనలను ప్రోత్సహిస్తుంది

d) ప్రాథమిక విద్యలో lower తరగతులకు ఈ పద్ధతి తగినది

e) సమస్యలను పరిష్కరించడంలో ఈ పద్ధతి వర్తిస్తుంది

f) ఎక్కువ సమయం తీసుకుంటుంది.

పైన చర్చ నుండి, ఆగమన నిగమన పద్ధతి ద్వారా విద్యార్థులు బలమైన సంఘటనలు / వస్తువులు లేదా ప్రకటనలలో గుర్తించిన సంబంధాలను సాధారణీకరించిన తరువాత ఒక ముగింపుకు వస్తారని భావించవచ్చు. ఆగమన విధానం ద్వారా వచ్చిన ముగింపు సరైనది లేక విశ్వసనియ మైనదేగా అనేది ఆగమన విధానాన్ని మరల ప్రవేశ పెట్టడం ద్వారా ధృవీకరించలేము. నిగమన విధానం ద్వారానే నిర్ధారించవచ్చు. ఆగమన విధానం ద్వారా విద్యార్థులు సంబంధాలు లేదా కొత్త అంశాలు కనుగొనుటకు, నిగమన విధానం ద్వారా కనుగొన్న సందల లేక అంశాల సత్యాన్ని ధ్రువికరిచుటకు సహాయ పడవచ్చు. ప్రభావ వంతమైన అభ్యాసన కోసం రెండు పద్ధతులను కలిపి ఉపయోగించాలి. ఎందుకనగా ఒకటి లేకుండా మరొకటి పూర్తికాదు,

3.4 విద్యార్థి స్నేహపూర్వక పద్ధతులు

మీరు ఎప్పుడైనా ఉపాధ్యాయ శిక్షణా కార్యక్రమంలో సంతోషకరమైన అభ్యాసం లేదా కార్యక్రమాల ఆధారిత అభ్యాసానికి హాజరయ్యారా? ఈ కార్యక్రమాలలో ఏది ఎక్కువగా దృష్టి సారించిందో గుర్తుంచుకోవాలా?

నోట్స్

ఈ శిక్షణా కార్యక్రమాలలో విద్యార్థులలో వ్యక్తిగత లేదా స్వీయ-అభ్యాసం, సమస్య పరిష్కారంలో నైపుణ్యాలు, సామర్థ్యాల అభివృద్ధికి ఉద్దేశించిన విద్యార్థి -కేంద్రీకృత, బోధనా-అభ్యాస ప్రక్రియలపై దృష్టి పెట్టడం జరిగింది. ఈ పద్ధతుల్లో విద్యార్థులు రోజువారీ జీవితంలో ఎదుర్కొంటున్న కొన్ని నిజమైన సమస్యలను పరిష్కరించడం నేర్చుకుంటారు. సమస్యను సృష్టించుకోవటానికి, సమస్యలను గుర్తించడానికి, తాత్కాలిక పరిష్కారాలతో ముందుకు రావడం, ఆపరిష్కారాలను పరీక్షించడం,సమస్యకు ఉత్తమ పరిష్కారంతో బయటకు రావడం వంటి సమస్యలను సృష్టించేందుకు ఒక ఉపాధ్యాయుడు పాత్రను సృష్టించడం. మార్గం, ప్రాజెక్ట్, సమస్య పరిష్కారం, ఆవిష్కరణ పద్ధతులు విద్యార్థి స్నేహపూరిత పద్ధతుల యొక్క కొన్ని ఉదాహరణలు. ఈ పద్దతిలో ప్రతి దాని గురించి వివరంగా చర్చించండి.

3.4.1 ఆట పద్ధతి

మన వయస్సుకు ఏ మాత్రం సంబంధం లేకుండా ఆటలను ఆడటం ఆనందంగా ఉంటుంది, కాని పిల్లల పని ప్రపంచాన్ని నిండి ఉంది. అందరు పిల్లలు ఆటలను ప్రేమిస్తారు ఆట పిల్లల సహజ స్వభావం. ఇది వారి సహజ అవసరం. ఇది పిల్లల యొక్క భౌతిక, జ్ఞాన, సామాజిక, భావోద్వేగ పెరుగుదలను అభివృద్ధి చేస్తుంది. కానీ నాటకం ఆట, పని మధ్య వ్యత్యాసం ఏమిటి?

పని, నాటకం భిన్నంగా ఉంటాయి. ఒక వ్యక్తి కోసం 'పని' అయితే మరొకరికి ఆట కావచ్చు.

తోటని కాపాడుకోవడం అనేది తన జీవనోపాధి కోసం తోటమాలి పని. అయితే అదే పని తన యువకుడికి తన / ఆమె సృజనాత్మక కోరికను సంతృప్తిపరచడానికి ఒక అభిరుచిగా మారింది.

పని, ఆట మధ్య భేదం క్రింద ఇవ్వబడింది.

పని	ఆట
• ఇది కష్టంగా పరిగణించబడుతుంది.	• ఇది ఆనందం ఇస్తుంది.
• ఇది ఇతరులు విధించింది.	• ప్రమేయంతో, స్వచ్ఛంద అంగీకారం.
• భౌతిక పని అలసటతో వస్తుంది.	• భౌతిక పని ఒక ఆనందంగా, అనుభవంగా మారుతుంది
• పని మీద మరింత ఏకాగ్రతతో అలసిపోవును	• మరింత ఏకాగ్రత కానీ అలసట ఉండదు
• ఇది నియంత్రించబడుతుంది.	• స్వేచ్ఛ ఉంది.

మీరు చేయవలసిన రెండు చర్యలు ఇక్కడ ఉన్నాయి:

కృత్యం - 5

మీ బాల్యంలో ఆడిన ఆట పేరును వ్రాయండి. ఆ నిర్దిష్ట ఆటలో పాల్గొన్న నియమాలను జాబితా తయారు చేయండి. ఆట ఆడుతూ దశల వారిగా ఆట ప్రక్రియను వివరించండి. మీరు ఆట ఆడటం నేర్చుకున్న విషయాలను వ్రాయండి.

కృత్యం - 6

పిల్లలను ఆడటం ద్వారా నేర్చుకోగల వివిధ అంశాల్లోని భావనలను జాబితా చేయండి. జాబితాకు మరిన్ని పాయింట్లను జోడించడానికి అధ్యయనం కేంద్రంలోని మీ తోటి విద్యార్థులతో దీనిని చర్చించండి.

గణితంలో భావన	భాషలో భావన	పరిసరాల విజ్ఞానంలో భావన

విద్యార్థుల గురించి ఏవైనా సుపరిచితమైన ఆటని విశ్లేషించవచ్చు, పాఠ్యప్రణాళికకు సంబంధించి ఇతర ఉపాధ్యాయులతో వ్యక్తిగతంగా లేదా సమూహాలలో ఆలోచించవచ్చు, తద్వారా విద్యార్థులకు ఆటఆడటం ఆనందించండి, ఏకకాలంలో భావాలు తెలుసుకోవచ్చు. ఈ విధమైన భోదనను ఆట పద్ధతి అంటారు.

మీరు లేనప్పుడు పిల్లలు అనేక భావనలను సులభంగా నేర్చుకుంటూ ఒక ఆటలో ఏ అంశాలు ఉన్నాయి? ఏ అంశాలు ప్రతిబింబిస్తాయి, జాబితా చేయండి.

....

....

....

....

Compare your list with the elements shown in Fig 3.2 below:

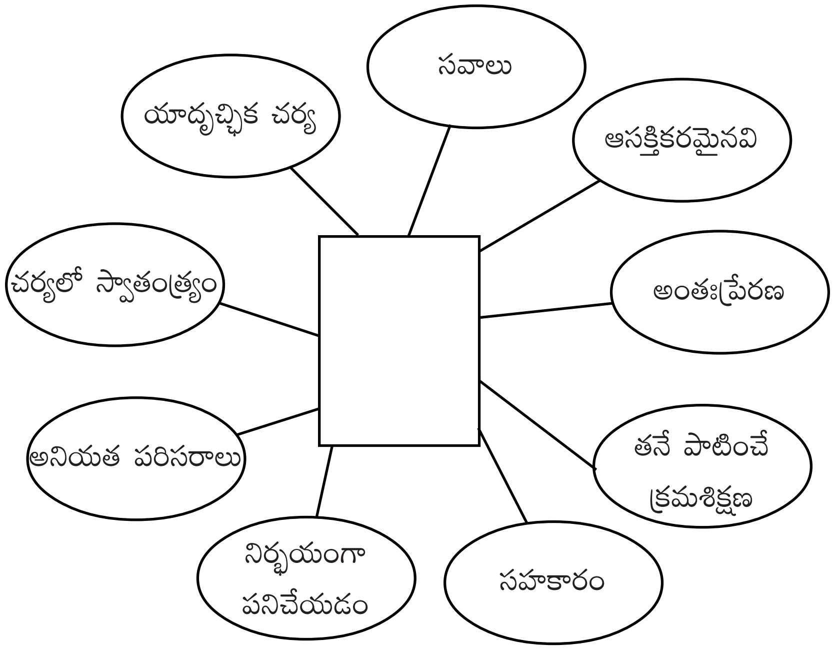

చిత్రం 3.2 : ఆటలో మూలకాలు

ఆట పద్ధతిలో ఈ క్రింది ప్రయోజనాలు కలవు.

- ఆటలను ఆడటం అనేది సహజమైన స్వభావం. వారు స్వేచ్ఛ ఇచ్చిన ఆటలలో పాల్గొనడం మాత్రమే కాదు, వారు ఆటను సమర్థవంతంగా నిర్వహించవచ్చు.
- పిల్లలు క్రొత్త ఆటని సృష్టించవచ్చు; వారు ఆటను ఆడే నియమాలు తయారు చేస్తారు, ఖచ్చితంగా స్వీయ-సృష్టించిన క్రమశిక్షణను గమనిస్తారు.
- సమస్య పరిష్కారం, నాయకత్వం ఆలోచించడం, స్వీయ-వ్యక్తీకరణ, కమ్యూనికేషన్ నైపుణ్యాలు, సహకారఅభ్యాసం, సమూహ జీవనం మొదలైన అనేక జీవితనైపుణ్యాల అభివృద్ధితో పాటు పిల్లల సృజనాత్మక నైపుణ్యాలను పెంపొందించడానికి ఇది సహాయపడుతుంది.
- అభ్యసించడం అనేది సహజమైన, సంతోషకరమైన, శక్తివంతులైన అనుభవం అవుతుంది.
- పిల్లలువారి శారీరక, భావోద్వేగ, అభిజ్ఞా అవసరాలు తీర్చడానికి తగినంతగా పరిధిని అందిస్తుంది.
- ఆరోగ్యకరమైన విద్యార్థి-ఉపాధ్యాయుడు, విద్యార్థి-విద్యార్థి సంబంధాలను నిర్మించడానికి ఇది సహాయపడుతుంది.

నోట్స్

ఆట విధానం యొక్క సూత్రాలు:

ఆట పద్ధతి క్రింది సూత్రాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది:

- **అంతర్లీన సంభావ్యత సూత్రం:** పిల్లలు అంతర్లిన సంభావ్యతతో జన్మిస్తారు. ఇవి వారి యొక్క పెరుగుదలకు ఎక్కువగా ఉపయోగపడుతుంది. కొన్ని పరిస్థితులలో వారి పెరుగుదలకి ఆటంకాలు ఏర్పడతాయి. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఆట పద్ధతి పిల్లలకు ఎంతగానో ఉపయోగపడుతుంది.

- **సహజ ప్రవృత్తులు సూత్రం :** అందరూ అతని / ఆమె సహజ ప్రవృత్తుల ద్వారా మార్గనిర్దేశం చేస్తారు. ఆట ప్రతి శిశువు యొక్క సహజ స్వభావం. ఆట ద్వారా నేర్చుకున్న ఏదైనా పిల్లలకి సహజమైనది, అతను / ఆమె త్వరగా, సమర్థవంతంగా ఆ అనుభవాలు అంతర్గతమవుతుంది. ఆట పద్ధతి అందువలన, ఈ సహజ స్వభావం గుర్తించి ముఖ్యంగా తెలుపుతుంది. కొత్త అనుభవాలను సంపాదించడానికి యువ విద్యార్థులకు ఏది ఎంతో అవసరం.

- **పూర్తి స్వేచ్ఛ యొక్క సూత్రం :** ఒకబిడ్డ తన / ఆమె సంభావ్యతను తెరిచి, తక్కువ సమయంలో ఎక్కువ అనుభవం చర్యలలో పూర్తి స్వేచ్ఛను అందించినప్పుడు. పిల్లల కార్యకలాపాలపై విధించిన ఏదైనా పరిమితి సహజ పెరుగుదలను అడ్డుకుంటుంది. పిల్లలకి పూర్తి స్వేచ్ఛను అందించడం ఆట మార్గం యొక్క కార్డినల్ సూత్రం పద్ధతి.

- **కార్యాచరణ యొక్క సూత్రం:** విద్య, మనస్తత్వ శాస్త్రాలు పరిశోధన చేసి. అతను / ఆమె చురుకుగా ఏదో చేస్తున్నప్పుడు ఒకబిడ్డ బాగా నేర్చుకుంటాడు అనేది వాస్తవం. ఏ చర్య లేకుండా నిష్క్రియాత్మకంగా వినడం మాత్రమే అభ్యసనను ప్రోత్సహిస్తుంది. ఆట ద్వారా పిల్లలు చురుకుగా తయారు అవుతారు.

- **కోరికల నెరవేర్పు సూత్రం:** ప్రతిశిశువు తన లోపలి కోరికలతో నడుపబడుతోంది, ఎల్లప్పుడూ వివరించలేని చేయలేని ఉద్దేశ్యాలు ఉంటాయి. తగినంత స్వేచ్ఛ, ఆవశ్యత లభిస్తుంది, పని అపరిమిత అవకాశాలు పొందుతారు. తన ఉద్దేశాలను నెరవేర్చడానికి. దీనికి విరుద్ధంగా విధించటం పరంగా అభ్యాస లక్ష్యాలు సహజ పెరుగుదలకు ఆటంకపరుస్తాయి. ఆట మార్గం అటువంటి స్వేచ్ఛ అందిస్తుంది

- **ఆనందం యొక్క సూత్రం :** ఆనందాన్నిచ్చే ఏదైనా సులభంగా నేర్చుకోవచ్చు. అంతేకాక, పిల్లలు అన్ని చర్యలు ఆనందం, అసంతృప్తి సూత్రం ద్వారా నడుస్తుంది. పిల్లల ఆహ్లాదకరమైన చర్యలో పాల్గొనడానికి ఆసక్తి చూపుతారు. బాధాకరమైనఉంటాయి. అందువలన, ఆట ద్వారా అభ్యాసన సులభం, ఆహ్లాదకరమైన, ఆనందకరమైన వాతావరణం యేర్పడును.

- **సృజనాత్మకత యొక్క సూత్రం:** పిల్లలు ఆడటానికి ఇష్టపడతారు కానీ అదే సమయంలో అదే ఆటను ఎక్కువ సార్లు ఆడటానికి ఇష్టపడరు. వారు ఇంకొక ఆట ఆడుటకు ఇష్టపడతారు.

నోట్స్

వారికీ ఆటలలో కొత్తదనం కావాలి. ఇవి పిల్లల అభివృధికి తోడ్పడతాయి.

బాధ్యత యొక్క సూత్రం: ఆటలు పిల్లల బాధ్యత భావాన్ని పెంచుతుంది.

- పిల్లలు. ఆట కోర్సు లేకుండా యాదృచ్ఛికంగా ఆట తెలుసుకుంటారు నియమాలు, క్రమశిక్షణ వ్యక్తిగతంగా లేదా సమూహాలలో ఆడాలా అనేది సంతృప్తికరంగా లేదు.

అందువలన, పిల్లలు ఇతరులు నియమాలను కనిపెట్టడంలో లేదా సమూహంలో అభివృద్ధి చేయటానికి ప్రయత్నిస్తారు

ఆట సమయంలో నియమాలకు కట్టుబడి ఉండటానికి బాధ్యత వహించాలి. అందువలన, ఆట మార్గం ద్వారా ప్రత్యక్షంగా ఏదేని విధేయత ద్వారా కంటే మరింత బాధ్యతాయుతంగా బోధన. ఉండాలని నేర్చుకుంటారు.

కాబట్టి, మీరు మీ తరగతిలోని ఈ పద్ధతిని ఉపయోగించినట్లయితే, మీ తరగతిలోని ప్రతిబిడ్డ యొక్క అవసరాలను నెరవేర్చడానికి, తరగతిగదిలో ఆచరించడానికి మీరు ప్రారంభదశలో ప్లాన్ చేయాలి.

క్రింద ఇచ్చిన రెండు తరగతి గది పరిస్థితులను దృష్టికరించండి:

పరిస్థితి 8: కుమారి శర్మిష్ట సైన్స్ టీచర్ మూడవ తరగతిలో జీవ, నిర్జీవ పదార్థములు అనే పాఠము భోదిస్తున్నది. ఆమె క్రింది పద్ధతిలో పాఠం అంచెలంచెలు విధానంలో విభజించింది.

- ఆమె విద్యార్థులను చిన్న సమూహాలుగా విభజించింది. ప్రతి సమూహంలో 4-6 మంది విద్యార్థులు ఉన్నారు. ప్రతి సమూహం ఒక గుండ్రంగా కూర్చోవాలని ఆదేశించారు
- ఆమె ప్రతి సమూహానికి జీవుల, నిర్జీవుల (భోదన అభ్యసన సామాగ్రి) ఇచ్చింది. ప్రతి సమూహం యొక్క పిల్లలు జాగ్రత్తగా ఆ చిత్రాలు పరిశీలించారు.
- వాటిలో ఒక చోట నుంచి మరొక చోటుకి తమంతట తాము చేరుకోగల జీవ పదార్థములను గుర్తించమని అదేశించారు.
- విద్యార్థుల సహాయంతో ఆమె ఒక్కొక్క గ్రూపు గుర్తించి సరైన చిత్రాన్ని లెక్కించి, సరైన జవాబులు కోసం పాయింట్లు ఇచ్చి, అనగా ప్రతి సరైన జవాబు కోసం ఒక పాయింట్. ప్రతిసమూహానికి ఇవ్వబడిన మొత్తం పాయింట్లు నల్ల బల్ల లోని సంబంధిత సమూహాల వద్ద రాయబడ్డాయి.
- ఆమె సంబంధిత గ్రూప్‌లకు చిత్ర పటాలను తిరిగి ఇచ్చింది, ఆట కొనసాగించమని వారిని కోరింది. కార్డులతో ఆడుతున్నప్పుడు ఇతర జీవాణువులను గుర్తించడానికి ఆమె వారిని ఆదేశించింది. జీవుల అన్ని లక్షణాలు గుర్తించబడే వరకు ఈ ఆట కొనసాగింది
- చివరికి ఆమె విద్యార్థుల సహాయంతో జీవుల, నిర్జీవుల లక్షణాలను పేర్కొనింది.

పరిస్థితి 9: సరోజ 4 వ తరగతి విద్యార్థుల పఠనం నైపుణ్యాలను అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రయత్నించారు.

దీనికోసం అతను విద్యార్థులను 6-8 గ్రూపులుగా విభజించాడు. ప్రతి విద్యార్థులు ఇచ్చిన రేఖాచిత్రంలో చూపిన విధంగా సమూహం సగం సర్కిల్లో గీయమని అడిగారు

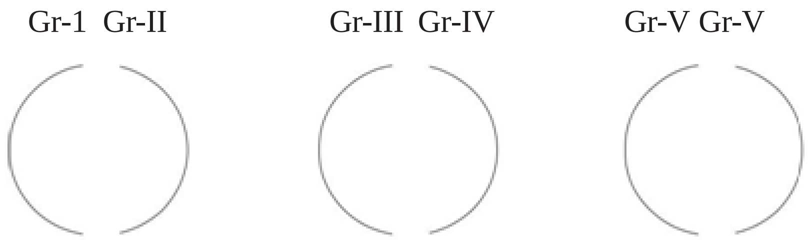

కూర్చొనే ఏర్పాట్లు

- ప్రతి జత సమూహాలకు భారతదేశంలోని కొన్ని ప్రదేశాల పేర్లను కలిగి ఉన్న అట్లాస్ మరియు కొన్ని ఫ్లాప్ కార్డులను అతను సరఫరా చేశాడు.
- అతను క్రింది సూచనలను ఇచ్చాడు:
- ప్రతిజంట యొక్క ఒక సమూహం వ్యతిరేక సమూహం ఫ్లాప్ కార్డులు ఒకటి చూపిస్తుంది, వ్యతిరేక సమూహం పరిమిత సమయంలో అట్లాస్‌లో స్థానాన్ని గుర్తించడం ఉంటుంది.
- మళ్ళీ ప్రతిజంట యొక్క 2 సమూహాలు ఒక ఫ్లాష్ కార్డు చూపిస్తుంది, ఇతర బృందం అట్లాస్‌లో స్థానం గుర్తించడం కనిపిస్తుంది. ఆట ఈ విధంగా కొనసాగుతుంది.
- అతను ప్రతి సరైన అంశానికి ఒక పాయింట్ ఇచ్చాడు, ప్రతి సమూహం యొక్క మొత్తం పాయింట్లు లెక్కించబడ్డాయి. గెలిచిన సమూహం అభినందించబడింది.

ఇప్పుడు రెండు సందర్భాలలో ప్రతిబింబిస్తాయి, కింది సూచించే చేయండి

కృత్యం - 7

i) ఏదైనా తరగతి యొక్క గణితశాస్త్ర భావనను మీరు ఎలా నేర్చుకుంటారో వివరించండి. ఫీడ్ బ్యాక్, అభివృద్ధి కోసం అధ్యయనం కేంద్రంలో మీ శిక్షకుడు / సహచరులతో చర్చించండి.

ii) ఉపాధ్యాయుల పాత్ర ప్లే వే పద్ధతిలో ఉపయోగించుకోండి..

దిగువ ఇవ్వబడిన జాబితాతో మీ జాబితాను సరిపోల్చండి:

ఆట రీతిలో ఉపాధ్యాయుల పాత్ర:

- విద్యార్థులు సూచించిన ఆటలను ప్రారంభించడానికి లేదా విద్యార్థుల ప్రమేయంతో కొత్త ఆటలను అభివృద్ధి చేయడంలో విద్యార్థులకు సహాయం చెయ్యండి.

- విద్య నేర్చుకోవడం, ఆనందాన్ని అనుభవిస్తుందని పిల్లలు భావించేలా ఒక అభ్యాస పర్యావరణాన్ని సృష్టించండి.
- అభ్యాస కార్యకలాపాలను రూపొందించిన తర్వాత సంబంధిత బోధనా సామగ్రిని తయారు చేయండి.
- అభ్యాస కార్యకలాపాలను సాధారణ భావన నుండి సంక్లిష్టంగా అమర్చండి.
- అభ్యాస ప్రక్రియ సమయంలో విద్యార్థులకు గైడ్, సూపర్వైజర్ మరియు నాయకుడిగా ఉండండి.
- ఆటని చర్యల ద్వారా విద్యార్థులను పరీక్షించండి. మూల్యాంకనను నిర్లక్ష్యం చేయరాదు.

మాంటిస్సోరి, కిండగార్డెన్ బోధన పద్ధతులు ప్లే వే విధానం ఆధారంగా అభివృద్ధి చేయబడ్డాయి. అయితే క్రింద పేర్కొన్న కొన్ని పరిమితులు కూడా ఉన్నాయి.

ఆట విధానం యొక్క పరిమితులు:

- ఈపద్ధతిపూర్వ-ప్రాథమిక, ప్రాథమిక స్థాయి విద్యార్థులకు మరింత అనుకూలమైనదిగా పరిగణించబడుతుంది,
- అన్ని విషయాల, భావనలను ఈ పద్ధతి ద్వారా ప్రవేశ పెట్టలేము.
- ప్లే వే పద్ధతి ద్వారా నేర్చుకోవడమే కాకుండా కొన్ని ఆటలలో కొంత మంది పిల్లలను ఆటలను ఆడటానికి మరింత ప్రాముఖ్యత ఇవ్వవచ్చు.

మీ పురోగతిని తనిఖీ చేయడానికి క్రింది వాటికి జవాబు ఇవ్వండి:

---

4. స్వీయ-క్రమశిక్షణను పెంచడంలో ఆట పద్ధతి ఏ సూత్రం సహాయపడుతుంది?

5. స్కూలు విద్య ప్రారంభ దశకు ఆట పద్ధతి ఎందుకు సరిపోతుందో తెలుపుము.

3.4.2 ప్రకల్పన విధానం

మీరు ఎప్పుడైనా మీ పాఠశాలలో ఏ ప్రాజెక్ట్ పనులను చేసారా? ఎలా మీరు చేసారు? ఉపాధ్యాయుడిగా మీరు మీ విద్యార్థులకు ప్రాజెక్ట్ పనులను కేటాయించారా? విద్యార్థులు ఎలా చేస్తారు?

మీకు ఒక ప్రాజెక్ట్ ఏమిటో తెలుసా?

జాన్ అల్ఫోర్డ్ స్టీవెన్సన్ చెప్పిన ప్రకారం, ఒక సహజసిద్ధమైన స్థిరనివాసంతో పూర్తి చేసిన ఒక ప్రాజెక్ట్ ఒక సమస్య. బాల్లార్డ్ నిర్వచించిన ప్రకారం, ఒక ప్రాజెక్ట్ నిజ జీవితంలో ఒక బిట్, పాఠశాలలో దిగుమతి అయ్యింది, అయితే డాక్టర్ విలియం హెడ్ కిల్పాట్రిక్ ఖచ్చితమైనది, ఒక ప్రాజెక్ట్ ఒక సామాజిక వాతావరణంలో సంపూర్ణమైన ఉద్దేశపూర్వక కార్యకలాపం. ఇంకో మాటలో చెప్పగలను:

నోట్స్

ఒక ప్రాజెక్ట్ అనేది వ్యక్తిగతంగా లేదా చిన్న సమూహాల్లో పనిచేసే విద్యార్థులు వాస్తవ-జీవితం సమస్యను విశ్లేషించడం, అభివృద్ధి చేయడం లేదా ముందుగానే ఉన్న విషయాలను అధిరోహించిన సమయంలో స్వతంత్రంగా పనిచేయడం, స్పష్టంగా నిర్వచించిన విధుల విభజనతో పనిచేసే పద్ధతి.

ఈ నిర్వచనాల నుండి మీరు గమనించవచ్చు

- ప్రాజెక్ట్ ఒక పని లేదా కార్యాచరణ.
- దీనికి కొంత ప్రయోజనం ఉంది.
- ఇది సామాజిక, సహజ పరిస్థితిలో నిర్వహించబడుతుంది.

ప్రకల్పన విధానం యొక్క లక్షణాలు:

ప్రకల్పన పద్ధతి క్రింది లక్షణాలను కలిగి ఉంటుంది:

సమస్యాత్మక: ప్రతిప్రకల్పన విద్యార్థి (లు) గ్రహించిన కనీసం ఒక సమస్యను పరిష్కరించడానికి ఉద్దేశించబడింది. సమస్య గురించి తెలుసుకోవడం అనేది ప్రకల్పన యొక్క ముఖ్యమైన పని.

లక్ష్యం: ప్రకల్పన పద్ధతి విజయం అనేది విద్యార్థులు దాని లక్ష్యాలను అర్థం చేసుకోవడంలో ఉంటుంది. విద్యార్థులు ప్రాజెక్టు అనుసరించే లక్ష్యాలు వారి నిజ జీవిత పరిస్థితితో సంబంధం కలిగి ఉంటాయి, వారి ప్రతిష్టాత్మకమైన కోరికలను నెరవేరుస్తాయి.

కార్యాచరణ: లక్ష్యాలను నిర్వచించిన తరువాత, ఒక అభ్యాస పర్యావరణాన్ని సృష్టించడం మీ బాధ్యత. విద్యార్థులు స్వీయ ప్రణాళిక, గుంపు చర్చ, సమూహ కార్యకలాపాలు ద్వారా అభ్యాసన ప్రారంభిస్తారు.

వాస్తవికత: సమర్థవంతమైన అభ్యాసన కోసం నిజ జీవిత కార్యకలాపాలను సృష్టించడం అవసరం.

లిబర్టీ: ప్రకల్పన పద్ధతిలో, అభ్యాసన సహజంగా జరుగుతుంది. కాబట్టి, విద్యార్థులు స్వేచ్ఛగా కార్యకలాపాలు నిర్వహిస్తారు.

యుటిలిటీ: నేర్చుకున్న జ్ఞానంవారి ప్రస్తుత జీవితంలో విద్యార్థుల తక్షణ అవసరాలను తీర్చాలి. ప్రస్తుత విధానాలకు ప్రకల్పన పద్ధతి ఉపయోగకరంగా ఉండటం అవసరం.

ఇంటిగ్రేషన్: ఒక ప్రకల్పన నిజ జీవిత సమస్యలపై ఆధారపడినందున, ప్రాజెక్ట్ను అమలు చేయడానికి, నిజమైన అనుభవానికి మాత్రమే పరిజ్ఞానాన్ని కలిగి ఉంటాయి. ప్రకల్పన విజయవంతంగా పూర్తిచేయడానికి అనేక విషయాలపై పరిజ్ఞానాన్ని కలగాలి. తరగతిలో నేర్చుకున్న అంశాల ఇంటిగ్రేషన్ ఒక ప్రకల్పన పనిలో ప్రాథమిక అవసరం అవుతాయి.

ప్రజాస్వామ్య విలువలు: ఒక ప్రాజెక్ట్ నిర్వహించినప్పుడు, ఒక సమూహంలో పనిచేసే విద్యార్థులు ఒకరితో ఒకరు సహకరించాల్సిన అవసరం ఉంది, ఒకరినొకరు గౌరవిస్తారు, ఇతరుల అభిప్రాయాన్ని

గౌరవిస్తారు, భాగస్వామ్యం బాధ్యత. అలాంటి లక్షణాల యొక్క అవగాహన ప్రజాస్వామ్య విలువలను అభివృద్ధికి దారి తీస్తుంది. కిల్పాట్రిక్ ప్రకారం, ఇది ప్రజాస్వామ్యంలో ఉత్తమ పద్ధతి.

ఇప్పుడు కింది పరిస్థితిని చదవండి.

పరిస్థితి 10: విద్యార్థులు, సంతోష్, వారి ఉపాధ్యాయుడు, వివిధ రకాల రంగుల బోధనా సామగ్రిని (TLMs) అభివృద్ధి చేయడం, ఉపయోగించడంలో ఆనందంగా ఉన్నారు. కొన్నినెలలు తర్వాత వారు సామగ్రిని నిల్వ ఉంచడానికి , TLM లను ఎంచుకోవడంలో రుగ్మతని భావించారు, TLM లను తయారు చేసే వారి కార్యకలాపాలను కూడా తగ్గించారు. అప్పుడు వారు ఏదో చేయాలని నిర్ణయించుకున్నారు, తరగతిలో ఒక TLM మూలలో ఇన్స్టాల్ చేయాలనీ ప్రణాళిక, ఈ విద్యార్థులకు టి.ఎమ్.ఎమ్.ఎం.లను ప్రతి తరగతిలోని TLM తరగతి గది మూలల్లో ఉంచారు. విద్యార్థులు తయారీ, సేకరణ, TLM ఉపయోగం యొక్క ప్రక్రియలను గమనించారు. ఈ సంకర్షణ వలన వారు సంతోషంగా ఉన్నారు, వారి పాఠశాలలో ఒక TLM తరగతి మూలలో అవసరం ఉందని భావించారు. తిరిగి వచ్చిన తరువాత, సాన్తోస్ విద్యార్థులతో కూర్చున్నాడు, తరగతిలో ఒక TLM మూలలోని ఎలా సృష్టించాలో చర్చించాను. ఈ చర్చలో, ఈక్రింది ప్రశ్నలను లేవనెత్తారు:

- TLM మూలాన్ని సృష్టించేందుకు తరగతిగదిలో ఏ స్థలం అనుకూలంగా ఉంటుంది?
- వేర్వేరు విషయాల కోసం ఏవిధమైన TLM లు తయారు చేయబడతాయి?
- ఏరకం TLM లనుసేకరించవచ్చు?
- తయారీకి అవసరమైన పదార్థాలు ఏమిటి?
- ఇటువంటి తయారీకి అవసరమైన బడ్జెట్ ఏమిటి?
- ఈ ప్రయోజనం కోసం నిధుల వనరు ఏమిటి?
- ప్రాజెక్టు సమయం ఎంత?

సుదీర్ఘ చర్చ తర్వాత, వారు వారి సంతృప్తి కోసం ఒక ప్రణాళికను అభివృద్ధి చేశారు. అప్పుడు, వారు తమను వేర్వేరు సమూహాలలోకి విభజించారు, ప్రతివర్గానికి వేర్వేరు పని అప్పగించబడింది, వివిధ పదార్థాలు సరఫరా చేయబడ్డాయి. విద్యార్థులు పని ప్రారంభించారు.

ఫ్లాష్ కార్డులు, సంఖ్య కార్డులు, వేర్వేరు అంతర్గత అవయవాలు, వేర్వేరు విత్తనాలు, వివిధ రకాలైన మట్టి మొదలైన వాటి వంటి TLM యొక్క వివిధ రకాలైన తయారీ, సేకరణ తరువాత వారు ఈ పదార్థాన్ని ఒక క్రమంలో ఉంచారు. గది సులభంగా యాక్సెస్ చేయబడింది. చివరికి సంతోష్ మరియు విద్యార్థులు కింది ప్రశ్నల ఆధారంగా వారి పనిని విశ్లేషించడానికి కూర్చున్నారు:

- వేర్వేరు విషయాల యొక్క వివిధ అంశాలను బోధించడానికి TLM లు సముచితమా?

- అవి ఉపయోగపడేవా, మన్నిక గలవా?
- వేర్వేరు విషయాలను బోధించడానికి, టీచింగ్ కోసంఒకే TLM ఉపయోగించబడుతుందా
- వీటిని విద్యార్థులు సులభంగా నిర్వహించగలరా?

అప్పుడు విద్యార్థులు ప్రాజెక్టుపై ఒక నివేదికను సిద్ధం చేశారు, ఎలా పరిగణనలోకి తీసుకున్నారు వారు ప్రణాళిక, చర్చ జరిగింది, విధులు కేటాయించిన, అంచనా ప్రాజెక్ట్. భిన్నమైన బోధన కోసం ప్రతి TLM వాడకాన్ని కూడా వారు వ్రాశారు

భవిష్యత్ సూచన కోసం విషయాలు.

పైన చెప్పిన ఉదాహరణ నుండి, మీరు ఒక ప్రాజెక్ట్ను నిర్వహించవలసిన చర్యలను తీసుకోవచ్చు.

దశలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి

1. పరిస్థితి కల్పించడం
2. సమస్యను ఎంచుకోవడం
3. ప్రాజెక్ట్ ప్రణాళిక
4. అమలు పరచడం
5. మూల్యాంకనం

ప్రాజెక్ట్ యొక్క కొన్ని ఉదాహరణలు:

- వివిధ ప్రభుత్వసంస్థలను సందర్శించడం ద్వారా విద్యార్థులు ఈ సంస్థల వివిధ కార్యక్రమాలపై నివేదికను సిద్ధం చేయవచ్చు అంటే పోస్ట్ ఆఫీస్, హాస్పిటల్, బ్యాంక్. పోలీస్ స్టేషన్ మొదలైనవి
- వారి ప్రాంతంలోని ప్రజల వృత్తులపై వారు నివేదికను సిద్ధం చేయవచ్చు.
- వారి ప్రాంతంలోని ప్రజల ఆహార అలవాట్లపై వారు నివేదికను సిద్ధం చేయవచ్చు.

కృత్యం - 8

ఒక ప్రాజెక్ట్‌ను ఎంచుకొని దానిని వివరించి పిల్లలు ఏవిధంగా దానిని కార్యాచరణ చేయుదురో తెలుపుము.

ప్రకల్పన విధానం యొక్క ప్రయోజనాలు

- ప్రకల్పన పద్ధతి క్రియాశీల అభ్యాస సూత్రాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది. విద్యార్థి తన జీవితంలో తనజ్ఞానం, అవగాహన ,నైపుణ్యాలను మెరుగుపర్చడంలో సహాయపడుతుంది, అంతిమంగా సంపూర్ణ వ్యక్తిత్వాన్ని అభివృద్ధి చేయడంలో సహాయపడుతుంది.

నోట్స్

- ఒక ప్రాజెక్ట్ యొక్క అన్ని కార్యక్రమాలూ నిజ జీవిత అనుభవాలకు సంబంధించినవి కాబట్టి, అలాంటి కార్యకలాపాలు ప్రతి విద్యార్థికి అర్థం అయ్యేలా అందువలన, అర్థవంతమైన అభ్యాసం ఎల్లప్పుడూ ప్రాజెక్ట్ పద్ధతితో సంబంధం కలిగి ఉంటుంది.
- విద్యార్థి ఒక ప్రాజెక్ట్ను నిర్వహించడంలో పూర్తి స్వేచ్ఛను పొందుతాడు. ఈ చర్యలకు స్వీయ-విశ్వాసాన్ని అభివృద్ధి చేస్తుంది, విద్యార్థుల బాధ్యతలను ప్రోత్సహిస్తుంది అందువలన, ప్రాజెక్ట్ పద్ధతి అతని / ఆమె తయారీలో విద్యార్థికి భవిష్యత్ జీవితం కోసం భవిష్యత్తులో సహాయపడుతుంది.
- విద్యార్థి సహకారం వంటి పలు సామాజిక లక్షణాలను చొప్పించే పరిధిని పొందుతాడు, జట్టుపని, గుంపు సంబంధం, ప్రాజెక్ట్ పని ద్వారా నేర్చుకోవచ్చును
- ప్రాజెక్ట్ కార్యకలాపాలకు ఆసక్తి, ప్రేరణ సహజంగా సృష్టించబడుతుంది, విద్యార్థులు అభ్యాసన కోసం బాహ్యప్రేరణ లేదా శక్తి అవసరం లేదు.
- ప్రాజెక్టు పూర్తి చేయడం అనేది వ్యక్తుల సాఫల్యతను ఇస్తుంది. మలుపు మరింత అభ్యాసం కోసం విద్యార్థి ప్రోత్సహిస్తుంది.

6. ప్రాజెక్ట్ పద్ధతి యొక్క ఏవైన మూడు పరిమితులు వ్రాయండి.

3.4.3 సమస్య పరిష్కారం విధానం

రోజువారీ జీవితంలో అనేక మంది సమస్యలను ఎదుర్కొంటారు, పరిష్కరించుకుంటారు. పరిస్థితి సమస్యాత్మకమైనదని మీరు ఎప్పుడు భావిస్తారు? మీరు అలాంటి సమస్యలను ఎలా పరిష్కరించాలి?

కృత్యం - 9

మీరు ఇటీవలే ఎదుర్కొన్న కొన్ని వ్రాయండి. అందులో ఒక సమస్యను ఏ విధముగా పరిష్కరించుకుంటారో ఒక పద్ధతి ప్రకారం తెలపండి.

క్రింద ఇచ్చిన సాధారణ సమస్య నుండి ప్రారంభిద్దాం:

మీరు బస్సులో ప్రయాణించేది సమయానికి మీ పాఠశాలను చేరుకోవడానికి అనుకుందాం. మీ పాఠశాల మీ ఇంటి నుండి 30 కిమీ దూరంలో ఉంది. ప్రతిరోజు మీరు అదే బస్సులో పాఠశాలకు వెళతారు. ఒక రోజు, బస్ మీ పాఠశాలకు వెళ్ళే మార్గంలో చెడిపోతుంది. మీరు ఒంటరిగా ఉన్నారు. కానీ మీరు సమయంలో పాఠశాలను చేరుకోవాలి. మీరు ఏమిచేయబోతున్నారు?

ఈ సందర్భంలో సమస్య ఏమిటి? మీరు మీ పాఠశాల చేరుకోవడానికి సమయం ఉంది. మీరు ఒంటరిగా ఉన్నారు,

మీరు పాఠశాల చేరుకోవడం ఎలా ?

నోట్స్

దాన్ని పరిష్కరించడానికి మార్గాలు ఏమిటి?

మీరు చేరుకోవడానికి వేర్వేరు మార్గాలు ఇవ్వవచ్చు

బహుశా (i) మీరు నడవవచ్చు

(ii) మీరు తదుపరి బస్సు కొరకు వేచి ఉండవచ్చు

(iii) మీరు ఒక వ్యక్తిని లిఫ్ట్ ఇవ్వాలని అభ్యర్థించవచ్చు.

(iv) మీరు సమీపంలోని దుకాణం నుండి సైకిల్ అద్దెకు తీసుకోని పాఠశాలకు వెళ్లవచ్చు.

మరియు అందువలన ఈ మార్గాల్లో మీరు ఎవరిని ఎంచుకోవాలి?

ప్రతి యొక్క సామర్థ్యాలను విశ్లేషించిన తరువాత ప్రత్యామ్నాయ పరిష్కారాలు, మీరు ఎంచుకోవాలి

మొదట్లో మేము లేవనెత్తిన ప్రశ్నకు సమాధాన మివ్వడానికి ప్రయత్నిద్దాం. సమస్యాత్మక పరిస్థితిలో ఉన్నట్లు భావిస్తున్నారా? సమాధానం ఇలా ఉంటుంది. మీరు ఉన్నారు. సమస్యాత్మక పరిస్థితి, ఏమి చేయాలో మీకు తెలుసా? కానీ ఎలా చేయాలో తెలియదా? మరో మాటలో చెప్పాలంటే, లక్ష్యాన్ని సాధించడానికి లేదా లక్ష్యాలను గురించి మేము స్పష్టంగా చెప్పగలం, కానీ మేము కాదు. అదిసాధించడానికి మార్గం గురించి ఖచ్చితంగా. అభ్యాసన సందర్భంలో, అందువలన, సమస్య పరిష్కారం పద్ధతి ఒక లెర్నింగ్ సాధించడానికి సరైన మార్గం కోసం శోధించడం గురించి ఉంది.

పిల్లలు రోజువారీ జీవితంలో తమ రోజులోనే ఎదుర్కొనే అనేక సమస్యలను కూడా పరిష్కరించారు

మీరు చేసే విధంగా. వారు సమస్యలను పరిష్కరించడం ద్వారా నేర్చుకోవచ్చు.

తరగతి గది పరిస్థితి నుండి మాకు ఒక ఉదాహరణ ద్వారా వెళ్దాము.

పరిస్థితి 11: 6 వ తరగతిలో సౌమ్య మొక్క యొక్క వివిధ భాగాలు బోధిస్తున్నారు. మొదటగా తరగతి మొత్తం సమూహాన్ని చిన్న సమూహంగా విభజించాడు, ప్రతి సమూహానికి అల్లం ముక్కను ఇచ్చి తరగతిలోని విద్యార్థుల అందరికి పరిష్కరించడానికి ఒక ప్రశ్న అడిగారు.

Q – మొక్కలోని ఏ భాగం అల్లం?

అల్లం ఒక మొక్క యొక్క భాగం, అది ఏ భాగమో వారు తెలుసుకొవాలనే ప్రశ్నను విద్యార్థులు అర్థం చేసుకున్నారు. అల్లం గురించి తమ మనసులో కొన్ని ఈ విధమైన ఉపాయాలు తట్టాయి.

- దాని రంగు గోధుమ,
- ఇది నేల కింద పెరుగుతుంది.
- దీనిని మనం ఆహారంగా తీసుకుంటాము.
- అల్లం పండ్ల నుండి కొత్త అల్లం మొక్కలు పెరుగుతాయి.

విద్యార్థులు ఈ సమాచారాన్ని వివిధ వనరుల నుండి సేకరించారు. (పుస్తకాలు, ఇతరులకు ప్రశ్న అడగడం ద్వారా) కూడా. ఈ సమాచారం నుండి వారు ముందస్తుగా ఏం తెలుసుకోవచ్చంటే

అల్లం అనేది

- ఒక వేరు
- ఒక ఫలం
- ఒక కాండం

అప్పుడు వేరు, ఫలం, కాండం యొక్క లక్షణాల గురించి సమాచారాన్ని సేకరించారు. అల్లంతో పోల్చి, అల్లం కాండం యొక్క లక్షణాలను కలిగి ఉంది. (నోడ్స్ మరియు ఇంటర్నోడులు ఉండటం, దాని నోడ్స్ మొదలైన వాటి నుండి ఆకులు పెరుగుతాయి). అందువల్ల విద్యార్థులు అల్లం మొక్క యొక్క కాండం అనేది అది నేల క్రింద పెరుగుతుంది అని విద్యార్థులు ముగించారు. వారు నెల లోపల పెరిగే కాండలు ఉల్లిపాయలు, బంగాళా దుంపలు వంటి వాటిని ఉదాహరణలుగా ఇవ్వగలిగారు.

సమస్య పరిష్కారం విధానం:

పై పరిస్థితి నుండి మీరు సమస్య పరిష్కారం పద్ధతి యొక్క దశలను కొన్ని ఆలోచనలు కలిగి ఉండవచ్చు. అయినప్పటికీ, సమస్య పరిష్కారం యొక్క అనేక నమూనాలు ఉన్నాయి. సాధారణ సమస్య పరిష్కారం కోసం ఇటువంటి నమూనా Bransford (Bransford Stein, 1984) యొక్క IDEAL మోడల్, ఇది:

1) సమస్యగుర్తించండి
2) దాని గురించి ఆలోచిస్తూ, సంబంధిత సమాచారంను క్రమబద్ధీకరించడం ద్వారా సమస్యను నిర్వచించండి
3) ప్రత్యామ్నాయాలు, కలవరపరిచే, మరియు వివిధ కోణాలను పరిశీలించడం ద్వారా పరిష్కారాలను అన్వేషించండి
4) వ్యూహాలపై చర్య
5) మీ సూచించే ప్రభావాలను తిరిగి విశ్లేషించండం

ఈ రకమైన మోడల్స్ ఎక్కువగా సంస్కరణ (ఏ విషయాలపై ఆధారపడకుండా) సమస్య పరిష్కార నైపుణ్యాలను అభ్యాసన ద్వారా, ఈ నైపుణ్యాలను ఏ పరిస్థితులకు (ఏదైనా భావన నేర్చుకోవడం) బదిలీ చేయవచ్చనే భావన ఆధారంగా అభివృద్ధి చేయబడింది. ఈ ఊహ విద్యార్థి యొక్క గత అనుభవాలను లెక్కలోకి తీసుకోదు. కానీ సమస్యల పరిష్కారానికి సంబంధించిన 1980 పరిశోధనల నుండి మరింత సందర్భానుసారం ఆధారపడింది. అంటే కంటెంట్ అధ్యయనం చేసేటప్పుడు ఒక

విద్యార్థి ఎదుర్కొంటున్న సమస్య అంటే సందర్భం లేదా పరిస్థితికి ఎల్లప్పుడూ ప్రత్యేకంగా ఉంటుంది. అందువల్ల, ఆ సమస్యకు పరిష్కారం ఆ సందర్భంలో లేదా పరిస్థితిలో ఉండాలి. సమస్య యొక్క స్వభావం మరొక సందర్భంలో ఎదుర్కొన్న మరో సమస్య నుండి భిన్నంగా ఉండవచ్చు. 1983లో, మేయర్ సమస్య పరిష్కారాన్ని బహుళ దశల ప్రక్రియగా నిర్వచించారు, ఇక్కడ సమస్య పరిష్కారంగత అనుభవాలను, చేతిలో ఉన్న సమస్యల మధ్య సంబంధాలను కనుగొని, తరువాత పరిష్కారంపై చర్య తీసుకోవాలి.

సమస్య పరిష్కార ప్రక్రియ యొక్క తరచూ ఉపయోగించిన మోడల్ క్రింద ఉన్న చిత్రంలో చూపబడింది:

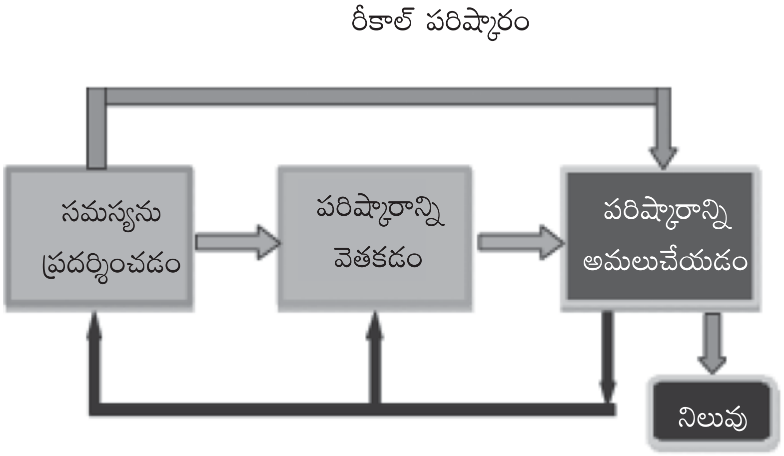

పటం 3.3 : సమస్య పరిష్కార ప్రక్రియ యొక్క నమూనా (మూలం: గక్, 1986)

ఈ మోడల్ సమస్య పరిష్కారంలో మూడు అభిజ్ఞాత్మక కార్యకలాపాల ప్రాథమిక క్రమాన్ని గుర్తిస్తుంది:

- సమస్యకు ప్రాతినిధ్యం వహించేవి (i) తగిన సందర్భోచిత జ్ఞానం (మునుపటి జ్ఞానం), (ii) లక్ష్యం, సమస్యకు సంబంధించిన ప్రారంభ పరిస్థితులను గుర్తించడం (పరిచయం).
- పరిష్కార శోధన లక్ష్యం (ప్రత్యామ్నాయ పరిష్కారాలు / పరికల్పన) ను మెరుగుపరుస్తుంది, లక్ష్యం చేరుకోవడానికి చర్యను అభివృద్ధి చేస్తుంది.
- పరిష్కారాన్ని అమలుచేయడం (i) చర్య యొక్క ప్రణాళికను అమలు చేయడం, (ii) ఫలితాలను విశ్లేషించడం.

ఒక తరగతిలో ఉపాధ్యాయుడుగా, సమస్య పరిష్కార విధానాన్ని అనుసరించినప్పుడు, మీరు క్రింది దశలను పరిశీలించాలని సలహా ఇస్తారు:

- సమస్యలు ఎదురు చూడడం లేదా గుర్తించండి.

సమస్య యొక్క స్పష్టమైన అవగాహన, దాని కారణాల వద్దకు రావడానికి విభిన్న మూలాల నుండి సమాచారాన్ని ఉపయోగించండి.

- ప్రత్యామ్నాయ పరిష్కారాలను రూపొందించండి.
- ప్రత్యామ్నాయాల యొక్కబలాలు, బలహీనతలను అంచనా వేయండి, ఇందులో సంభావ్య ప్రమాదములు, ప్రయోజనాలు, చిన్న- , దీర్ఘ- కాలపరిణామాలుఉన్నాయి.
- లక్ష్యాన్ని, సందర్భాన్ని, అందుబాటులో ఉన్నవనరులకు అత్యంతతగిన ప్రత్యామ్నాయాన్ని ఎంచుకోండి.

పరిష్కారం లేదా నిర్ణయం యొక్క ప్రభావాన్ని అంచనా వేయడానికి ప్రమాణాలు రూపొందించండి.

కృత్యం - 10

మీరు బోధిస్తున్న విషయం నుండి ఏ అంశాన్నైనా ఎంచుకొని, సమస్య పరిష్కార పద్ధతి ప్రణాళికను అభివృద్ధి చేయండి.

సమస్య పరిష్కార పద్ధతి ప్రతిబింబ ఆలోచనాతార్కికం, కొన్ని సామర్థ్యాలు, నైపుణ్యాలు, వైఖరి సాధించిన ఫలితాల ఫలితంగా ఉంటుంది. మీరు అటువంటి పరిస్థితులను అందించాలి, ఒక సమస్య ఉద్భవించిన కార్యకలాపాలు. ఇది సమస్యను ఎదుర్కొంటున్న నోట్స్ యొక్క ఖచ్చితమైన పద్ధతి, దాని పరిష్కారాన్ని ప్రేరేపించే, చివరికి సంభావ్యతను పరీక్షిస్తుంది.

నిగమన విధానం ద్వారా సాధారణీకరణ చేయును. ఈపద్ధతిలో ప్రతిబింబ ఆలోచన, తర్కాన్ని సాధారణంగా చిన్న తరగతులకు ఉపయోగిస్తారు.

3.4.4 కనుగొను విధానం

ఈ పద్ధతిని 'హ్యూరిస్టిక్ మెథడ్' అని పిలుస్తారు. హ్యూరిస్టిక్ అనే పదం గ్రీకు పదం 'హీగ్రిస్కో' నుంచి వచ్చింది. దీని అర్థం 'తెలుసుకోవడానికి'. దీనిని 'ఎంక్వైరీమెథడ్' అని కూడా పిలుస్తారు.

విజ్ఞానశాస్త్రాన్ని బోధించడానికి ఈ పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టిన ప్రొఫెసర్ హెన్రీ ఎడ్వర్డ్ ఆర్మ్ స్ట్రాంగ్ ప్రకారం, అన్వేషణా పద్ధతి అనేది సాధన యొక్క ఒక పద్ధతి, ఇది సాధకుడు యొక్క వైఖరిలో వీలైనంత వరకూ పిల్లలు ఉంటారు. ఇది పిల్లలు తమను తాము కనుగొనే పద్ధతి. మీ విద్యార్థులను ఒక సమస్యకు పరిష్కారాలను కనుగొని, వాటిని చెప్పటానికి లేదా ప్రసంగించటానికి బదులు వాటిని కలిగి ఉండాలి. విద్యార్థులకు సమస్యలు ఇవ్వబడ్డాయి. విద్యార్థులు పరిశీలనల ప్రకారం పరిశీలనలను, ప్రయోగాలను నిర్వహించాలని భావిస్తున్నారు. విద్యార్థులచే తీర్మానాలు డ్రా చేయబడుతున్నాయి, అందువల్ల వారు వారి సొంత పరిశీలన, ప్రయోగాల నుండి నైపుణ్యాన్ని పరిచయం చేస్తారు.

డిస్కవరీ విధానం యొక్క దశలు క్రింది విధంగా ఉన్నాయి;

1. సమస్యను గుర్తించడం
2. ప్రయోగాలు, పరిశీలన
3. సమస్య పరిష్కారం
4. మూల్యాంకనం

ఈ పద్ధతిని అనుసరిస్తూ తరగతిలో అభ్యాసాలు యొక్క ఒక ఉదాహరణను గమనిద్దాం:

పరిస్థితి 12: కుమారి మినాక్షి 4వ తరగతిలో లోఎన్విరాన్మెంట్ స్టడీస్‌లో 'పదార్థం స్థితి మార్పు' బోధించడానికి ఉంది. పాఠం యొక్క ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే: వేడి చేసినప్పుడు గట్టి పదార్థములు ద్రవరూపంలోనికి మరల ద్రవాలు వాయు స్థితికి మారతాయి.

ఆమె క్రింది విధంగా కొనసాగించింది:

- **పాఠం కోసం సన్నాహాలు:** ఆమెలాక్, కొవ్వొత్తి, చక్కెర, రాతి ఉప్పు, అల్యూమినియం ప్లేట్, నీరు, కిరోసిన్, పెట్రోల్, సుగంధ చెక్కలు, కర్పూరం, కలప, వెన్న ముక్కలను సేకరించింది. పైన పేర్కొన్న వాటిలో ఏదో ఒక దానిని ఎంచుకోవడానికి ఆమె ప్రతి విద్యార్థిని అడిగారు, విషయం, దాని ప్రస్తుత స్థితిని గమనించారు
- **సమస్య గుర్తించడం:** ఆమె ఎంచుకున్న ప్రశ్న లేదో ఆమె ప్రశ్నించింది

నోట్స్: విషయం దాని ప్రస్తుత స్థితిని ఇతర స్థితులకు మార్చదు.

- **విద్యార్థుల కార్యాచరణ:** (ప్రయోగాలు, పరిశీలన) – అవసరమైన పరికరాల సహాయంతో ఎంచుకున్న పదార్థాన్ని వేడి చేయడానికి పట్టికలో కొవ్వొత్తి వెలిగించి. ప్రతి విద్యార్థి, వేడి, మార్పులు గమనించారు, ఫలితాలు సూచించారు. ఉదాహరణకి,
  - కొవ్వొత్తి మంటలో రిమా వేడి లాక్ మరియు ఘన లాక్ద్ వ స్థితికి మారినట్లు, కొవ్వొత్తి జ్వాల నుండి ఉపసంహరించినప్పుడు ద్రవ లాక్ మళ్లీ ఘనంగా మారింది.
  - మిస్టర్ సంతోష్ ఒక అల్యూమినియం ప్లేట్ మీద కొన్ని చుక్కల నీటిని ఉంచాడు, ప్లేట్ మీద ఉన్న నీటిని వాయువు స్థితిలో మార్చడం గమనించడానికి కొవ్వొత్తి వేడి చేయబడింది.
  - శ్రీమతి రామ లైటింగ్‌తో ధూపం స్టిక్ అది నేరుగా వాయువు స్థితికి మారుతుంది గమనించారు.
- తీర్మానాలు తీయడం (సమస్య పరిష్కారం): Ms. మినాక్షి, వారి ప్రతిష్ఠాత్మక ఫలితాలను చదివి వినిపించమని ప్రతి విద్యార్థిని అడిగారు, వేర్వేరు విషయాల్లో మార్పు జరిగినప్పుడు, నల్లబోర్డులో / డ్రాయింగ్ షీట్ మీద ఒక పట్టికను ఆమె చూపించింది, ప్రతి విద్యార్థి పరిశీలనలోలు వ్రాయమనింది.

క్రమ సంఖ్య	పదార్థాల పేర్లు	వేడి చేయక ముందు ఆ పదార్థం స్థితి	వేడి చేసిన తరువాత పదార్థం స్థితి	స్థితి మార్పు

అప్పుడు పట్టికలో ఎంట్రీలను పరిశీలించడం ద్వారా వేర్వేరు రకాల పదార్థాల విషయంలో మార్పుల గురించి ఆమె విద్యార్థులను కోరింది.

పైన పేర్కొన్న పట్టిక నుండి, విద్యార్థులు దాని ఉనికిని మరొకస్థితికి మార్చడానికి పదార్థం అవసరం ఉందని తెలుసుకున్నారు.

- **మూల్యాంకనం:** కుమారి మినాక్షి అప్పుడు చిన్న కాగితంలో వివిధ పదార్థాల పేర్లను వ్రాసాడు. ఆమె చక్కగా కాగితం షీట్లను చుట్టించి పట్టికలో ఉంచింది. ప్రతి విద్యార్థి టేబుల్పై ఉంచిన ఒక కాగితాన్ని ఎంచుకున్నాడు. మరియు గట్టిగా పదార్థం యొక్క పేరును చదివి వినిపించినప్పుడు, పదార్థం యొక్క స్థిరమైన స్థితి, దాని మార్చబడిన స్థితిని చెప్పండి.

పైన పరిస్థితి నుండి, డిస్కవరీ (హ్యూరిస్టిక్) పద్ధతి.

డిస్కవరీ విధానం యొక్క లక్షణాలు:

- స్పష్టంగా పేర్కొన్న దాని లక్ష్యంతో సమస్య తరగతికి, ప్రతి దానికి కేటాయించబడింది

ఈ పద్ధతి చిన్న తరగతుల పిల్లలకు బాగా ఉపయోగపడింది.

- ప్రతి పిల్లవాడు ఈ సమస్య గురించి వివిధ మూలాల నుండి సమాచారాన్ని పొందేందుకు ప్రయత్నిస్తాడు. అతను / ఆమె సహచరులు, ఉపాధ్యాయులతో సమస్యలను గురించి చర్చించడానికి ఇష్టపడతారు.
- విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయుల నుండి మార్గదర్శకత్వం పొందవచ్చు.
- విద్యార్థులు అవసరమని భావించినప్పుడు సహాయం అందించబడుతుంది. అయినప్పటికీ, ఉపాధ్యాయులందరినీ ప్రేరక పద్ధతి ద్వారా పొందటానికి ప్రయత్నించాలి.
- సాధ్యమైనంత ఎక్కువ ప్రశ్నలు చైల్డ్ యొక్క సొంత పరిశీలన నుండి బయటపడటానికి అనుమతించబడాలి, కొన్నిసార్లు ఉపాధ్యాయులు ప్రత్యేక సమస్య గురించి మరింత తెలుసుకోవటానికి విద్యార్థులను ప్రోత్సహించే ప్రశ్నలు కూడా ఉంచాలి.

ఈ విధంగా, పరిశీలన, ప్రయోగాత్మక, తార్కికం మొదలైన వాటి శక్తిని విద్యార్థులు అభివృద్ధి చేస్తారు. డేటాను ఎలా సేకరిస్తారో, డేటాను వివరించడం, తాత్కాలిక పరిష్కారాన్ని రూపొందించడం, కావలసిన ముగింపులు ఎలా చేయాలో వారు తెలుసుకుంటారు. పిల్లలను ఒక కారణం కనుగొనేందుకు ఎక్కడ ఈ పద్ధతి అన్వయించవచ్చు.

7 డిస్కవరీ పద్ధతి యొక్క ఏ నాలుగు ప్రయోజనాలు వ్రాయండి.

అయితే మీరు డిస్కవరీ పద్ధతిని ఉపయోగించి తరగతిలో కొన్ని సమస్యలను ఎదుర్కోవచ్చు:

- బోధన అభ్యాస పరిస్థితిలో విద్యార్థులు అందరు పాల్గొనకపోవచ్చు.
- ఇచ్చిన సమస్యకు సంబంధించిన ప్రశ్నలను చాలా తక్కువగా అడగవచ్చు.
- కొంతకాలం విద్యార్థులు ప్రశ్నించడం నిలిపివేయవచ్చు.
- కొంతకాలం విద్యార్థులకు కొంత రిఫరెన్స్ పదార్థాలు అవసరమవుతాయి.
- కొంతకాలం విద్యార్థులకు కొన్ని ఉపకరణాలు అవసరమవుతాయి.
- కొంతకాలం విద్యార్థులు సమస్యకు సంబంధించిన పరికల్పనలను రూపొందించ లేరు

8. డిస్కవరీ విధానం గురించి కొన్ని ప్రకటనలు క్రింద ఇవ్వబడ్డాయి. True (T) లేదా ఫాల్స్ (F) వంటి ప్రకటనలకు వ్యతిరేకంగా టిక్కు పెట్టండి. మీ ఎంపికకు కారణం ఇవ్వండి.

1. ఆవిష్కరణ పద్ధతి దృష్టిలో పరిశీలన, తార్కిక శక్తి ఇవ్వబడుతుంది.
2. ఈ పద్ధతి చిన్న తరగతుల విద్యార్థులకు అనుకూలంగా ఉంటుంది.
3. ఉపాధ్యాయుడు సహవిద్యార్థిగా వ్యవహరిస్తాడు.
4. హోంవర్క్ అవసరం లేదు.
5. ఈ పద్ధతిలో విద్యార్థులు అధికారికంగా నేర్చుకుంటారు.
6. అభ్యాసన శాశ్వతమవుతుంది.
7. స్వీయ కార్యకలాపాలు, స్వీయ ఆధారపడటం యొక్క అలవాట్లు ప్రోత్సహించబడ్డాయి.

3.5 సారాంశం

- పద్ధతులు బోధన మార్గాలు. పిల్లల ప్రభావవంతమైన అభ్యాసం ఉపాధ్యాయుడు స్వీకరించిన పద్ధతిపై ఆధారపడి ఉంటుంది.
- అభ్యాసన, భోధన పద్దతులు రెండు రకాలుగా ఉంటాయి: సూచన పద్ధతులు, విద్యార్థి స్నేహపూరిత పద్ధతులు.

- బోధనా పద్ధతులు ఎక్కువగా ఉపాధ్యాయుడు దర్శకత్వం వహించబడతాయి, అయితే విద్యార్థుల స్నేహపూరితమైన పద్ధతులు ప్రధానంగా విద్యార్థి ఆధారితంగా ఉంటాయి.
- ఉపన్యాస, ప్రదర్శన, ఆగమన నిగమన పద్దతులు, సూచనా పద్ధతులకు కొన్ని ఉదాహరణలు.
- ఆట మార్గం, ప్రాజెక్ట్, సమస్యా పరిష్కారం, డిస్కవరీ విద్యార్థి స్నేహపూరిత పద్ధతుల ఉదాహరణలు.
- ఉపన్యాస పద్ధతిలో ఉపాధ్యాయుడు వాస్తవాలను, సమాచార భావనల చట్టాలను వివరిస్తాడు. విద్యార్థులు శ్రద్ధ గల వారైనా, ఉపాధ్యాయుడు చెప్పిన దానిని అర్థం చేసుకున్నారో లేదో హామీ లేదు.
- నిగమన పద్ధతి నిర్దిష్ట నుండి సాధారణ, కాంక్రీట్, వియుక్త వరకు ఉంటుంది, అయితే ఆగమన పద్ధతి సాధారణ నుండి ప్రత్యేకమైన, నైరూప్యత నుండి కాంక్రీటు వరకు కొనసాగుతుంది.
- ప్రదర్శన పద్ధతిలో ఉపాధ్యాయుడు ఒక ప్రయోగాన్ని ప్రదర్శిస్తాడు లేదా తరగతిలోని చార్ట్, మోడల్స్ మొదలైన వాటిని ప్రదర్శిస్తాడు, అతను ఏమి చేయాలో వివరిస్తాడు.
- ఆటలను ఆడటం ద్వారా పిల్లలు అనేక అంశాలను నేర్చుకుంటారు. బోధకుడు శాసనం శాశ్వతంగా మారడంతో పిల్లలు ఆ ఆటలను అనధికారికంగా నేర్చుకోవడమే అటువంటి పద్ధతిలో నిర్వహించాల్సి ఉంటుంది.
- ప్రకల్పన పద్ధతిలో ఉపాధ్యాయుడు ఒక పరిస్థితిని కల్పించి, ఆ పరిస్థితి నుండి ఒక ప్రాజెక్టును ఎంచుకుంటాడు, వారుప్రణాళిక, అమలు, ప్రాజెక్టును అంచనా వేస్తారు, చివరకు వారు ప్రాజెక్టుపై నివేదికను సిద్ధం చేస్తారు.
- సమస్య పరిష్కార పద్ధతిలో ఉపాధ్యాయుడు ఒక ప్రశ్న అడుగుతాడు, ఇది విద్యార్థులకు పరిష్కరించడానికి ఒక సమస్య. వారు సంబంధిత సమాచారాన్ని సేకరించడం, పరి కల్పన సూత్రాలు, పరికల్పనలు, డ్రాయింగ్ ముగింపులను పరీక్షించడం ద్వారా సమస్యను పరిష్కరించారు. ఈ పద్ధతిలో ప్రతిబింబ ఆలోచన, తర్కీకరణ అనేది ఎగువ ప్రాథమిక స్థాయి విద్యార్థులకు ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది.
- ఆవిష్కరణ పద్ధతి విద్యార్థులు శాస్త్రీయ కారణాలను గుర్తించాల్సిన అవసరం ఉంది. టీచర్ విద్యార్థులకు ఒక సమస్యను ఇస్తాడు, విద్యార్థులు కనుగొంటారు. ప్రశ్నల ద్వారా లేదా సూచనల ద్వారా వెళ్ళడం డేటాను సేకరించడం ద్వారా కారణం కావచ్చు. పదార్థాలు, అప్పుడు డేటా వివరించడం, తాత్కాలిక పరికల్పన సూత్రీకరణ, వచ్చిన
- వేర్వేరు పద్ధతులను వ్యక్తిగతంగా అనుసరించడం ద్వారా ఒక భావన బోధించబడవచ్చు. ఏకకాలంలో వివిధ పద్ధతుల కలయికతో కొన్ని భావాలు బోధించబడతాయి.

నోట్స్

3.6 మీ పురోగతి పరిశీలనకు మాదిరి సమాధానాలు

1. వ్యక్తిగత ప్రయోగానికి పదార్థాలు సరిపోకపోతే, ప్రయోగాలు నిర్వహించడం అపాయకరమైనది, ప్రయోగం సమయం తీసుకుంటుంది.

2.

ఆగమనపద్ధతి	నిగమన పద్ధతి
• ఇది ప్రత్యేకించి దానికి సంబంధించినది సాధారణంగా, కాంక్రీటు నుండి వియుక్తకు ఉంటుంది.	• ఇది సాధారణముగా ప్రత్యేకించి, నైరూప్య నుండి కాంక్రీటు వరకు. • పిల్లల సమాచారంతో
• ఇది అవసరాలను తీరుస్తుంది పిల్లల ఆసక్తి. ఇది ఒక అభివృద్ధి ప్రక్రియ.	అందించబడుతుంది నిజాలు సూత్రాలు, సిద్ధాంతాలు.
• ఇది ఆవిష్కరణను ప్రోత్సహిస్తుంది ఆలోచిస్తూ ప్రేరేపిస్తుంది.	• నిజ జీవితంలో ఇది అనుసంధానిస్తుంది పరిశీలన, జ్ఞానం ఇప్పటికే పొందింది.

మీరు టెక్స్ట్ వివరించిన పద్ధతి ద్వారా వెళ్ళి ఇతర తేడాలు వ్రాసి ఉండవచ్చు.

3. (a) D, (b) I, (c) I, (d) I, (e) D, (f) I.

4. బాధ్యత యొక్క సూత్రం.

5. ప్లే పిల్లల సహజ స్వభావం; ఆట చిన్నపిల్లలకు ఆనందం అందిస్తుంది,

6. (i) పాఠ్య ప్రణాళిక యొక్క అన్ని విషయాల్లో దానిని అమలు చేయడం ఎల్లప్పుడూ సాధ్యం కాదు.

   (ii) సగటు ఉపాధ్యాయుడు ఒక ప్రణాళికను సిద్ధంచేసి, దానిలో అన్ని విద్యార్థుల పాల్గొనడాన్ని కష్టతరం చేయడం కష్టం.

   (iii) ప్రాజెక్ట్ పద్ధతి ద్వారా పొందిన అనుభవం / జ్ఞానంలో సరైన సమన్వయం లేకపోవడం ఉంది.

7. క్రింది నాలుగు ఏదైనా:

ఇది విద్యార్థులలో శాస్త్రీయ, క్లిష్టమైన వైఖరిని అభివృద్ధి చేస్తుంది

ఇది ఓర్పుగా గమనిస్తూ, మరియు పరిశీలన యొక్క కళను ప్రోత్సహిస్తుంది. ప్రయోగాలు విలక్షణముగా, శుభ్రంగా, బాధ్యతాయుతంగా.

ఇది స్వీయ ప్రయత్నం, స్వీయ-విశ్వాసం, స్వీయ-విశ్వాసం, స్వీయ-నిర్ణయాన్ని అభివృద్ధి చేస్తుంది.

ఈ పద్ధతి జీవితాన్ని సిద్ధం చేయడానికి తగిన శిక్షణను అందిస్తుంది.

విద్యార్థులు తమ సొంత శ్రమ ద్వారా వాస్తవాలను నేర్చుకుంటూ అభ్యాసన జరుగుతుంది

మరింత సమర్థవంతమైన, శాశ్వత.

3.7 సంప్రదింపు గ్రంథాలు

1. Modern science teaching by R.C. Sharma , •²hanpat Rai Sons New •²elhi.
2. Teaching of Science - M.S. Yadav, Anmol Pulbications New •²elhi.
3. Teaching of mathematics -Chitrangada Singh, R.P. Rohatgi, •²ominant Publishers and •²istributors, New •²elhi.
4. In-service Teacher Education Package Vol - 1 for Primary School Teachers, NCERT.
5. Mayer, R. (1983). Thinking, Problem Solving, Cognition. W.H. Freeman and Company, New York.

3.8 భాగాంత అభ్యాసం

1. పద్ధతి పేరు:

a) విద్యార్థులు ప్రశ్నలను అడగడం ద్వారా ఒక కారణం కనుగొనే పద్ధతి.

b) ఒక సహజ పర్యావరణంలో విద్యార్థులు ఉద్దేశపూర్వకంగా పనిచేసే పద్ధతి.

c) ఉదాహరణలు నుండి సాధారణీకరణకు దారితీసే పద్ధతి.

d) ఉపాధ్యాయుడు ఒక ప్రయోగాన్ని నిర్వహించే పద్ధతి, ఇది వివరిస్తుంది.

e) ఉపాధ్యాయుడు వాస్తవాలను వివరిస్తున్న పద్ధతి, సంఘటనలు మొదలైనవి.

2. బోధనా పద్ధతిలో, విద్యార్థి స్నేహపూర్వక పద్ధతిలో బోధకుడు, విద్యార్థుల పాత్రను వ్రాయండి.

3. మీరు ఉపన్యాసం పద్ధతి ద్వారా ఒక అంశాన్ని నేర్పించాలి. మీ టీచింగ్ మరింత ఆసక్తికరంగా, ప్రభావవంతం చేయడానికి మీరు ఎలా సిద్ధం చేస్తారు?

4. ప్రాజెక్ట్ పద్ధతి యొక్క ప్రయోజనాలు, పరిమితులు వ్రాయండి.

భాగం-4: అభ్యసన, అభ్యస కేంద్రీకృత విధానాలు, పద్ధతులు

నిర్మాణం

4.0 పరిచయం

4.1 అభ్యసన లక్ష్యాలు

4.2 అభ్యసన విధానాలు

4.2.1 అభ్యాసకుడి కేంద్రికృత విధానం

4.2.2 అభ్యసన కేంద్రీకృత విధానం

4.2.3 సహకార అభ్యసనం

4.2.4 సహకార అభ్యసం

4.3 కార్యాచరణ-ఆధారిత విధానం

4.3.1 అభ్యసన కార్యకలాపాలు, దాని అంశాలు

4.3.2 శిక్షణ కార్యక్రమాల తరగతిలో నిర్వహణ

4.3.3 కార్యాచరణ యొక్క ప్రయోజనాలు

4.3.4 సూచనలు, ఆందోళనలు కార్యాచరణ ఆధారిత విధానంతో అనుబంధం

4.4 సారాంశం

4.5 మీ పురోగతి పరిశీలనకు మాదిరి సమాధానాలు

4.6 సంప్రదింపు గ్రంథాలు

4.7 భాగాంత అభ్యాసం

4.0 పరిచయము

ఇంతకు ముందు రెండు భాగాలలో, అభ్యసనం, బోధన ప్రక్రియ కోసం వివిధ పద్ధతులు, విధానాలు చర్చించబడ్డాయి. అన్ని తరగతి గదులలో పరస్పరం బోధన కంటే నేర్చుకోవడంపై మరింత ప్రాముఖ్యత ఇవ్వబడింది అని మీరు గమనించవచ్చు. ఒక ఉపాధ్యాయుడుగా మీరు పిల్లలను అభ్యసించుటకు ప్రయత్నం చేయాలి. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, అభ్యాసకుడు, అతని అభ్యసన ఉపాధ్యాయుడిగా మొత్తం ప్రయత్నానికి కేంద్రంగా ఉంటుంది.

అభ్యసకుడిపై దృష్టి కేంద్రీకరించడానికి, ఈ యూనిట్ సహకార, సహకార అభ్యస పద్ధతులవంటి అభ్యస కేంద్రీకృత విధానాలకు విశదీకరిస్తుంది, ఇది బోధన–అభ్యాసావిధానంలో అభ్యాసకుని ప్రమేయం, సౌకర్యం కోసం ఉత్తమ అవకాశాలను, మరిన్ని అవకాశాలను అందిస్తుంది.

మీరు నేర్చుకోవచ్చు మరింత సూచించే ఆధారిత విధానం కూడా అభ్యసన సూచించే స్వభావం యొక్క మీ జ్ఞానం బలోపేతంగా చర్చించారు ఉంటుంది

మీ తరగతుల్లో సూచించే ఆధారిత పద్ధతులను అభ్యసిస్తున్న సూత్రాలతో పాటు, లక్షణాలు.

ఈ యూనిట్ పూర్తిచేయడానికి మీరు 20 గంటల అధ్యయనం సమయం అవసరం కావచ్చు.

4.1 అభ్యసన లక్ష్యాలు

ఈ భాగం పూర్తయిన తర్వాత, మీరు చెయ్యగలిగినవి :

- అభ్యాసకుడు, అభ్యాస కేంద్రీకృత విధానాలకు మధ్య ఉన్న తేడాను గుర్తించండి.
- సహకార, సహాయపడు పద్ధతులను వివరించండి, ఉపయోగించుకోండి.
- అభ్యాసానికి సంబంధించిన అంశాలను గుర్తించండి.
- తరగతిలో ఉపయోగం కోసం అభ్యాసన కార్యకలాపాలు డిజైన్ చేసుకోవాలి .
- తరగతిలో కార్యాచరణ ఆధారిత పద్ధతిని నిర్వహించండి.

4.2 అభ్యసన విధానాలు

మాకు ఈ క్రింది పరిస్థితిని పరిశీలిద్దాం.

పరిస్థితి 1: శ్రీ బినయ ఒక తరగతి తీసుకున్నప్పుడు, అతను విభిన్న భావనలను, ఆలోచనలను వివరిస్తాడు, ఎంపిక చేసుకున్న కొద్ది మంది విద్యార్థులను ప్రశ్నలు అడుగుతాడు. తన ప్రయత్నాలు అన్ని సమయంలో కోర్సు పూర్తి చెయ్యాలని. అందువల్ల, విద్యార్థుల అవసరాలను, ఆసక్తులను జాగ్రత్తగా చూసుకోవడానికి అతను చాలా తక్కువ సమయాన్ని కనుగొంటాడు; దానికి ఆయన తన బోధన గురించి భయపడతాడు. విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయుడి నిష్క్రియ వినేవారిగా ఉంటారు, కొన్నిసార్లు కొందరు కొన్ని ప్రశ్నలు అడుగుతారు. మిస్టర్ బినాయ తరగతిలో క్రమశిక్షణను కొనసాగించడానికి ప్రయత్నిస్తాడు, తద్వారా అతను తన బోధనకు నిరంతరాయంగా వెళ్ళవచ్చు. విద్యార్థులకు విద్యార్థులకు ఆసక్తి కలిగించే ప్రయత్నాలు సమయం తక్కువగా ఉన్న కారణంగా పరిమితం చేయబడ్డాయి. పాఠ్య బోధన ముగింపులో, అతను విద్యార్థులు 'అభ్యసన మూల్యాంకనం కోసం రెండు మూడు ప్రశ్నలు అడుగుతారు.

అటువంటి ఉపాధ్యాయుడు కేంద్రీకృత తరగతిగదిలో ఉపాధ్యాయుడు ఏమి చేస్తున్నారో విద్యార్థులకు తక్కువ ఆసక్తిని కలిగి ఉంటారు.

1. ఉపాధ్యాయుని కేంద్రీకృత తరగతిలో ఏవేని మూడు లక్షణాలను వ్రాయండి

మరొక పరిస్థితిని విశ్లేషించండి.

పరిస్థితి 2: కుమారి సమిత ప్రాథమిక స్థాయిలో సైన్స్ తరగతి తీసుకుంటోంది. గమనికలు ఆమె:

- టెక్స్ట్ చదవడం లేదు,
- మొత్తం తరగతి 5-6 సమూహాలుగా విభజించినది.
- విద్యార్థులను ఒక మొక్కను తీసుకోని రమ్మని దానిని గమనించమని ప్రతి సమూహం లోని వారికీ చెప్పారు.
- వారి సమూహంలో మొక్క గురించి చర్చించడానికి ప్రోత్సహించడం,
- సమూహం చర్చను సులభతరం చేయడం, ప్రతివిద్యార్థి పాల్గొనడం,
- తన / ఆమె గొప్ప అనుభవం అన్వేషించడానికి, ఉపయోగించుకునే ప్రతి విద్యార్థికి అవకాశం ఇవ్వడం,
- వారి నోట్ బుక్లో ఒక మొక్క చిత్రాన్ని చిత్రీకరించమని, లేబుల్ చేయమని ప్రతి విద్యార్థిని అడుగును.
- ప్రతి విద్యార్థి వారి పనిని పంచుకునేందుకు, విద్యార్థుల మధ్య చర్చలను ప్రోత్సహించమని అడుగును.

ఈ సందర్భంలో కుమారి సమిత సంప్రదాయ ఉపాధ్యాయుడు కంటే ఒక ఫెసిలిటేటర్ వివిధ పాత్రలు ప్రదర్శించెను.

2. క్రింద కొన్ని ప్రకటనలు ఉన్నాయి. దీనిలో, అభ్యాసకుడు (లు) యొక్క అవసరం మరింత ప్రాముఖ్యత ఇవ్వబడుతుంది? దానికి (?) గుర్తుఉంచండి

a) డిక్షనరీ ఉపయోగించి విద్యార్థులకు కఠినమైన పదాలను బోధిస్తాడు.

b) విద్యార్థులు తమ సందేహాలను స్పష్టం చేయడానికి ఉపాధ్యాయులకు ప్రశ్నలు అడుగుతారు.

c) ఉపాధ్యాయులు వ్యక్తిగతంగా క్లాసుకు ముందు వచ్చినప్పుడు, గోడపై వేలాడదీసిన పటంలో వేర్వేరు ప్రదేశాలను సూచించమని బోధిస్తారు.

d) ప్రయోగశాలలో ఉపాధ్యాయుడు ఒక ప్రయోగాన్ని నిర్వహిస్తాడు, విద్యార్థులను గమనించమని అడుగుతాడు.

e) విద్యార్థులకు తరగతి గది వెలుపల కొంత సమయం వరకు వెళ్ళటానికి అనుమతించబడతారు, ప్రకృతిని గమనించి, వారి స్వంత భాషలో వారు గుర్తించిన మూడు విషయాలను వివరించండి అని అడిగెను.

4.2.1 అభ్యాసకుడి కేంద్రీకృత విధానం

అభ్యాసకుడు కేంద్రీకృత పద్ధతిలో అన్ని కార్యకలాపాలకు కేంద్రం. ఉపాధ్యాయ అభ్యాస ప్రక్రియకు ఒక సులభతరం పాత్ర, అభ్యాస పరిస్థితి యొక్క నిర్వాహకుడు ఉత్సుకత, స్వతంత్ర ఆలోచనలను ప్రేరేపించడం, సమస్య పరిష్కార నైపుణ్యాలను అభివృద్ధి చేయడం, ప్రణాళికలను ప్రోత్సహించడం, అమలు చేయడం, స్వీయ అభ్యాసన ద్వారా పరిశీలన ద్వారా అభ్యాసన దృగ్విషయం, సృజనాత్మక ఆలోచన, కార్యకలాపాలు (నేషనల్ కరికులం ఫర్ ఎలిమెంటరీ అండ్ సెకండరీ ఎడ్యుకేషన్-ఎ ఫ్రేమ్వర్క్, 1987, పి -6). అభ్యాసకుడు అతనితో / ఆమె మునుపటితో తెస్తుంది మీకు తెలిసినట్లుగా

తరగతి గది అభ్యాసం ప్రక్రియ ప్రభావితం గమనికలు జ్ఞానం, అనుభవాలు. అభ్యాస-కేంద్రీకృత విధానంలో, వికాస దశలు, పరిపక్వత, అభ్యాస వ్యూహాలు, పూర్వ-జ్ఞానం, అనుభవాలు, అభ్యాసకులు, సాంఘిక సందర్భాలు, అభ్యాస సంస్కృతిపై దృష్టి పెట్టడం జరుగుతుంది. ఒక ఉపాధ్యాయుడు గా,అభ్యాస-కేంద్రీకృత విధానాలను అమలు చేయడం కోసం, మీరు, వారి అభ్యాస శైలులను అర్థం చేసుకోవాలి. మీరు తరగతి గదిలోని ప్రతి ఒక్కరి వివరాలను తెలుసుకోవడమే అవసరం.

అభ్యాసకుడు గ్రహించుట: అభ్యాస-కేంద్రీకృత విధానాలను అలవరచుకోవటానికి, మీరు మీ విద్యార్థి యొక్క వివిధ కోణాలను, మీ తరగతిలోని అభ్యాసకుడిని అర్థం చేసుకోవాలి:

a) ఆరోగ్యం, శారీరక అభివృద్ధి	b) మానసిక సామర్థ్యాలు
c) మూర్తిమత్వం	d) అభ్యాసన విధానం
e) ప్రేరణ	f) ఇంటిహోమ్, సాంస్కృతిక నేపథ్యం

a) **ఆరోగ్యం, శారీరక అభివృద్ధి:** అభ్యాసకుని యొక్క సామర్థ్యం వారి ఆరోగ్యం, శారీరక అభివృద్ధి దశల మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. అభ్యాస అనుభవాలను ఎంచుకునేటప్పుడు మీరు అభ్యాసకుల అభివృద్ధి యొక్క అవకలన రేట్లు పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. అభ్యాసకుల ఆరోగ్యం , శారీరక అభివృద్ధి గురించి ఉపాధ్యాయులకు క్రమబద్ధమైన వైద్య పరీక్షలు ఇవ్వవచ్చు.

b) **మానసిక సామర్థ్యాలు:** మీరు వారి నిర్దిష్ట మానసిక సామర్థ్యాలను తెలుసుకోవడం ద్వారా అభ్యాసకుల ప్రత్యేక అవసరాలను తీర్చుకోవచ్చు, అంటే సాధించిన లేదా సాఫల్యతను సాధించగల వారి లక్షణాలు. సాధారణంగా మానసిక సామర్థ్యాలు వ్యక్తి యొక్క మేధస్సుతో పరిగణిస్తారు. అభ్యాసకుడి యొక్క మానసిక సామర్థ్యాల యొక్క చిత్రాన్ని గార్డనర్ (1985) విశదీకరించిన ఏడు రకాల గూఢచారాలను అనుసరిస్తారు:

- భాషావాది - వ్యక్తులకు భాష ద్వారా కమ్యూనికేట్ చేయడానికి, ప్రపంచాన్ని నిర్ధారించేందుకు వీలు కల్పిస్తుంది.

- లాజిక్ మ్యాథమెటిక్స్ - వ్యక్తులను నైరూప్య గణిత సంబంధాలను ఉపయోగించడానికి అనుమతిస్తుంది.

- విజువల్ స్పేషియాల్ – వ్యక్తులకు దృశ్యమానత, పరివర్తనం, ప్రాదేశిక సమాచారాన్ని ఉపయోగించడం సాధ్యమవుతుంది.

- శారీరక కైనెస్తెటిక్ – అధిక స్థాయి శారీరక కదలిక, నియంత్రణ, వ్యక్తీకరణలను ఉపయోగించుకునే వ్యక్తులను అనుమతిస్తుంది.

- సంగీత – వ్యక్తులకు సౌండ్ నుండి తయారుచేసే అర్థాలను సృష్టించడం, కమ్యూనికేట్ చేయడం, అర్థం చేసుకోవడం.

- ఇంట్రా–పర్సనల్ – వ్యక్తులను గుర్తించడం, ఇతరుల భావాలను, ఉద్దేశాలను, వ్యక్తీకరించడానికి స్పందిస్తుంది.

- ఇంటర్–పర్సనల్ – ఇతరులను ప్రతిబింబించే సామర్థ్యాన్ని, తమను తాము వ్యక్తుల సామర్థ్యాన్ని కల్పిస్తుంది.

నిర్దిష్ట మానసిక సామర్థ్యాల యొక్క గార్డెనర్ యొక్క విశ్లేషణ అభ్యాసకులకు వివిధ రకాలైన సామర్థ్యాలు, సంభావ్యతలు ఉన్నాయని సూచిస్తుంది, తద్వారా మీరు విభిన్న అభ్యాసాలను ఎంచుకోవాలి

ఈ సామర్థ్యాలను అభివృద్ధి చేయడానికి పనులు. అభ్యాసకుల అభ్యాసపు నాణ్యత , గమనికలు నేర్చుకోవడమే మీరు అభ్యాసకుల మేధోపరమైన సామర్థ్యాన్ని పెంచుతుంది. క్రింది పరిస్థితిని చదవండి:

పరిస్థితి 3: గుత్తీ రెండు సంవత్సరాల వయస్సులో, ఆమె గత అనుభవం (గ్రహింపు) 'గాలిలో ఎగిరిన ఒక చిన్న విషయం' ద్వారా గాలిపటం యొక్క మొత్తం అవగాహన (స్కీమా) ప్రభావితమైంది. తరువాత, ఆమె క్రమంగా ఒక గాలిపటం ఆకారం బర్డ్; ఒక పక్షి నుండి మరొక విధంగా ఎగురుతుంది; కొన్నిసార్లు ఆమె అది పక్షుల ధ్వని వినడానికి, అది జత ఒక దారుతయారు చేసి ఇది నియంత్రించడానికి కనిపిస్తుంది. స్కీమా ఇప్పటివరకు ఎగిరే చిన్న విషయాలు మాత్రమే కలిగి ఉన్నది, ఇప్పుడు ఈ క్రొత్త లక్షణాలను జతచేసింది, ఆమె గాలిపటం, పక్షుల మధ్య గుర్తించటానికి దోహదపడింది. ఈ మార్పుతో ఆమె ఇప్పుడు ఎగురుతూ ఉన్న పథకాలలో రెండు వేర్వేరు వస్తువులను కలిగి ఉంది: పక్షులు 'మరియు' గాలిపటాలు. సంక్షిప్తంగా, ఆమె తన మునుపటి స్కీమను సవరించడం ద్వారా ఒక నూతన భావనను ఆశ్రయించింది.

ఇప్పుడు గుట్టి ఎనిమిదేళ్ల వయస్సులో ఉంటుంది, ఎగురుతున్న వస్తువుల కోసం ఆమె స్కీమా ఎంత క్లిష్టమైనది అని మీరు ఊహించవచ్చు. అన్ని రకాల విమానాలు, పారాచ్యూట్స్, రాకెట్లు, ఉపగ్రహాలు, ఎగిరే బల్లులు, గబ్బిలాలు గురించి ఆమెకు తెలుసు. ఆమెకు ఎగరలేని పక్షులు ఉన్నాయి అని తెలుసు.

కృత్యం - 1

పైన ఉన్న పరిస్థితిని పరిశీలిస్తే, ఒక స్కీమాలో అన్నింటిని మ్యాపింగ్ చేయడం ప్రయత్నించండి! మీకు కాగితం, రంగు పెన్సిల్స్ చాలా పెద్దవి కావాలి.

సి) పర్సనాలిటీ: అభ్యాసకుల వ్యక్తిత్వాన్ని అర్థం చేసుకోవడమే వ్యక్తిగత వ్యత్యాసాల నమూనాలను గుర్తించడంలో, వ్యక్తిగత వ్యక్తిత్వం, అభ్యాస శైలి ప్రకారం బోధన వ్యూహాలను ఎంచుకోవడంలో మీకు సహాయపడుతుంది.

డి) అభ్యాసన శైలి: నేర్చుకునే పద్ధతి ఎల్లప్పుడూ తనకు తానుగా ప్రత్యేకంగా ఉంటుంది. నేర్చుకునే శైలి, అభ్యాసకునిపై ఆధారపడి విస్తృత శ్రేణి వైవిధ్యాలు కలిగి ఉండవచ్చు. నేర్చుకునే శైలి, యొక్క వివిధ నమూనాలు ఉన్నాయి. డేవిడ్ కోల్బ్ యొక్క ప్రయోగాత్మక అభ్యాసం ఆధారంగా ఇది చాలా ఆమోదించబడిన మార్గం .

Kolb's యొక్క నమూనా ప్రకారం, రెండు ప్రధాన పద్ధతులను బట్టి అనుభవం యొక్క అనుభవాన్ని గ్రహించడం వైపు నాలుగు ప్రధాన రకాలు ఉన్నాయి. కాంక్రీట్ ఎక్స్పీరియన్స్ (CE) , వియుక్త భావన (AC), అలాగే రెండు సంబంధిత విధానాలు. అనుభవం మార్పిడి. ప్రతిబింబ పరిశీలన (RO) , యాక్టివ్ ఎక్స్పెరిమెంటేషన్ (AO). ఈ నాలుగు అభ్యాసన శైలులు:

– మళ్లింపు (భావన, చూడటం – CE / RO) – వేర్వేరు శైలితో నేర్చుకున్నవారు సున్నితమైనవారు, విభిన్న (భిన్నమైన) దృక్పథాల నుండి చూడగలిగారు. వారు సమాచారాన్ని చూడటానికి సేకరించి సమస్యలను పరిష్కరించడానికి కల్పనను ఉపయోగించుకోవటానికి కాకుండా, చూడటానికి ఇష్టపడతారు. వారు బృందాలుగా పనిచేయడం, బహిరంగ మనస్సుతో వినడం , వ్యక్తిగత అభిప్రాయాన్ని స్వీకరించడం.

– ఎసిమిలేటింగ్ (చూడటం, ఆలోచిస్తూ – AC / RO) – ఒక అభ్యాస అభ్యాస శైలిని నేర్చుకునేవారు తక్కువ మందికి దృష్టి పెట్టారు, ఆలోచనలు, వియుక్త భావాలతో మరింత ఆసక్తి కలిగి ఉంటారు. వారు ఆచరణాత్మక విలువ ఆధారంగా విధానాల కంటే తార్కికంగా ధ్వని సిద్ధాంతానికి మరింత ఆకర్షిస్తారు. వారు రీడింగులను, ఉపన్యాసాలు, విశ్లేషణాత్మక నమూనాలను అన్వేషించడం, మరియు విషయాలు ద్వారా ఆలోచించడం సమయాన్ని కలిగి ఉంటాయి.

– మార్పిడి (చేస్తూ, ఆలోచిస్తూ – AC / AE) – ఒక విలీనం అభ్యాసన శైలితో అభ్యాసకులు సమస్యలు పరిష్కరించగల , ఆచరణాత్మక సమస్యలకు పరిష్కారాలను కనుగొనడానికి వారి అభ్యాసాన్ని ఉపయోగిస్తారు. వారు సాంకేతిక పనులను ఇష్టపడతారు, వ్యక్తుల, వ్యక్తుల మధ్య అంశాలను తక్కువగా చూస్తారు. వారు సమస్యలను పరిష్కరిస్తారు, ప్రశ్నలు, సమస్యలకు పరిష్కారాలను కనుగొనడం ద్వారా నిర్ణయాలు తీసుకోగలరు. కొత్త ఆలోచనలు, అనుకరించటానికి, మరియు ఆచరణాత్మక అనువర్తనాలతో పని చేయడానికి వారు ఇష్టపడతారు.

– వసతి (చేస్తూ , భావన – CE / AE) – సర్దుబాటు అభ్యాసన శైలి 'చేతులు–న', మరియు తర్కం కంటే ఊహ మీద ఆధారపడుతుంది. ఈ అభ్యాసకులు ఇతర వ్యక్తుల విశ్లేషణను ఉపయోగిస్తారు, మరియు ఆచరణాత్మక, అనుభవపూర్వక పద్ధతిని తీసుకోవడానికి ఇష్టపడతారు. వారు కొత్త సవాళ్ల అనుభవాలను ఆకర్షించారు, మరియు ప్రణాళికలను నిర్వహించారు. వారు పనులు పూర్తి జట్లు పని

ఇష్టపడతారు. వారు లక్ష్యాలను నిర్దేశిస్తారు, ఒక లక్ష్యం సాధించడానికి వివిధ మార్గాల్లో ప్రయత్నిస్తున్న రంగంలో చురుకుగా పని చేస్తారు.

అభ్యాసన శైలి పరిస్థితి, అనుభవాలు, ప్రేరణ అభ్యాసన ద్వారా ప్రభావితమవుతుంది, అభ్యాసకుడి యొక్క వ్యక్తిత్వం, అభిజ్ఞా ప్రవర్తన మధ్య అనుబంధంగా పరిగణించబడుతుంది.

3. **అభ్యాసకుడు కేంద్రీకృత పద్ధతిలో అభ్యాసకుడు అవగాహనను అర్థం చేసుకోవడానికి రెండు కారణాలు ఇవ్వండి.**

4. **విలక్షణమైన, కలయిక నేర్చుకునే శైలుల మధ్య ఏదైనా రెండు వ్యత్యాసాలకు ఇవ్వండి.**

ఇ) ప్రేరణ: అభ్యాసకులకు వారి వ్యక్తిత్వం, అభ్యాస శైలులతో సరిపోయే అభ్యాసన అనుభవాలు ఉన్నాయా లేదా అనేదానికి సంబంధించినది. అభ్యాసకులు ఇప్పటికే ఉన్న నైపుణ్యాలు, జ్ఞానం, అవగాహనను సవాలు చేస్తున్న అభ్యాస విధులను అందిస్తే, అప్పుడు పని చేసేవారికి అభ్యాసకులు ప్రేరణ కలిగించవచ్చు. నేర్చుకునే విధిని ఇప్పటికే ఉన్న నైపుణ్యాలు, విజ్ఞానం, అవగాహనకు చాలా తక్కువగా లేదా గొప్ప సవాలుగా ఇచ్చినట్లయితే, అప్పుడు అభ్యాసకుడు ప్రదర్శనలో తక్కువ ఆసక్తిని కలిగి ఉంటాడుఅందువలన, ఉపాధ్యాయులు ప్రతి అభ్యాస సామర్థ్యాలను అర్థం చేసుకోవాలి, సామర్థ్యాలు, ఆసక్తి, గణనీయంగా నైపుణ్యం, విషయ జ్ఞానం విద్యార్థులను ప్రోత్సహించటానికి సమర్థవంతమైన అభ్యాస అనుభవాలను అందించడానికిఉపయోగపడతాయి

ఎఫ్) గృహ, సాంస్కృతిక నేపథ్యం: పాఠశాల, ఇంటి, సమ వయస్కుల, సాంఘిక పర్యావరణం మొత్తం పిల్లలు ఎలా నేర్చుకుంటారు అనేదాని ప్రభావం. సాంస్కృతిక అనుభవాలు, భాష యొక్క మధ్యవర్తిత్వం, అభ్యాస పునర్వివాహాలు కారణంగా అభ్యాసన సాంస్కృతిక ప్రభావాలు.

సాంస్కృతిక అనుభవం: అభ్యాసకుడు సాంఘిక సమూహం యొక్క సంస్కృతి, విజ్ఞానం, విలువలు, ఆలోచనల ద్వారా అభ్యాసకుని యొక్క మునుపటి అనుభవాలు బలంగా ప్రభావితమవుతాయి. ఈ కొత్త భావనను అర్థం చేసుకోవడానికి ప్రారంభ చట్రం కల్పించి, కొత్త అభ్యాసాన్ని ప్రభావితం చేస్తుంది భాష: ఆలోచన, అభ్యాస మాధ్యమం భాష. భాషా సాంస్కృతిక సాధనాలను కూడా కలిగి ఉంటుంది, దీని ద్వారా విద్యార్థులు వారి కమ్యూనిటీలు, సమాజాలలో సంభాషణలు చేసినప్పుడు కొత్త అనుభవాలు అర్థవివరణ, మధ్యవర్తిత్వం చేస్తాయి. ఒక 'సాంస్కృతిక ఉపకరణం' మరియు జ్ఞానం యొక్క మాధ్యమంగా భాష అభ్యాసన అనేది నూతన అభ్యాసాన్ని ప్రభావితం చేస్తుంది, అంటే భావనను తయారు చేసే ప్రక్రియ.

అభ్యాసన నియమాలు: పర్యావరణం పెద్దలు, సహచరులతో ఇంటరాక్టివ్ అనుభవాలు నుండి, ప్రభావితం. ఒక పిల్లవాడు ఒక కార్యకలాపం యొక్క ఉద్దేశ్యాన్ని అర్థం చేసుకున్నప్పుడు, అతను / ఆమె దానిలో చురుకుగా పాల్గొనడాన్ని , నియమాల యొక్క తర్కం అతని / ఆమెని అర్థం చేసుకోవడానికి ప్రారంభమవుతుందని గమనించవచ్చు. ఇది అతనికి / ఆమెకు సహాయపడే భావాలను నేర్చుకోవడానికి సహాయపడుతుంది. ఉదాహరణకు, షకీలకోసం, లాభాలు, నష్టాలు, వార్తాపత్రికల ధరల గణన కేవలం

ఒక 'మానసిక' వ్యాయామం కాదు, ఇది పాఠ్య పుస్తకం నుండి వస్తుంది. వీధిలో ఉన్నాడు, ఏజెంట్ నుండి వార్తాపత్రికల కొనుగోలులో పాల్గొని, తన కుటుంబానికి డబ్బు అవసరమవుతున్నందున వీలైనన్ని ఎక్కువ అమ్మగలనని నిర్ధారించడానికి ప్రయత్నిస్తారు. విరుద్ధంగా, 12 ఏళ్ల చైల్డ్, క్లాస్ 5 లో చదివినప్పుడు, పాఠశాల పాఠ్య పుస్తకంలోని ఈ క్రింది సమస్యను పరిష్కరించడానికి ఆమె ఉపాధ్యాయుడు అడిగాడు:

"ఒక దుకాణదారుడు 1 రూపాయి 50 పైసలకు పది పెన్సిల్స్ కొనుగోలు చేస్తాడు. అతను ఒక్కొక్క దానిని 2 రూపాయల కు అమ్మితే విక్రయించినట్లయితే అతని లాభం ఎలా ఉంటుంది?", చాలా ఆలోచన తర్వాత ఆమె ప్రతిస్పందన, నేను జోడించాలా లేదా గుణించాలి? మీరు చెప్పినచో నేను పరిష్కరించగలము.

షకీల, నీతు వారి అభ్యాస వైఖరిని ప్రభావితం చేసే విభిన్న సాంస్కృతిక పరిస్థితులను కలిగి ఉంటారని స్పష్టమవుతోంది. పిల్లల పునర్వ్యవస్థీకరణ లక్షణం వారు పర్యావరణ సున్నితమైన-అంటే వారు పెద్దలు, సహచరులతో పర్యావరణంలో ఇంటరాక్టివ్ అనుభవాలు ద్వారా కొనుగోలు, మద్దతు, లేదా బలహీనపడతారు. 'భావోద్వేగ మూలధనం' పరంగా కుటుంబ ప్రభావం ప్రభావితం చేయడంలో అత్యంత ముఖ్యమైన అంశం. కుటుంబం నిర్మాణం, మద్దతు కారణంగా అభ్యాసకుల సాంస్కృతిక పరిస్థితులు విస్తృతంగా మారుతుంటాయి.

సమ వయస్కులు : అభ్యాసన అనుభవం రూపకల్పన లో పాఠశాల సెట్టింగులలో సహచరుల ప్రభావం పరిగణలోకి చాలా ముఖ్యమైనది. సమవయస్కుల గ్రూప్ సంస్కృతి అభ్యాసకులకు ఒక మార్గంగా ముఖ్యమైనది. నేర్చుకోవడం, అనుభవించడం, పాఠశాల జీవితానికి దత్తత. అన్ని ద్వితీయ వేదిక బాలురు, బాలికలు ప్రత్యేక సామాజిక సమూహాలను ఏర్పరుస్తారు. పాఠశాలలో లేదా ఒక వర్గానికి చెందిన, ఉప సంస్కృతిలోభాష, ప్రాంతం, మతం, కుల, సామాజిక తరగతి , విద్యాసంబంధిత సాధనాలపై ఆధారపడిన కూడా ఏర్పడ్డాయి. విద్యార్థుల ఇటువంటి పీర్ గ్రూప్ ప్రభావం సాధించడం, స్వీయ-గౌరవం. కొందరు సమవయస్కుల సంస్కృతులు పాఠశాల ప్రాబల్యాన్ని పొంది, అభ్యాసకు అనుకూల విధానానికి ఉపాధ్యాయుల ప్రయత్నాలను బలోపేతం చేస్తాయి. ఇతర పీర్ సంస్కృతులు అలాంటి సంస్కృతుల ద్వారా ప్రత్యామ్నాయ విలువలు, విద్యార్థుల ప్రభావం నుండి కనీస అంచనాలను కలిగి ఉన్న పాఠశాలకు చేరుకుంటాయి. ఈ విద్యార్థులు ఇప్పటికీ అవగాహనను, అర్థం చేసుకోవడానికి కానీ ఉపాధ్యాయుడికి లక్ష్యంగా ఉండేది కాదు.

పాఠశాల: ప్రతి పాఠశాల దాని స్వంత విలక్షణమైన సంస్కృతిని కలిగి ఉంది కానీ పాఠశాల సంస్కృతి పరిశీలించినట్లయితే పాఠశాలలో అనేక ఉప సంస్కృతులు ఉన్నాయి అని వెల్లడవుతుంది. ఉపాధ్యాయుల, విద్యార్థుల మధ్య ఉన్న ఈ సాంస్కృతిక బృందాలు ప్రాంగణం, భాష, మతం, కులం, సాంఘిక-ఆర్థిక స్థితి మీద ఆధారపడతాయి, ఇది తరగతుల అభ్యాసాలను ప్రభావితం చేస్తుంది, అభ్యాసకుల అభ్యాసాన్ని ప్రభావితం చేస్తుంది.

5. నేర్చుకునే శైలుల యొక్క kolb's యొక్క నమూనా యొక్క రెండు కొలతలు ఏమిటి?

6. క్రొత్త అనుభవాలను సంపాదించడంలో సమవయస్కుల గ్రూపుల ప్రాముఖ్యతను వివరించండి.

అభ్యసన-కేంద్రీకృత విధానంలో ఉపాధ్యాయుల పాత్ర:

అభ్యాస-కేంద్రీకృత పద్ధతిలో, మేము క్రింది అంచనాలను పరిశీలిస్తున్నాము:

- విద్యార్థులకు వివిధ అభ్యాస శైలులు ఉన్నాయి (ఆ బోధన సదుపాయాన్ని కలిగి ఉండాలి)
- పిల్లల అంతర్లీన ఉత్సుకత, స్వీయ నిరంతర అన్వేషణ ప్రవర్తన పాఠశాలలో వారి అభ్యాసానికి ఆధారంగా ఉండాలి. అంటే వారు వారి ఆసక్తులను లోతుగా, వారు ముసుగులో సంతృప్తికరంగా ఉన్నంత కాలం కొనసాగించటానికి అవకాశము ఉండాలి.
- వ్యక్తిగత శిశువు తరచూ అనూహ్య మార్గాల్లో నేర్చుకోవాలి (మరియు బోధన ఇటువంటి సంఘటనలకు అనుగుణంగా ఉండాలి)
- పిల్లలు తమ స్వంత అభ్యాసన యొక్క ముఖ్యమైన ప్రాంతాల్లో తెలివైన నిర్ణయాలు తీసుకునే సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉంటారు.
- జీవితకాలపు అభ్యాసకులుగా మారడానికి పిల్లలు నేర్చుకోవడానికి పాఠశాల మంచిది పని.
- బాహ్యంగా, నమ్మకంగా, పరస్పర గౌరవంతో అభ్యసన ద్వారా అభ్యాసన సులభమైంది; మరియు పాఠశాల అంగీకరించడం, భావోద్వేగ వాతావరణాన్ని అందించాలి.

అందువలన అభ్యసకుడు-కేంద్రీకృత విధానం, ఉపాధ్యాయుడిగా, మీరు క్రింది మూడు కీలక పాత్రలు ఉన్నాయి.

అభ్యాసకుడు యొక్క అబ్జర్వర్, డయాగ్నొస్టోనియర్: తరగతి గదిలో, బయట నేర్చుకోవాల్సిన ప్రవర్తన, కార్యకలాపాలను నిరంతరం పరిశీలించాలి, విశ్లేషించడానికిబలాలు, బలహీనతలు, అభ్యాస అవసరాలు, మరియు అవగాహన నేర్చుకోవడం. అభ్యాసకులకు సరైన అభ్యాస వాతావరణాలు, అభ్యాస కార్యకలాపాలను రూపొందించడంలో, అందించడంలో ఇది మీకు సహాయపడగలదు.

అభ్యాసన పర్యావరణం యొక్క అందించడం: మీరు అభ్యాసకుల వివిధ అభ్యాస అవసరాలను విశ్లేషించిన తర్వాత, అది ఒక అభ్యాస పర్యావరణాన్ని ప్లాన్ చేయడానికి మీ ప్రాథమిక బాధ్యత అవుతుంది, తద్వారా ప్రతి అభ్యాసకుడు తన / ఆమె అవసరాలను తీర్చడానికి తగినంత స్కోప్, అవకాశాన్ని పొందగలడు.

అభ్యాసన సులభతరం: నేర్చుకోవడంలో పాల్గొనడంతో మీరు అభ్యాసకులకు సహాయపడటానికి సందర్భాలు ఎల్లప్పుడూ చూడాలి. ఇది ప్రత్యక్ష బోధన కంటే మరింత సవాలుగా ఉంది. ప్రతి అభ్యాసకుడికి ఒక అభ్యాస శైలి, అవగాహనలను నేర్చుకోవడంలో వైవిధ్యాలు ఉన్నాయని మనకు తెలుసు, వారి కాలానికి తగిన సమయంలో పరిస్థితులను సమర్థవంతంగా అందించాలి. అంతేకాక, అభ్యాసకులను అభ్యాసం చేయటానికి ప్రోత్సహించవలసిన అవసరం ఉంది.

7. ఒక అభ్యాస కేంద్రీకృత తరగతి గదిలో ఉపాధ్యాయుడి యొక్క మూడు పాత్రలు రాస్త్రం.

4.2.2 అభ్యాసన కేంద్రీకృత విధానం

అభ్యాస–కేంద్రీకృత విద్య అభ్యాసన ప్రక్రియపై దృష్టి పెడుతుంది. అయినప్పటికీ, ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థుల విద్యలో పాల్గొన్న వారందరూ నేర్చుకునే–కేంద్రీకృత విద్యలో విద్యార్థులతో సహ–అభ్యాసకులు కూడా భాగంగా ఉంటారు. ఇది ప్రాథమికంగా అభ్యాసకుడు–కేంద్రీకృతమై ఉంటుంది, కానీ తరగతి అభ్యసనలో ఉపాధ్యాయులను కలిగి ఉంటుంది. రీసెర్చ్ ఒక అభ్యాస కేంద్రీకృత విద్య విద్యార్థులు నైపుణ్యం ప్రాంతాల్లో యోగ్యతను పొందేందుకు, జీవన విద్వాంసులను సృష్టిస్తుంది.

ఉదాహరణకు, మీరు ఒక డ్యామ్ లేదా కర్మాగారం వంటి క్రొత్త ప్రదేశానికి వెళ్ళేటప్పుడు విద్యార్థులు పరిశీలన, సాంకేతిక నిపుణులు, కార్మికులతో పరస్పర చర్చను అభ్యాసన మాత్రమే కాదు, మీరు నిర్మాణ, ఆపరేషన్ యొక్క అనేక అంశాలను కూడా నేర్చుకుంటారు. మరియు మీరు మీ అవగాహనను, మీ విద్యార్థుల పరస్పర చర్చ ద్వారా అభివృద్ధి చేయగలరు

అభ్యాసన కేంద్రి కృత విద్య అనునది విద్యార్థికి మంచి విద్య కేంద్రం. ఇది విద్యార్థుల నుండి వచ్చే విద్యాసంబంధమైన అవగాహనలను అర్థం చేసుకుంటుంది. విద్యార్థుల అభ్యాస లక్ష్యాలకు పురోగతిని మూల్యాంకనం చేస్తున్న ఉపాధ్యాయుడితో ఇది కొనసాగుతుంది. విద్యార్థి తెలుసుకోవడానికి ప్రాథమిక నైపుణ్యాలను సంపాదించడం ద్వారా, అంతిమంగా జీవితాంతం నేర్చుకోవాలనే ఆధారం అందిస్తుంది. అందువల్ల విద్యార్థికి నేర్చుకోవలసిన బాధ్యత ఉంది. ఉపాధ్యాయుని యొక్క విద్యను ప్రోత్సహించే బాధ్యత ఉంది. ఈ విధానం వ్యక్తిగతమైన, సౌకర్యవంతమైన, యోగ్యత–ఆధారిత, మెథడాలజీలో వైవిధ్యంగా ఉంటుంది, ఎల్లప్పుడూ సమయానికి లేదా ప్రదేశం ద్వారా నిర్బంధించబడదు. మరో మాటలో చెప్పాలంటే,

కేంద్రీకృత విద్య విద్యార్థుల మీద దృష్టి పెట్టే బోధన, అభ్యాస పర్యావరణం వ్యక్తిగత, అర్థము, విషయ పరిజ్ఞానం యొక్క అన్వేషణకు దోహదం చేస్తుంది

ఇంటర్పర్సనల్ విచారణ. ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థి ఉత్పాదకత, జ్ఞాన సముపార్జన, పెరుగుతున్న నైపుణ్యాలను, వృక్తిగత, వృత్తిపరమైన సామర్థ్యాల అభివృద్ధిని పెంచడానికి ప్రయత్నిస్తారు. ఉపాధ్యాయులు అందుకు వివిధ రకాల సూచనల సాధనాలు, పద్ధతులను, అలాగే సమయం, ప్రదేశం యొక్క సౌకర్యవంతమైన ఏర్పాట్లను ఉపయోగించును. వారి ఎంపికలకు ప్రాథమిక బాధ్యత నేర్చుకుంటారు, వారి అభ్యాసనపై నియంత్రణ సాధించేందుకు అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఫలితంగా పిల్లల అభ్యాసకుల వాటాదారులందరికీ సహకార భాగస్వామ్యాలు ఉన్నాయి.

అభ్యాస కేంద్రీకృత విద్యా యొక్క కొన్ని ఉదాహరణలు:

- తరగతి గది వెలుపల, వెలుపల ఉన్న సహకార సమూహాల అభ్యాసం
- వ్యక్తిగత విద్యార్థి విచారణ, ఆవిష్కరణ

- విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులుకలిసి విచారణ, ఆవిష్కరణ చేయుట
- అభ్యాసన ఆధారిత విచారణ నేర్చుకోవడం
- సమస్థితి పరస్పర దూర విద్య
- ప్రయోగాత్మక అభ్యాసన చర్యలు
- స్థలమునందు ఫీల్డ్ అనుభవాలు
- సందర్భోచిత కార్యక్రమాలపై స్వీయ-కనబరిచిన పనితీరు.

అభ్యాస కేంద్రీకృత విద్య యొక్క లక్షణాలు :

ప్రధాన లక్షణాలు క్రిందివి:

- విద్యార్థులను సేకరించడం, సంశ్లేషణ సమాచారం ద్వారా జ్ఞానాన్ని పెంపొందించడం, విచారణ, కమ్యూనికేషన్, విమర్శనాత్మక ఆలోచనాపద్ధతి, సమస్య పరిష్కారం మొదలైన సాధారణ నైపుణ్యాలతో ఇది సమగ్రపరచడం.
- నిజ-జీవిత సందర్భాలలో నిరంతర, అభివృద్ధి చెందుతున్న సమస్యలను, సమస్యలను పరిష్కరించడానికి జ్ఞానాన్ని సంభాషించడానికి ఉపయోగించడం పై దృష్టి పెట్టడం.
- ఉపాధ్యాయుని పాత్ర కోచ్, ఫెలిసిటేటార్గా ఉంటుంది.
- ఉపాధ్యాయుడు, విద్యార్థులు కలిసి అభ్యాసన విశ్లేషిస్తారు.
- టీచింగ్, మదింపు ఇంటర్ట్వైవ్.
- అభ్యాసాన్ని ప్రోత్సహించడానికి, విశ్లేషణ చేయడానికి ఉపయోగిస్తారు.
- మెరుగైన ప్రశ్నలను, లోపాల నుండి నేర్చుకోవడంపై దృష్టి పెడుతుంది.
- కావలసిన అభ్యాసం పత్రాలు, ప్రాజెక్టులు, ప్రదర్శనలు, దస్త్రాలు మొదలైన వాటి ద్వారా నేరుగా అంచనా వేయబడుతుంది.
- ఇంటర్డిసిప్లినరీ విచారణకు విధానం అనుకూలంగా ఉంటుంది.
- సంస్కృతి సహకార, సహాయకరంగా ఉంది.
- ఉపాధ్యాయుడు, విద్యార్థులు కలిసి నేర్చుకుంటారు.

వెయిమర్ (2002) ప్రకారం ఐదు అభ్యాసాలు ఉన్నాయి, వీటిని నేర్చుకోవడంలో కేంద్రీకృత బోధనగా మార్చాలి:

i) **కంటెంట్ యొక్క విధులు :** ఒక నాలెడ్జ్ బేస్ నిర్మించడానికి పాటు, కంటెంట్ ఈ పద్ధతిలో విద్యార్థులు సౌకర్యవంతముగా చేస్తుంది.

– విచారణ లేదా క్రమంలో ఆలోచన యొక్క మార్గాలు ఉపయోగించాలి

– నిజమైన సమస్యలను పరిష్కరించడానికి తెలుసుకోండి,

– కంటెంట్ యొక్క విధిని అర్థంచేసుకోండి, ఎందుకు నేర్చుకుంది,

– బిల్డ్ కంటెంట్ / క్రమశిక్షణా-నిర్దిష్ట అభ్యాస పద్ధతులు,

– కంటెంట్ విలువ కోసం ఒక ప్రశంస బిల్డ్,

– విద్యార్థులను కంటెంట్ ద్వారా తెలుసుకోవడానికి, కంటెంట్ నుండి అర్థం చేసుకోవడానికి ఒక మార్గాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోండి.

ii) ఉపాధ్యాయుడు యొక్క పాత్ర: ఉపాధ్యాయుడు పర్యావరణాన్ని సృష్టిస్తారు

– విద్యార్థుల అభ్యాసం,

– వివిధ అభ్యాసన శైలులు వసతి,

– విద్యార్థులను నేర్చుకోవడానికి బాధ్యతను స్వీకరించడానికి ప్రేరేపిస్తుంది,

– ఉద్దేశపూర్వకంగా లక్ష్యాలను, బోధన పద్ధతులు, అంచనా స్థిరంగా సర్దుబాటు,

– విద్యార్థి అభ్యసన గోల్స్ కోసం బహుళ బోధన పద్ధతులను ఉపయోగించుకుంటుంది,

– విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయులు, ఇతర సంకర్షణలను, కార్యకలాపాలను డిజైన్ చేసి ప్రతి ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్థులకి ఇంటరాక్ట్ అవుతారు

– విద్యార్థుల సొంత విషయాలు నేర్చుకోవడాన్ని ప్రోత్సహిస్తుంది, ప్రోత్సహిస్తుంది.

iii) అభ్యసన బాధ్యత: ఉపాధ్యాయులకూ విద్యార్థులకూ మధ్య నేర్చుకోవలసిన బాధ్యత ఉన్నప్పటికీ, విద్యార్థులు నేర్చుకోవటానికి, అంచనా వేయడానికి పూర్తి బాధ్యత వహిస్తారని భావిస్తున్నారు. పర్యవసానంగా, విద్యార్థులు:

– మరింత అభ్యాసం కోసం అభ్యాస నైపుణ్యాలను అభివృద్ధి చేసుకోండి,

– స్వీయ దర్శకత్వం జీవితకాల అభ్యాసకులుగా మారాలి,

– వారి సొంత అభ్యాస అంచనా చేయవచ్చు,

– స్వీయ అంచనా వద్ద నైపుణ్యం మారింది,

– అన్ని సమాచారం అక్షరాస్యత నైపుణ్యాలు పెంపొందాయి

iv) మూల్యాంకనం యొక్క ప్రక్రియలు, ప్రయోజనాలు: లెర్నింగ్-కేంద్రీకృత విద్యలో అస్సెస్మెంట్ అనేది మరింత సంపూర్ణమైనది, నేర్చుకోవడంతో కూడి ఉంటుంది. వీటిలో ఇవి ఉంటాయి:

నోట్స్

- ఇంటిగ్రేటెడ్ అంచనా,
- నిర్మాణాత్మక అభిప్రాయాలతో నిర్మాణాత్మక అంచనా,
- సమవయస్కుల, స్వీయ అంచనా,
- నేర్చుకోవడానికి, నైపుణ్యం ప్రదర్శించేందుకు బహుళ అవకాశాలు,
- విద్యార్థులు వారి సమాధానాలను సమర్థించేందుకు ప్రోత్సహించారు,
- విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు సమయ ఫ్రేమ్‌లపై అంగీకరిస్తున్నారు,
- ప్రామాణికమైన అంచనా మొత్తం అంతటా ఉపయోగించబడుతుంది.

iv) **అధికార బ్యాలెన్స్:** విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయుని కంటే ఎక్కువ, వారి స్వంత అభ్యాసంపై నియంత్రణ ఉంది. అందువల్ల, విద్యార్థులకు వారి అభ్యాసనపై నియంత్రణను కల్పించేలా శక్తినిచ్చేందుకు ఉద్దేశపూర్వకంగా కృషి చేయాలి.

- అదనపు కంటెంట్ను అన్వేషించడానికి విద్యార్థులను ప్రోత్సహిస్తారు,
- తగిన సమయంలో ప్రత్యామ్నాయ దృక్పథాన్ని వ్యక్తీకరించడానికి విద్యార్థులను ప్రోత్సహిస్తారు,
- నైపుణ్యం లేదా ఒప్పందం గ్రేడింగ్ ఉపయోగించడం,
- ఓపెన్ అసైన్మెంట్ ముగిసింది,
- విద్యార్థులు తెలుసుకోవడానికి అవకాశాలు ప్రయోజనాన్ని అభ్యాసన అవకాశాల కొరకు ప్రయోజనాన్ని తీసుకుంటారు.

8. మనము నేర్చుకున్న-కేంద్రీకృత తరగతిలో లావాదేవీలకు మారితే, అప్పటికే ఉన్న ఉపాధ్యాయుల-కేంద్రీకృత పద్ధతులలో మార్పులు ఏవి? మూడు పద్ధతులు రాయండి.

విద్య, ఉపాధ్యాయ కేంద్రీకృతమైన, అభ్యాసన - కేంద్రీకృత, నేర్చుకోవడం-ఆధారిత విద్య యొక్క మూడు విధానాలలో కొన్ని ప్రధాన అంశంపై తులనాత్మక చిత్రం క్రింద ఇవ్వబడింది:

పట్టిక 4.1 విద్య యొక్క మూడు పద్ధతుల మధ్య పోలిక

అంశాలు	**ఉపాధ్యాయుడు కేంద్రీకృతమైంది**	**కేంద్రీకృతం అభ్యసకుడి**	**శిక్షణ కేంద్రీకృతం**
ప్రకృతి పరిజ్ఞానం	అభ్యాసకుడికి జ్ఞానం ముందు ఉంది	అభ్యాసకుడు ద్వారా నాలెడ్జ్ కనుగొనబడింది	అభ్యసించేవాడు జ్ఞానం నిర్మించారు

ఉపాధ్యాయుడు మరియు అభ్యాసకుడు పాత్రలు	ఉపాధ్యాయుడు చురుకుగా మరియు నిష్క్రియ అభ్యాసకుడు	ఉపాధ్యాయుడు అభ్యాసకుడిని చురుకుగా చేస్తుంది.	లెర్నర్ చర్యలు మరియు ఉపాధ్యాయుడు అభ్యాసన సులభతరం
డామినెంట్ టీచర్ ఫంక్షన్	ఇన్స్ట్రక్షన్, డైరెక్షన్	అభ్యాసన పనులను రూపకల్పన మరియు బోధన	అభ్యాసన సదుపాయం మరియు మద్దతు
పరిస్థితి	పరిస్థితి నిర్దిష్ట కాదు (స్వతంత్ర పరిస్థితి)	లెర్నర్ స్నేహపూర్వక	సహజ మరియు సందర్భానుసారంగా లెర్నింగ్
కంట్రోల్	పూర్తిగా ఉపాధ్యాయుడు నియంత్రిత (దృఢమైన, నిరంకుశ)	పంచబద్ధ ఉపాధ్యాయుడు, అభ్యాసకుడు నియంత్రణ (పాక్షికంగా అనువైనది)	ప్రధానంగా అభ్యాసకుడు నియంత్రిత (సౌకర్యవంతమైన, ప్రజాస్వామ్య)
దత్తాంశాలు	నిజాలు మరియు జ్ఞానం	పోటీలు మరియు అనుభవాలు	టెక్నిక్స్ మరియు వ్యూహాలు నేర్చుకోవడం
పద్ధతులు మరియు విధానం	ఎక్కువగా బోధన మరియు ప్రదర్శన, అధికారవాద విధానం	ప్లే-మార్గం మరియు ఆనందం పద్ధతులు	కార్యాచరణ ఆధారిత పరంజా
కర్రిక్యులం	సూచించిన	అభివృద్ధికి సంబంధించిన	అత్యవసరమైన
మూల్యాంకనం	లక్ష్యం ఆధారిత summative	కార్యాచరణ ఆధారిత నిర్మాణాత్మక	ప్రామాణికమైన అంచనా మరియు స్వీయ విశ్లేషణాత్మక
క్రమశిక్షణ	విధించింది	భాగస్వామ్య, భాగస్వామ్య	స్వయం నియంత్రిత

నోట్స్

4.2.3 సహకార అభ్యసనం

సహకార అభ్యాస నమూనా కనీసం మూడు ముఖ్యమైన సూచనల లక్ష్యాలను సాధించటానికి అభివృద్ధి చేయబడింది: అకాడెమిక్ అచీవ్మెంట్, వైవిధ్యం, సామాజిక నైపుణ్యం అభివృద్ధి చెంది ఒక నిర్దిష్ట చిన్న సమూహం విధానం, ఇది ప్రజాస్వామ్య ప్రక్రియలు, వ్యక్తిగత జవాబుదారీతనం, సమాన అవకాశాలు మరియు సమూహ ప్రతిఫలాలను కలిగి ఉంటుంది. అనేక రకాల సహకార అభ్యాస కార్యకలాపాలు మరియు నమూనాలు తరచుగా నేటి తరగతిలో విద్యార్థి జట్లు సాధించిన విభాగాలు, జా మరియు సమూహ విచారణ వంటివి ఉపయోగించబడతాయి. అన్ని సహకార అభ్యాస పాఠాలు, అయితే, కీ లక్షణాలు అనుసరించాయి:

- విద్యార్థులు అకాడెమిక్ విషయాలకు నైపుణ్యం కల్పించడానికి సమూహాలలో పని చేస్తారు
- సమూహాలు వైవిధ్యమైనవి, అధిక, సగటు, తక్కువ సాధించినవి
- సాధ్యం జట్లు విద్యార్థులు జాతి, సాంస్కృతిక , లింగ మిశ్రమాన్ని కలిగి ఉంటాయి
- రివార్డ్ వ్యవస్థలు వ్యక్తిగతంగా కాకుండా సమూహం ఆధారితంగా ఉంటాయి.

విద్యావిషయక సాధన, సహకార ప్రవర్తన, సాంస్కృతిక అవగాహన, వికలాంగ విద్యార్థుల పట్ల సంబంధాలు, వైఖరులుపై సహకార విధానానికి అనుకూల ప్రభావాల ఉందని అధ్యయనాలు సూచిస్తున్నాయి. సహకార అభ్యాసానికి ఐదు ప్రాథమిక, ముఖ్యమైన అంశాలు ఉన్నాయి (బ్రౌన్ సియుఫెట్లి పార్కర్, 2009):

1. **సానుకూల పరస్పర సంబంధం:**

   – విద్యార్థులు తమ బృందాల్లో పూర్తిగా పాల్గొని, కృషి చేయాలి

   – ప్రతి గుంపు సభ్యుడు ఒక విధిని / పాత్ర / బాధ్యతను కలిగి ఉంటాడు కనుక అందువల్ల నమ్మకం ఉండాలి. వారు వారి అభ్యాసన , వారి సమూహం యొక్క బాధ్యత అని తెలుసుకోవాలి,

2. **ఫేస్ టు ఫేస్ పరస్పర చర్య ప్రోత్సహించడం:**

   – సభ్యులు ఒకరి విజయాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్నారు.

   – విద్యార్థులు తమకు ఉన్నదానితో మరొకరు వివరిస్తారు లేదా నేర్చుకుంటారు మరియు సహాయం చేస్తారు

   అవగాహనతో మరియు పనులను పూర్తి చేయడం.

3. **వ్యక్తిగత జవాబుదారీతనం**

   – ప్రతి విద్యార్థి అధ్యయనం కంటెంట్ మాస్టర్ ప్రదర్శించాడు.

   – ప్రతి విద్యార్థి వారి అభ్యాసం , పని కోసం జవాబుదారీగా ఉంటారు.

నోట్స్

4. సామాజిక నైపుణ్యాలు

– విజయవంతమైన సహకార అభ్యాసానికి సామాజిక నైపుణ్యాలు అవసరం.

– సామాజిక నైపుణ్యాలు సమర్థవంతమైన కమ్యూనికేషన్, ఇంటర్పర్సనల్, గ్రూప్ వంటినైపుణ్యాలు

(i) నాయకత్వం (ii) నిర్ణయం తీసుకోవడం (iii) ట్రస్ట్ బిల్డింగ్ (iv) కమ్యూనికేషన్

(v) వివాదం నిర్వహణ నైపుణ్యాలు

5. సమూహ ప్రక్రియలు

ప్రతి సమూహం వారి ప్రభావాన్ని అంచనా వేయాలి, అది ఎలా మెరుగుపడగలదో నిర్ణయించుకోవాలి. గణనీయంగా మెరుగుపర్చడానికి విద్యార్థి సాధన కోసం, రెండు లక్షణాలు ఉండాలి

a) విద్యార్థులు సమూహం లక్ష్యం లేదా గుర్తింపు వైపు పనిచేస్తున్నారు, మరియు

b) విజయం ప్రతి వ్యక్తి యొక్క అభ్యాసం మీద ఆధారపడి ఉంటుంది.

సహకార లెర్నింగ్ పనులు, బహుమతి నిర్మాణాలు రూపకల్పన చేసినప్పుడు, వ్యక్తిగత బాధ్యత, జవాబుదారీతనం గుర్తించాలి. వారి లక్ష్యాలను చేరుకోవడానికి వారి బాధ్యతలు, సమూహానికి వారు జవాబుదారీగా ఉన్నవాటిని వ్యక్తులు ఖచ్చితంగా తెలుసుకోవాలి. పని కోసం బృందంలో ఉన్న విద్యార్థులలో సానుకూల పరస్పరత ఉండటం, సమర్థవంతమైన అభ్యాసన కోసం కనిపించాలి. గుంపు సభ్యులందరి పనిని పూర్తి చేయటానికి తప్పక అన్ని గుంపు సభ్యులు పాల్గొంటారు. దీనికోసం ప్రతి సభ్యునికి వారు ఏ ఇతర గుంపు సభ్యులచే పూర్తి చేయలేరనే బాధ్యతను కలిగి ఉండాలి.

సహకార శిక్షణ ఉపయోగించే మార్గదర్శకాలు:

- మూడు నుండి ఐదుగురు విద్యార్థుల సమూహ పరిమాణాన్ని పరిమితం చేయండి.
- విద్యార్థులను అకాడెమిక్ అచీవ్మెంట్, లింగ, వర్గాలు కలపడం ద్వారా సమూహాలను కంపోజ్ చేయండి.
- ప్రతి బృందం గుంపులో విజయానికి దోహదం చేసే ప్రత్యేక పాత్ర, బాధ్యత లేదా పనిని ఇవ్వండి. సమీక్ష, సుసంపన్నత లేదా సహకార అభ్యాసాన్ని అనుబంధ కార్యాచరణగా ఉపయోగించండి
- ఆచరణలో, సమూహంలో విద్యార్థి మరొక మాస్టర్ సామగ్రికి సహాయపడటానికి అనుమతిస్తుంది. గుంపులునివేదికలు, ప్రెజెంటేషన్లు, ప్రయోగాలు, కళ వంటి ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయగలదు
- మీరు సహకారాన్ని ప్లాన్ చేసేటప్పుడు గది అమరిక, పని సామగ్రి, సమయ ఫ్రేమ్లను

నోట్స్

పరిగణించండి కార్యకలాపాలు.

- వ్యక్తిగత విద్యార్థుల కృషిని వర్గీ కరించడం
- గుంపులో విద్యార్థులకు గుంపు బహుమానం అందించాలని పరిగణించండి.
- సమూహం కూర్పును మార్చడం లేదు కాబట్టి ఏ విద్యార్థి అయినా 'నెమ్మదిగా' సమూహం మరియు విద్యార్థులు పాఠశాల సంవత్సరం సమయంలో పని అవకాశాన్ని కలిగితరగతిలోని ప్రతి ఇతర విద్యార్థి. సమర్థవంతంగా, సహకార సామాజిక నైపుణ్యాలను నిర్వహించడానికి సహకరించే అభ్యాస సమూహాలకు క్రమం తప్పకుండా బోధించబడాలి , బలోపేతం చేయాలి.

సహకార అభ్యాసన యొక్క వివిధ దశలలో ఉపాధ్యాయుడు పాత్రలు పట్టిక 4.2.లో సంగ్రహించబడింది:

పట్టిక 4.2 సహకార అభ్యసన పద్ధతిలో ఉపాధ్యాయుడి పాత్ర

దశలు	**ఉపాధ్యాయుడి పాత్ర**
దశ 1: ప్రస్తుత గోల్స్ మరియు అభ్యాసన సెట్	బోధకుడు పాఠం కోసం లక్ష్యాలను పెంచుతాడు మరియు స్థాపిస్తాడు
దశ 2: ప్రస్తుత సమాచారం	ఉపాధ్యాయుని విద్యార్థులకు మాటలతో లేదా ఉపాధ్యాయుడు గా అందజేస్తాడు
దశ 3: విద్యార్థులు నిర్వహించండి అభ్యాసన జట్లు లోకి	ఒక టెక్స్ట్ పదార్థంతో. అభ్యాసన జట్లు ఏర్పాటు ఎలా విద్యార్థులు బోధిస్తుంది,
దశ 4: జట్టు పని సహాయం మరియు అధ్యయనం	సమర్థవంతమైన పరివర్తనను సమూహాలకు సహాయపడుతుంది
దశ 5: పదార్థాలపై టెస్ట్	ఉపాధ్యాయులు తమ పనిని నేర్చుకోవటానికి సహాయక బృందాలు అసిస్టు
దశ 6: గుర్తింపును అందించండి	బోధనా సామగ్రి లేదా సమూహాల గురించిన పరిజ్ఞానాన్ని బోధిస్తుంది వారి పని యొక్క ప్రస్తుత ఫలితాలు వ్యక్తి మరియు గుంపును గుర్తించడానికి ఉపాధ్యాయుడు తెలుసుకుంటాడు ప్రయత్నం మరియు విజయం

సహకార అభ్యాసన యొక్క ప్రయోజనాలు మరియు పరిమితులు: సహకార అభ్యాసంపై పరిశోధన అత్యధికంగా సానుకూల ఫలితాలను ప్రదర్శిస్తుంది. సహకార అభ్యాసం విద్యార్థులు అభ్యాసన పెంచడానికి, ఇతర ముఖ్యమైన కొలతలు జతచేస్తుంది సమూహం కార్యకలాపాలు పాల్గొనడానికి అవసరం. సానుకూల ఫలితాలు: అకాడమిక్ లాభాలు, మెరుగైన వ్యక్తిగత సంబంధాలు, పెరిగిన వ్యక్తిగత, సామాజిక అభివృద్ధి. విస్తృతమైన పరిశోధన నుండి ఉద్భవించిన విధానం యొక్క కొన్ని ముఖ్యమైన ప్రయోజనాలు:

- విద్యార్థులు అకాడెమిక్ అచీవ్మెంట్ను ప్రదర్శిస్తారు.
- సహకార అభ్యాస పద్ధతులు సాధారణంగా అన్ని సామర్థ్యం స్థాయిలకు సమర్థవంతంగా ఉంటాయి.
- అన్ని జాతీయ సమూహాలకు సహకార అభ్యాసం సమర్థవంతంగా పనిచేస్తుంది.
- మరొక అవకాశం ఇచ్చినప్పుడు విద్యార్థి అవగాహన పెంచుతుంది.
- సహకార అభ్యాసం అభ్యాసకుల స్వీయ-గౌరవం , స్వీయ భావనను పెంచుతుంది.
- లింగం, సామాజిక వర్గం , భౌతికంగా /మానసికంగా సవాలు చేయబడిన అడ్డంకులు సానుకూల పరస్పర చర్యలకు అనుమతించబడతాయి, స్నేహాలు జరుగుతాయి.

అయితే, సహకార అభ్యాసం ప్రక్రియకు కారణమయ్యే అనేక పరిమితులను కలిగి ఉంది. గ్రహించినదానికంటే చాలా క్లిష్టంగా ఉంటుంది. సహకార అభ్యాసం వాస్తవం కారణంగానిరంతరం మారుతున్న, ఉపాధ్యాయులు గందరగోళంగా మారడానికి అవకాశం ఉంది.పద్ధతి యొక్క పూర్తి అవగాహన ఉండదు. ఉపాధ్యాయులు సహకార అభ్యాసాన్ని అమలు చేస్తారు అని నమ్మే విద్యార్థుల నుండి ప్రతిఘటన , శత్రుత్వంతో కూడా సవాలు చేయవచ్చు.వారు నెమ్మదిగా జట్టు సభ్యులు లేదా తక్కువగా ఉన్న విద్యార్థులచే తిరిగి జరపబడుతున్నారు. తమ బృందం వారు నిర్లక్ష్యం చేయబడుతున్నారనే నమ్మకంతో వారు భావిస్తున్నారు.

9. సహకార అభ్యాస అభ్యాసకుడికి స్వీయ విశ్వాసాన్ని ఎలా పెంచుతుంది?

4.2.4 సహకార అభ్యాసం

సహకార అభ్యాస విధానం కంటే సమాహార అభ్యాసం అనేది మరింత సాధారణమైన విధానం. ఈ విధానం రెండు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది వ్యక్తులు అభ్యాసన లేదా కలిసి తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నించే పరిస్థితిని అందిస్తుంది. వ్యక్తిగత అభ్యాసాల మాదిరిగా కాకుండా, ఒకరి వనరుల, నైపుణ్యాన్ని ప్రోత్సహిస్తుంది (సమాచారం కోసం ఒకరినొకరు అడిగి, మరొక ఆలోచనలను మూల్యాంకనం చేయడం, మరొకరి పర్యవేక్షణను పర్యవేక్షిస్తారు). మరింత ప్రత్యేకంగా, జ్ఞానం అనేది అనుభవాలను పంచుకోవడం ద్వారా సభ్యులు చురుకుగా సంకర్షణ చెందుతారు, దాదాపు సమాన పాత్రలు

నోట్స్

తీసుకుంటారు. ఈ విధంగా, సమాహార అభ్యాసం బోధనా, అభ్యాసానికి ఒక పద్ధతి, దీనిలో విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు ఒక ముఖ్యమైన ప్రశ్నని అన్వేషించడానికి లేదా అర్ధవంతమైన ప్రాజెక్ట్ను రూపొందించడానికి కలిసి పనిచేస్తారు. భాగస్వామ్య కార్యక్రమంలో ఇంటర్నెట్లో కలిసి పనిచేసే వివిధ పాఠశాలల నుండి ఉపన్యాసం లేదా విద్యార్థుల గురించి చర్చించే విద్యార్థుల బృందం సహకార అభ్యాసానికి రెండు ఉదాహరణలు.

మరో మాటలో చెప్పాలంటే సహకరిస్తున్న అభ్యాసం, ప్రతి వ్యక్తి కనుగొన్న, ఒకరికొకరు జవాబుదారీగా ఉన్న సాధారణ పనిలో అభ్యాసకులు పాల్గొనే పద్ధతులు, పరిసరాలని సూచిస్తారు. ఈ పద్ధతి ముఖాముఖి సంభాషణలు, కంప్యూటర్లను (ఆన్లైన్ ఫోరమ్లు, చాట్ గదులు మొదలైనవి) ఉపయోగించి చర్చలను అనుమతిస్తుంది. పద్ధతులు సమాహార అభ్యాస ప్రక్రియలను పరిశీలించడం కోసం సంభాషణ విశ్లేషణ, గణాంక ఉపన్యాసం విశ్లేషణలు ఉన్నాయి.

సహకార, సమాహార అభ్యాసం సాంప్రదాయిక బోధన పద్ధతుల నుండి భిన్నంగా ఉంటాయి, ఇక్కడ విద్యార్థులు కలిసి పని చేస్తారు, ఒక్కో వ్యక్తితో పోటీ పడతారు. సహకార, సహకార విధానాలకు మధ్య సూక్ష్మ వ్యత్యాసాలు సహకార అభ్యాసానికి సంబంధించిన స్వభావాన్ని ప్రదర్శిస్తాయి.

- సమాహార అభ్యాసం ఎప్పుడైనా విద్యార్థుల కలిసి పనిచేయగలవు, ఉదాహరణకు, వారు హోంవర్క్తో పరస్పరం సహాయం చేసినప్పుడు. ఒక చిన్న సమూహంలో ఒక నిర్మాణాత్మక ప్రాజెక్ట్లో ఒకే స్థలంలో విద్యార్థులు కలిసి పనిచేసినప్పుడు సహకార అభ్యాసం జరుగుతుంది.
- సమాహార అభ్యాసం మరింత నాణ్యమైన పద్ధతి, సాహిత్యంలో చోటుకి ప్రతిస్పందనగా లేదా చరిత్రలో ఒక ప్రధాన వనరుగా ప్రతిస్పందనగా విద్యార్థి యొక్క చర్చ విశ్లేషించడం. మరోవైపు సహకార అభ్యాసం సాధించినట్లు పరిగణిస్తున్న పరిమాణాత్మక పద్ధతులను ఉపయోగించుకుంటుంది (అభ్యాసన ఉత్పత్తి).
- సమాహార అభ్యాస విధానంలో, విధిని ఎల్లప్పుడూ తెరిచి ఉంచిన తర్వాత, ఉపాధ్యాయుడు కి అన్ని అధికారాలను ఉపాధ్యాయుడు బదిలీ చేస్తుంది. వారి మిళిత ప్రయత్నం ప్రకారం పనిని సిద్ధం చేయడానికి , నిర్వహించడానికి సమూహం వరకు ఉంటుంది. సహకార అభ్యాస విధానంలో, అధికారం ఉపాధి యొక్క యజమానిని కలిగి ఉన్న ఉపాధ్యాయుడు తో ఉంటుంది, అతను / ఆమె నిరంతరం మానిటర్, గైడ్, సమస్యను పరిష్కరించే మార్గంలో సమూహాన్ని ఉంచడానికి సవరణలను సూచిస్తారు.
- సమాహార అభ్యాసం నిజంగా విద్యార్థులను ప్రోత్సహిస్తుంది, అయితే సహకార అభ్యాసం లేదు. బదులుగా సహకార అభ్యాసం ఉపాధ్యాయుల చివరలను సేకరించి వాటిని 'కుడి' లేదా ఆమోదయోగ్యమైన జవాబును ఉత్పత్తి చేస్తుంది.
- విద్య సమాహార విద్యార్థి, ఉపాధ్యాయుడు, విద్యాప్రణాళికల మధ్య ఒక సంభాషణ. విద్యార్థులను సమస్య పరిష్కారంగా చూస్తారు, అభిజ్ఞా నైపుణ్యాలను నొక్కి చెప్పటానికి సమస్య పరిష్కారం,

విచారణ విధానాలు అమలు చేయబడతాయి. ఈ అభిప్రాయాలు 'సంభాషణ'గా బోధిస్తాయి, దీనిలో ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు ప్రపంచం యొక్క భాగస్వామ్య వీక్షణను అభివృద్ధి చేయడానికి పాఠ్య ప్రణాళికతో సంధి చేయుట ద్వారా ఒకరితో కలిసి నేర్చుకుంటారు. మరోవైపు సహకారం, ప్రాథమిక జ్ఞానం యొక్క ప్రావీణ్యం సంపాదించడానికి ఉత్తమ మార్గాలను సూచిస్తుంది. విద్యార్థుల సహేతుక జ్ఞానం పొందిన తరువాత, వారు సహకార కోసం సిద్ధంగా ఉన్నారు, చర్చించడానికి, అంచనా వేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు.

సమాహార అభ్యాసన యొక్క ప్రయోజనాలు:

సమాహార పర్యావరణంలో చిన్న-సమూహ అభ్యాస ప్రయోజనాలు:

- **వేడుక జరుపుకోనుట :** విద్యార్థులు అన్ని రకాల వ్యక్తులతో పనిచేయడానికి నేర్చుకుంటారు. చిన్న సమూహ సంభాషణల సమయంలో, వారు ప్రతిబింబించే అనేక అవకాశాలను కనుగొన్నారు , విభిన్న ప్రతిస్పందనలకు తోటి విద్యార్థులు లేవనెత్తిన ప్రశ్నలు తీసుకువచ్చారు. చిన్న సమూహాలు తమ భేదాభిప్రాయాల ఆధారంగా విద్యార్థులకు తమ దృక్పధాన్ని జతచేయటానికి కూడా అనుమతిస్తాయి. అలాంటి మార్పిడి విద్యార్థులు ఇతర సంస్కృతులు, అభిప్రాయాల అభిప్రాయాలను బాగా అర్థం చేసుకునేందుకు వీలు కల్పిస్తుంది.

వ్యక్తిగత విభేదాల సమ్మతి: ప్రశ్నలు తలెత్తినప్పుడు, భిన్నమైన విద్యార్థులు వివిధ రకాల ప్రతిస్పందనలను కలిగి ఉంటారు. వీటిలో ప్రతి ఒక్కటి గుంపుకి సహాయపడుతుంది. విస్తృత శ్రేణి దృక్కోణాలను ప్రతిబింబించే ఉత్పత్తిని సృష్టించి, తద్వారా మరింతగా సమగ్రమైనది.

- **వ్యక్తుల అభివృద్ధి:** విద్యార్థులు తమ సహచరులతో, ఇతర అభ్యాసకులతో కలిసి పనిచేయడం నేర్చుకుంటారు. ఇది సాంఘిక నైపుణ్యాలను కలిగి ఉన్న విద్యార్థులకు ఇది ప్రత్యేకంగా సహాయపడుతుంది. వారు నిర్మాణాత్మక సంకర్షణల నుండి ఇతరులతో లబ్ది పొందుతారు.

- **అభ్యాసన లో విద్యార్థులు చురుకుగా పాల్గొంటారు:** ప్రతి సభ్యుడు చిన్న సమూహాలలో దోహదం చేయడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. విద్యార్థులు తమ వస్తువులను యాజమాన్యంతో తీసుకుంటారు, ఒక జట్టుగా పని చేస్తున్నప్పుడు సంబంధిత సమస్యల గురించి విమర్శనాత్మకంగా ఆలోచిస్తారు.

- **వ్యక్తిగత అభిప్రాయానికి మరిన్ని అవకాశాలు:** చిన్న సమూహాలలో విద్యార్థుల మధ్య మరింత ఎక్స్చేంజ్లు ఉన్నందున విద్యార్థులు వారి ఆలోచనలను, ప్రతిస్పందనల గురించి మరింత వ్యక్తిగత అభిప్రాయాన్ని అందుకుంటారు. ఈ అభిప్రాయం తరచుగా పెద్ద సమూహ సూచనలలో సాధ్యం కాదు, దీనిలో ఒకటి లేదా ఇద్దరు విద్యార్థులు మార్పిడి ఆలోచనలు, మిగిలిన తరగతి వింటాడు.

నోట్స్

10. సహకార, సమాహారఅభ్యాసాల మధ్య ఏదైనా రెండు వ్యత్యాసం వ్రాయండి

4.3 కార్యాచరణ ఆధారిత విధానం

కార్యాచరణ అంటే ఏమిటి? ఇది విద్యార్థిచే పూర్తి చేయబడుతుందా? ఉపాధ్యాయుల తరగతిలో ఉన్న విద్యార్థులతో పోల్చినప్పుడు ఉపాధ్యాయుడికి తక్కువ పాత్ర ఉంటుంది. అలాంటి ప్రశ్నలు మీ మనస్సులో ఉండాలి.

ఉపాధ్యాయుల, అభ్యాసకులు, విషయాలను లేదా పాఠ్యాంశాల్లో చేర్చిన అనుభవాలు – తరగతిలో టీచింగ్–అభ్యర్థన ప్రక్రియలో యొక్క మూడు ముఖ్య అంశాలు కలవు. బోధన అభ్యాసన ప్రక్రియలో అభ్యాసకుడు – కేంద్రీకృత పద్ధతి మరింత సరైనదని మేము చర్చించాము. అభ్యాస–కేంద్రీకృత విధానం, అవసరం, ఆసక్తి, మానసిక సామర్థ్యం, అభ్యాసకుడి యొక్క సాంఘిక భావన పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు. కార్యక్రమాల ఆధారిత విధానం ప్రాముఖ్యతలో తన / ఆమె సొంత వాతావరణంలో కార్యకలాపాలు చేయడం ద్వారా కొత్త జ్ఞానం అభ్యాసకుడికి ఇవ్వబడుతుంది.

4.3.1 అభ్యసన కార్యాచరణ, దాని అంశాలు

బోధన ప్రక్రియతో మన అందరికి పరిచయం ఉన్నప్పటికీ, కార్యకలాపాలకు సంబంధించిన విభిన్న అభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. 'సూచించే' కొన్ని సాధారణ అభిప్రాయాలు ఏవంటే :

- ఒక పాట పాడటం, నృత్యం, పాత్ర పోషించడం, కథ చెప్పడం, ఏక పాత్ర అభినయం మొదలైనవి.
- ఏ పని అయిన ఆహ్లాదకరమైనదిగా ఉంటె అది ఒక కార్యాచరణ.
- కార్యాచరణలో కొంత భౌతిక పని ఉంటుంది.
- ప్రతి కార్యాచరణకు కొన్ని బోధనా సామగ్రి అవసరమవుతుంది.

కొన్ని కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తున్న రెండు తరగతి గది పరిస్థితులను పరిశీలిద్దాం.

పరిస్థితి 4: కుమారి విద్యా, పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయురాలు పిల్లలను కాగితం, మ్యాచ్ బాక్స్, గమ్, కత్తెర తీసుకుని రమ్మని చెప్పారు. ఆమె తరగతి రోజున, ప్రతి పిల్లవాడు వస్తువులను తీసుకున్నారా లేదా అనే దానిపై ఆమె పరిశీలించారు. ఆమె నల్లబల్లపై కుర్చీ యొక్క చిత్రాన్ని చిత్రీకరించారు. ఆమె పిల్లలకు మీరు తీసుకువచ్చిన వస్తువులను నేను నలుపు బోర్డు మీద వేసిన కుర్చీ యొక్క మోడల్ తయారు చేయడంలో విద్యార్థులు నిమగ్నమై ఉండగా, ఆమె పనిని పూర్తి చేయటానికి సహాయపడింది. తరగతిలో క్రమశిక్షణతో ఉండమని, ఇతరులతో మాట్లాడటం లేదా కలతపెట్టడం లేకుండా పని మీద దృష్టి పెట్టాలని ఆమె అందరిని అభ్యర్థించింది. ఇచ్చిన సమయంలో మోడల్ తయారు చేసిన వారిని ఆమె ప్రశంసించారు.

నోట్స్

పరిస్థితి 5: శ్రీమతి వినోయ, గణితశాస్త్ర ఉపాధ్యాయుడు గణితశాస్త్రాన్ని నేర్పించడానికి బాగా సిద్ధమైన, సిద్ధంగా ఉన్న తరగతికి వచ్చారు. అతను వెలుపల పర్యావరణం చాలా అనుకూలమైనదని, పిల్లలు వెలుపలకు చూస్తున్నట్లు అతను కనుగొన్నాడు. బయట చెట్టు, పువ్వులు విద్యార్థులను ఆకర్షిస్తున్నాయి. అతను తన ప్రణాళికను మార్చి, విద్యార్థులు పర్యావరణం నుండి కనీసం ఒక వస్తువును సేకరించడానికి ఐదు నిమిషాలు వెలుపల వెళ్ళడానికి అనుమతించాడు. పిల్లలు అందరు సంతోషంగా బయటకు వెళ్లి పువ్వులు, ఆకులు, కర్రలు, చిన్న రాళ్లు మొదలైన వస్తువులని సేకరించారు. అప్పుడు ఆ వర్గమును రెండు గ్రూపులుగా విభజించి, రెండు గ్రూపులు సెమీ-సర్కిల్స్లో కూర్చుని అందరు ఎదురు ఎదురుగా కూర్చోమని చెప్పారు. ఈ రెండు సమూహాల ముందు సేకరించిన వస్తువులను మధ్యలో ఉంచారు. ఒక సమూహం లోని సభ్యుడు ఒక కాగితపు మీద వారు ఉంచిన వస్తువు యొక్క పేరును వ్రాసి దానిని ఉపాధ్యాయునికి ఇచ్చాడు. ఇతర బృందం ఈ వస్తువు యొక్క పేరును గుర్తించడానికి ప్రశ్నలు వేసింది. మొదటి సమూహం యొక్క అవును లేదా లేదు గాని సమాధానమిచ్చిన వస్తువును గుర్తించడానికి, రెండవ గుంపు విద్యార్థులు పది ప్రశ్నలు గరిష్టంగా అడగడానికి అనుమతించబడ్డారు. ఈ విషయం యొక్క అంశాలను గుర్తించడానికి సంబంధించినవి. ఒక ప్రశ్న అడగడం ద్వారా ఆగుంపును గుర్తించడంలో సమూహం విజయవంతంగా వారు పది పాయింట్లు పొశీ దారు. ప్రతి అదనపు ప్రశ్న అడిగినప్పుడు, స్కోరు వరుసగా ఒక పాయింటు తగ్గించబడింది. వారి సంబంధిత సమూహాలందరిలో పిల్లలు వారు అడిగిన ప్రశ్నను చర్చించారు. ఐదు రౌండ్ల తరువాత, పిల్లలు చప్పట్లు చేశారు, ఆ విషయం యొక్క పేరు చెప్పగలిగారు, ఆనందంతో నాట్యం చేశారు. ఆట ఈ విధంగా జరిగింది. చివరగా మరింత పాయింట్లు సాధించిన సమూహంను విజేతగా ప్రకటించబడింది. ఇంతలో కాలం ముగిసింది, గంట కోసం ఎవ్వరూ వేచి లేరు.

పైన పేర్కొన్న రెండు పరిస్థితులలో, ఉపాధ్యాయుడు పిల్లలు పాల్గొనడానికి ప్రయత్నించారు. మొదటి పరిస్థితి పూర్తిగా ఉపాధ్యాయునిచే నియంత్రించబడుతుంది, పిల్లవాడు పని ఎందుకు చేసాడో, పిల్లవాడు దానిపై ఆసక్తి కలిగి ఉన్నాడో లేదో పరిగణించకుండానే. ఉపాధ్యాయుడిచే దర్శకత్వం వహించిన విద్యార్థులు ఈ పనిని చేశారు.

రెండవ పరిస్థితి కింది విధాలుగా విభిన్నమైంది.

- ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్థి యొక్క ఆసక్తిని చూసే ప్రణాళికను మార్చాడు.
- పిల్లలు తమలో తాము స్వేచ్ఛగా పరస్పరం వ్యవహరిస్తారనే ఉద్దేశ్యంతో సమూహ పనులను ఏర్పాటు చేశారు.
- పిల్లలు వాటిలో చర్చించడం ద్వారా ప్రశ్నించే నైపుణ్యాన్ని స్వీకరించారు.
- పిల్లలు పరస్పరం సహకరించారు.
- పిల్లలు లక్ష్యాన్ని సాధించేవారు.

నోట్స్

ఈ కార్యక్రమంలో శారీరక శ్రమ పూర్తయిందని లేదా పాట, నృత్యం, కథా కధనం చేయలేదని గమనించవచ్చు. ఇంకా పిల్లలు చురుకుగా పాల్గొన్నారు, లక్ష్య ఉత్పన్నమైన ఆనందాన్ని సాధించారు.

పట్టిక 4.3 క్రింద ఇచ్చిన కార్యకలాపాలను గమనించండి.

పట్టిక 4.3: చర్యల ఉదాహరణలు

లక్ష్యాలు	**చర్య**	**ప్రణాళిక**
జంతువులు అడవిలో నివసిస్తున్నామని తెలుసుకోవడానికి అభివృద్ధి చేయడానికి సామర్థ్యం అవసరం	అభినయిస్తూ పాట పాడటం చర్యతో	పిల్లలు / విద్యార్థులు ఒక వృత్తంలో నిలబడతారు. ఉపాధ్యాయుడు మధ్యలో మొదటి రెండు పంక్తులను వివరిస్తాడు సర్కిల్, విద్యార్థులు చర్యతో రౌండ్ వెళ్ళడం. ఒక విద్యార్థి ఒక జంతువు యొక్క శబ్దాన్ని చేస్తాడు మధ్య, ఇతరమేకింగ్ ప్రకారం తరలించబడుతుంది. ధ్వని మరియు చర్య అలా చేయని విద్యార్థి వెళ్ళిపోతారు, ఆపై ఆ బృందంలో మళ్లీ చేరండి. ఉపాధ్యాయుడు నలుపు బోర్డ్ లో కొన్ని జ్యామితి ఆకృతులను గీస్తారు
గుర్తించడానికి జ్యామితీయ ఆకారం కలిగిన వస్తువులు.	జ్యామితీయ ఆకారాలను ఉపయోగించి గీసిన చిత్రాలు	 విద్యార్థులను కూడా అటువంటి బొమ్మను గీయడానికి ఆదేశిస్తారు పై ఆకారాలు ఉపయోగించి. ఉదాహరణకి: 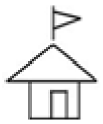 (విద్యార్థులను 15 నిమిషాల్లో చాల బొమ్మలు వేయాలని కోరబడతారు.)

నోట్స్

సంఖ్య నిర్మాణం	గ్రిడ్ ఆట	చదరాలు 4 x 4 గీయండి విద్యార్థులకు ఒక సంఖ్య రాయడానికి ఆదేశాలు ఇవ్వబడ్డాయి

ఈ ఉదాహరణల నుండి, మేము గమనించబడినది:

- కార్యాచరణ ఆట, కథ, పాత్ర నాటకం లేదా పాట రూపంలో ఉంటుంది. ఇవి ఎలా ఉన్నాయి చర్యలు కూడా పైన చూపబడిన మార్గాల్లో ప్రదర్శించబడతాయి
- ప్రతి విద్యార్థి పాల్గొనడానికి కార్యాచరణ పరిధిని అందిస్తుంది.
- కార్యాచరణ వ్యక్తిగత, / లేదా సమూహంగా ఉండవచ్చు.
- ప్రతి కార్యకలాపాలకు భౌతిక వ్యాయామం అవసరమవుతుంది లేదా కలిగి ఉండకపోవచ్చు కానీ మానసిక వ్యాయామం ఆలోచించడం, వివక్షత, సీరియల్లో ఏర్పాటు చేయడం, సమస్య పరిష్కార నైపుణ్యాలను అభివృద్ధి చేయడం మొదలైనవి అవసరం.
- ప్రతి కార్యక్రమంలో పాల్గొనడం ఒక విద్యార్థికి సంతృప్తి కలిగించాయి.
- చిన్న మార్పులు చేయడం ద్వారా, ఇతర లక్ష్యాలను సాధించడానికి ఒక కార్యాచరణను ఉపయోగించవచ్చు.

అందువలన ఆచరణలో ఒక అభ్యాసం ఆధారిత పని, దీనిలో అభ్యాసకుడు పాల్గొనడానికి ఇష్టపడతాడు, అభ్యాస లక్ష్యాలను సాధించడంలో ఆనందం పొందుతాడు.

కృత్యం – 1

భాష, గణితం, పర్యావరణ అధ్యనాల నుండి కనీసం రెండు అభ్యాస కార్యకలాపాలను సిద్ధం చేయండి.

కార్యాచరణ యొక్క మూలకాలు: మీరు కార్యాచరణ ఆధారిత తరగతి గదిలోకి ప్రవేశించినప్పుడు, కార్యాచరణను సరిగ్గా అమలు చేస్తున్నట్లు మీరు ఒప్పించే అంశాలు ఏమిటి? మీరు క్రింది విషయాలు గమనించవచ్చు

- పిల్లలు మీ ఉనికి ద్వారా కలవరపడకుండా పని చేయడంలో పూర్తిగా పాల్గొంటారు.
- వారు తమలో తాము మాట్లాడుతున్నారని, పదార్థాలను అభిసంధానం చేస్తూ, వేర్వేరు ఏర్పాట్లను, సమస్యను పరిష్కరించే మార్గాలను ప్రయత్నిస్తున్నారు.

- వారు ఏమి చేస్తున్నారనే విషయాన్ని మీరు అడిగినట్లయితే, వారు లక్ష్యాలను స్పష్టంగా తెలియజేయవచ్చు, ఆ పనిని పూర్తి చేసేలా చేస్తారు.

ఇతర మాటలలో, విద్యార్థులు అభ్యాస లక్ష్యాలను సాధించడానికి విద్యార్థులను ప్రోత్సహిస్తాయి, ప్రోత్సహిస్తున్నాయి. అయితే, ఈ చర్యకు విద్యార్థి చాలా కష్టంగా లేదా చాలా తేలికగా ఉండాలా?

పని చాలా సులభంగా ఉంటే, విద్యార్థి దానిపై ఆసక్తి కోల్పోతాడు, పని చాలా కష్టంగా ఉన్నట్లయితే, విద్యార్థి పనిలో పాల్గొనడం నివారిస్తాడు. విద్యార్థులు పనిని చేయగలిగే లాంటి కార్యకలాపాలలో పాల్గొంటారు.

ఈ పనిని విద్యార్ది వ్యక్తిగతంగా లేదా తమలో తాము చర్చిస్తున్నప్పుడు లేదా ఉపాధ్యాయుని సహాయం తీసుకోవటానికి అలాంటి పద్ధతిలో రూపొందించబడింది

పనిని పూర్తి చెయ్యండి. పనిలో ఆకస్మిక ప్రమేయం సృష్టించడం ఒక అభ్యాసానికి సంబంధించిన ముఖ్యమైన అంశంగా చెప్పవచ్చు.

విద్యార్థి ఒక కార్యక్రమంలో ఆనందాన్ని పొందితే అతడు / ఆమె దానిని నిర్వహిస్తుందని, అతడు / ఆమె మరింత సవాలుగా పాల్గొంటున్నట్లు తెలుస్తుంది. అతను / ఆమె ఆనందం పొందలేదని, పనిలో వత్తిడిగా తీసుకుంటే, అతను / ఆమె పనిని యాంత్రికంగా వైఫల్యంతో పునరావృతం చేస్తాడు. ఈ పనిని అభ్యాసకుడు ఉత్సాహంగా పొందాలనే ఒక రకమైన పని అయి ఉండాలి.

అందువల్ల, ప్రభావవంతమైన అభ్యాస కార్యకలాపంలో నాలుగు ప్రధాన అంశాలు ఉన్నాయి. సమర్థవంతమైన అభ్యాసం సూచించే ఈ అంశాలు:

- **దృష్టి:** అభ్యాసన కోసం కార్యాచరణ ఎల్లప్పుడూ లక్ష్యంగా ఉంటుంది, పాల్గొనే విద్యార్థులు సమస్యను పరిష్కరించడానికి లేదా లక్ష్యాన్ని చేరుకోవడంలో, సులభంగా పరధ్యానం లేని విధంగా దృష్టి పెడతారు.

- **చాలెంజింగ్:** విద్యార్థుల ముందు సమర్థవంతమైన కార్యకలాపాలు సవాలుగా ఉంటాయి. ఇది నిర్లక్ష్యం చేయడం చాలా సులభం కాదు లేదా పరిష్కారం కోసం ప్రయత్నించడానికి చాలా కష్టంగా ఉంది. ఇది మధ్యస్తంగా ఉంటుంది

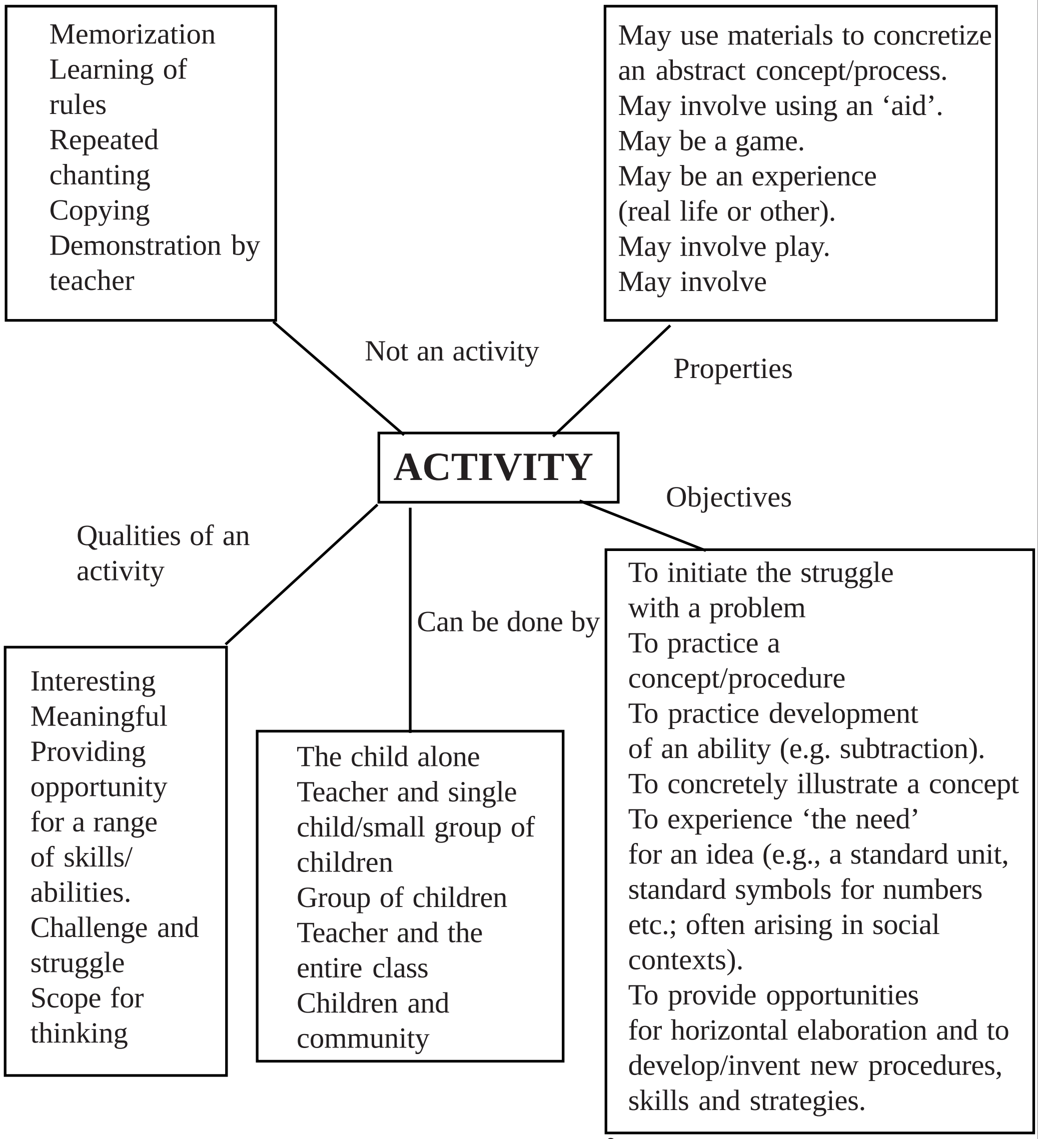

చిత్రం 1 : ఒక కృత్యం స్కీమ్

(Source: IGNOU- LMT-01 Block 2, 2000 p.63)

కష్టంగా ఉన్న విద్యార్థుల సామర్థ్యంలో కష్టంగా ఉంటుంది, కొంచం ఎక్కువ ప్రయత్నంతో చేస్తారు.

యాదృచ్ఛిక ప్రమేయం: మంచి చర్య విద్యార్థులను ఆకర్షిస్తుంది, ఎవరి ప్రమేయం లేకుండానే వారి స్వంత ఆసక్తి తో కలుస్తారు.

ఆనందం: పనితీరు యొక్క సామర్థ్యాన్ని పరీక్షిస్తే విద్యార్థి ఒక చర్య పూర్తి అయిన తర్వాత సంతృప్తి చెందుతారు. ఒక మంచి కార్యకలాపం యొక్క స్వభావం ఇదివిద్యార్థులకు ఆసక్తికరమైన ప్రవర్తన కల్పించి, ఇది సాధించిన స్ఫూర్తిని అందిస్తుంది. ఆనందం, చివరికి విద్యార్థులు కోసం

అంతర్గత ప్రేరణ మూలం అవుతుందిమరింత సవాలు కావచ్చు తదుపరి సూచించే కోసం వెళ్ళడానికి.

ఈ అంశాలు ఒకదానితో ఒకటి స్వతంత్రంగా ఉండవు, అవి పరస్పరం పరస్పర సంబంధం కలిగి ఉంటాయి. 'కార్యాచరణ' కోసం ఒక చర్య Fig .1 లో ఇవ్వబడింది..

11.1 ఒక కార్యకలాపం యొక్క ప్రధాన లక్షణాలు ఏమిటి?

12. జ్ఞాపకశక్తిని ఒక చర్యగా ఎందుకు పరిగణించదు?

4.3.2 శిక్షణా కార్యక్రమాల తరగతిలో నిర్వహణ

ఈ సమయానికి మీరు ఒక సాధారణ తరగతిలో తరగతి గది సంస్థ , అభ్యాసాల మధ్య కొన్ని వ్యత్యాసాలను మేము బాగా తెలిసిన , కార్యాచరణ-ఆధారిత అభ్యాసాలు కొనసాగుతున్న తరగతి మధ్య గుర్తించాము.

కృత్యం - 2

ఉపాధ్యాయుని కేంద్రీకృత తరగతిలో, కార్యక్రమ-ఆధారిత తరగతిలో తరగతుల అభ్యాసాల మధ్య వ్యత్యాసాలను జాబితా చేయండి.

లక్ష్యాలను గురించి స్పష్టంగా ఉండాలి కార్యాచరణ కార్యక్రమ ఆధారిత తరగతి గది లావాదేవీలు ఒక ముఖ్యమైన వ్యత్యాసం ఉంది. ఉదాహరణకు, ఇంతకుముందు పిల్లలకు ప్రవేశపెట్టబడిన భావనను అర్థం చేసుకోవడానికి కొత్త భావనను లేదా కోరికను మీరు పరిచయం చేయాలనుకుంటున్నారా లేదా మరికొన్ని సవాలు పనులు చేయాలనుకుంటున్నారా? మీ లక్ష్యం స్పష్టంగా ఉంటే, మీరు తగిన కార్యకలాపాలకు ప్లాన్ చేయాలి. మీరు ముందుగా పరిచయం చేసిన మునుపటి కార్యాచరణల యొక్క పొడిగింపులు ఉన్నప్పుడు అవి క్రొత్త కార్యాచరణలు కావచ్చు. ఇతరులు పరోక్షంగా సంబంధం కలిగి ఉండగా, మీ లక్ష్యానికి నేరుగా సంబంధం కలిగి ఉండవచ్చు. కానీ రెండు సందర్భాల్లో, కార్యకలాపాలు ఆసక్తికరమైన పరిశోధనలు అందించాలి. మీరు అభ్యాస సదుపాయం కల్పించడంలో ఇది మరింత ప్రభావవంతం చేయడానికి సూచించే అవసరమైన లక్షణాలను నిర్ధారించాల్సిన అవసరం ఉంది.

మీ తరగతి గదిలో నిర్వహించాల్సిన చర్యలను మీరు నిర్ణయించిన తరువాత, మీరు సమర్థవంతమైన , తరగతి గది నిర్వహణ యొక్క ఇతర కోణాల ప్రణాళికను గమనించాలి, కార్యకలాపాలు నిర్వహించడం. అభ్యాస పనిగా విజయవంతంగా కార్యకలాపాలను ఉపయోగించడం కోసం తప్పనిసరిగా కొన్ని ముఖ్యమైన అంశాలు చూడాలి

- **లభ్యమయ్యే స్థల నిర్వహణ**: కార్యక్రమాలను నిర్వహించడం కోసం తరగతి అందుబాటులో ఉన్న స్థలం సరిగా ప్రణాళిక చేయవలసి ఉంది. విద్యార్థుల రికార్డులు, దస్త్రాలు ఉంచడానికి అల్మారాలు ఉంచడం కోసం బోధన-అభ్యాసన పదార్థాలు నిల్వ, బ్లాక్ బోర్డు (లు) , ప్రదర్శన బోర్డులను ఉంచడం, కొన్ని ఉపయోగించడం కోసం కొంత స్థలాన్ని గుర్తించడం. విద్యార్థులు

కూర్చుని, స్వేచ్ఛగా సమూహాలలో కార్యకలాపాలు నిర్వహిస్తారు, తరగతి గదిలో చాలా ఎక్కువ భాగం అవసరమవుతుంది. ప్రత్యేకంగా, సమూహ కార్యకలాపాలకు అవసరమైన కనీస స్థలాన్ని మీరు ముందుగానే ప్లాన్ చేయాలి , తదనుగుణంగా మీరు ఏర్పాటు చేయవలసిన సమూహాల సంఖ్య, విద్యార్థుల స్థలం అలాగే తరగతిలో మీ కదలికల గురించి నిర్ణయించుకోవాలి.

- **మెటీరియల్ మేనేజ్మెంట్:** కార్యకలాపాల ప్రారంభానికి ముందు తగినంతగా, ప్రతి తరగతిలో భోధన అభ్యాసన మెటీరియల్ (టిఎల్ఎం) మూలలోని పదార్థాలను పెద్ద మొత్తంలో కలిగి ఉండాలి. టిఎల్ఎం లు ప్రధానంగా రెండు వర్గాలుగా ఉన్నాయని మీరు తెలుసుకుంటారు: i) వివిధ కార్యకలాపాలలో బహుళ ఉపయోగాలు, ii) ప్రత్యేక కార్యకలాపాల్లో ఉపయోగం కోసం ప్రత్యేకమైన పదార్థాలు ఉన్న పాచికలు, గోళీలు, కర్రలు, ఫ్లాష్ కార్డులు, విత్తనాలు, గులకరాళ్లు వంటి ప్రాథమిక వస్తువులు. మీరు వేర్వేరు విషయాల్లో ప్రత్యేక కార్యకలాపాలకు తగిన టిఎల్ఎం ల ప్రత్యేకంగా నిల్వ చేసిన మొదటి వర్గం యొక్క తగినంతగా (TLMs) కలిగి ఉండాలి. ఎంపిక, సేకరణ, సరైన నిల్వ పదార్థాలు ముందుగానే, విద్యా సెషన్ ప్రారంభంలో చాలా వరకు చేయవలసి ఉంటుంది.. తరగతి కోసం అవసరమైన పదార్థాలు మీకు ఉన్నాయని నిర్ధారించుకోవడానికి మీరు ముందుగానే చర్యను సమీక్షించాలి. విద్యార్థులు పదార్థాల ఎంపికలో పాల్గొనవచ్చు, తద్వారా వారు తగిన సమయంలో టిఎల్ఎం మూలల నుండి పదార్థాలను తీసుకురావచ్చు. ఇది సంబంధిత కార్యకలాపాలను ఆకట్టుకుంటుంది. ఇంతకు మునుపు వారి పనిని ముగించి, విసుగుచెంది విసుగు చెందుతున్న విద్యార్థుల సాధారణ ఆటలను సులభముగా ఉంచవచ్చు. ఇది ప్రతిసారీ పదార్థాలను తిరిగి ఉపయోగించుకోవటానికి, వాటిని మూలలో సరియైన స్థలాలలో ఉంచడానికి ఒక సాధారణ పద్ధతిని చేయాలి. విద్యార్థులకు ఎందులో పూర్తి బాధ్యత ఇవ్వాలి.

- **కార్యక్రమాలలో విద్యార్థుల ప్రమేయం:** కార్యక్రమంలో విద్యార్థుల ప్రమేయం ద్వారా అభ్యాసన సులభమైంది. అందువల్ల, ఈ క్రింది చర్యలు కార్యకలాపాలు నిర్వహించే సమయంలో జాగ్రత్త తీసుకోవాలి.

  – **కార్యకలాపాల స్వభావం:** విషయం కోసం ఒక కార్యాచరణను ఎంచుకున్నప్పుడు, విషయం యొక్క సందర్భంలో దాని యొక్క ఔచిత్యం, సముచితతని పరిగణనలోకి తీసుకునే కార్యాచరణ యొక్క స్వభావాన్ని అలాగే విద్యార్థుల అభిజ్ఞాత్మక స్థాయిలను నిర్ణయిస్తారు. వ్యక్తిగత లేదా సమూహం లేదా మొత్తం తరగతి కార్యకలాపాలు అయినా లేదా భౌతిక చర్యల ఆధిపత్యం, లేదా ఆలోచిస్తూ , ప్రతిబింబించే కార్యాచరణ వంటివాటిని మీరు నిర్ణయించుకోవాలి.

  – **కార్యకలాపాలు ప్రదర్శించడం:** ఎలా కొనసాగించాలో స్పష్టంగా సూచనలతో ఈ చర్యను తప్పనిసరిగా పరిచయం చేయాలి. సుదీర్ఘ శబ్ద వివరణలను ఉపయోగించటానికి బదులు,

నోట్స్

ఒక సాధారణ ఉదాహరణ లేదా ఈ ఆలోచనను స్పష్టంగా తెలియచేస్తుంది. అదనపు నియమాలు,మీ ద్వారా లేదా పిల్లలను ద్వారా గాని, చర్యలు గా పరిచయం చేయవచ్చు. వివిధ కార్యకలాపాలు తగిన సమయంలో నిర్వహించిన వుంటుంది. కానీ చిన్న సమూహ కార్యకలాపాలు తర్వాత కాలంలో నోట్స్ ప్రారంభ సమయంలో నిర్వహించి ఉండవచ్చు. ఇది తరువాత ఉండవచ్చు కార్యక్రమంలోని వివిధ ముఖ్యమైన సంఘటనలు / పాయింట్లు ప్రతిబింబిస్తూ ఓపెన్ క్లాస్ చర్చ. అవసరమైతే, మధ్య కాలములో వ్యక్తిగత కార్యకలాపాలు నిర్వహిస్తారు. కాలం ముగిసే సమయానికి, ఫలితాలనుసంగ్రహించడం కోసం మొత్తం తరగతి ప్రతిబింబం నిర్వహించాల్సిన అవసరం ఉంది. అలాంటి ముగియకపోవడంతో, ఈ కార్యక్రమంలో చాలా మంది పాల్గొనవచ్చు, కాని మీరు నేర్చుకోవాల్సిన ప్రత్యేక అంశాలపై దృష్టి పెట్టడం విఫలమైంది.

– ప్రతి విద్యార్థి భాగస్వామ్యం కావాలి . ప్రతి ఒక్కరూ ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొంటున్నారు. తరగతి / సమూహంలోని అన్ని విద్యార్థులు ఒక కార్యక్రమంలో సమానంగా పాల్గొనడం ఎల్లప్పుడూ సాధ్యపడదు. వారి డిగ్రీ లో వైవిధ్యాలు ఉన్నాయి, కానీ మీరు ప్రతి అభ్యాస మరింత ప్రమేయం హామీ ఉండాలి. అవసరమైనప్పుడు, మీరు విద్యార్థుల ప్రమేయం యొక్క స్థాయిని పెంచుకోవడానికి కార్యక్రమంలో చిన్న మార్పులను చేయవచ్చు. విద్యార్థులను వారు కార్యకలాపంలో పాలుపంచు కున్నప్పుడు, వారిపై నిశిత పరిశీలనను ఉంచాలి. మీరు కార్యకలాపాల ప్రారంభంలోనే స్పష్టీకరణలకు అందుబాటులో ఉంచారని నిర్ధారించుకోవాలి. చిన్న సమూహాలలో పని చేస్తున్న విద్యార్థులను సూచించేటప్పుడు, మీరు చుట్టూ తిరగడానికి, కూర్చుని, మాట్లాడటానికి సమయాన్ని వెతకాలి. మీరు పాల్గొన్న ప్రతి బృందంలో చర్యలు తీసుకోవడం, కార్యకలాపాల్లో పాల్గొంటున్నట్లు నిర్ధారించడానికి మీరు ఫలితాలను చర్చించవలసి ఉంటుంది. మీరు వెళ్ళడం ద్వారా సమూహాలలో సామాజిక పరస్పర చర్యలు చేయగలుగుతారు, విద్యార్థులు ఏమి చేస్తున్నారో దానిపై అభిప్రాయాన్ని తెలియజేయవచ్చు. మీరు విద్యార్థుల అభ్యాసానికి సంబంధించి పనుల సామర్థ్యాన్ని నిర్ధారించగలరు.

– కార్యకలాపాల్లో కమ్యూనిటీ ప్రమేయం: కార్యకలాపాలు మరింత అర్ధవంతమైన, సందర్భానుసారంగా చేయడానికి అనేక సామాజిక వనరులను ఉపయోగించుకోవచ్చు. స్థానికంగా అందుబాటులో ఉన్న పదార్థాలు, జానపద సాహిత్యం, జానపద గీతాలు, ఆటలు, చిక్కులు, పజిల్స్ వివిధ తరగతిలో కార్యక్రమాలలో ఉపయోగించబడతాయి, దీనిలో విద్యార్థి అప్రమత్తంగా పాల్గొనవచ్చు. ఇంకా, కమ్యూనిటీ సభ్యులు స్థానిక కళాకారులు, రైతులు, కళాకారులు మొదలైన వనరులుగా పనిచేస్తారు. వారి అనుభవాలను నాణ్యతను మెరుగుపర్చడానికి , సాంఘిక–సాంస్కృతికంగా సందర్భోచితమైన, సంబంధితంగా చేయడానికి వారి అనుభవాన్ని తరగతిలోకి తీసుకురావచ్చు. సమాజంలోని వృద్ధ స్త్రీలు పిల్లలకు కథలు తెలియజేయవచ్చు, యువతులు నృత్యం చేయటానికి, పాడటం పిల్లలకు నేర్పగలరు.

నోట్స్

- **మదింపు విధానం:** అభ్యాస కార్యక్రమ పద్ధతిలో, నిర్మాణాత్మక దశలో ప్రత్యేకంగా అభ్యాసన యొక్క అంచనా ప్రక్రియలో స్వీయ-అంచనా, పీర్-అసెస్మెంట్ , /లేదా సమూహం అంచనా అనేది నిరంతర ప్రాతిపదికన నిర్వహించాల్సిన అవసరం ఉంది, అందుచే విద్యార్థులు సరైన సమయంలో నేర్చుకోవడంలో వారి పురోగతి గురించి తెలుసుకోవటానికి , వారు ఎప్పటికప్పుడు ఫీడ్బ్యాక్ ఆధారంగా వారి అభ్యాసాన్ని మెరుగుపర్చగలరు. వాస్తవానికి, సహచరుల అంచనా అనేది చిన్న సమూహ కార్యకలాపాల్లో భాగంగా నిర్మిస్తుంది, విద్యార్థుల అభ్యాసన యొక్క అనధికారిక అంచనా కూడా నిర్వహించాలి.

- **సమయ నిర్వహణ :** ఒక తరగతి కాలం లో అందుబాటులో ఉన్న సమయము స్థిరపడినది, ఒక కార్యకలాపానికి ప్రణాళిక చేసేటప్పుడు ఇది మనసులో ఉంచుకోవాలి. కాల వ్యవధిలో నిర్వహించవలసిన ప్రతి కార్యకలాపాలకు సమయం కేటాయింపు అవసరం. సాధారణంగా, పరిచయ లేదా కార్యకలాపాలు (5 నుండి 10 నిమిషాలు) , ముగింపు కార్యకలాపాలకు (5 నుంచి 10 నిముషాలు) తక్కువ సమయాన్ని కేటాయించడం మంచిది, అయితే ఎక్కువకాలం కార్యకలాపాలు నిర్వహించడం కోసం ఇదిఉపయోగించబడుతుంది. ప్రతి కార్యకలాపాలను ప్రారంభించే ముందు, విద్యార్థులు సమయ కేటాయింపుకు సంబంధించి ప్రత్యేకంగా తెలియజేయాలి.

కార్యాచరణ-ఆధారిత తరగతిలో, 40 నుండి 50 నిమిషాల వ్యవధిని కార్యకలాపాలు నిర్వహించడం అనేది ఎల్లప్పుడూ సరిపోదు. అందువలన, తరగతికి ఎక్కువ సమయ కేటాయింపు (తాత్కాలికంగా మధ్యాహ్న భోజన విరామకు ముందు లేదా అంతకు ముందు రెండు కాలాన్ని కలపడం) సమయ పట్టికను సిద్ధం చేసే సమయంలో, వారానికి ప్రతి అంశానికి తగిన సమయ కేటాయింపును భంగం చేయకుండా ఉండాలి.

4.3.3 కార్యాచరణ యొక్క ప్రయోజనాలు

కార్యకలాపాల యొక్క కొన్ని ప్రయోజనాలు:

- చర్యలు సొంత శైలిలో, అభ్యాసన వేగంతో నేర్చుకోవడానికి తగినంత పరిధిని అందిస్తాయి. ఇది స్వీయ అభ్యాసన సామర్థ్యాన్ని అభివృద్ధి చేస్తుంది. కార్యక్రమాలను ప్రదర్శిస్తున్నప్పుడు, సొంత జ్ఞానం, నూతన జ్ఞానం యొక్క నిర్మాణాన్ని అంచనా వేసేందుకు సామర్థ్యాలను అభివృద్ధి చేస్తుంది.

- అభ్యాస స్వభావం అనేది నేర్చుకోవడంలో మరింత ఆసక్తిని పెంచుకోవడంలో అభ్యాసకులు పూర్తిగా పాల్గొంటున్నారు.

- తెలుసుకోవడానికి అభ్యసన కలిసి జీవించడానికిఅభ్యసన , అభ్యసన కలిసి పని చెయ్యటానికి - నాలుగు స్తంభాల అభ్యాసం-ఆధారిత విధానం ద్వారా సాధ్యమవుతుంది.

- ఒక కార్యాచరణను సవరించడం ద్వారా, బహుళ-గ్రేడ్ , బహుళస్థాయి పరిస్థితుల్లో లావాదేవీ చేయడం సులభం.

ఒక కార్యక్రమంలో పాల్గొనేటప్పుడు, సమూహంలో లేదా వ్యక్తి లేదా సమ వయస్కుల - అభ్యాసన పరిస్థితుల్లో పాల్గొనేటప్పుడు, ఒక విద్యార్థి అనేక పద్ధతులను ఉపయోగించి వేర్వేరు విధులను నిర్వర్తించాల్సిన అవసరం ఉంది, అదే సమయంలో ఆలోచనలు, తార్కికం, ప్రత్యామ్నాయాల కోసం శోధించడం, సామాజికంగా కోరదగిన మార్గాలు, భావోద్వేగ నియంత్రణ, సహకారం మొదలైనవి. అందువల్ల, సాధారణమైన తరగతిలో ఆచారంగా కార్యకలాపాలు నిర్వర్తించటం అనేది సంపూర్ణ వ్యక్తిత్వాన్ని అభివృద్ధి చేయటానికి పిల్లలకు అనేక జ్ఞానపరమైన, సామాజిక-మానసిక, మానసిక-మోటార్ అంశాలను అభివృద్ధి చేస్తుంది.

4.3.4 సూచీలు, ఆందోళనలు కార్యాచరణ ఆధారిత విధానంతో అనుబంధం

మేము ఉపాధ్యాయుల-కేంద్రీకృత పద్ధతి నేర్పడానికి చాలా ఉపయోగపడతాయి, చాలామంది మాకు ఆక్టివిటీ ఆధారిత విధానం లేదా అభ్యాస కేంద్రీకృత విధానంను ఆమోదించడానికి కష్టంగా ఉందని,విధానం. తరచుగా ఉపాధ్యాయులు లేవనెత్తిన సమస్యలు కొన్ని పరిగణలోకి తీసుకున్నాము.

వాటిని గురించి ఆలోచించి, వాటిని అనుసరించే ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇవ్వండి.

1. ఉపాధ్యాయుడికి ఇది ఒక కష్టమైన పని, సమయం తీసుకునే పని. కష్టాలను అధిగమిశీ చేశీదుకు ఒక ఉపాధ్యాయుడు ఏమి చేయవచ్చు?
2. ఒక ప్రత్యేక భావన నుండి ఒక కార్యాచరణను రూపొందించడానికి అనుభవం, నైపుణ్యం గల ఉపాధ్యాయుడికి కొత్త ఉపాధ్యాయుడి కంటే సులభంగా ఉంటుంది. ఒక భావన లేదా భావనల సమూహంలో ఒక కార్యాచరణ ఆధారిత విధానాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి ఉపాధ్యాయుడి ద్వారా తీసుకోవలసిన చర్యలను తీసుకోండి.
3. సమయ నిర్వహణ అనేది తరగతిలో లావాదేవీకి సంబంధించిన కార్యకలాపాలకు సంబంధించిన ఒక సమస్య. సాధారణంగా ఒక కాలం 40 నుండి 45 నిమిషాలు ఉద్దేశించబడింది. ఈ కాలంలో ఒక కార్యకలాపాలను నిర్వహించడం చాలా కష్టంగా ఉంది. సూచించిన సమయంతోపాటు సిలబస్ పూర్తికాదు. కార్యకర్త ఆధారిత అభ్యాసాన్ని పాటించడానికి ఒక ఉపాధ్యాయుడు ఏమి చేయవచ్చు?
4. పాటను పాడటానికి, నృత్యం చేయటానికి, పాత్ర పోషించటానికి, కథనాన్ని చెప్పటానికి, రేఖాచిత్రం, చిత్రాలను గీయుటకు, మోడల్ తయారుచేయటానికి ఉపాధ్యాయుని యొక్క పాత్ర చాలా అసాధ్యము. అటువంటి సమస్యను పరిష్కరించేందుకు మార్గాలు సూచించండి.
5. పెద్ద సంఖ్యలో TLM లు తరగతిలో కార్యకలాపాలు నిర్వహించడం అవసరం, TLM ల తయారీ లేదా సేకరణ చాలా సమయం తీసుకుంటుంది. సమస్యను అధిగమించడానికి మార్గాలను సూచించండి.

నోట్స్

అభ్యాస-కేంద్రీకృత బోధనలో కార్యాచరణ ఆధారిత విధానం ఒక గొప్ప పద్ధతి అని నమ్ముతారు- అభ్యాసం ప్రక్రియ. ఉపాధ్యాయుడు కేంద్రీకృత విధానానికి సంబంధించి ఉన్న ఉపాధ్యాయుడు కార్యచరణ ఆధారిత విధానాన్ని సాధించటానికి ఒక వైవిధ్యమైన మార్పు అవసరం. తరగతి గదిలో క్రమం తప్పకుండా ఒక ఉపాధ్యాయుడిని అనుసరిస్తున్నప్పుడు, అతడు / ఆమె సుదీర్ఘకాలం కొనసాగటానికి అర్ధవంతమైన పద్ధతిలో అభ్యాసన కోసం విద్యార్థులకు తగిన పరిధిని, అవకాశాలను అందించడానికి దాని యొక్క ప్రయోజనాలను ఒప్పించి ఉంటుంది. అంతేకాకుండా, సమ వయస్కుల, స్వీయ-అభ్యాసను ప్రోత్సహించడం ద్వారా, ఈ విధానం ఉపాధ్యాయుల నాణ్యతను మెరుగుపర్చడానికి మరింత ఆసక్తికరంగా, సవాలు పనులను అభివృద్ధి చేయడానికి అతని / ఆమె సమయాన్ని దృష్టిలో ఉంచుతుంది.

4.4 సారాంశం

- అభ్యాసకుడికి అన్ని విద్యా ప్రయత్నాలకు కేంద్రం ఉన్నందున, తరగతిలోని ప్రతి అభ్యాసకర్త యొక్క వివరాలను మనము తెలుసుకోవాలి.
- అభ్యాస-కేంద్రీకృత విధానాలను అనుసరించడానికి మేము ఆరోగ్య, భౌతిక అభివృద్ధి, మానసిక సామర్థ్యాలు, వ్యక్తిత్వ లక్షణాలు, అభ్యాస శైలులు, ప్రేరణ, వారి ఇల్లు, సాంస్కృతిక నేపథ్యం వంటి అభ్యాసకుల యొక్క వివిధ అంశాలను అర్థం చేసుకోవాలి.
- ఉపాధ్యాయుల-కేంద్రీకృత విధానాలలో ఉపాధ్యాయుడికి మూడు కీలక పాత్రలు ఉన్నాయి:

  (i) పరిశీలకుడు, రోగ నిర్ధారణ నిపుణుడు, (ii) అభ్యాస పర్యావరణం యొక్క ప్రదాత, మరియు (iii) లెర్నింగ్ ఫెసిలిటేటర్
- అభ్యాసన కేంద్రీకృత విద్య ప్రాథమిక విద్యతో అభ్యాస ప్రక్రియపై దృష్టి పెడుతుంది. ప్రాథమికంగా అభ్యాసకుడు-కేంద్రీకృతమై ఉంటారు.
- సహకార అభ్యాసం అనేది ఒక నిర్దిష్ట చిన్న సమూహం విధానంప్రజాస్వామ్య ప్రక్రియలు, వ్యక్తిగత జవాబుదారీతనం, సమాన అవకాశాలు, సమూహం, బహుమతులు. సహకార అభ్యాస మోడల్ కనీసం మూడు ముఖ్యమైన లక్ష్యాలను సాధించడానికి లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది

  సూచనల లక్ష్యాలు: అకాడెమిక్ అచీవ్మెంట్, వైవిధ్యం, సామాజిక అంగీకారం, నైపుణ్యం అభివృద్ధి.
- సమాహార అభ్యాసం విద్యార్థులు, దీనిలో బోధన, అభ్యాసన ఒక పద్ధతి. ముఖ్యమైన ప్రశ్నలను విశ్లేషించడానికి లేదా అర్ధవంతమైన వాటిని రూపొందించడానికి ఉపాధ్యాయులు కలిసి ఉంటారు

  సహకార అభ్యాసం పద్ధతులు, పరిసరాలలో సూచిస్తుంది. అభ్యాసకులు వ్యక్తి కనుగొని, బాధ్యత వహించే సాధారణ పనిలో పాల్గొంటారు.

నోట్స్

- కార్యాచరణను లక్ష్యంగా చేసుకున్న లక్ష్యాలు, దీనిలో అభ్యాసకుడు పాల్గొనడం, అందులో అభ్యాస లక్ష్యాలను సాధించడంలో ఆనందం పొందింది. ఇందులోనాలుగు ప్రధాన అంశాలు ఉన్నాయి.అవి, దృష్టి, సవాలు, ఆకస్మిక ప్రమేయం, మరియు ఆనందం.
- తరగతి గది సరిగ్గా నిర్వహించబడి ఉంటే, కార్యశీలత అనేక ప్రయోజనాలను కలిగి ఉంటుంది

విద్యార్థులు మరింత సందర్భోచిత, సంబంధిత, అర్థవంతమైన పద్ధతిలో నేర్చుకోవడం.

4.5 మీ పురోగతి పరిశీలనకు మాదిరి సమాధానాలు

1. క్రింది వాటిలో మూడు:
   - ఉపాధ్యాయుడు మరింత చురుకుగా ఉండాలి,
   - విద్యార్థులు ఎక్కువగా నిష్క్రియంగా ఉంటారు,
   - తరగతిలోన క్రమశిక్షణ ఉపాధ్యాయునిచే సూచించబడింది.
   - ఉపాధ్యాయుడుఏమి చేస్తున్నాడనేదానిపై విద్యార్థులు చాలా తక్కువ ఆసక్తిని ప్రదర్శిస్తారు.
2. (బి), (సి), మరియు (ఇ).
3. (i) అభ్యాసకుడు అన్ని విద్యా పద్ధతుల కేంద్రంలో ఉంటారు, (ii) అభ్యాసకుని యొక్క విభిన్న అంశాలను తెలుసుకోవడం తగిన శిక్షణ అనుభవాలను అందించడంలో సహాయపడుతుంది.
4. (i) విభిన్నమైన అభ్యాస శైలుల్లో సమస్యలను పరిష్కరించడానికి సమాచారం, కల్పనను ఉపయోగించుకోండి, అయితే వాడుతున్న అభ్యాస శైలిని ఉపయోగించి ఆచరణాత్మక అనుభవం.సమస్యలను పరిష్కరించడానికి, (ii) వేర్వేరు అభ్యాస శైలి కలిగిన వారు విషయాలు చూస్తారు. వివిధ దృక్కోణాల నుండి, కలయిక నేర్చుకునే శైలి ఉన్నవారు. మరింత ఆచరణాత్మక విలువలు పై దృష్టి.
5. (ఎ) పరిశీలకులు, పరిశోధకుల యొక్క విశ్లేషణ, (బి) పర్యావరణం కోసం ప్రొవైడర్ నేర్చుకోవడం, మరియు (సి) అభ్యాస సులభతరం.
6. (i) అనుభవాన్ని అనుభవించడం, (ii) పరివర్తన అనుభవం.
7. (i) పరస్పర సంకర్షణ ద్వారా అవగాహనను నిర్మిస్తుంది, మరియు (ii) సందర్భోచితమైనది ప్రత్యామ్నాయ విలువలు నుండి అర్థం.
8. వీమర్ యొక్క ఐదు పద్ధతులలో 3 తెలుపుట

నోట్స్

9. సమూహంలో పరస్పర సహాయం, సహకారం యొక్క సానుకూల దృక్పథంతోపోటీ స్వీయ విశ్వాసం పెంచుతుంది.

10. ఏదైనా రెండు వ్యత్యాసాలు పేర్కొనవచ్చు.

11. దృష్టి, సవాలు, ఆకస్మిక ప్రమేయం, ఆనందం.

12. మెమోరిజేషన్ అనేది యాంత్రిక పునరావృత మార్గం, ఇది ఒక కార్యాచరణ యొక్క నాలుగు లక్షణాలలో ఏదీ లేదు.

4.6 సంప్రదింపు గ్రంథాలు

1. Brown, H., and Ciuffetelli, D.C. (Eds.). (2009). Foundational methods: Understanding teaching and learning. Toronto: Pearson Education.

2. Cooper, James M. Classroom teaching skills. Boston, New York: Houghton Mifflin Company.

3. IGONU (2000). Learning Mathematics: Encouraging Learning in the Classroom (LMT-01). New Delhi: School of Sciences, IGONU.

4. Weimer, M. (2002). Learner-centered teaching. San Francisco: Jossey-Bass.

4.7 భాగాంత అభ్యాసం

1. అభ్యాసకుడు కేంద్రీకృత, అభ్యాస-ఆధారిత విధానాలకు భిన్నంగా ఉంటుంది.

2. సహకార అభ్యాసన యొక్క లక్షణాలు. ఎందుకు నేర్చుకోవడం- cantered విధానం యొక్క ఒక పద్ధతిగా భావిస్తారు?

3. ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యప్రణాళిక యొక్క వివిధ విషయాల నుండి తగిన ఉదాహరణలతో సూచించే లక్షణాలను వివరించండి. ఈ విధానం యొక్క ప్రయోజనాలు, పరిమితులు.

4. తరగతి గదిలోని కార్యకలాపాల నిర్వహణ యొక్క వివిధ అంశాలను చెప్పండి.